

KECSKEMÉT
FELÜLVIZSGÁLT INTEGRÁLT VÁROSFELJESZTÉSI
STRATÉGIÁJA
(2013-2015)

Készítette: Kecskeméti Városfejlesztő Kft.

Kecskemét

2012

TARTALOM

1. BEVEZETÉS.....	1
1.1. Előzmények.....	1
1.2. Az IVS felülvizsgálatának indokai	3
1.3. A felülvizsgálat, s módosított IVS hatálya	5
2. A VÁROSFEJLESZTÉS ELMÉLETI ALAPJAI ÉS LEHETSÉGES IRÁNYAI	7
2.1. Az európai uniós ajánlások	7
2.2. Európa 2020 stratégia.....	12
2.3. A városfejlesztés alkalmazandó módszertani elvei.....	15
2.4. A városfejlesztés kereteit meghatározó országos dokumentumok	18
2.5. A városfejlesztés irányait és sikerességét meghatározó belső adottságok	25
3. HELYZETELEMZÉS	31
3.1. Demográfiai jellemzők.....	31
3.1.1. A népesség számának alakulása	31
3.1.2. A népesség kormegoszlása	35
3.2. A munkanélküliség jellemző adatai	37
3.3. Gazdasági jellemzők	40
3.3.1. A vállalkozások számának alakulása.....	40
3.3.2. A vállalkozások ágazati jellemzői	43
3.4. A műszaki infrastruktúra állapota és kiépülésének jellemzői	52
3.5. Városüzemeltetés	63
3.6. A lakásállomány jellemzői, a lakásépítések számának alakulása	66
3.7. A közoktatás, a szakképzés és a város felsőoktatási helyzete, annak sajátosságai és jellemzői	71
3.8. A kulturális kínálat jellemzői és mutatói	75
3.9. Az egészségügyi ágazat állapota és jellemzői.....	76
3.10. A szociális ellátó-hálózat	79
4. A VÁROSFEJLESZTÉS IRÁNYAI, AZ ELMÚLT ÉVEK FŐBB FOLYAMATAI	87
4.1. Az uniós pályázati aktivitásból meghatározható fejlesztési irányok	87
4.2. Állami és önkormányzati forrásból megvalósult beruházások	97
4.3. A városfejlesztési körzetekben megvalósult beruházások	100

5. A TELEPÜLÉSFEJLESZTÉS ÉS TELEPÜLÉSRENDEZÉS TEVÉKENYSÉGE, EREDMÉNYEI .119	
5.1. A településfejlesztés területén elvégzett feladatok és főbb eredmények	120
5.2. A területrendezés körében elvégzett feladatok és eredményei	122
6. A KÖLTSÉGVETÉS ÉS A VAGYONGAZDÁLKODÁS ALAKULÁSA A VÁROSBAN.....127	
6.1. A városi költségvetés alakulása és jellemzői	127
6.2. A beruházási kiadások alakulása.....	131
6.3. A város vagyonának alakulása	132
6.3.1. A kötelező önkormányzati feladatellátáshoz szükséges vagyon elemei.....	134
6.3.2. A KIK-FOR Kft. vagyonkezelésében lévő ingatlanállomány	137
6.3.3. Az önkormányzati portfólió vagyon alakulása	139
6.3.4. Kecskemét vagyongazdálkodásának általános stratégiai célkitűzései.....	142
6.3.5. Lakásgazdálkodási koncepció	144
7. AZ ANTISZEGREGÁCIÓS TERV EREDMÉNYEI ÉS A JÖVŐBELI FELADATOK147	
7.1. A szociális helyzet alakulása a városban	147
7.2. A szegregáció megjelenési formái és területi jellemzői.....	148
7.3. A szegregáció elleni küzdelemben eddig elért eredmények és a jövő feladatai ..	151
7.4. Az antiszegregációs terv prioritásai és cselekvési programjai.....	155
7.5. A szegregált területeket érintő városfejlesztési programok	160
7.5.1. A Szeleifalui tömbre (4-es és a kapcsolt 3. sz. szegregátum) vonatkozó integrációs terv.....	161
7.5.2. A Mezeiváros és Ürgés (5-ös, 7-es és 8. sz. szegregátum) szociális akcióterületre vonatkozó városrehabilitációs terv.....	167
8. KECSKEMÉT AKCIÓTERÜLETI PROGRAMJAI171	
8.1. Akcióterületek kijelölése	171
8.2. Városrehabilitációs akcióterületek	173
8.2.1. Rákóczi út – Vasútkert akcióterület.....	173
8.2.2. Belvárosi akcióterület	179
8.2.2.1. Funkcióbővítő városrehabilitáció második, belvárosi üteme	181
8.2.2.2. Belvárosi Galéria multifunkcionális közösségi központ léterhozása ..	183
8.2.2.3. Hírös Városi Turisztikai Központ létrehozása	185
8.2.3. Mezei város és Ürgés akcióterület.....	186
8.3. Városfejlesztési akcióterületek	189
8.3.1. Intermodális csomópont akcióterület.....	189

8.3.2.	Kecskeméti Megyei Kórház – „Gyógyintézeti Központ” akcióterület	194
8.3.3.	Széktói vízicentrum és szabadidőpark akcióterület.....	198
8.3.4.	Izsáki út-Csabay Géza körút térsége „Nyugati Városkapu” akcióterület...203	
8.3.5.	„Zöld város” modellprogram – Homokbánya akcióterület	211
8.3.6.	Déli iparfejlesztési akcióterület	216
8.3.7.	„Északi városkapu” lakóterület-fejlesztési akcióterület	218
8.3.8.	„Hunyadi ék” ipari rehabilitációs akcióterület	220
9.	A VÁROSFELJESZTÉS STRATÉGIÁJA	222
9.1.	A város jövő fejlődését átható horizontális tervezési szempontok	222
9.2.	Kecskemét hosszú távú jövőképe	224
9.3.	A jövőkép elérését előmozdító fejlesztési célok és prioritások	225
9.3.1.	A városfejlesztés átfogó célja	225
9.3.2.	Tematikus célok.....	226
9.3.3.	Városrészi célok	226
9.4.	Fejlesztési programcsoportok és programok.....	232
9.5.	A programcsoportok részletes bemutatása.....	244
9.6.	A stratégia koherenciája és konzisztenciája.....	252
9.7.	A stratégia megvalósíthatósága.....	254
9.7.1.	Partnerség, társadalmi egyeztetés és nyilvánosság az IVS felülvizsgálatának folyamatában	254
9.7.2.	A városrehabilitációs célok elérését szolgáló nem fejlesztési jellegű tevékenységek	256
9.7.3.	Az IVS megvalósítását támogató szervezeti rendszer	262
9.7.4.	A településközi koordináció mechanizmusai	269
9.7.5.	A stratégia megvalósulásának monitoringja.....	270
9.8.	Kecskemét településfejlesztési körzeteinek javasolt jövőbeli módosítása.....	271

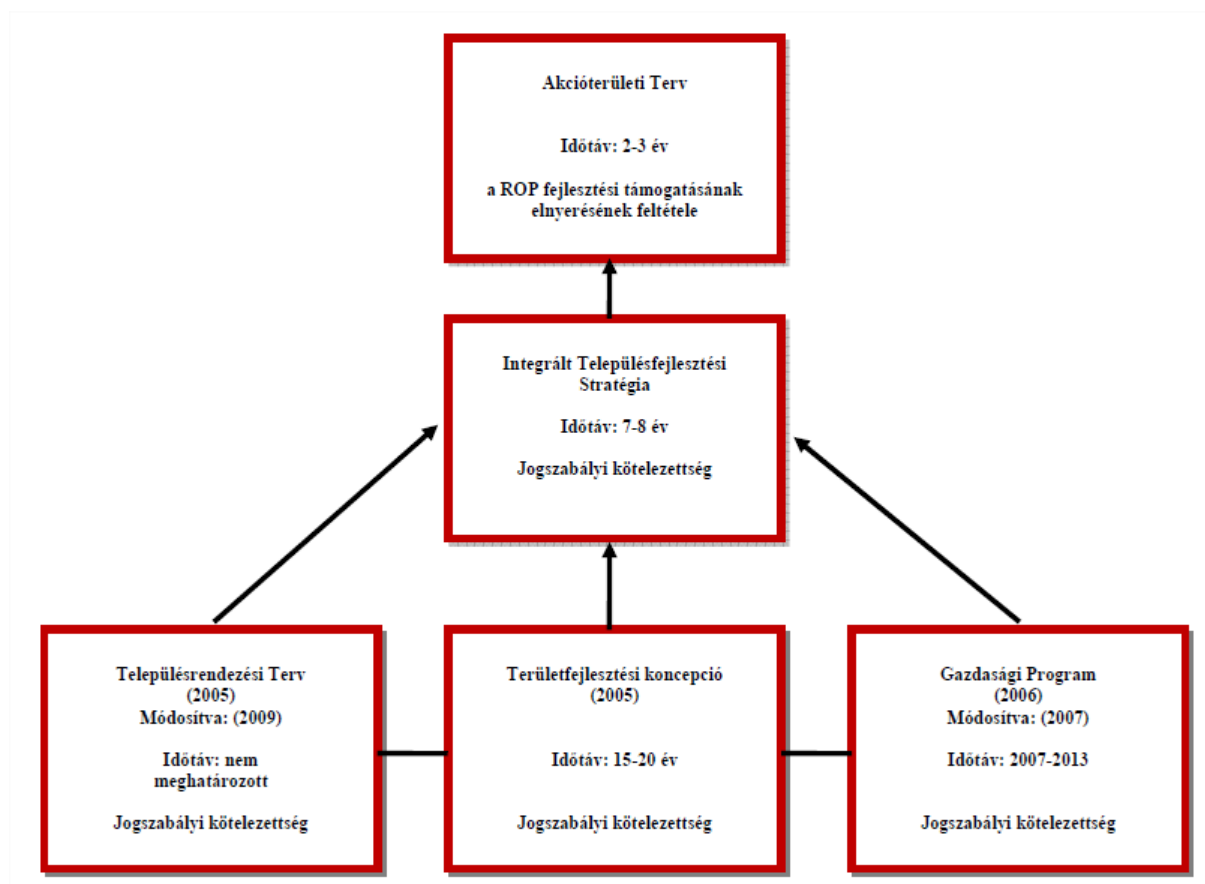

1. BEVEZETÉS

1.1. Előzmények

Kecskemét Megyei Jogú Város **Integrált Városfejlesztési Stratégiája (IVS)** a Nemzeti Fejlesztési és Gazdasági Minisztérium Területfejlesztésért és Építésügyért Felelős Szakállamtitkárságának Városfejlesztési Kézikönyve iránymutatásai alapján készült, az MTA Regionális Kutatások Központja Alföldi Tudományos Intézetében. Az IVS elkészítésével kapcsolatos munkálatok 2007 végén indultak és 2008 májusára fejeződtek be. A megbízás egy olyan integrált városfejlesztési stratégia megalkotásáról szólt, amely alapul veszi és épít a város hatályban lévő legfontosabb stratégiai dokumentumaira (Településfejlesztési Koncepció [2002], Településrendezési Terv [2005] és módosítása [2009], valamint Gazdasági Program [2006] és felülvizsgálata [2007]) (1. ábra). Alkalmassá teszi továbbá egy **területi alapú, meghatározott városrészekre építő, de komplex szemléletű várostervezés és -fejlesztés megvalósítása**, s az Unió által biztosított városrehabilitációs források lehívására.

1. ábra: Az Integrált Településfejlesztési Stratégia helye a város stratégiai dokumentumai között

Ezt a sajátos, ún. forrásszerző tervdokumentumot – amely az európai tervezési és finanszírozási ciklusokhoz is igazodva **7-8 évre rögzíti a város által megvalósítandó jelentősebb fejlesztési programokat** – a város Közgyűlése a 271/2008. (VI.24.) KH. sz. határozatával fogadta el. Ezzel szinte egy időben azonban olyan léptékű bejelentés történt a városban (Mercedes beruházásának nyilvánosságra kerülése), amely már az elfogadás pillanatában szükségessé tette az IVS átdolgozását. A beruházás volumene és a város életének szinte minden szegmensében (közlekedés, oktatás-képzés, szolgáltatások, iparterületek biztosítása, lakásállomány, stb.) prognosztizálható hatások indokolták az IVS egyes fejezeteinek alapos áttekintését, a fejlesztési irányok, -területek átdolgozását, finomítását, hatásainak elemzését, újraértékelését. A módosított IVS-t Kecskemét Megyei Jogú Város Közgyűlése az 533/2008. (XII. 18.) KH. számú határozatával fogadta el. A tervezők azonban már ekkor felhívták a figyelmet, hogy a Városfejlesztési Kézikönyv ajánlásainak megfelelően szükség lesz az IVS és az Akcióterületi Tervek 2-3 éven belüli felülvizsgálatára, aktualizálására.

A Kecskeméti Városfejlesztő Kft. 2011 júniusában kapott megbízást Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzatától az Integrált Városfejlesztési Stratégia felülvizsgálatára. A városfejlesztő azonnal hozzáfogott a helyzetértékeléshez szükséges adatok és információk beszerzéséhez, az adatbázisok elkészítéséhez, a térinformatikai háttér biztosításához és a különböző ágazati területeken tevékenykedő szakemberekkel történő kapcsolatfelvételhez.

A munka első fázisában a városfejlesztő munkatársai áttekintették a hatályos IVS tartalmi elemeit meghatározó jogszabályi és fejlesztéspolitikai környezetet, uniós városfejlesztési ajánlásokat, majd elkezdődtek az egyeztetések az önkormányzat döntéshozóival a stratégia kereteinek meghatározásáról (célok, prioritások, tervezett programok), illetve a Polgármesteri Hivatal szervezeti egységeivel, a szükséges adatok és információk rendelkezésre bocsátásáról.

A munka következő fázisában **elindultak a szakmai egyeztetések a városfejlesztési körzetek áttekintésével, felülvizsgálatával kapcsolatban.** Ennek során megállapítást nyert, hogy az IVS városfejlesztési körzetek határainak jövőbeli finomítása – a tervezett, illetve folyamatban lévő fejlesztések, valamint az új uniós költségvetési ciklusban várható keretfeltételek változása miatt – elképzelhető, de jelenleg megfelelnek mind a szakmai kritériumoknak, mind pedig az önkormányzat fejlesztési körzetek lehatárolásával szemben megfogalmazott elvárásainak. A fejlesztési körzetek területi lehatárolását követően elindult az **elemző munka**, mely az elmúlt bő három év jellemző folyamatait (gazdasági, társadalmi, infrastrukturális, környezeti és területi), – s az időközben elindult fejlesztések által kirajzolt – lehetséges fejlődési irányokat igyekezett feltárni. A klasszikus helyzetfeltáró fejezetek mellett, bemutatásra került a város pénzügyi- és vagyongazdálkodása, a különböző (uniós, állami, önkormányzati, lakossági) fejlesztési források

által megvalósított beruházások jellemzői (beruházási összegek, fejlesztési tevékenységek, a befektetések városrészi eloszlása), a településfejlesztés és rendezés eredményei és az antiszegregáció tekintetében megvalósított előrelépések. Ezt követően került sor az önkormányzat döntéshozói, a Polgármesteri Hivatal szakemberei, az ágazati szakértők, a lakosság megfogalmazott igényei és a városfejlesztő társaság javaslatai alapján, **a lehetséges programcsoportok és konkrét programok** összeállítására, amely a nemzetközi és hazai piaci folyamatok, illetve az unió városfejlesztésre vonatkozó ajánlásainak figyelembevételével, valamint az Operatív Programok pályázati lehetőségeinek ismeretében került megfogalmazásra.

A helyzetértékelés eredményei, a tervezett programok és a város törekvései rajzolták ki a **stratégiai irányokat, célokat és prioritásokat**, melyeket az akcióterületi programokkal egyetemben – a Közgyűlési döntés előtt – szakmai és lakossági vitára bocsátottunk. A különböző szakértői fórumok megállapításai, a lakossági igények – s az önkormányzat által is vállalható elképzelések – beépítésre kerültek a stratégiai dokumentumba, melyek Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzatának városfejlesztési törekvéseit fogják képviselni az elkövetkező három évben.

1.2. Az IVS felülvizsgálatának indokai

Természetesen nem csak a Városfejlesztési Kézikönyv IVS megújítására, aktualizálásra vonatkozó ajánlásai és a város önkéntes vállalása (Kecskemét vállalta IVS-ében, hogy 2-3 éven belül megújítja stratégiai dokumentumát) miatt vált fontossá Kecskemét Integrált Városfejlesztési Stratégiai dokumentumának felülvizsgálata. Az okok ennél sokkal összetettebbek és a város számára lényegbevágóbbak.

A hatályos kecskeméti IVS felülvizsgálatának egyik legfőbb indoka a stratégiai tervdokumentum tartalmi elemeinek változásaiból adódik, hiszen az IVS a helyzetértékelésre alapozó fejlesztési célok és irányok meghatározásán túl, konkrét megvalósítási elemeket is magában foglal. Ilyenek például **a forrástérkép, a vagyon- és ingatlangazdálkodási terv, az antiszegregációs terv, az akcióterületi programok**, melyek – a stratégiában leírtaknak megfelelő – megvalósulása nemcsak az önkormányzat szándékain múlnak, hanem a szakmapolitikai irányváltásokon, az adott piaci környezeten és a város számára elérhető támogatási, pályázati források által kínált lehetőségeken is, melyek napjainkban gyorsan változnak.

Elég csak figyelembe vennünk a **2008-2009-es pénzügyi válság hatásait**, s ezek magyarországi, illetve kecskeméti következményeit (emelkedő intézményi működtetési költségek, dráguló hitelek, költségvetési megszorítások, növekvő adósságszolgálat, a tervezettől elmaradó adóbevételek, stb.), amelyek nem csak a város mindennapos gazdálkodásában

teremtettek/teremtenek új helyzetet, de jelentős hatással lehetnek a fejlesztési elképzelésekre is. **A városban felértékelődhet például a városüzemeltetés, a vagyon- és ingatlangazdálkodás kérdése, illetve nőhet a súlya a működési hatékonyságot eredményező fejlesztési elképzeléseknek** (fűtésekszerűsítés, megújuló energiák hasznosítása, energiatakarékos rendszerek kiépítése, stb.), vagy a városban meglévő értékeket, adottságokat és befektetési lehetőségeket a jelenleginél hatékonyabban bemutató **városmarketingnek**.

Ugyanakkor olyan kedvező gazdasági változások is bekövetkeztek a városban – pl. a **Mercedes beruházás**, új beszállítók és befektetők megjelenése – amelyek új igényeket fogalmaztak meg a városi közszolgáltatások, illetve a fenntartható városműködtetés rendszerében (pl. közút- és közlekedésfejlesztés, oktatás, lakhatási lehetőségek), melyet 2008-ban még nem lehetett teljes részletességgel látni.

Változott a nemzeti szintű politikai és fejlesztéspolitikai környezet is, más célok, irányok és prioritások születtek, melyek az **Új Széchenyi Terv** keretében öltöttek testet. **Elindult a 2011-2013-as uniós akciótervi időszak**, s ehhez kapcsolódóan megszülettek az operatív programok akciótervei, melyek rögzítették az új prioritásokat és pályázati lehetőségeket. Ezek a pályázati konstrukciók, mind a támogatott tevékenységek, mind pedig a források oldaláról befolyásolják, meghatározzák Kecskemét fejlesztési lehetőségeit és azok irányait. Mint ahogyan kedvezően alakíthatja a város jövőbeli beruházási kedvét, s annak nagyságát a Kormány bejelentése is, melynek értelmében, az állam a városok felhalmozott adósságállományának egy részét átvállalja.

Az IVS felülvizsgálatának szükségességét támasztják alá azok az új pályázati kiírások is, amelyek alapfeltételként fogalmazzák meg az adott projekt IVS-ben történő nevesítését. Ki kell továbbá emelni a **hazai jogszabályi változtatásokat is**, melyek a városok legfontosabb stratégiai dokumentumainak egymásra épülését, szinergiáit, valamint tartalmi elemeit igyekeznek szabályozni, illetve rögzíteni. **Az 1997. évi LXXVIII. törvény az épített környezet alakításáról és védelméről (Étv.) 2009. évi módosítása a városfejlesztés stratégiai dokumentumának elnevezését is megváltoztatta**. A törvény már nem integrált városfejlesztési stratégiáról, hanem minden települési formát figyelembe vevő, s minden települési formára alkalmazható **integrált településfejlesztési stratégiáról (IVS)** beszél. Az Étv. 2009. évi módosítása az elnevezés változtatásán túl az integrált településfejlesztési stratégiát, a településfejlesztési koncepció kötelező, önálló munkarészeként definiálta. A gyakorlati tapasztalatok alapján az Étv. 2010. évi módosítása, az IVS – a településfejlesztési dokumentumok közötti – helyét is pontosította: a területfejlesztési koncepció megvalósítását szolgáló dokumentumként határozta meg, s rögzítette a pontos feladatait.

„A településfejlesztési koncepcióban foglaltak megvalósítása érdekében a városok és több település közös fejlesztési tervezése esetén integrált településfejlesztési stratégiát kell készíteni. Az integrált településfejlesztési stratégia meghatározza a települések településfejlesztési tevékenységét, összehangolja a különböző szakpolitikai megközelítéseket, összefogja és ütközteti az érintett partnerek (üzleti szektor, civil szektor, közsféra szereplői, lakosság) céljait, elvárásait, meghatározza a fejlesztési célokat, azok finanszírozási módját, továbbá a megvalósítás és fenntartás módját is összefüggéseiben kezeli.”

Az Étv. jelenleg hatályban lévő változata felhatalmazást adott továbbá a kormánynak, hogy rendeletben állapítsa meg a településfejlesztési koncepció és az integrált településfejlesztési stratégia tartalmi követelményeit, időtávjait, munkarészeit, készítésének, egyeztetésének és felülvizsgálatának szabályait, valamint az önkormányzati településfejlesztési döntéseket megalapozó más dokumentumokhoz való viszonyát.

A településfejlesztési koncepcióról és az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 314/2012. (XI. 8.) Kormányrendelet¹ rögzíti a részletes tartalmi követelményeket mind az alátámasztó, mind pedig a jóváhagyandó munkarészek vonatkozásában. Az előírt tartalmi követelményeket – bár még azok nem léptek hatályba – a megújítás, aktualizálás folyamán a tervezők igyekeztek figyelembe venni.

1.3. A felülvizsgált, s módosított IVS hatálya

Kecskemét felülvizsgált Integrált Városfejlesztési Stratégiája célrendszerét tekintve középtávra tervez (2020), a feladatok szintjén viszont a 2013-2015-ös időszak teendőit igyekszik összefoglalni és bemutatni. Bár az Integrált Városfejlesztési Stratégia középtávra (7-8 évre) szóló dokumentum, a jelenlegi helyzetben Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata a konkrét feladatok szintjén, az n+2-es szabályt figyelembe véve, maximum három év megvalósítandó programjaira kíván koncentrálni. Ez természetesen nem jelenti azt, hogy a város jövőképét, stratégiai céljait, legfontosabb prioritásait, vagy az akcióterületeit ilyen rövid időtávra fogalmazta volna meg. Ugyanakkor az elkövetkező pár évben a – jól prognosztizálható módon változó – külső és belső gazdasági és szabályozási körülmények, valamint a következő európai uniós költségvetési ciklushoz (2014-2020) kapcsolódó operatív programok és új irányelvek – 2014-2015 környékén – egy teljesen új Integrált Településfejlesztési Stratégia elkészítését teszi szükségessé Kecskemét számára.

¹ A hivatkozott Kormányrendelet 2013. január 1-én lép hatályba.

A stratégia programozási időszakának rövidségét több tényező is befolyásolja, illetve magyarázza:

1. Célszerű igazodni a forrásokat biztosító Strukturális Alapok tervezési-programozási ciklusához (2007-2013);
2. A településfejlesztési stratégia és a hozzá kapcsolódó városfejlesztési elképzelések fontossága a következő – 2014-től induló – európai uniós programozási időszakban jelentős mértékben növekszik. Ennek elsődleges oka, hogy a városfejlesztési tevékenységek finanszírozása, várhatóan a jelenleginél sokkal nagyobb arányban visszatérítendő források terhére történhet;
3. A 2014-2020 költségvetési ciklusban meg fog növekedni az operatív programok és az azok megvalósítása érdekében kivitelezendő projektekkal kapcsolatos fenntarthatósági, életképességi szempontok súlya, a külső források odaítélésének folyamatában. Ezzel is összefüggésben szükségszerűen nagyobb szerepet kell, hogy kapjon a magánszféra, mely új gondolkodást, szemléletet és hozzáállást követel meg a települési önkormányzatoktól;
4. A változó társadalmi igények miatt, illetve az európai unió ajánlásainak megfelelően, az átgondolt és irányított városfejlesztés kialakítása érdekében, 2013-tól időszerűvé válik a – 2001-ben készített és a Településrendezési Tervvel együtt 2002-ben elfogadott – Településfejlesztési Konceptió felülvizsgálata, esetleg új alapokra helyezése, amely szintén új helyzetet teremthet a várostervezésben és -fejlesztésben;
5. Kormányzati szinten olyan léptékű változások és reformok várhatóak például a közigazgatás, az önkormányzatok feladatellátása, a nagy ellátórendszerek átalakítása, vagy a szabályozás területén, amely szükségessé teszi az önkormányzatok tevékenységének és stratégiai elképzeléseiknek újragondolását az elkövetkező években;
6. Végezetül az elhúzódó pénzügyi és gazdasági válság utáni időszak új fejlődési területei (bázis-innovációk), illetve stratégiai társadalom- és gazdaságfejlesztési irányok, valamint a mindinkább körvonalazódó, letisztuló környezetvédelmi és energetikai szükségletek, fejlesztési lehetőségek, remélhetően 2014-től az önkormányzatok számára is világosabb orientációs pályát rajzolnak ki.

A fentebb felsorolt folyamatokra és kihívásokra adandó helyi válaszok, továbbá az új – gazdasági, társadalmi, környezeti – körülményekhez, illetve a város adottságaihoz és igényeihez leginkább igazodó fejlesztési irányok kijelölése érdekében, **Kecskemét városának 2014-2015-től közös elkötelezettségen alapuló, új Integrált Településfejlesztési Stratégiára (IVS) lesz szüksége.**

2 A VÁROSFEJLESZTÉS ELMÉLETI ALAPJAI ÉS LEHETSÉGES IRÁNYAI

2.1. Az európai uniós ajánlások

Az IVS felülvizsgálatának elkészítését és elméleti alapjainak megújítását azok az európai uniós területi politikával és városfejlesztéssel foglalkozó szakmai anyagok és ajánlások is segítik, melyek a Lipcsei Charta (2007) és a Lisszaboni szerződés aláírását (2007) követően születtek. Ezek a közösségi szintű vélemények, szakpolitikai iránymutatások és stratégiai dokumentumok, az európai uniós aktuális kohéziós, terület- és városfejlesztési elképzeléseit rögzítik. Elvei és ajánlásai már előrevetítik a következő évek – különösen az új uniós költségvetési időszak (2014-2020) – térség-, és városfejlesztési programjainak céljait, prioritásait és feladatait, melyek hatással lesznek a jövőbeli városi szintű fejlesztési elképzelésekre, programokra és lehetséges támogatási konstrukciókra.

Kecskemét számára több szempontból is fontos lehet az alábbiakban bemutatásra kerülő uniós dokumentumok, alapelvek, tervezett városfejlesztési irányok és operatív eszközök ismerete, mely egyrészt segíthet a megújításra, kiegészítésre váró kecskeméti Integrált Városfejlesztési Stratégia céljainak, prioritásainak, és programjainak meghatározásában, másrészt pedig az új uniós költségvetési ciklus lehetséges programjaira történő felkészülésben.

Az Európai Unió területi politikájában a városfejlesztéssel kapcsolatos kérdések felértékelődését alapvetően két tényező határozta meg az elmúlt években. **Az egyik az Európai Unió területi politikájának irányváltása**, melynek keretében – az elmúlt évtizedek regionális politikára koncentrált fejlesztési és a nagyterületi felzárkóztatási kísérletek kudarca után – napjainkban erőteljesebben a városok, „városrégiók” felé fordult a figyelem. Egy olyan, a nagyvárosokon, illetve a városhálózaton alapuló, több pólusú fejlesztést (területi kiegyenlítést) kívánnak megvalósítani, melyben a városok térségükre is ható növekedési gócpontként funkcionálnak. A „városi pólusok” integrált fejlesztésével azt feltételezik, hogy a megfelelően összehangolt különböző típusú beruházások – a közlekedési kapcsolatok fejlesztése mellett – az urbanus központok tágabb környezetére is kedvező, kisugárzó, fejlesztő hatással lesznek. A városfejlesztés felértékelődésének másik oka, abból az új felfogásból adódik, mely szerint **a tudásalapú, modern és kooperációképes gazdaság fejlesztésének alapjai elsősorban a városokban vannak jelen, így az Európai Unió globális versenyképességét is ezek a települések, várostérségek határozzák meg**. A fejlődés letéteményeseinek tekintett európai uniós városokat azonban jelentős mértékben megviselte a 2008-ban kirobbant pénzügyi és gazdasági recesszió, valamint a nyomában megjelenő társadalmi értékválság. Az európai városok

rövid- és középtávon azzal a meghatározó kihívással állnak szemben, hogy felülkerekedjenek a jelenlegi válságon (pl. önkormányzati eladósodás, növekvő munkanélküliség, szociális kihívások, bűnözés). Ám ezzel egy időben szembesülniük kell egyéb strukturális és hosszútávú kihívásokkal is – globalizáció, klímaváltozás, erőforrásokra nehezedő nyomás, környezetszennyezés, magas szintű foglalkoztatás fenntartása, migráció, elöregedés, stb. – melyekre megnyugtató válaszokat kell találniuk.

A városfejlesztésért felelős miniszterek 2010 júniusában, a spanyolországi Toledóban informális tanácskozáson gyűltek össze, melyen áttekintették és elemezték az unió városaira nehezedő kihívásokat. Az alábbi szakmai jelentéseket és stratégiai dokumentumokat felhasználva, s a tanácskozáson elhangzottakat megvitatva **készítették el a Toledói Nyilatkozatot, mely rögzítette az európai unió városaira vonatkozó lehetséges fejlesztési irányokat, feladatokat, az integrált városfejlesztés értelmezését és operatív eszközeit.**

A város- és területfejlesztés aktuális kérdéseivel foglalkozó uniós dokumentumok

- “EURÓPA 2020” stratégia, Európai Tanács (2010);
- “EURÓPA 2020: Az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedés stratégiája” c. közlemény (COM(2010)2020);
- “Az Európai Unió fenntartható fejlődési stratégiája” (2006);
- “A városi dimenzió erősítése: az Európai Regionális Fejlesztési Alap társfinanszírozásában megvalósult operatív programok elemzése (2007-2013)” (2008);
- “A közösségi politikák városi dimenziója a 2007-2013 időszakban” (2009);
- “Zöld könyv a területi kohézióról: Előnyt kovácsolni a területi sokféleségből” (COM (2008)0616);
- Európai Parlamenti állásfoglalás a területi kohézióról szóló Zöld Könyvről és a kohéziós politika jövőbeli reformját érintő vita állásáról (2008/2174(INI));
- Európai Parlamenti állásfoglalás az új programidőszak kohéziós politikájának városi dimenziójáról (2008/2130(INI));
- A “városfejlesztés integrált kezelésének szükségességéről” (Európai Gazdasági és Szociális Bizottság, EESC 760/2010);
- “A városmegújításnak az európai városfejlesztés jövőjében játszott szerepéről” Régiók Bizottsága (2010);
- “Egy európai helyi agenda felé”. Jóváhagyva az önkormányzatok európai csúcstalálkozóján, Barcelonában (2010);
- Zöld könyv “A városi mobilitás új kultúrája felé” (COM (2007) 551 végleges);
- “Akcióterv a városi mobilitásról” c. közlemény (COM (2009) 490 végleges);

A Toledói Nyilatkozatban megfogalmazott városfejlesztési irányok és feladatok

- A városi fenntarthatóság minden dimenziójának (gazdaság, társadalom, környezet, közlekedés) előmozdítása az integrált városfejlesztési stratégiák megvalósításával;
- A városi gazdaság teljesítményének és diverzifikációjának növelése;
- A város öko-hatékonyságának növelése az épített környezet egészében és minden társadalmi rétegben;
- A város társadalmi kohéziójának erősítése, a lakosok életminőségének és jólétének biztosítása;
- A helyi lakosság szerepének növelése – az állampolgári részvételen keresztül – a városfejlesztésben, az együttműködés formáinak erősítése a különböző városi csoportok között;
- A városok klímaváltozásra történő felkészülése;
- A meglévő lakásállomány álagának megőrzése, felújítása;
- A hátrányos helyzetben lévő városrészek felzárkóztatása a társadalmi polarizáció csökkentése;
- Kellemes, élhető városi környezet kialakítása (nyilvános terek, építmények, városkép, városi környezet) a város vonzerejének és versenyképességének biztosítása érdekében;
- A várostervezés célszerűségének és hatékonyságának növelése (környezeti, gazdasági, társadalmi és politikai értelemben egyaránt);
- A város területeinek újrahaznosítása és/vagy – az adott helyezettől függően – a kompakt várostervezés erősítése a zöld mezős és természetes területek városi területté történő szükségtelen átalakításának megakadályozása, ezáltal a város szétterjeszkedésének irányítása és korlátozása.

Az elmúlt évtizedben lefektetett uniós városfejlesztési módszertani alapelvek közül az **Európai Unió városfejlesztésért felelős miniszterei** – a kialakult gazdasági és társadalmi körülmények között, a városokra nehezedő sokrétű kihívások eredményes kezelése érdekében – **különösen fontosnak tartják egy olyan városfejlesztési gyakorlat megvalósítását, amely az integrált megközelítést helyezi a területi- és városfejlesztési politika homlokterébe.** Az intelligens, fenntartható és társadalmilag befogadó város modelljének megvalósítását azonban csak a városfejlesztéshez kapcsolódó integrált megközelítési mód mélyreható közös értelmezésének kialakítása mellett látják biztosíthatónak.

Az integrált megközelítés alatt azt értik, hogy **a szokásos ágazati vagy egy-dimenziójú megközelítéseket** a különféle ágazatok, szakterületek és források összehangolásával **új komplex, illetve több-dimenziójú megközelítésekre kell felváltani.**

Az integrált megközelítés a városok szintjén úgy értelmezhető, hogy a városra, mint egy egész egységre kell tekinteni (természetesen megtalálva ebben a városrészek feladatait is). A stratégiáknak és beavatkozásoknak problémaközpontúnak, logikusnak, egymásra épülőnek kell lenniük és a városfejlesztés komplex egységével kell foglalkozniuk.

Ez az integrált megközelítési mód használható a fenntarthatóság szempontjából is. Az integrált szemlélet ebben az esetben azt jelenti, hogy a fenntarthatóság számos dimenziójának (gazdasági, társadalmi, kulturális, környezetvédelmi, közlekedési) valamennyi síkján egy időben kell gondolkodni és munkálkodni, illetve a forrásokat úgy elosztani, hogy az egyes szakterületeken, ágazatokban tett lépések a többi dimenzióra is pozitív hatást gyakoroljanak (szinergiák), vagy legalább is elkerüljék a negatív következményeket.

A tervezés folyamán az integrált megközelítés, időbeli és térbeli dimenziókban is értelmezhető. Az **időbeli megközelítés szempontjából** nézve tanácsos a rövid távú városgazdálkodási módszerek kihagyása, helyettük pedig az integrált városterv vagy jövőkép alapján megfogalmazott, egyértelmű célkitűzéseket és feladatokat tartalmazó stratégiai (gazdasági, környezetvédelmi, szocio-demográfiai stb.) forgatókönyvek összeállítása kívánatos. **A térbeli vonatkozásokat tekintve** az integrált várostervnek vagy jövőképnek az ad-hoc vagy elszigetelt tevékenységek összességén túl kell mutatnia, s minden területi szinten meg kell tudnia fogalmazni a célokat és a feladatokat:

- *helyi szinten:* a város egészének és az egyes városrészek kiegyensúlyozott fejlődésének biztosítása,
- *regionális szinten:* az ágazati és helyi politikák koordinálása szélesebb körben vett regionális perspektívából nézve, a fővárosi ill. a város-vidék kapcsolatok összeillesztése, regionális együttműködési és innovációs klaszterek támogatása, a területi gazdasági növekedés beindítása, a területi identitás erősítése,
- *nemzeti szinten:* az ágazati politikák és a többszintű kormányzás hatékonysága között garantált koordináció az összes adminisztratív szinten, a policentrikus és kiegyensúlyozott nemzeti fejlődés feltételeinek megteremtése, valamint a nemzetközi versenyképesség előmozdítása (a meglévő és a tervezett gazdasági, társadalmi és funkcionális kapcsolatok és együttműködési projektek továbbfejlesztésével, kialakításával).

Annak érdekében, hogy a megfogalmazott feladatokat a városok, a tervezés szintjén el tudják látni, a miniszterek **meghatározták az integrált városfejlesztés operatív eszközeit.**

Az integrált városfejlesztés operatív eszközei

- Integrált fejlesztési tervek és programok beindítása, a városfejlesztést célzó szervezett akciósorozat összekapcsolása integrált, ágazat-alapú intézkedésekkel;
- Városfejlesztési irányelvek alkalmazása, amelyek a fizikai fejlesztési beavatkozások kritériumait, a közösségi terek és a városi színtér használatának kezelését és e területek fejlesztését, valamint a táj és a kulturális örökség védelmét meghatározó alapfeltételeket stb. fektetik le.
- Ösztönözni kell a különféle lakás-típológiák és -formák széles körét – a lakhatósági körülmények javítása érdekében, mely kiterjed a város egészére, különösképpen a belvárosi építményekre – a meglévő típológiák és formák esetleges megtartásával vagy újak bevezetésével;
- A városfejlesztést segítő uniós és állami támogatási sémák és formák (Európai Strukturális Alapok, nemzeti, regionális és helyi alapok stb.) ötvözése egyéb finanszírozási konstrukciókkal (kölcsonök, megújuló alapok, JESSICA stb.);
- A városfejlesztésben résztvevő magánvállalkozások új pénzügyi és adózási ösztönzőinek fejlesztése, mely újabb pénzeszközök bevonását tennék lehetővé a városfejlesztésbe;
- A magán- és állami partnerség (PPP) meglévő formáinak megerősítése, illetve újabb, fejlesztéshez szabott formáinak kialakítása a két félre vonatkozó, egyértelmű és átlátható magatartási kódex alapján, az állami hatóságok irányítása alatt (szükség esetén azért, hogy így is ösztönözni lehessen a magánszektor részvételét), ösztönzők biztosításával, kezdeti gazdasági fellendülés beindításával és a katalizátor szerepkörének felvállalásával;
- A „helyszíntől függő” képességek (területi vezetés, közösségi szerepvállalás, partnerségi munkavégzés, projekt menedzsment, kormányzás és foglalkozásokon átívelő tanulás) fejlesztése, térségi szintű kiegyenlítése;
- A helyi adottságokhoz igazodó fejlesztési stratégiák megszületésének elősegítése, az erre alkalmas eszköz *(Európai referencia keret a fenntartható városokért [RFSC])* szolgáltatásainak elterjesztésével és rendelkezésre bocsátásával;
- A tervezés, programozás és értékelés folyamatát elősegítő monitoring és értékelési eszközök (ex ante, középtávú és ex post értékelések, feltételrendszer, indikátorok stb.) bevonása és használata, a városfejlesztés eredményessége, a döntések igazolása és a lakosság tájékoztatása érdekében.

2.2. Európa 2020 stratégia

Az **Európa 2020 stratégia** a 2000-ben megkezdett Lisszaboni Stratégia folytatása, annak tapasztalatait beépítő új, közösségi gazdaságpolitikai célrendszer és ahhoz tartozó intézkedésterv, amit nem hagyhatunk figyelmen kívül a városfejlesztés irányainak meghatározásakor. Ez a stratégiai dokumentum fő céljaiban a korábbi Lisszaboni Stratégia utódjának tekinthető, de eszközrendszerében, fókuszáltabb célkitűzéseiben, valamint végrehajtási és ellenőrzési rendszerében túllép annak korlátain.

Az **Európa 2020 stratégia legfőbb célja** egy intelligens, fenntartható és inkluzív gazdaság létrehozása az Európai Unióban, amelyben magas a foglalkoztatottság és a termelékenység, és erős a társadalmi kohézió, mely alapját képezheti a 21. század európai szociális piacgazdaságának.

Az Európa 2020 stratégia **három**, egymást kölcsönösen megerősítő **prioritást** tart szem előtt:

- **Intelligens növekedés:** tudáson és innováción alapuló gazdaság kialakítása.
- **Fenntartható növekedés:** erőforrás-hatékonyabb, környezetbarátabb és versenyképesebb gazdaság.
- **Inkluzív növekedés:** magas foglalkoztatás, valamint szociális és területi kohézió jellemezte gazdaság kialakításának ösztönzése.

Az Európai Unió előtt álló legnagyobb kihívásokat figyelembe véve a Bizottság meghatározta azokat a kiemelt uniós célokat, melyeket a következő uniós költségvetési ciklus végéig (2020) szeretne elérni. Ezek az **uniós kiemelt célok** a következőkben foglalhatók össze:

- A 20–64 évesek legalább 75 %-ának munkahellyel kell rendelkeznie.
- Az EU GDP-jének 3 %-át a K+F-re kell fordítani.
- Teljesíteni kell a „20/20/20” éghajlat-változási/energiaügyi célkitűzéseket (ideértve a kibocsátás 30 %-kal történő csökkentését).
- Az iskolából kimaradók arányát 10% alá kell csökkenteni, és el kell érni, hogy az ifjabb generáció 40%-a rendelkezzen felsőoktatási oklevéllel.
- 20 millióval csökkenteni kell a szegénység kockázatának kitett lakosok számát.

A célkitűzések jól jellemzik az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedés három prioritását, de nem kizárólagos jellegűek: nemzeti, uniós és nemzetközi szinten egyaránt fellépések széles körével kell alátámasztani azokat. **A Bizottság minden prioritási témakörben kiemelt kezdeményezéseket (összesen hetet) javasol a gazdasági fejlődés és a társadalmi előrehaladás ösztönzésére.**

- Az **„Innovatív Unió”** kezdeményezés a keretfeltételek, illetve a kutatásra és innovációra fordított finanszírozás javítására szolgál annak érdekében, hogy az innovatív ötletekből a növekedést és a foglalkoztatást segítő termékek és szolgáltatások jöjjenek létre.
- A **„Mozgásban az ifjúság”** az oktatási rendszerek teljesítményének növelését és a fiatalok munkaerőpiacra történő belépésének megkönnyítését szolgálja.
- Az **„Európai digitális menetrend”** a nagy sebességű internet bővítésének felgyorsítását és az egységes digitális piac előnyeinek háztartások és vállalkozások általi kiaknázását tartja szem előtt.
- Az **„Erőforrás-hatékony Európa”** a gazdasági növekedés és az erőforrások felhasználásának szétválasztását, az alacsony szén-dioxid-kibocsátású gazdaság felé való elmozdulás elősegítését, a megújuló energiaforrások növekvő mértékű alkalmazását, a szállítási ágazat modernizálását és az energiahatékonyság ösztönzését szolgálja.
- Az **„Iparpolitika a globalizáció korában”** a vállalkozások (különösen a kkv-k) üzleti környezetének javítását és a világszinten versenyképes, erős és fenntartható ipari bázis kifejlesztésének támogatását célozza.
- Az **„Új készségek és munkahelyek menetrendje”** a munkaerőpiacok modernizálását célozza, és arra törekszik, hogy lehetővé tegye az emberek számára készségeik egész életen át történő fejlesztését, hogy ezáltal növekedjen a munkaerőpiacon való részvétel, és – többek között a munkavállalók mobilitása révén – közeledjen egymáshoz a munkaerőpiaci kínálat és kereslet.
- A **„Szegénység elleni európai platform”** célja olyan szociális és területi kohézió biztosítása, ahol a növekedés és a munkahelyteremtés előnyeit széles körben megosztják, a szegénységben és társadalmi kirekesztettségben élők pedig méltóságban, a társadalom aktív tagjaiként élhetnek.

Ez a hét kiemelt kezdeményezés az EU-ra és a tagállamokra nézve egyaránt kötelező lesz. Az uniós eszközöket – egységes piac, pénzügyi és külpolitikai eszközök – a stratégia gazdája (az Európai Tanács) teljes mértékben mobilizálni kívánja a problémák kezelése és az Európa 2020 céljainak elérése érdekében. Az Európai Unió felhívja továbbá a figyelmet, hogy az Európát érintő számos – gazdasági, környezeti és társadalmi – kihívás miatt integrált és földrajzilag megalapozott megközelítésre van szükség a problémák hatékony kezeléséhez, s ehhez új eszközöket is kínál **(Integrált Területi Befektetés [ITI], Közösség által Irányított Helyi Fejlesztés [CLLD])**.

Az integrált és földrajzi megközelítés több vetületből áll, és figyelembe veszi a helyi sajátosságokat, eredményeket. Ez gyakran a hagyományos adminisztratív határok átlépését jelenti, és nagyobb hajlandóságot igényel a kormányzat különböző szintjeitől a közös célok elérését elősegítő együttműködésre és koordinációra. Mindez összhangban áll a Lisszaboni Szerződés által bevezetett területi kohéziós új célkitűzéssel, amely elismeri, hogy az európai szintű gazdasági és társadalmi kohézióhoz nagyobb hangsúlyt kell fektetni az EU politikáinak területi hatására, ebben pedig kiemelkedő szerepet játszanak a városok és a városrégiók.

Az ITI a területi stratégiák integrált módon történő megvalósítását lehetővé tevő eszköz. Az ITI nem az operatív programokhoz tartozó művelet vagy alprioritás. Az ITI lehetővé teszi a tagállamok számára az operatív programok átfogó megvalósítását, valamint az egy vagy több operatív program prioritási tengelyeiből származó támogatások igénybe vételét, biztosítva ezzel egy adott területhez kapcsolódó integrált stratégia megvalósítását. Így az ITI megléte egyrészt rugalmasságot biztosít a tagállamoknak az operatív programok kialakítása során, másrészt az egyszerűsített finanszírozás által lehetővé teszi az integrált intézkedések hatékony megvalósítását. Fontos hangsúlyozni, hogy az ITI-k csak abban az esetben használhatók hatékonyan, ha az adott földrajzi terület integrált, több ágazatra kiterjedő területi stratégiával rendelkezik.

A CLLD olyan konkrét eszköz, amely a régiók alatti szinten használható, és helyi szinten egészíti ki az egyéb fejlesztési támogatásokat. A CLLD képes mozgósítani és bevonni a helyi közösségeket, szervezeteket, hogy azok hozzájáruljanak az Európa 2020 stratégiában kitűzött intelligens, fenntartható és inkluzív fejlődéshez, a területi kohézió támogatásához és a konkrét szakpolitikai célkitűzések teljesüléséhez. Az eszköz felhasználásával az alábbi célok elérését kívánják elérni:

- a helyi közösségeket ösztönzik **az integrált, alulról építkező megközelítések kidolgozására** olyan körülmények esetén, amikor strukturális váltást igénylő területi és helyi kihívásokra kell reagálni;
- **fejlesztik a közösségi kapacitásokat és ösztönzik az innovációt** (beleértve a társadalmi innovációt is), a vállalkozói tevékenységet és a változásra való képességet, ehhez eszközként a közösségek és területek kihasználatlan lehetőségeinek fejlesztését és felfedezését célozza meg;
- **elősegítik a közösségi irányítást** a közösségen belüli részvétel növelésével, a sajátnak érezhetőséggel (ezek a tényezők az EU szakpolitikáinak eredményességét is fokozhatják);
- **segítik a többszintű kormányzást** a helyi közösségek számára olyan struktúrát biztosítva, amelyen keresztül minden területen teljes mértékben részt vehetnek az EU-célkitűzések megvalósításának alakításában.

2.3. A városfejlesztés alkalmazandó módszertani elvei

Kecskemét felülvizsgált Integrált Városfejlesztési Stratégiájának kialakítása, valamint annak megvalósítása során, mind a tervezés folyamatában, mind pedig városfejlesztési akciók kivitelezésekor, figyelembe veszi a megfogalmazott Európai Unió és hazai városfejlesztési alapelveket és iránymutatásokat, s annak szellemében igyekszik tevékenységét összehangolni.

Rendszerszerű gondolkodás

Miután lehetetlen minden városfejlesztési kérdést egyszerre megoldani, így körültekintő választásokra kényszerül minden közösség. A szűkös erőforrásokat meg kell próbálni ott felhasználni, ahol a beavatkozásnak a legerősebb tovagyűrűző hatása várható. Ezért semmiféleképpen sem lehet véletlenszerű, vagy eseményekre csupán reagáló stratégiákra hagyatkozni. Apró lokális beavatkozásokkal nem lehet eredményt elérni. A fejlesztések és beruházások rendszerbe szervezésére kell törekedni, mivel csak összehangolt, átgondolt, hosszútávú stratégia ad esélyt a valódi sikerre.

Integrált szemlélet és komplexitás

A városfejlesztési feladatok keretei között erősen keverednek a gazdasági, a műszaki-építészeti és a társadalmi kérdések. Ezeket éppúgy nem lehet egymástól elválasztva kezelni, mint ahogy a város sem értelmezhető pusztán műszaki, gazdasági vagy közigazgatási szempontok alapján. A város életteret, lakóhelyet, szellemi értéket is jelent. Ezért az egyes városfejlesztési elvek egymástól független megvalósítási szándéka a legtöbbször sikertelen. Egyszerre kell tehát gazdaságilag versenyképes teret, ugyanakkor otthont, fenntartható várost biztosítani az ott lakók számára. Olyan összetett gondolkodásra és szemléletre van szükség, amely képes átlátni a különböző irányultságú fejlesztések egymást feltételező és egymást erősítő összefüggéseit. Ehhez pedig nélkülözhetetlen a problémák integrált kezelése, hogy a gazdaság, a társadalom, a kultúra, valamint a környezet érdekei egymást erősítve érvényesülhessenek.

Stratégiai tervezés

A stratégiai tervezés nem egyszerűen felkészülés a jövőre, hanem proaktív és szisztematikus módszer a jövő formálására, változtatására (CUI 1998). Feladata, hogy egy kívánt állapotába való eljutás lépéseit felvázolja és azokat megfelelő rendszerbe állítsa.

A stratégiai tervezésnek a célokból kell kiindulnia. Csak későbbi lépés a célok és a feltételek összehangolása (a célok szűkítésével vagy a feltételek megteremtésével). A körültekintően és világosan megfogalmazott célkitűzésekkel a közösségi gondolkodás és cselekvés összpontosítható, orientálható, miáltal a feltételek is könnyebben megteremthetők.

A stratégiai tervezés elemei (Aalborgi Charta, 1994):

- a meglévő tervezési és pénzügyi keretek, illetve más programok és tervek ismerete;
- a problémák és kiváltó okok szisztematikus feltárása (kiterjedt közösségi konzultációk révén);
- a feladatok prioritásainak megállapítása (a problémák fényében);
- a fenntartható közösség eszméjének megteremtése (a közösség minden szektorát magába foglaló részvételi eljárás útján);
- az alternatív stratégiák megfontolása és értékelése;
- akcióterv kialakítása (mérhető célokkal);
- a terv megvalósításának tervezése (időrend kialakításával, felelősség-megosztással);
- a tervmegvalósulás ellenőrzése.

Fenntarthatóság

Az 1970-es években megjelent „fenntarthatóság” fogalom az évtizedek során igen sok változáson ment keresztül, és bár számtalan kisajátítási kísérlet árnyékolja be a tartalmát, mára minden fejlesztési terv meghatározó alapelvevé vált. A fenntarthatóság nem vízió és nem is változatlan állapot, hanem kreatív, egyensúlyt kereső folyamat, amelynek ki kell terjednie a helyi döntéshozatal minden területére – fejtí ki az Aalborgi Charta.

Fontos hangsúlyozni, hogy a fenntarthatóság irányelvei nem a gazdasági fejlődéssel szemben helyezkednek el, hanem éppen ellenkezőleg, a hosszútávú gazdasági fejlődés egyik kritériumát alkotják. A városi gazdaság fejlődését ma sok tekintetben jobban szolgálja az élhető, minőségi környezet, mint a gazdaságot kiszolgáló “kemény” (műszaki) infrastruktúra megléte.

Mindazonáltal a fenntartható városfejlesztés túlmutat nemcsak a környezeti, hanem a gazdasági szempontú megközelítéseken is. A fogalom sokkal nehezebben definiálható dimenziói a lakosság szociális, gazdasági, tájékozódási, kulturális állapotának kiegyensúlyozottságát, reprezentációs és szimbolikus igényeinek folyamatos kielégítését tartalmazzák. A fenntartható város alapja tehát a szociális, emberi oldal, azaz a fenntartható város nem érhető el a „fenntartható” (autonóm módon, felelősen gondolkodó emberekből álló) helyi közösségek nélkül (Aalborgi Charta). Így a közösségfejlesztésnek kiemelt szerepet kell kapnia a fenntarthatóság tervezésében.

Településközi partnerség

Az unióban a városok nemcsak versenyben állnak egymással, de egyúttal keresik az együttműködési lehetőségeket is. A különbözőség és „unikalitás” sohasem öncélú, hanem az

együttműködés alapját képezi, s a kölcsönös előnyökre kooperáció épül. Ez a fajta mentalitás hazánkban még nem kapott kellő hangsúlyt. Nehéz megérteni, hogy a bizonyos szempontból konkurens városok együttműködése (pl. várospárok, város-együttesek, megyei jogú városok, régióközpontok), adott esetben jóval nagyobb haszonnal járhat mindkét fél számára, mintha csak egymagukban, a másik ellenében keresnék a sikert.

A térség városai közötti kapcsolatépítés – közvetett módon – egyértelműen pozitívan hat az egyes városok fejlődésére. Az élő városközi kapcsolatok gyorsan konkrét célok szolgálata mellé állíthatók, s a közös érdekek megsokszorozzák a város érdekérvényesítő képességét.

Társadalmi-gazdasági párbeszéd és partnerség

A legtöbb piaci folyamatban a város már nem rendelkezik döntő befolyással, hanem egy a sok résztvevő közül. Ezért a város- és gazdaságfejlesztési döntések valódi megalapozása nem képzelhető el a helyi lakosság, a gazdasági szereplők és a városvezetés közötti érdemi párbeszéd megteremtése nélkül. Ugyanígy a tervek sikeres megvalósítása sem nélkülözheti a széleskörű közösségi részvételt: mindenki számára világos kell legyen, hogy milyen lépésekre, milyen esetekben, miért van szükség, és azokból mi következik. Konszenzuson alapuló város- és gazdaságfejlesztésre van szükség, ahhoz hogy a résztvevők elfogadják a tervet, és elkötelezetteké váljanak a végrehajtásában. Azaz a hatékony városfejlesztés egyetlen lehetséges útja csak a közös érdekek mentén kialakított partnerség lehet.

Amennyiben a helyi várospolitikai eltávolodik a többi városi szereplőtől és munkája során nem igényli azok aktív támogatását, a városfejlődés iránya is bizonytalanná válik. Ezért a városvezetésnek is elemi érdeke, hogy a helyi gazdasági szereplők, szakmai és civil körök aktívan részt vegyenek a város szakmapolitikai lépéseinek megalapozásában.

Tudatos térségi szerepvállalás

Egyetlen város sem lehet hosszútávon sikeres önmagában; ki kell tekintenie saját határain túlra és szerveznie kell a térségét. E tekintetben hazánkban kevés a jó példa. Általánosnak tekinthető, hogy a város és vidéke kapcsolatában az ellátásbeli és ügyintézési elemek dominálnak, s ehhez képest rendszerint gyenge a város térségét integráló, tudatos „húzó” szerepköre. Ennek erősítésére olyan együttműködésre van szükség, amely a közös érdekek mentén képes összefogásra ösztönözni a város vonzáskörzetének társadalmi, közösségi, gazdasági stb. szervezeteit, ezzel lehetőséget teremtve közös projektek kidolgozására az élet számos területein.

Professzionizmus

Tudatos városfejlesztésről csak akkor lehet beszélni, ha az önkormányzat a városi folyamatok lekövetése helyett felelősen irányítja azokat. Ennek feltétele a kezdeményező-koordináló, a

rugalmasabb és a változó fejlesztési elképzelések befogadására nyitottabb intézményi háttér megteremtése, amely kiemelten kezeli a városfejlesztést: pl. külön stratégiai-, városfejlesztési osztály, illetve vállalat vagy akár önálló fejlesztő szervezet (pl. köztervező intézet) létrehozása. Egy ilyen professzionális szervezet – a hagyományos hivatali struktúrához képest radikálisan más feladatszervezése révén – egyrészt integrált megközelítések kidolgozását teszi lehetővé a városi problémák megoldására, másrészt alkalmasabb a proaktív irányítási szemlélet megvalósítására, amely azáltal, hogy elébe megy az eseményeknek, erősíti a helyi gazdaság innovációs készségét, mozgósítja a szellemi bázist; az új ötletek pedig törvényszerűen új ötleteket hoznak.

2.4. A városfejlesztés kereteit meghatározó országos dokumentumok

Az uniós ajánlások és iránymutatások mellett, **a városfejlesztés céljait és feladatait a nemzeti szintű terület- és településfejlesztéssel foglalkozó stratégiai és fejlesztéspolitikai dokumentumok határozzák meg.** Jelenleg három olyan országos fejlesztési dokumentum van hatályban, mely a városfejlesztés jelenlegi feladatait és jövőbeli lehetőségeit összefoglalja, az *Országos Fejlesztéspolitikai Konceptió*, az *Országos Területfejlesztési Konceptió*, valamint a *II. Nemzeti Fejlesztési Terv*.

Az **Országos Fejlesztéspolitikai Konceptió** (OFK)² Magyarország hosszú távú (15 éves) fejlesztési koncepciója, amely meghatározza a kiegyensúlyozott és versenyképes fejlődés feltételei mellett, a fejlesztéspolitika alapelveit, átfogó és stratégiai céljait, prioritásait, eszközeit és a legfontosabb feladatokat.

A dokumentum kijelöli a magyar fejlesztéspolitikai rendszer minden szintjén, azaz a tervezés, szabályozás, megvalósítás, nyomon követés és az ellenőrzés során érvényesítendő horizontális szempontokat is, melyek: a **fenntarthatóság**, a **környezet védelme**, az **esélyegyenlőség**, a **foglalkoztatás és a biztonság** növelése, az **információs társadalom** széles körű kiépülésének elősegítése.

A fejlesztéspolitikai koncepció a stratégiai célok megvalósításának területeit három fő prioritáscsoportba rendezi, melyek a következők:

- Befektetés a gazdaságba,
- Befektetés az emberbe,
- Befektetés a környezetbe.

² 96/2005. (XII. 25.) OGY határozat az Országos Fejlesztéspolitikai Konceptióról.

A „Befektetés az emberbe” prioritáscsoport *Társadalmi és területi zárványok oldása* célkitűzésen belül fogalmaz meg a városfejlesztés kérdésköréhez szorosan illeszkedő szempontokat. Az élhető települések, eltérő közszolgáltatások kialakítása, a hátrányokat halmozottan megjelenítő téregységek összehangolt fejlesztése, integrált programok megoldását célzó intézkedések mellett, **az OFK az élhetőbb települések kialakulásának legfontosabb lépései között emeli ki a központi településrészekben található lakónegyedek megújítását és a panelrekonstrukciós programokat.**

Ugyanakkor a fejlesztési koncepció kitér a funkciókat megosztó, együttműködő térségek fejlesztésére is, amelyben kiemeli, hogy egyes térségek fejlesztési céljainak, a kompetenciák megosztásának meghatározásakor **szükséges a városoknak a környezetükkel, illetve a vidéki területekkel való együttműködése, azaz a város–vidék kapcsolat figyelembevétele.**

A 2007-2013 közötti tervezési időszak másik fontos programdokumentuma a Parlament által 2005 decemberében elfogadott *Országos Területfejlesztési Koncepció* (OTK)³, melynek megállapításai számos vonatkozásban foglalkoznak a **településfejlesztés és a városhálózat** kérdésköreivel.

Az OTK területfejlesztési politikájának átfogó céljai között a területi felzárkózás alponban található legtisztábban települési, településhálózati feladatokat (pl. a fejlettségükben tartósan leszakadó térségek gazdasági-társadalmi felzárkóztatása, a külső és belső perifériák dinamizálása; az alapvető életesélyek feltételeinek biztosítása az ország valamennyi településén; a túlzottan egyközpontú térszerkezet oldása).

Természetesen a középtávú célok között még több település- és várospolitikai célt, illetve településhálózati feladatot azonosíthatunk, különböző városi, városhálózati, illetve térségi prioritási szinteken:

- *Budapest*
- A régiókat dinamizáló *fejlesztési pólusok* megerősítése és a városhálózati kapcsolatrendszer fejlesztése
- *Elmaradott térségek, külső és belső perifériák* felzárkóztatása
- *Határmenti területek* fejlesztése és határon átnyúló térségi együttműködésük erősítése
- *Rurális (vidéki) térségek* területileg integrált fejlesztésének prioritásai

A felsorolt különböző térségekre és településhálózati elemekre megfogalmazott célok és feladatok közül több is értelmezhető kecskeméti szinten.

³ Az Országgyűlés 97/2005.(XII.25.) OGY határozata az Országos Területfejlesztési Koncepcióról

A régiókat dinamizáló fejlesztési pólusok megerősítése és a városhálózati kapcsolatrendszer fejlesztése prioritáson belül:

- Valamennyi régióban cél: a pólusoktól távol eső térségek dinamizálására képes nagyvárosok szerepének megerősítése, az intenzívebben kooperáló kiegyensúlyozott városhálózat megteremtése érdekében;
- A régiók versenyképességének erősítése érdekében a fejlesztési pólusok és a nagyobb városok hálózatos együttműködésének, valamint a városok közti közlekedési útvonalak mentén elhelyezkedő fejlesztési tengelyek dinamikus fejlesztése;
- A pólusok az ország településhálózatába szervesen illeszkedve, a régióban lévő fejlesztési alközpontokkal alakítsák ki a funkcióik megosztására vonatkozó stratégiáikat és használják ki az együttműködésből származó előnyöket (a Dél-Alföldön Szeged Békéscsabával, Hódmezővásárhellyel és Kecskeméttel együttműködve tölti be a pólus funkciókat);
- Együttműködő térségi városhálózatok ösztönzése, a városok közötti gazdasági, kulturális, közszolgáltatási együttműködések, funkciók megosztásának bővítésével, a városi központok és alközpontok térségükből való elérhetőségének javításával, és a város-vidék kapcsolatrendszer erősítésével;
- A munkaerőpiacok térségi kiszélesítése érdekében a városhálózaton belüli napi munkába járást lehetővé tevő tömegközlekedési kapcsolatok megteremtése;
- A fejlődést gátló nagyvárosi környezeti problémák felszámolása, a társadalmi feszültségekkel és fizikai leromlással érintett településrészek gondjainak megoldása, a fenntartható közlekedési rendszerek kialakítása, az agglomerációk fenntarthatóságának és települései intézményesített együttműködésének ösztönzése.

Az elmaradott térségek, külső és belső perifériák felzárkóztatása kapcsán megfogalmazott feladatok:

- A lakosság, különös tekintettel a képzett csoportok helyben tartása érdekében a foglalkoztatás bővítése, a munkahelyteremtés, beleértve a távmunka fokozott ösztönzését;
- A térségi központokban a környező települések lakói által igénybe vett szolgáltatások szükséglet szerinti bővítése és minőségének fejlesztése;
- A térségi központok elérhetőségének javítása;
- Érdekérvényesítésre képes helyi-térségi közösségek megteremtése, a társadalmi tőkenövelése és az egészséges életmód terjesztése.

A rurális (vidéki) térségek területileg integrált fejlesztésének kapcsán megfogalmazott feladatok:

- A természeti és kulturális táji értékekben gazdag területeken a helyi értékek és erőforrások fenntartható hasznosítása;
- A tanyás térségek revitalizálása;
- A magas arányú cigány népességgel rendelkező térségek társadalmának hagyományait, értékeit befogadó társadalmi-gazdasági integrálása.

A dokumentum az országos területi célokon belül a ***Versenyképességi pólusok és városhálózati kapcsolatrendszer fejlesztése*** célkitűzés keretében fogalmaz meg a városfejlesztéshez és az épített környezet megújításához, rehabilitációjához szorosan kapcsolódó szempontokat, amelyek céljai a következők:

- A kulturális szerepkör megerősítése, vonzó lakó- és rekreációs környezet kialakítása;
- Az esetlegesen erősödő szuburbanizációs folyamatokból adódó társadalmi problémák kezelése, a versenyképességi pólusok társadalmilag, illetve fizikailag erodálódó, illetve funkcióvesztett belvárosi, átmeneti, lakótelepi területeinek revitalizálása (barnamezős területek rehabilitációja, városi slumosodás megakadályozása, stb.);
- Továbbá a fokozott környezeti terhelés ártalmainak csökkentése, a levegő-, és zajszennyezés, a hulladék- és szennyvízkezelés problémáinak megoldása, az összehangolt zöldfelületi rendszer megteremtése.

Az OTK a versenyképességi pólusok mellett a **külső és belső perifériák és az elmaradott térségek felzárkóztatása** esetén is kiemelten kezeli a városfejlesztés szempontjait, elveit, hiszen ezek a helyi környezeti és kulturális értékekre épített fejlesztések kitörési pontokat jelentenek az adott térség számára. Az országos jelentőségű integrált fejlesztési térségek és tématerületek keretében elsősorban a kulturális örökség védelméhez, az egyházi, műemléki, régészeti és helyi védettségű épített örökségi értékek integrált védelméhez kapcsolódó szempontok jelentek meg a dokumentumban.

Végül, a Konceptióban a városfejlesztés és ezen belül a rehabilitáció tágan értelmezett szempontjai a szakpolitikák számára megfogalmazott területi prioritások keretében – elsősorban a lakáspolitikához kapcsolódóan – is megjelennek.

A lakáspolitikára megfogalmazott legfontosabb prioritások a következők:

- A hagyományos városi lakóterületek épület- és lakásállományának felújítása, korszerűsítése, lepusztulásának megakadályozása komplex rehabilitációs programok segítségével;

- Energiagazdálkodási programok, valamint társadalmi kirekesztődés elleni és lakásfenntartási támogatási programok lakótelepeken történő megvalósítása;
- A korszerűtlen távfűtési rendszer rehabilitációját, az energiahatékonyság növelését célzó programok megvalósítása.

A harmadik meghatározó fejlesztési dokumentumunk, mely foglalkozik a városfejlesztési kérdésekkel, a 2007-ben elfogadott *II. Nemzeti Fejlesztési Terv*, amely a jelenleg futó 2007-2013-as uniós költségvetési időszak magyarországi fejlesztéspolitikájának kereteit határozza meg, a 2010-ben hatályba lépett *Új Széchenyi Tervvel* együtt. Sajátos módon, ez utóbbi dokumentum nem foglalkozik a terület- és településfejlesztési kérdésekkel, ezért elemzésünkben az ÚMFT városfejlesztésre vonatkozó részeit tudjuk csak bemutatni, melynek összeállítása során figyelembe vették az OFK és az OTK megállapításait.

Az ÚMFT **társadalmi-gazdasági helyzetértékelő részében több szakasz is foglalkozik az ország területi folyamataival, a növekvő területi különbségekkel, a térszerkezeti problémákkal, a város-vidék kapcsolatokkal és a városok feszítő problémáival.** E fejezet keretében külön kitérnek **az épített környezetet fenyegető néhány problémára** (pl. a kulturális értéket képviselő történelmi épületek helyzete), valamint a város- és térségfejlesztésben eddig elért eredményekre és a jövőbeli lehetőségekre. A jelentés kiemeli, hogy **egyes városrészek és vidéki térségek újraélesztése, az új városi funkciók megjelenése kedvezően hatott a lakosság életminőségére és a gazdasági lehetőségek bővülésére.** Megállapítják továbbá, hogy **komoly tartalékok rejlenek egyes leromlott városrészek és vidéki térségek újraélesztésében.**

Város- és területpolitikával kapcsolatos feladatokat azonosíthatunk még a „**célokhoz kapcsolódó tematikus és területi prioritások**” című fejezet alatt, ahol az egyes prioritások (pl. gazdaságfejlesztés, közlekedésfejlesztés, területfejlesztés) keretében fogalmaznak általános célokat. A közlekedésfejlesztésen belül, külön hangsúlyt helyez a dokumentum **a városi és agglomerációs közösségi közlekedés fejlesztésére.** A közösségi közlekedés feltételeinek javulását elsősorban a nagy tömegek környezetbarát és akadálymentes szállítását lehetővé tévő kötöttpályás közlekedés korszerűsítése és az intermodális szolgáltatások fejlesztése révén kívánják elérni. Kiemelik továbbá, hogy a városi közlekedés fejlesztésének lényeges eleme a megfelelő járatok és járatsűrűség kialakítása, a közlekedési eszközök közötti váltás térbeli és időbeli összehangolása..., mindezt pedig a menetrendek harmonizálásával, egységes tarifarendszer bevezetésével, valamint az utasok informálásának és kényelmének javításával mozdítanák elő. A dokumentum javaslatot tesz az agglomerációs közlekedés működésének és fejlesztésének koordinációjának optimalizálása

érdekében az agglomerációs közlekedési szövetségek felállítására, valamint a városi közlekedés korszerűsítésére, a kerékpáros és a gyalogos közlekedés feltételeinek javítására.

A célokhoz kapcsolódó tematikus és területi prioritásokon belül az 5. prioritás foglalkozik a területfejlesztés, s ezen belül is a városfejlesztés legfontosabb kérdéseivel. A kiegyensúlyozott területi fejlődés elemei között szerepel az *élhető városok együttműködő és versenyképes hálózatának megteremtése*, mely megfogalmazza, hogy a fenntartható városfejlesztés az élhető és vonzó környezet biztosítását jelenti. Alapvető cél a jelenleginél intenzívebben kooperáló, kiegyensúlyozott városhálózat megteremtése, melyben a fejlesztési pólusok és a többi város hálózatosan együttműködnek. A fenntartható városfejlesztés során a gazdasági, szociális és környezetvédelmi fejlesztések iránya azonos. **Az élhető város megteremtésének fontos eszköze az integrált környezeti tervezés, a funkcióvesztett területek revitalizálása, a válságterek rehabilitációja, a zöldterületek védelme és lehetőség szerinti növelése, valamint a város és a környező települések együttműködésének és funkciómegosztásának erősítése.**

A fenntartható városfejlesztés fő elemei:

- az integrált szociális városrehabilitáció, amely magában foglalja a leromlott városi lakóterületek (hagyományos városi jellegű beépítés, szegregált lakóterület), valamint a leromlással fenyegetett lakótelepek fejlesztését,
- a településközpontok megújítása, amelynek célja a város/ településközpontok gazdasági, kulturális, turisztikai és, egyes városok esetében, kistérségi központi funkcióinak erősítése, valamint a barnamezős területek kármentesítése, funkcióváltásának elősegítése.

A dokumentum megállapítja, hogy **a magyar településhálózatban** a nagyvárosok mellett **a középvárosok tekinthetők a gazdasági fejlődés központjainak, amelyek meghatározó szerepet töltenek be a regionális központok és kisvárosok között.** Számos középváros markáns, megyei szintű funkciókat lát el, idegenforgalmi, kulturális és tudásközpontként működik, esetenként jelentős vonzáskört kialakítva. Egyéb középvárosok – így Kecskemét – térségi szerepe az Európai Unió bővítésével újjáéledhet. **A kiegyensúlyozott és policentrikus városhálózat kialakításához elengedhetetlen a középvárosok kiegyensúlyozott fejlesztése. Jelenleg hazánkban ennek feltételei elsősorban az Alföldön hiányoznak.**

Az ÚMFT felhívja továbbá a figyelmet a belső városi problémák integrált és fenntartható kezelésére. A fejlesztési terv a városokkal kapcsolatos kiemelt figyelmet és beavatkozásokat azért tartja fontosnak, mert a városok a társadalmi-gazdasági tevékenységek csomópontjai, ahol a legújabb kihívások és megoldandó feladatok koncentráltan jelennek meg. **A dokumentum a beavatkozások legfontosabb irányait is kijelöli, s megfogalmazza az elvégzendő feladatokat.**

- A városokon belül a társadalmi igazságosságot és társadalmi összetartozást a fizikai és társadalmi szempontú városrehabilitációs beavatkozások révén kell erősíteni. Jól szervezett várospolitikai beavatkozások szükségesek a leromlott városi területeken a terület megújítása, a gazdasági tevékenységek élénkítése, a társadalmi kohézió erősítése és a fizikai környezet javítása érdekében.
- Szükséges, hogy az ellentmondásos városi problématerületeken, melyek leginkább a közép-, illetve nagyvárosokban jelentkeznek, integrált és fenntartható fejlesztések szülessenek.
- Szükséges, hogy a városrehabilitáció kiterjedjen a vonzerő-növelést célzó programokra, a szociális városrehabilitációs beavatkozásokra, valamint a barnamezős fejlesztésekre is.
- A belső városi problémák megoldását célzó fejlesztéseknél egyaránt figyelembe kell venni a gazdasági, a társadalmi és a környezeti szempontokat.

A belső városi problémák integrált kezelése során elvégzendő legfontosabb feladatok:

- revitalizálás (lakótelepek, slumok, barna-mező terület) (*Kecskeméten pl. a Rákóczi út - Vasútkert revitalizációja, KÉSZ iparterületének funkcióváltó hasznosítása, a Rudolf laktanya sport és rekreációs hasznosítása, Homokbánya komplex fejlesztése*),
- túlzott beépítettség megakadályozása, illetve a város terjeszkedésének megállítása,
- környezeti ártalmak csökkentése (*Homokbánya és a Csalánosi erdő fejlesztése és környezeti tehermentesítése, illegális hulladékgyűjtők felszámolása*),
- környezetbarát közlekedési módok fejlesztése (*Intermodális pályaudvar és kapcsolódó közösségi közlekedési fejlesztések*),
- városmagok érték-örző megújítása, (*Műemlékvédelmi épületek felújítása, a volt Városi Mozi funkcióváltó hasznosítása*),
- ifjúságvédelem, társadalmi integráció elősegítése, (*Szociális városrehabilitáció*)
- közösségfejlesztés, (*Belvárosi Galéria multifunkcionális közösségi központ létrehozása*)
- a helyi identitás megőrzése, (*„Együtt-egymásért” program*)
- közbiztonság javítása, (*Mezei város és Ürgés szociális városrehabilitáció*)
- a közszolgáltatásokhoz való egyenlő hozzáférés (*Térségi elérhetőség javítása*).

Végezetül a fejlesztési terv kiemeli, hogy **a városfejlesztési beavatkozások megvalósításában egyre fontosabb szerepet fog játszani a magántőke mobilizálása, megtérülő fejlesztések esetén a visszatérítendő támogatások alkalmazása.** A II. Nemzeti Fejlesztési Terv lehetőséget teremt az Európai Beruházási Bank (EIB) és a Európa Tanács

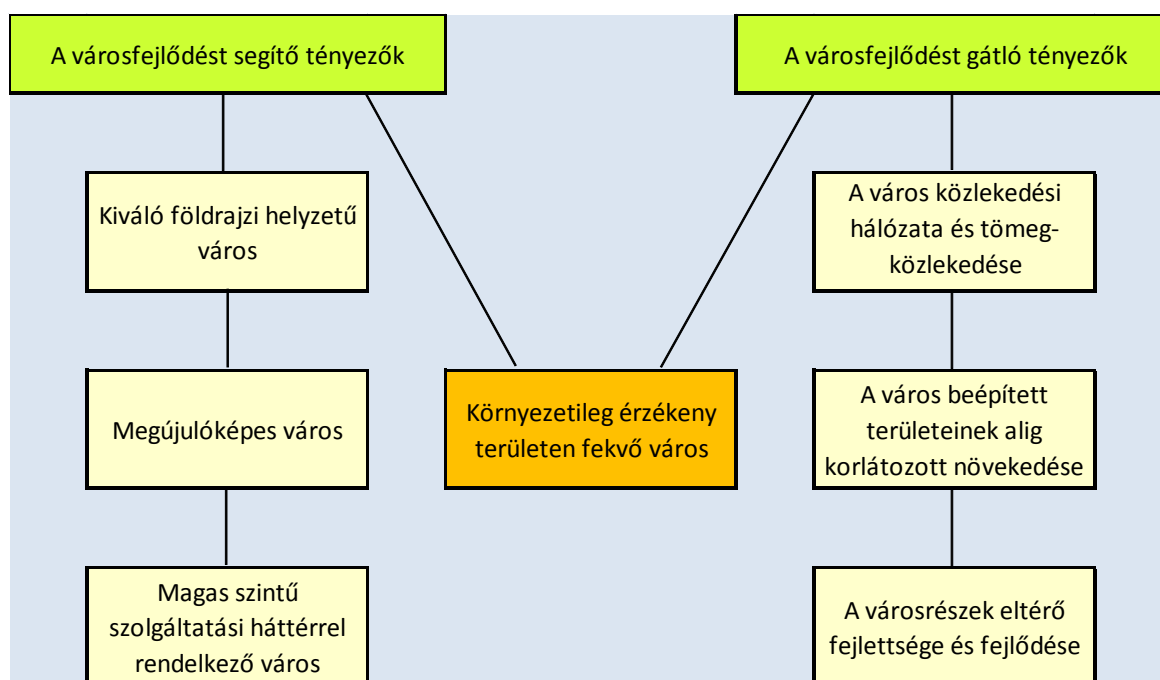
Fejlesztési Bank (Council of Europe Development Bank, CEB) hitelkonstrukcióival („Jessica”) megvalósuló városfejlesztési alapok bevonására.

2.5. A városfejlesztés irányait és sikerességét meghatározó belső adottságok

Kecskemét jövőbeli fejlesztéseinek irányait leginkább **belső adottságai**, valamint a város és környezetében élő **lakosság igényei** határozzák meg, míg a fejlődés léptékét és a fejlesztések sikerességét, nagyobb részt **a város irányítóinak felkészültsége, átgondolt döntései**, illetve a tervezett programok **lakossági támogatottsága** befolyásolják.

A város belső adottságaival a 2008-ban elfogadott IVS is részletesen foglalkozott, meghatározva ezen belül is **a város fejlődését segítő és gátló tényezőket**. Az akkori megállapítások ma is időszerűek (ld. 2. ábra), ugyanakkor egyes belső adottságok felértékelődtek, s újak is megjelentek az elmúlt években, melyeket fontosnak tartunk hangsúlyozni, s a jövőbeli fejlesztések során figyelembe venni.

2. ábra: A város fejlődését segítő és gátló tényezők

Forrás: Kecskemét MJV. Integrált Városfejlesztési Stratégiája (2008) alapján

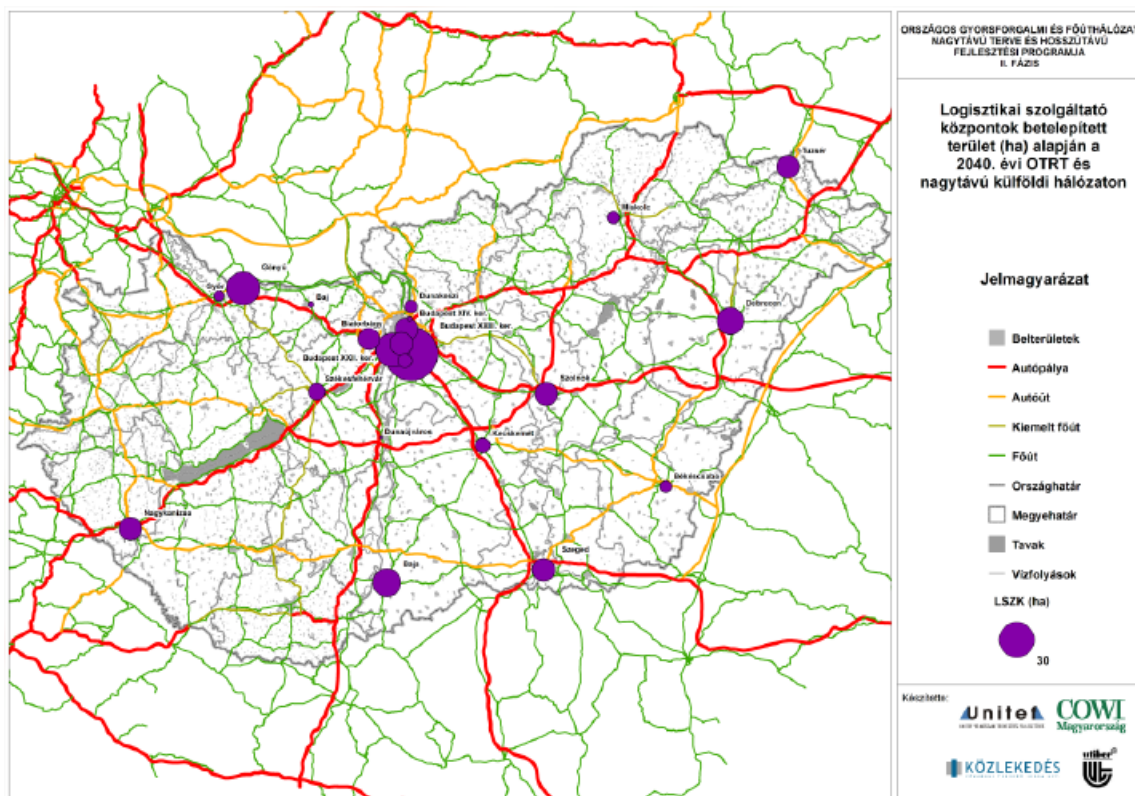
A város fejlődését segítő tényezők között, mindenképpen nagyobb hangsúlyt kívánunk helyezni a meghatározó hagyományokkal és diverzifikált szerkezettel rendelkező helyi gazdasági potenciál erősítésére. Ez a törekvés egyrészt orientál és kikényszerít bizonyos fejlesztési irányokat (pl. ipari területek fejlesztése, logisztikai igények kielégítése, az innovációs és szakképző rendszer fejlesztése, energetikai beruházások ösztönzése, infrastrukturális fejlesztések),

másrészt a vállalkozások – együttműködve a várossal – beruházásaik révén maguk is hozzájárulnak egy versenyképes, fenntartható és élhető város kialakításához. Fontos szerepet játszhat a jövőbeli gazdasági fejlődésben a város **természetföldrajzi és környezeti adottsága** (térségünk környezetileg érzékeny, szárazodásra hajlamos terület), amely Kecskemét városát nem csak a fenntartható tájgazdálkodásra, de az ökoturisztikai, a zöldenergia előállítási és környezetipari tevékenységek ösztönzésére is sarkalja. A környezeti adottsággal Kecskemét városának az elkövetkező években kiemelten kell foglalkoznia, hiszen a különböző klímaváltozási jelentésekből (pl. VAHAVA, IPCC, WMO-CCI/CLIVAR) tudjuk, hogy a Kárpát-medencében a változásoknak leginkább kitett terület, a Homokhátság, a változó körülmények pedig befolyásolhatják a városfejlesztés lehetőségeit.

A belső adottságok közül – az elkövetkező évtizedben is – várhatóan az egyik legnagyobb városfejlődési potenciált, a város kedvező földrajzi elhelyezkedése fogja jelenteni, különösen abban az esetben, ha – a közlekedésfejlesztési stratégiában tervezetteknek megfelelően – megépül az M44-es autópút és az M8-as kelet-nyugati transzverzális közlekedési út. Az M8-as közlekedési folyosó Kecskemétet bekapcsolhatja az Észak-Olaszországtól, az Adrián át Erdélyig húzódó fejlődési tengelybe, nem is beszélve arról a logisztikai potenciálról, amely az észak-dél (M5) és kelet-nyugat irányú (M8) közlekedési hálózatok metszéspontjából ered (3. ábra).

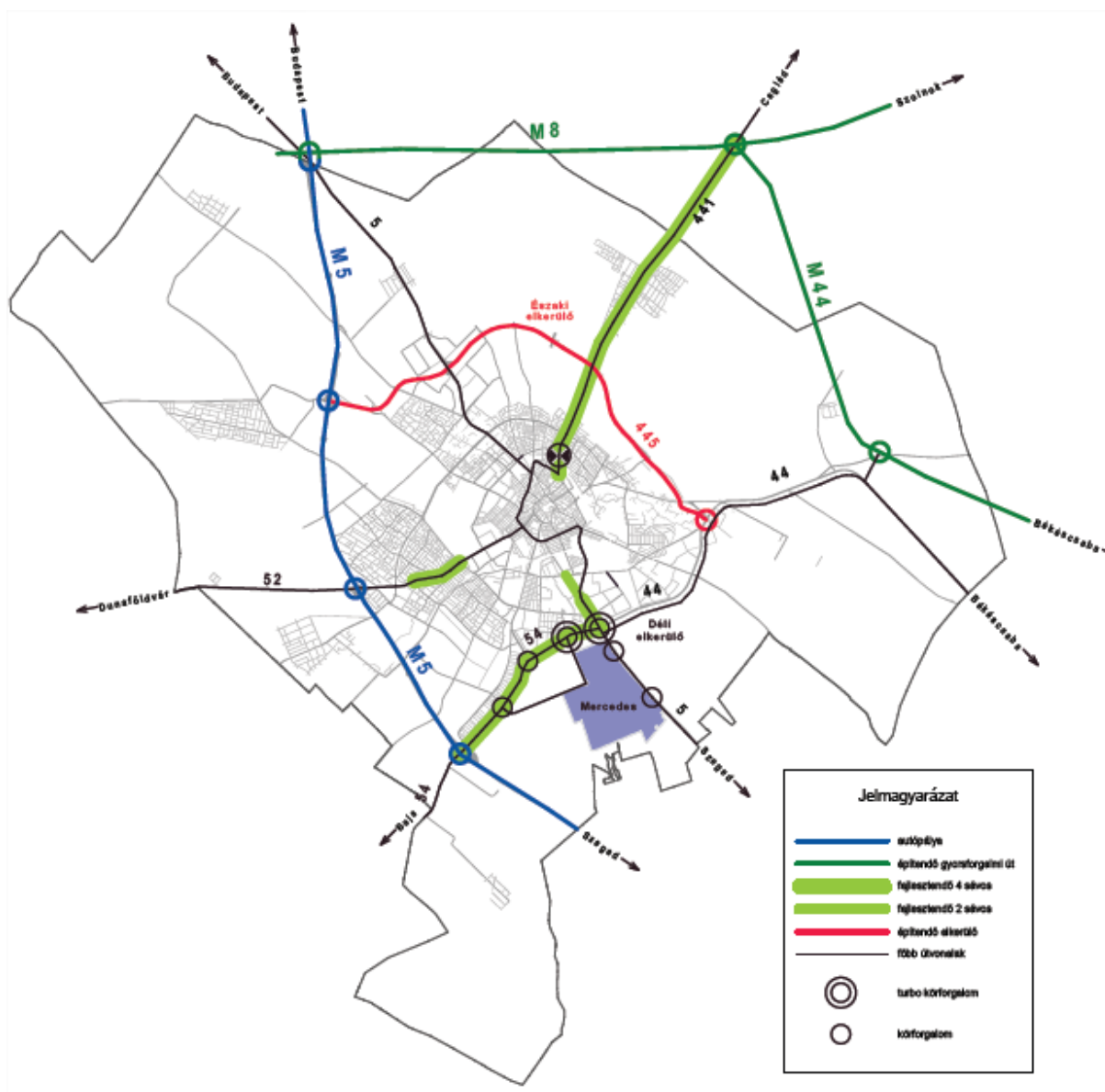
3. ábra: Kecskemét közlekedésföldrajzi helyzete és logisztikai potenciálja

Forrás: Az országos gyorsforgalmi- és főúthálózat nagytávú terve és hosszútávú fejlesztési programja

Fontos kiemelni továbbá, hogy az elmúlt években elindított, s a város térségi elérhetőségét szolgáló közútfejlesztési programok (Északi elkerülő építése [445-ös], 52-es, 54-es, 441-es, 5-ös utak keresztmetszeti és minőségi fejlesztése), valamint az elővárosi közlekedés bővítését célzó tervek, tovább javítják Kecskemét közút- és közlekedéshálózati pozícióit (4. ábra). A tervezett belterületi önkormányzati útépítések és a tömegközlekedés minőségi fejlesztése érdekében megfogalmazott program (*Intermodális pályaudvar és kapcsolódó közösségi közlekedési fejlesztések*) pedig oldhatja a közlekedéssel kapcsolatos problémákat (pl. közlekedési dugók, parkolási nehézségek a belvárosban, nem kielégítő tömegközlekedés), melyek napjainkra már jelentős mértékben nehezítették a város fejlődését.

4. ábra: Kecskemét térségi elérhetőségét javító tervezett közúthálózati beavatkozások

Forrás: Kecskemét MJV. Polgármesteri Hivatal Főépítési Csoport 2010.

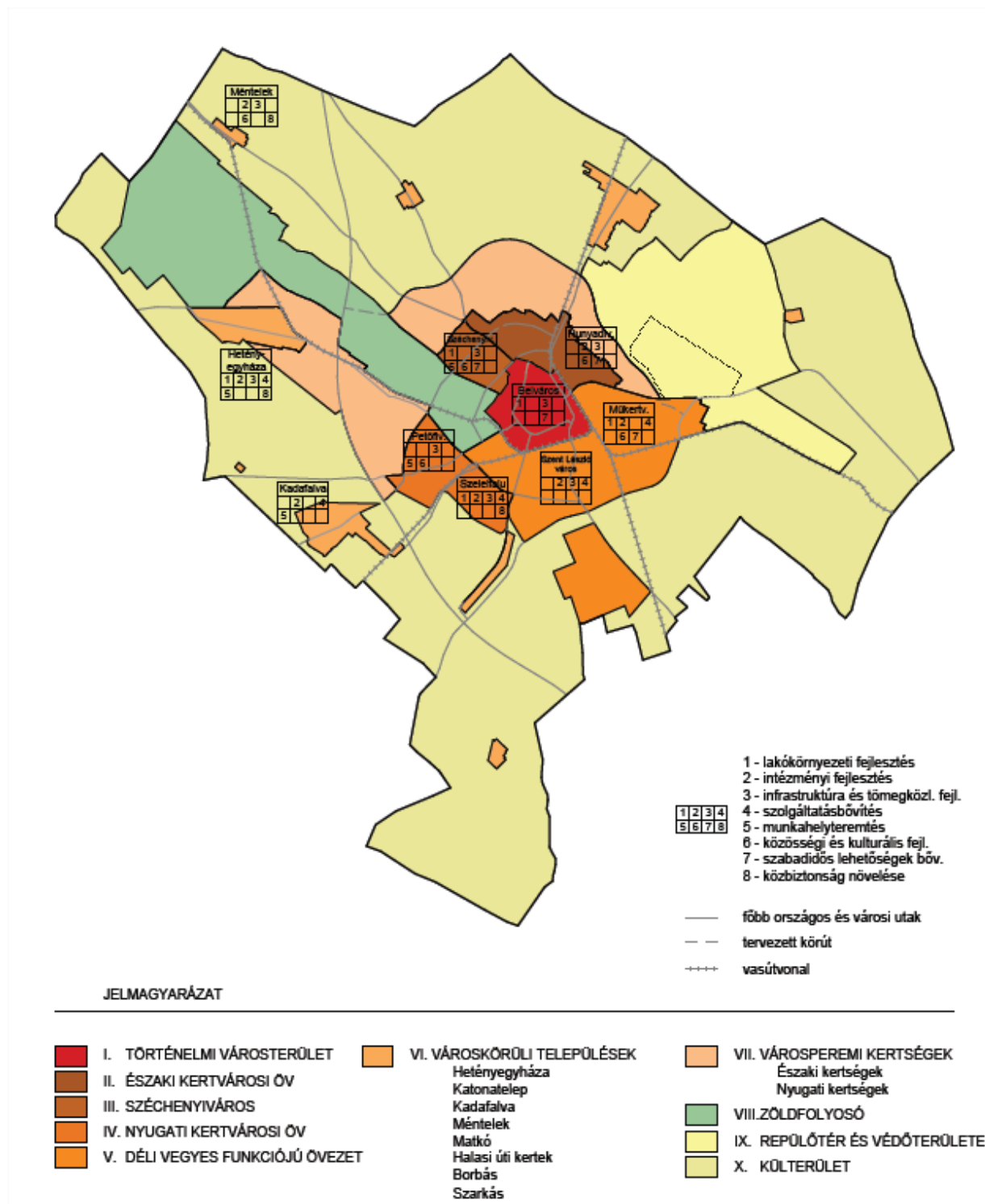

Bár napjainkban is úgy ítéljük meg, hogy **a magas szintű egészségügyi, oktatási, szociális és kulturális szolgáltatások** jelentős városfejlesztési erőt képviselnek városunkban, látni kell azonban, hogy a fenti tevékenységek finanszírozása, foglalkoztatási kilátásai, valamint társadalmi hasznosságukhoz mért megbecsültségük mind országos, mind pedig helyi szinten romlott az elmúlt években. A nehéz helyzetben lévő közszolgáltatási területek megmentése, pozícióinak javítása Kecskemét számára fontos, hiszen az önkormányzat jelentős szerepet szán ennek a szférának, a helyi társadalom szervezett megújításában.

Komoly városformáló hatással bírnak azok az előkészítés alatt, vagy már folyamatban lévő **szabályozási elemek** (pl. településrendezési- és szabályozási terv), **valamint településfejlesztéssel összefüggő koncepcionális elképzelések** (település- és külterület fejlesztési koncepció) is, melyek – a kompakt város kialakításának érdekében – a települési belterület térbeli kiterjedésének korlátozását, megállítást célozzák. Emellett a város, a szabályozási elemek alkalmazásával, a befektetések és a tervezett beavatkozások irányításával kívánja mérsékelni a városrészek között meglévő jelentős fejlettség- és ellátottságbeli különbségeket, erősíteni a különböző funkcionális területek harmóniáját, továbbá rendezni a külterületen megfigyelhető kaotikus viszonyokat (táji értékek védelme, a zártkertek és tanyás területek átalakulásának ellenőrzése, a környezet okszerűtlen használatának visszaszorítása).

A felülvizsgált és módosított IVS igyekszik figyelembe venni az elmúlt években megfogalmazódott **lakossági igényeket** is, melyek számos területen fogalmaztak meg feladatokat a tervezők és városvezetők részére. A különböző lakossági fórumokon, s felmérések során, a város lakossága a munkahelyteremtést, a tömegközlekedés fejlesztését, a belvárosi parkolási problémák felszámolását, a szabadidős lehetőségek bővítését, a zöldfelületek növelését, a külső városrészekben pedig elsősorban az utak aszfaltozását, a csapadékvíz elvezetését és a közszolgáltatások fejlesztését (pl. óvodák építése, közvilágítás, közbiztonság javítása) határozta meg kiemelt feladatként (5. ábra).

5. ábra: Kecskemét városfejlesztési körzeteiben megfogalmazott fejlesztési igények 2008-2011

Forrás: A városrészi lakossági fórumokon elhangzott társadalmi igények, saját szerkesztés

Kecskemétnek a komplex, hosszú távon is tervezhető és eredményes városfejlesztési tevékenység megvalósítása érdekében **felkészült városvezetésre és megalapozott szakmai döntésekre lesz szüksége**, melynek érdekében törekednie kell az alábbi háttérfeltételek kialakítására, illetve biztosítására:

- ***Rendszerelvű településműködtető és fejlesztő gondolkodás kialakítása***, amely számol a legkülönbözőbb összefüggésekkel, integrált megközelítésekkel, így egyidejűleg képes figyelembe venni a város belső gazdasági, műszaki, társadalmi és környezeti körülményeit, valamint a külső hatásokat és kihívásokat.
- ***Proaktív városfejlesztési és -irányítási szemlélet kialakítása, megerősítése***, melynek lényege, hogy a város elébe megy a várható eseményeknek, kihívásoknak, s ezáltal egy tudatosabb programalkotási, tervezési folyamatot indít el. Ezzel a szemlélettel igyekszik felkészülni például az Európai Unió új költségvetési ciklusára (2014-2020). Áttekinti az uniós irányelveket és a miniszteri találkozók nyilatkozatait, ajánlásait, s ezek figyelembe vételével – a város számára legfontosabb területeken – elkezdődik a programjavaslatok és tervek kidolgozása, a lakósággal történő megismertetése és elfogadtatása.
- ***Belső egyetértés a fejlesztési irányokban és prioritásokban***. Ennek alapvető feltétele a város politikai, szakmai és civil szervezeteinek, csoportjainak széleskörű együttműködése, s a fejlesztési elképzelések kapcsán kialakított konszenzusa.
- ***Széleskörű városi és térségi partnerség kialakítása***. Az adott fejlesztési folyamatban érintett szakmai és civil résztvevők bevonása (együttműködő tervezés), már a tervezés időszakától kezdődően. A folyamatos egyeztetések képezhetik az együttműködések alapját, s biztosítják az előfeltételét a programok előkészítésének és megvalósításának.
- ***Dinamikus, professzionális tervezés és fejlesztés***, mely igényli a meglévő városi fejlesztő-tervező szervezet megerősítését. A szakmailag megerősített szervezet képes egyrészt komplex megoldásokat kínálni a városi fejlesztési elképzelésekhez, másrészt fel tud készülni a városfejlesztés uniós finanszírozásának változásaira (pl. Jessica konstrukció, visszatérítendő támogatások), továbbá jobban ki tudja szolgálni a megjelenő befektetői igényeket.

3. HELYZETELEMZÉS

3.1. Demográfiai jellemzők

3.1.1 A népesség számának alakulása

Kecskemét közigazgatási területén 2011-ben az **állandó népesség száma 112 155 fő**, míg a város **népsűrűsége 347,7 fő/km²** volt. Bács–Kiskun megye népessége az elmúlt négy évtizedben folyamatosan csökkent, lakosságának közel 10%-át veszítette el. Kecskemét lakossága ezzel szemben a vizsgált időszak alatt több mint egyharmadával növekedett, így megyén belüli népességkoncentráció szerepe növekedett (1. táblázat).

1. táblázat: Kecskemét és Bács-Kiskun megye állandó népessége, és annak koncentrációja (1970-2011)

	Állandó népesség (fő)								
	1970	1980	1990	2001	2007	2008	2009	2010	2011
Kecskemét	81 166	94 158	100 464	103 312	110 734	111 108	111 275	111 679	112 155
Bács-Kiskun megye	580 390	568 695	549 577	546 517	536 290	533 710	530 379	528 418	524 841
Kecskemét a megye %-ában	13,98	16,56	18,28	18,90	20,64	20,81	21,05	21,13	21,36

Forrás: Népszámlálás 1990, KSH és TEIR.

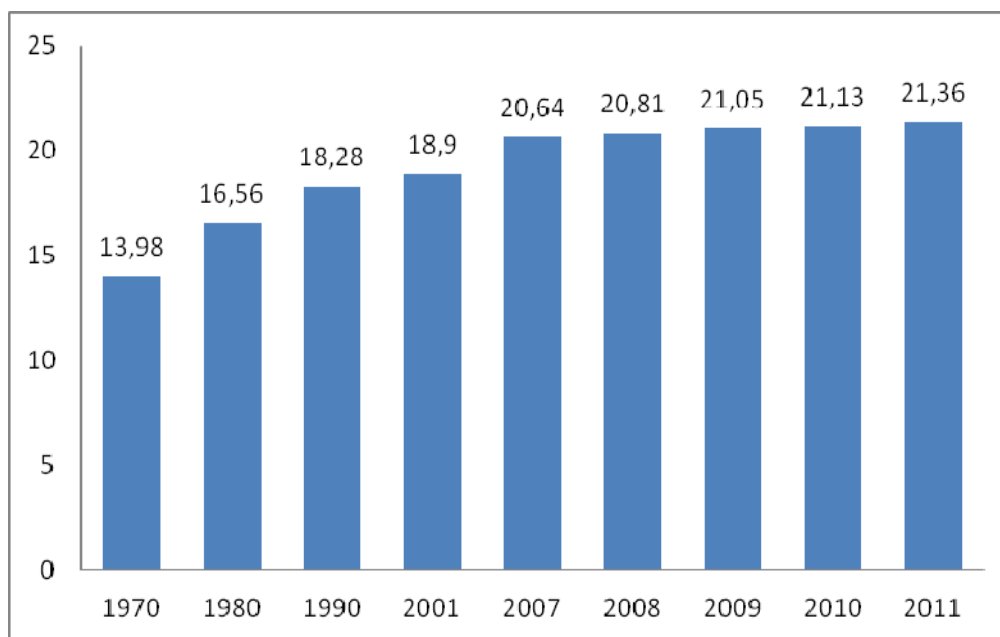
A város részesedése a megye lakosságából az elmúlt évtizedek során folyamatosan növekedett (1970-ben 13,98%-ról 1990-re 18,28%-ra), és ez a tendencia napjainkban sem változott, így a 2001-es 18,9%-os értékről tíz év leforgása alatt elérte a 21,36 %-os értéket (6. ábra).

A népességkoncentráció üteméről, s a város vonzóképeségéről még érzékletesebb képet nyújt, ha a lakónépesség számának alakulását vizsgáljuk, amely nem csak az állandó lakóhellyel rendelkezők számát mutatja, hanem a kecskeméti tartózkodási hellyel rendelkezők adatait is. A **lakónépesség száma** Kecskeméten a legutóbbi öt évben átlagosan több mint 500 fővel bővült (2007: 643 fő; 2008: 374 fő; 2009: 167 fő, 2010: 404 fő, 2011: 1042 fő), így 2012 januárjában már a statisztika 114.226 főt tartott nyilván. A növekedés üteme évtizedes átlagban ugyan elmarad az 1960-as és 1970-es években mért szinttől, de lényegesen erőteljesebb az 1990-es éveknél, ami jól mutatja a város vonzóképeségét és prosperitását. Kecskemét tehát az elmúlt fél évszázad alatt jelentős vonzásközponttá vált, s a megyén belüli demográfiai súlya mind meghatározóbb lett. Figyelembe véve a városban megvalósult és tervezett munkahelyteremtő befektetéseket, a vidéki térségben zajló gazdasági folyamatokat, az átalakuló társadalmi igényeket, valamint a városi és

vidéki térségek között meglévő, s egyre növekvő fejlettségi és életminőségbeli különbségeket, a lakosságszám további koncentrációjára számíthatunk. Az elmúlt években tapasztalható trendek és az előzetes számítások alapján az elkövetkező időszakban a lakosságszám éves gyarapodása – az előbb említett okok következtében – még a jelenlegi szintet is meghaladhatja, s ennek következtében **2014-re Kecskemét lakónépessége 115.000-116.000 fő között alakulhat.**

6. ábra: **Kecskemét népességarányának növekedése Bács-Kiskun megyében (%) (1970-2011)**

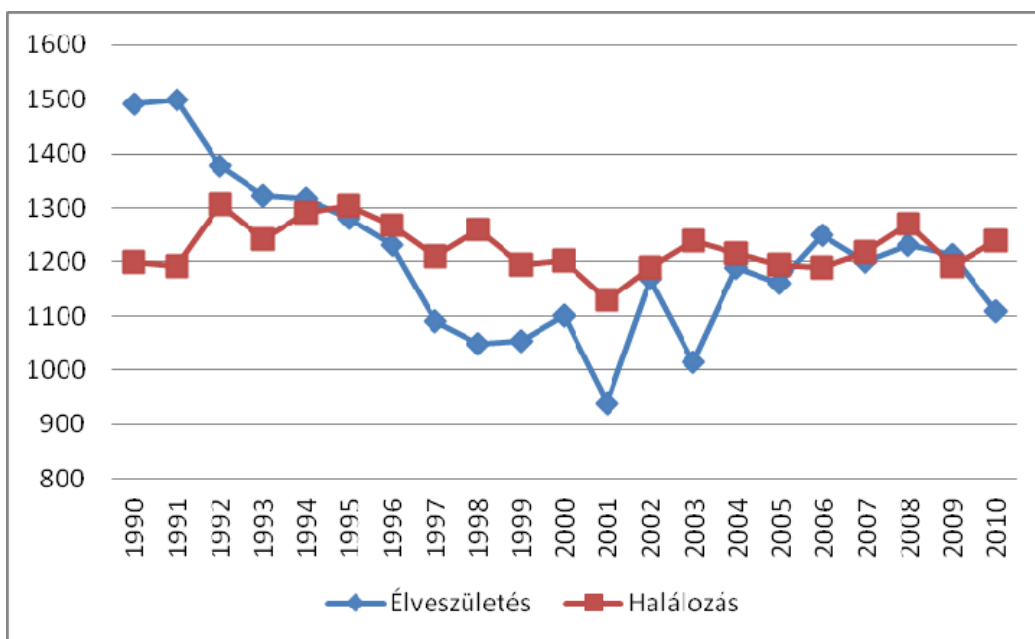

Forrás: KSH Népszámlálások és TEIR.

Minden város életében fontos kérdés a stabil demográfiai helyzet, a népesség számának növelése, mely az önkormányzat bevételeinek növelésén túl, javíthatja a város gazdaságos működtetését és funkciógazdagságát, valamint bővítheti a regionális, piaci és kulturális szerepköreit. Ebből következően Kecskemét további fejlődése és átgondolt fejlesztése érdekében érdemes folyamatosan vizsgálni azokat a tényezőket (természetes szaporodás/fogyás, illetve a vándorlási különbözet), amelyek befolyásolják a lakónépesség számának alakulását.

Az elmúlt évtizedek adataiból megállapítható, hogy Kecskeméten **a születések és halálozások aránya** az országos értékekhez képest kedvezőbben alakult. Míg országos szinten a népesség fogyása 1981-től folyamatos, addig Kecskeméten ez a tendencia csak a kilencvenes évek közepétől figyelhető meg. A természetes fogyás mértéke 2003-ban volt a legmagasabb, azóta viszont a növekvő élveszületéseknek és az egyre inkább stabilizálódó, viszonylag alacsony szintű halálozási számoknak köszönhetően, a természetes fogyás alacsony értéket mutatott (7. ábra). Ugyanakkor 2009-ben már kismértékű (26 fő/s) természetes szaporodás jellemezte a várost, ami annyit jelent, hogy a természetes szaporodás rátája 2,3 fő/10.000 lakos volt.

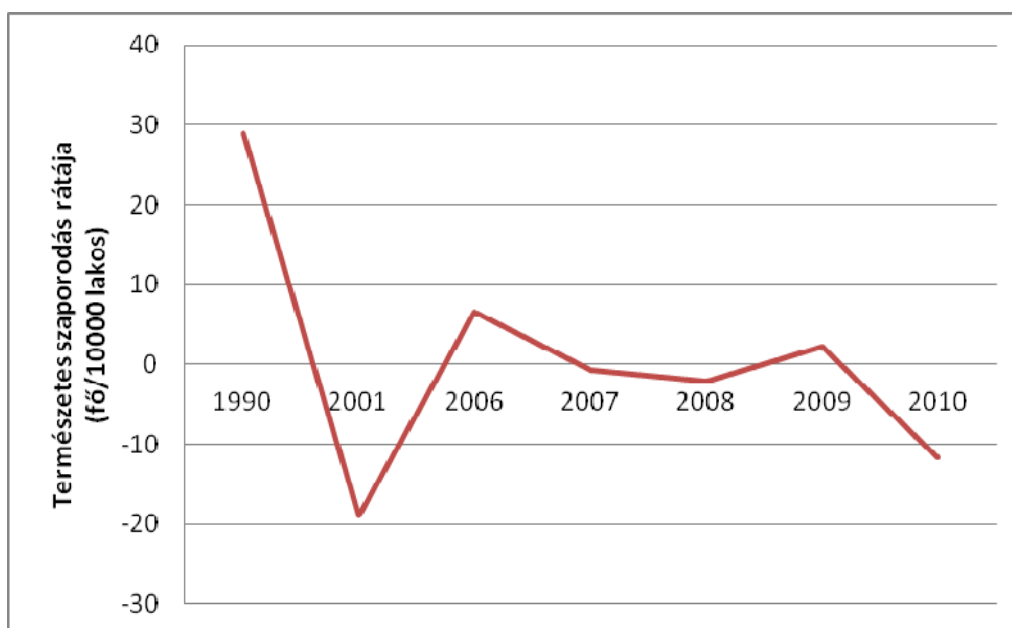
7. ábra: A születések és halálozások számának alakulása Kecskeméten (1990-2010)

Forrás: KSH TSTAR

Az egyes években mért számoknál azonban sokkal fontosabb, hogy 2004-től nincsenek nagy kilengések az élveszületések és a halálozások értékei között. Megállapítható tehát, hogy a város belső népesedési folyamatai is kedvező irányba mutatnak, s – bár az 1990-es évek elejéhez képest egy alacsonyabb születési szám mellett, de – stabilizálódni látszódnak (8. ábra). Ezek a kedvezőbb demográfiai folyamatok pedig kiszámíthatóbbá teszik például a városi szintű szolgáltatástervezést.

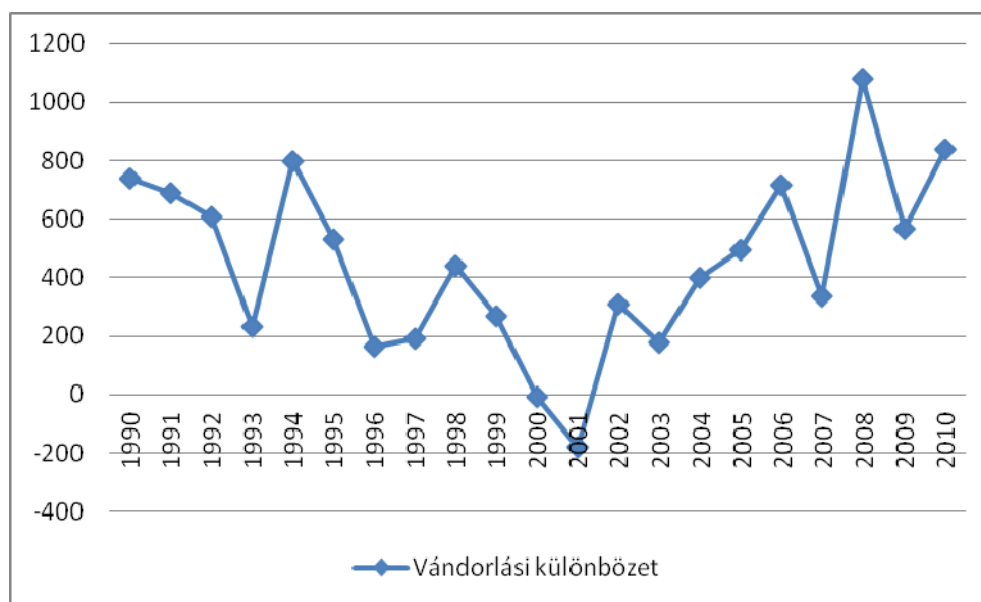
8. ábra: A természetes szaporodás rátája (1990-2010)

Forrás: KSH TSTAR

Kecskemét népességszámának alakulását a vizsgált időszakokban a belső folyamatoknál is nagyobb mértékben befolyásolta a **vándorlási különbözet**, mely az elmúlt évtizedek átlagában mindig pozitív volt. Ez a trend csak a 2000-es évek elején tört meg, de ezt követően ismét minden évben növekedett a városba betelepülők száma (9. ábra). Az éves átlagos bevándorlás mértéke évről-évre erősen ingadozik, ugyanakkor látható, hogy a kétezres évek elejétől a bevándorlás üteme fokozódik. Míg a kétezres évek első felében (2000-2005) a vándorlási különbözet átlagos értéke 240 fő körül alakult, addig 2006 és 2010 között évi átlagban már 700 fő volt.

9. ábra: Évi átlagos vándorlási különbözet Kecskeméten (1990-2010)

Forrás: KSH TSTAR

Az elmúlt években mért kedvező értékek jelentősen meghaladják nem csak a kétezres évek elején mért értékeket, de az 1990-es évek átlagát is. A bevándorlás ilyen léptékű felfutása egyértelműen kapcsolatba hozható a – Mercedes beruházás bejelentésével párhuzamosan elinduló – városban tapasztalható kedvező gazdasági és foglalkoztatási folyamatokkal. Az elmúlt időszakban létrehozott mintegy 5000 új munkahely a közeljövőben várhatóan még tovább emelkedhet (feltételezve a gazdasági növekedés beindulását), amely jelentős hatást gyakorolhat a további bevándorlásra.

Megállapítható tehát, hogy Kecskemét város népességszámának alakulását a jövőben is a vándorlási különbözet módosíthatja elsősorban. A vándorlás iránya nagy biztonsággal prognosztizálható, mértéke azonban számos tényező és folyamat együttes hatásaként alakulhat ki. A városba történő el-, illetve bevándorlást egyik oldalról a külső tényezők, mint például Budapest és más (hazai és külföldi) régiós fejlődési központok vonzó hatása, a magyarországi gazdaság

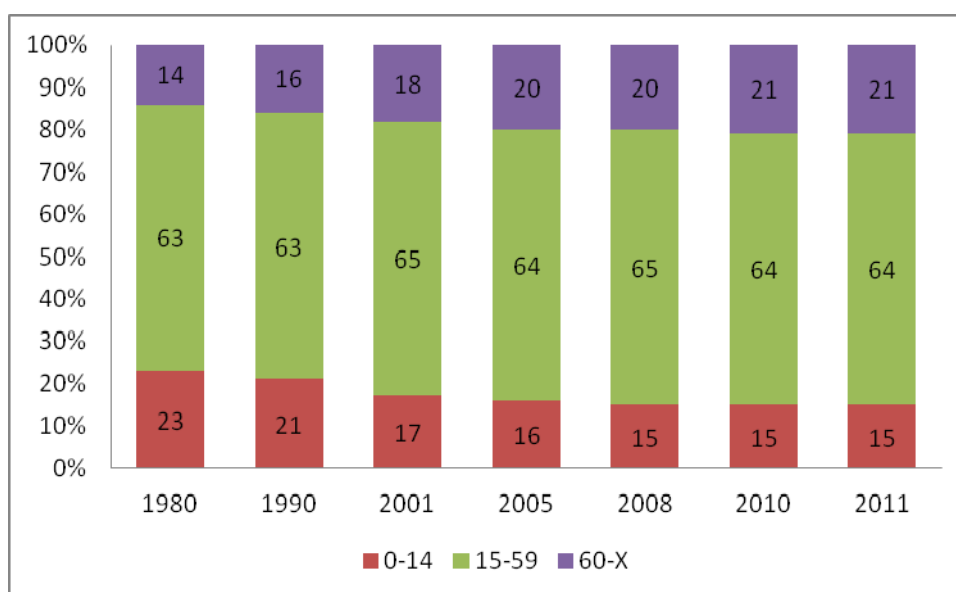
beindulása, a város tágabb térségének (Duna-Tisza köze, illetve a Dél-Alföldi Régió) környezeti, munka- és életfeltételei, valamint Kecskemét agglomerációs folyamatai egyaránt befolyásolhatják. Másik oldalról a népességszám alakulását a belső erőforrások, így a város munkahelymegtartó és -teremtő képessége (pl. Mercedes gyártelep további fejlesztése), funkciógazdagsága, élhetősége, s az átgondolt, távlatos fejlesztési elképzelései határozhatják meg. Ebből adódóan hosszabb távon a fenntartható népességnövekedés – a külső hatások mellett (hazai és világgazdasági helyzet, környezeti állapot, szociálpolitikai intézkedések, stb.) – egyre inkább a tudatos önkormányzati fejlesztéspolitika függvénye lesz.

3.1.2. A népesség kormegoszlása

A város fejlődése szempontjából fontos demográfiai mutató a korstruktúra. Ez hatással van a népszaporodás jövőbeni alakulására, befolyásolja a munkaerő-kínálatot, és alapvetően meghatározza az oktatásra, valamint a szociális és egészségügyi szolgáltatásokra háruló feladatokat.

Az országos tendenciákhoz hasonlóan 1980 és 2010 között jelentősen megváltozott Kecskemét város korstruktúrája (10. ábra). Az ábra alapján látható, hogy a korösszetétel kedvezőtlen irányban módosult. Az 1980-as évekhez képest jelentősen csökkent a gyermekek száma, illetve aránya, ugyanakkor növekedett a 60 éven felüliek részaránya. Különösen a változás iránya és szerkezete aggasztó, hiszen ha csak a 2001 és 2011 közötti adatokat vizsgáljuk két százalékponttal csökkent a 14 éven aluliak aránya, míg az időseké 3 %-kal nőtt, amely egy lassan előregedő társadalom képét vetíti előre.

10. ábra: **Kecskemét lakosságának korösszetétele, 1980-2011**

Forrás: Népszámlálás 1990, és TEIR

Ezt támasztják alá az elmúlt évek (2008-2011) adatai is, amelyből látható, hogy tovább csökkent a 0-14 év (135 fővel, 16.896 főre), növekedett ugyanakkor a 65 évnél idősebbek száma (több mint 795 fővel, 16.425 főre). A felvázolt demográfiai folyamatokat némiképp módosíthatja a Daimler-Benz beruházása, – és a további fejlesztési elképzelései – illetve a nyomában elindult gazdasági növekedés, melynek következtében egyre erősödik a betelepülés, a fiatal családok megjelenése a városban. Ezeket a folyamatokat alátámaszthatják majd a 2011-es részletes népszámlálási adatok is. Ugyanakkor az időskorúak, illetve nyugdíjasok számának elmúlt időszakban tapasztalt emelkedése új irányokat és feladatokat jelöl ki a szociálpolitika és az idősgondozás területén is.

Ugyanakkor a hosszabb, több évtizedre is ható kedvező irányú demográfiai változások érdekében, a kormányzati szintű szociálpolitikai intézkedéseken túl, szükség lesz az előrelátó önkormányzati beavatkozásokra (fiatal családok betelepülésének támogatása, bölcsődék és óvodák építése, gyermekbarát munkahelyek létesítése, illetve támogatása, biztonságos és gyermekközpontú város kialakítása, stb.), az egyes városrészek demográfiai sajátosságai alapján (2. táblázat)

2. táblázat: Az egyes városrészek korcsoportos bontásának sajátosságai Kecskeméten

Városrész	0-17 évesig	18-61 évesig	62 év-től
Petőfiváros, Felsőszéktó, Felsőcsalános, Szarkás,	21,3	64,8	13,9
Hetényegyháza, Úrihegy	21,5	65,8	12,7
Máriaváros	20,8	62,7	16,5
Belváros (Ady E. utcától Erzsébet krt-ig)	16,3	59,4	24,3
Széchenyiváros, Hollandfalu, Máriahegy belső része	18,1	65,1	16,8
Méntelek, Belsőnyír, Talfája, Máriahegy külső része	21,6	63,2	15,2
Vacsihegy, Vacsi köztől a Nagykőrösi utcáig	18,4	65,4	16,2
Hunyadváros	16,4	60,8	22,8
Műkertváros, Szolnokihegy	16,9	60,4	22,7
Katonatelep, Borbás, Kisfái, Úrrét	21,3	66,4	12,3
Erzsébetváros, Rendőrfalu	19,9	62,2	17,9
Árpádváros	16,1	65	18,9
Szeleifalu, Alsószéktó	18,8	65,1	16,1
Kadafalva, Ballószög, Matkó	22,5	65,1	12,4
Városi átlag	18,9	63,6	17,5

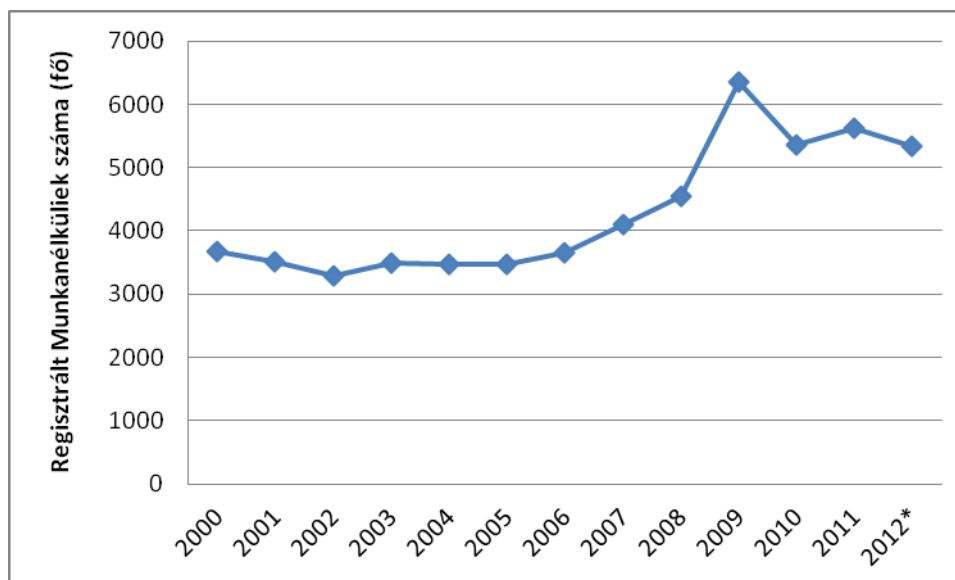
Forrás: Helyi vizuál regiszter 2009.

3.2. A munkanélküliség jellemző adatai

A város és szűkebb környezetének gazdasági átalakulása 1990-es évek közepéig nem volt zökkenőmentes, melyet érzékletesen mutat a kilencvenes évek elején megjelenő munkanélküliség (1993-ban 6169 fő). A kilencvenes évek közepétől egyre erősödő városi gazdaságnak köszönhetően csökkent a munkanélküliség, amely a 2000-es évek közepéig viszonylag alacsony szinten (3.000-4.000 fő között) stabilizálódott. A munkanélküliség lassú növekedését 2006-tól figyelhetjük meg ismét, amely 2009-ben, a gazdasági válság elmélyülésével párhuzamosan csúcsosodott ki, ekkor a munkanélküliek száma meghaladta a 6000 főt (11. ábra). Ezt követően a Mercedes gyár építésének és a beszállítók megjelenésének köszönhetően elkezdődött a regisztrált munkanélküliek számának csökkenése, amely napjainkra 5300 fő körüli értéket mutat.

A korábbi viszonylag alacsony munkanélküliségi ráta (2001: 3,36%; 2006: 3,27%) 2009-re elérte az 5,5%-ot. Ráadásul a munkanélküliség 2009-ben mélyebbnek és tartósabbnak is bizonyult, mint a korábbi években (51,5% 2006-ben és 50,4% 2008-ban), hiszen a 180 napon túl nyilvántartott álláskeresők aránya elérte az összes álláskeresőből az 55,4%-ot. Ez az arány 2010-ben némileg csökkent, de az 53,2%-os érték még mindig jelentősen meghaladja a 2000-es évek átlagát.

11. ábra: A munkanélküliek számának alakulása Kecskeméten (2000-2012)

*2012 második negyedéves adat
Forrás: KSH TEIR 2012

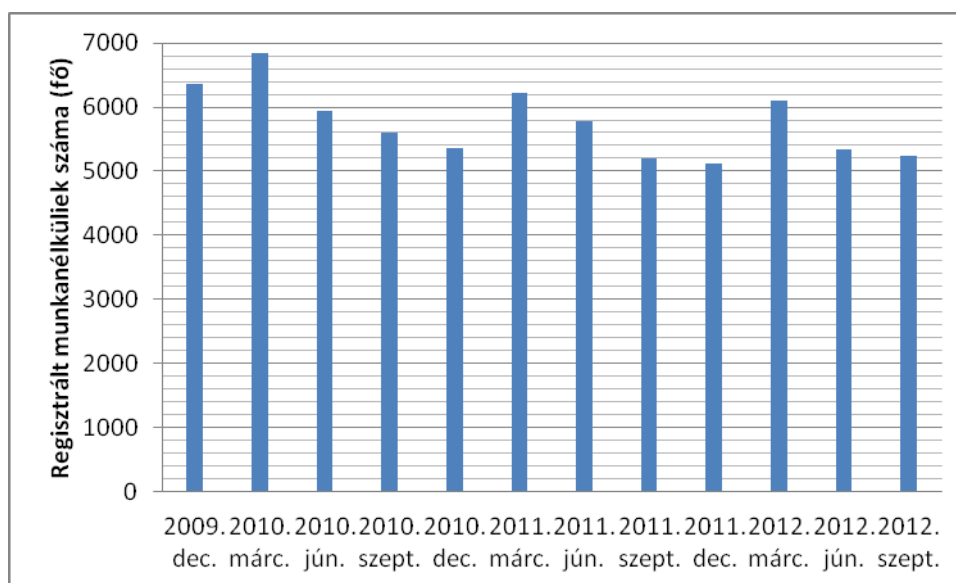
Az elmúlt közel három év munkanélküliségi helyzetéről a Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat adatbázisa nyújt átfogó tájékoztatást. Az adatok alapján látható, hogy a pénzügyi és gazdasági válság Kecskemétet sem kímélte. A Mercedes beruházás, s nyomában kialakult kedvező befektetői

hangulat ellenére, 2010 februárjáig folyamatosan nőtt az álláskeresők száma (6.836 fő). Ezt követően figyelhetünk meg tendenciózus csökkenést, melynek eredményeképpen 2012 szeptemberében már „csak” 5.231 munkanélkülit tartottak számon (12. ábra).

A szezonálisokat nem számítva látható, hogy az elmúlt két évben a munkanélküliek száma 5200-5500 fős szint között stabilizálódott a jelentős számú állás kínálat ellenére, mely a munkanélküliségen belül szerkezeti, „foglalkoztathatósági” problémákat feltételez. A munkanélküliek körében magas volt a 45 év feletti regisztrált munkanélküliek száma (1.714 fő), illetve a munkanélküliek több mint egyharmad része semmilyen szakmával nem rendelkezett 2011 év végén. A munkanélküliek csökkenő száma ellenére, az elmúlt években nőtt a pályakezdő (7,5% 2009-ben; 8,4% 2010-ben; 10,4% 2011-ben), illetve a diplomával rendelkező munkanélküliek (6,8% 2009-ben, 7,9% 2010-ben, 8,9% 2011-ben) aránya a regisztrált munkanélküliek körében. Magas a járadékra jogosultak és a rendszeres szociális segélyben részesítettek száma, ami jelentős terheket ró a város költségvetésére.

12. ábra: Napjaink munkanélküliségi mutatói Kecskeméten

Forrás: Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat 2012.

A társadalmi és humán tényezők SWOT-analízise

ERŐSSÉGEK <ul style="list-style-type: none">• Tartósan és egyenletesen növekvő városi lakosságszám;• Stabil szintet mutató születésszám és természetes szaporodás;• Tartósan pozitív vándorlási egyenleg;• Emelkedő iskolai végzettség;• Sok területre kiterjedő civil aktivitás;• Megfelelő termelési tapasztalatokkal rendelkező munkaerő;• Megfelelő munkakultúra.	GYENGESÉGEK <ul style="list-style-type: none">• Országos összehasonlításban alacsony várható élettartam;• Elöregedő társadalom;• Az országos átlaghoz mérten rossz lakossági egészségi állapot;• Magas az alacsony iskolai végzettségűek száma és aránya;• Mind a középiskolai, mind pedig a felsőfokú végzettségűek szakmastruktúrája eltér a piaci igényektől;• Alacsony lakossági innovációs és adaptációs szint;• Jelentős szociális és etnikai problémák egyes városrészekben.
LEHETŐSÉGEK <ul style="list-style-type: none">• A meglévő egészségügyi hálózatra és tervezett fejlesztésekre építve a lakosság egészségi állapotának javítása;• A város oktatási értékeinek, kulturális és művészeti hagyományainak kiaknázása, és az erre épülő társadalom- és városfejlesztés;• Jelentős felhalmozott tudás a mezőgazdaság, a tájgazdálkodás, az élelmiszertermelés és a környezetvédelem területén;• Kecskemét társadalmi nyitottságának és befogadóképességének növelése, új gazdálkodási, ipari és szolgáltatási tevékenységek, valamint kulturális tartalmak letelepítése érdekében.	VESZÉLYEK <ul style="list-style-type: none">• A lakosság korösszetétele folyamatosan romló képet mutat;• Környezeti, egészségügyi felvilágosító- és prevenciós programok erősödésének hiányában, valamint a családi költségvetés csökkenése következtében a lakosság egészségi állapota nem javul;• Az országban kialakult értékválság és közéleti zavarok következtében a helyi identitás gyengülése;• A felsőoktatás terén folyó verseny kedvezőtlen helyzetet eredményez a Kecskeméti Főiskolán, ennek következtében a hallgatói létszám folyamatosan csökken;• A minőségi munkahelyek alacsony száma, s a regionális centrumok vonzása következtében növekszik a diplomások elvándorlása;• A Roma nemzetiségűek nagyszámú külterületi megjelenése, ennek következtében kiéleződő szociális problémák.

3.3. Gazdasági jellemzők

3.3.1. A vállalkozások számának alakulása

Kecskemét gazdaságára az elmúlt években is az **élénk vállalkozási kedv** volt jellemző. Átalakulások, betelepedések, új vállalkozások létrehozása eredményeként 2011. év végén már megközelítőleg 20 ezer regisztrált kecskeméti gazdasági vállalkozást tartott nyilván a statisztika (3. táblázat).

3. táblázat: *A regisztrált vállalkozások és a vállalkozási formák számának alakulása (2000-2011)*

Év	Regisztrált gazdasági vállalkozások száma (db)	Regisztrált társas vállalkozások száma (db)	Regisztrált jogi személyiségű vállalkozások száma - GFO11 (db)	Jogi személyiségűek aránya a regisztrált gazdasági vállalkozásokból (%)	Regisztrált egyéni vállalkozások száma (db)	Regisztrált főfoglalkozású egyéni vállalkozások száma (db)
2000	14302	5659	2631	18,40	8643	-
2005	16400	6781	3398	20,72	9619	4096
2006	16169	6982	3567	22,06	9187	3827
2007	16647	7198	3765	22,62	9449	3895
2008	18505	7586	4206	22,73	10919	4150
2009	18795	7725	4473	23,80	11070	4095
2010	19320	7866	4749	24,58	11454	4193
2011	19404	7729	5223	24,97	11675	4213

Forrás: KSH TEIR 2012

A regisztrált gazdasági vállalkozásokon belül a vizsgált időszakban folyamatosan és **erőteljesen emelkedett a társas vállalkozások száma**, melyet jól tükröz, hogy a kilencvenes évek közepe óta bővül a bejegyzett cégek száma, amely a gazdasági válság éveiben is – nagyobb részt a Mercedes beruházásnak és a nyomában megindult befektetéseknek köszönhetően – emelkedést tudott felmutatni egészen 2011-ig. A jogi személyiségű vállalkozások száma és aránya is folyamatosan növekszik, ami kedvező folyamatként értékelhető, hiszen ezek a cégek általában stabilabbak, piacképesebbek, s több embernek adnak munkát, mint a jogi személyiség nélküli (bt., kkt.), vagy egyéni vállalkozások. Az előállított jövedelem, vagy az innováció szempontjából talán nem kiemelkedőek, mégis meghatározó szerepet töltenek be a város gazdasági életében az **egyéni vállalkozások** is, melyek száma – a hivatalos statisztikák alapján – meghaladta a 11.000-et, ami 35%-os bővülést jelent az évezred elejéhez képest. Érdeemes kiemelni, hogy az önkormányzatnál nyilvántartott egyéni vállalkozások száma eltér a KSH regisztrált értékeitől. Az önkormányzattól kapott adatok alapján megállapítható, hogy a 2005-ben nyilvántartott vállalkozások számához

(7101 fő) képest jelentős visszaesést könyvelhettünk el 2012 második negyedévéig (5333 fő), ez alapján pedig kijelenthetjük, hogy – bár a gazdasági válság a Mercedes beruházásnak köszönhetően tompítottan jelent meg városunkban – a gazdasági válság hatását leginkább **az egyéni vállalkozások számának visszaesésében** (2005 és 2011 között 25%-kal csökkent a számuk) érhetjük tetten. A belső piac szűkülését leginkább a kis családi vállalkozások érezték meg, körükben volt a legnagyobb a leépülés.

A városban tevékenykedő vállalkozások méretéről elmondható, hogy a foglalkoztatottak száma alapján jellemzően a mikro- és kisvállalkozások körébe tartoznak. **A regisztrált vállalkozások döntő többsége – 2010-ben 97,1%-a – a 10 főnél kevesebb munkavállalót foglalkoztatott.** E méretkategóriába tartozó vállalkozások arányukat évről-évre növelik, amely egyrészt mutatja a városban jelenlévő kedvező vállalkozási aktivitást, másrészt viszont jelzi is a vállalkozások egy részének sérülékenységét is válságok idején. Néhány évre visszatekintve a **regisztrált vállalkozások körében kisebb áttrendeződés** érzékelhető, a mikro- és kisvállalkozások számának erőteljes növekedése miatt, a „nagyok” aránya folyamatosan mérséklődik. Az új vállalkozások jelentős része az elmúlt évtizedben a 10 fő alatti méretkategóriába jött létre. A bővülés mértékére jellemző hogy bár több kategória esetében is nőtt a vállalkozások száma, az összes vállalkozáson belüli arányuk azonban minden kategóriában – kivéve a 10 fő alattiakat – csökkent az évtized elejéhez képest (4. táblázat).

4. táblázat: A regisztrált vállalkozások megoszlása létszám-kategóriánként (1999-2010)

Év	10 fő alatt	10-19 fő	20-49 fő	50-249 fő	250-499 fő	500 és több
1999	94,31	2,99	1,57	0,96	0,08	0,10
2000	94,33	2,72	1,68	1,03	0,15	0,09
2001	94,48	2,74	1,66	0,91	0,13	0,08
2002	94,71	2,74	1,54	0,83	0,11	0,08
2003	94,62	2,70	1,69	0,83	0,08	0,07
2004	94,62	2,87	1,51	0,81	0,10	0,08
2005	94,70	2,86	1,44	0,81	0,10	0,08
2006	96,46	1,97	1,00	0,44	0,06	0,05
2007	96,59	1,97	0,91	0,43	0,05	0,04
2008	96,90	1,74	0,84	0,38	0,07	0,07
2009	97,02	1,56	0,91	0,40	0,03	0,03
2010	97,13	1,56	0,85	0,36	0,04	0,03

Forrás: KSH T-STAR és TEIR

Viszonylag kevés az igazi nagyfoglalkoztató Kecskeméten, mindössze 19 olyan vállalkozást regisztráltak 2010 végéig, amelyeknél 250 főnél több a foglalkoztatottak száma. Ezek a cégek többnyire 15-20 éve tevékenykednek a városban, pl.: Autoflex-Knott Kft., Bácsvíz Zrt., Fornetti Kft., Kiskunsági Erdészeti és Faipari Zrt., Knorr-Bremse Kft., Kunság Volán Zrt., Phoenix-Mecano Kft., Univer-Coop Zrt., Univer-Product Zrt., STI Petőfi Nyomda Kft., Gallfood Kft.,

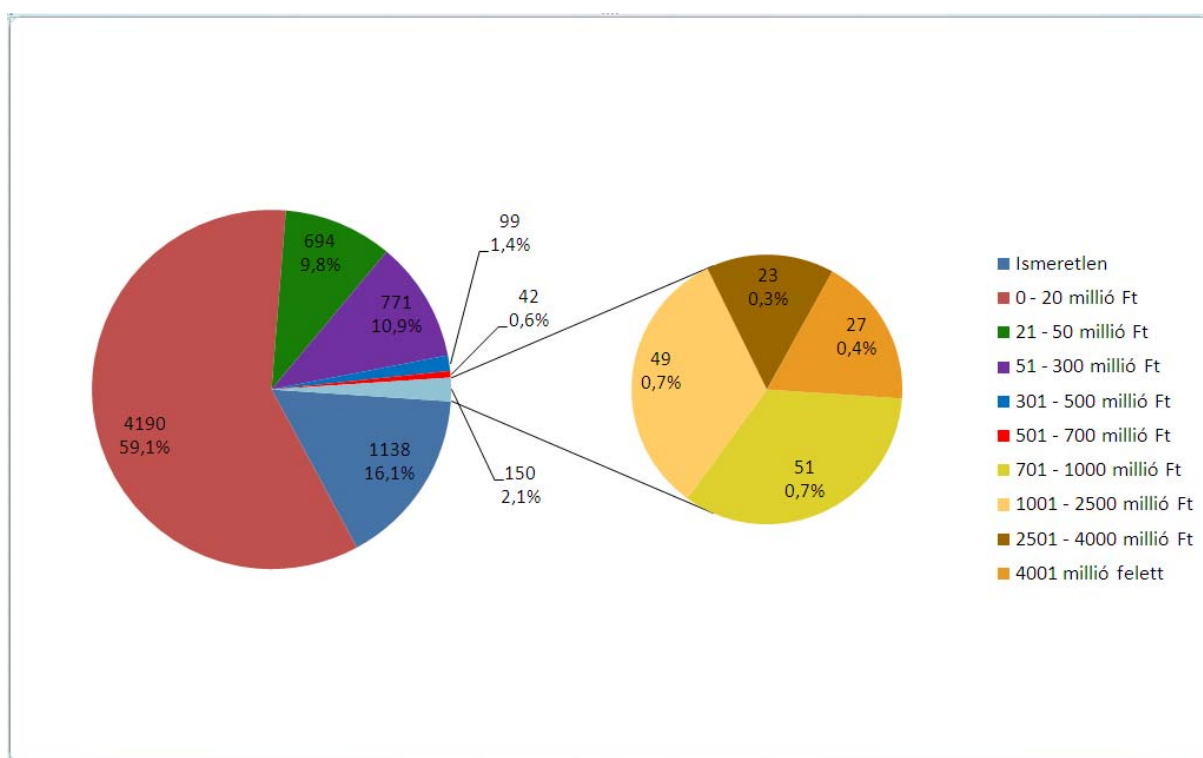

Freudenberg Simmerringe Termelő Kft., Airvent Légtechnikai Zrt. Ehhez a csoporthoz csatlakoznak a városban újonnan megjelenő cégek is, mint például a Daimler, vagy a Duvenbeck Immo Kft.

Hasonló a helyzet az **árbevétel** szempontjából is (13. ábra). A kecskeméti székhellyel rendelkező társas vállalkozások (az egyéniekről nincs adatunk) közel 60%-a 20 millió Ft alatti árbevétellel rendelkezik, amely kisebb munkavállalói létszámot és beruházásokat feltételez.

A nagyobb árbevételű cégeknél, nagyobb a dolgozói létszám is, alig néhány esetben tapasztalható ettől eltérő összefüggés. 2010-ben a legnagyobb – 4 milliárd forintot meghaladó – árbevételű vállalkozások közé 27 cég tartozott, köztük olyanok, mint az Autoflex-Knott Kft, Mag Hungary Kft, Knorr-Bremse Fékrendszerek Kft, Phoenix Mecano Kft, Univer-Coop Zrt, Fornetti Kft, Freudenberg Simmerringe Termelő Kft, Gallfood Pulykafeldolgozó és Értékesítő Kft.

13. ábra: A kecskeméti társas vállalkozások megoszlása árbevétel-kategóriák szerint (2010)

Forrás: KSH CégKódTár 2010/4 alapján egyéni szerkesztés

Az árbevételnél is érzékelhető változás a korábbi évekhez képest, hogy mérséklődött az igen kis forgalmú, és nőtt a nagyobb bevételű vállalkozások száma és aránya. Ebben egyes vállalkozások helyzetének javulása mellett az infláció is szerepet játszott. A kecskeméti székhelyű vállalkozások mellett, több olyan céget is találunk melyeknek csak telephelye található a városban, ugyanakkor ezek is jelentős árbevétellel rendelkeznek. Ezek között található több bankot (OTP,

Raiffeisen, K&H, Erste, MKB), közüzemi szolgáltatókat (GDF SUEZ Energia Magyarország Kft., EDF Démász Zrt), távközlési társaságokat (Magyar Telekom Nyrt., Invitel Távközlési Zrt., DIGI Kft.), valamint kiskereskedelemben érdekelt multinacionális cégeket (Metro Kereskedelmi Kft, Auchan Magyarország Kft, Tesco-Global Áruházak Zrt.), illetve más társaságokat is (pl. Magyar Posta Zrt, Strabag Zrt, stb.). A felsorolt cégek telephelyeinek pontos bevételi adataival azonban nem rendelkezünk. A város gazdasági életében mégis ezek a társaságok meghatározó szerepet játszanak, mind a foglalkoztatás, mind pedig az adózás szempontjából.

3.3.2. A vállalkozások ágazati jellemzői

A vállalkozások ágazati jellemzőinek vonatkozásában a statisztikai nyilvántartás változásai⁴ és a módszertan módosulása (TEÁOR változása 2008-ban) nehézkessé teszi a hosszú (egy évtizedet felölelő) adatsorok létrehozását és elemzését. A rendelkezésre álló adatok alapján megállapíthatjuk, hogy a kétezres évek első felében a térségben hagyományosnak tekinthető mezőgazdasági vállalkozások száma és aránya folyamatosan csökkent, hasonló tendenciát figyelhetünk meg a bányászat és az energetikai ágazatok, valamint a kereskedelem és a javítás területén. Javult azonban az építőipar, a magas szintű üzleti szolgáltatások (ingatlanügyletek, gazdasági szolgáltatások) és az egészségügyi és szociális ellátással foglalkozó vállalkozások aránya (5. táblázat).

5. táblázat: A működő vállalkozások megoszlása nemzetgazdasági áganként, %-ban

Nemzetgazdasági ág	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Mezőgazdaság, vad-, erdő-, halgazdálkodás	2,83	2,72	2,84	2,66	2,38	2,27	2,25
Bányászat, feldolgozóipar, villamosenergia, gáz-, gőz-, vízellátás	10,94	10,97	10,79	10,23	9,64	9,22	9,16
Építőipar	8,39	8,41	8,44	8,90	9,56	9,51	9,56
Kereskedelem, javítás	29,85	28,43	26,36	23,77	22,58	22,51	22,23
Szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás	4,45	4,26	4,30	4,01	3,83	3,81	3,82
Szállítás, raktározás, posta, távközlés	5,63	5,25	4,90	5,38	5,24	5,08	5,12
Pénzügyi közvetítés	1,81	2,21	2,52	2,74	3,08	3,18	3,30
Ingatlanügyletek, gazdasági szolgáltatás	23,97	24,94	26,46	27,29	28,27	28,50	28,54
Oktatás	2,11	2,46	2,81	2,92	3,39	3,71	3,79
Egészségügyi, szociális ellátás	3,81	4,06	4,44	4,05	4,10	4,13	4,31
Egyéb közösségi, személyi szolgáltatás	6,20	6,29	6,14	8,05	7,93	8,08	7,92
Összesen, db	7905	8224	8555	9250	9446	9611	9694

Forrás: KSH T-STAR

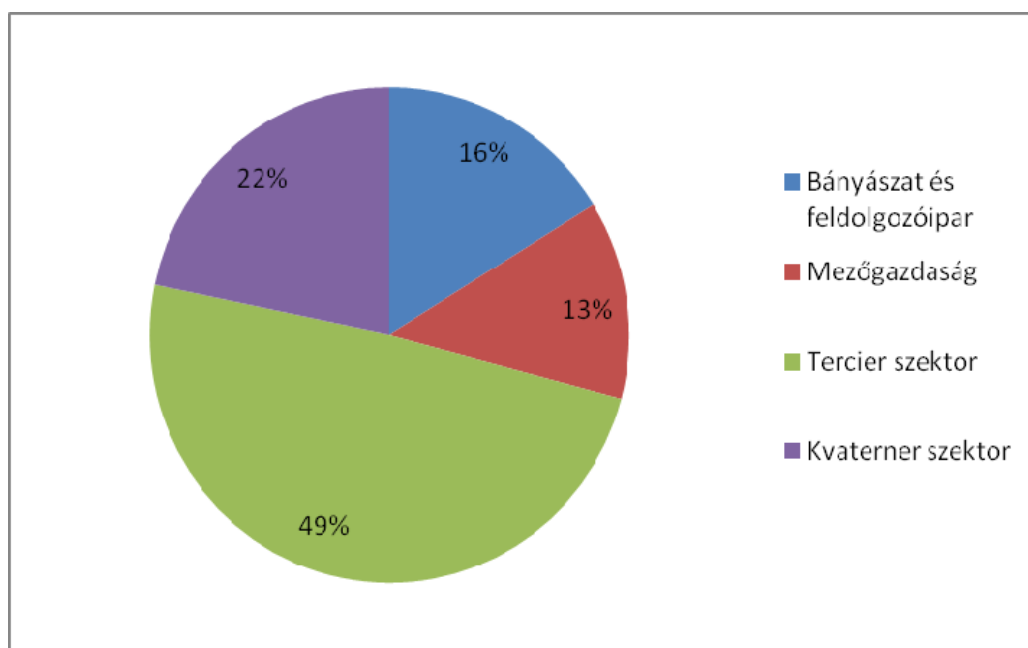
Az évtized második felében hasonló tendenciákat figyelhetünk meg. Tovább folytatódott a pénzügyi és biztosítási tevékenységek szárnyalása, ahogy az ingatlanügyletek és gazdasági

⁴ A KSH 2005-ig a működő vállalkozások ágazati jellemzőit, majd ezt követően a regisztrált vállalkozások ágazati adatait gyűjtötte, ezért idősoros összehasonlításuk nem lehetséges.

szolgáltatások nyújtását is perspektivikus tevékenységnek ítélték a vállalkozások. Bővült az építőipari vállalkozások száma is egészen a 2008-as pénzügyi és gazdasági válság beköszöntéig. Az ágazat visszaesése ezt követően szerencsére nem volt olyan drasztikus, mint országshoz, amit elsősorban a Mercedes beruházás következtében kialakult kedvezőbb városi gazdasági lehetőségeknek köszönhetünk.

Ha megnézzük a klasszikus ágazati megoszlást Kecskemét gazdasági struktúrájában, akkor azt állapíthatjuk meg, hogy a vállalkozások döntő hányada a terciér és kvaterner szektorokban tevékenykedik, együttes arányuk 71%-ot tesz ki (14. ábra).

14. ábra: A nemzetgazdasági ágazatok eloszlása Kecskeméten (2010)

Forrás: TEIR 2010 adatok alapján egyéni számítás

A kvaterner szektorba a magas szintű üzleti és pénzügyi és biztosítási szolgáltatások, az oktatás és kutatásfejlesztéssel kapcsolatos tevékenységek, valamint az információs-kommunikációs ágazat reprezentánsai tartoznak. Erről a területről megállapítható, hogy a vállalkozások száma dinamikusan emelkedik, s további bővülés várható. A terciér szektorba tartozó hagyományos szolgáltatások területén (ingatlanügyletek, vendéglátás, szálláshely szolgáltatás, szórakoztatás, kereskedelem, javítás, stb.) ugyancsak jelentős fejlődést tapasztalhatunk az első két szektor rovására. Bár a mezőgazdaság és az élelmiszeripar területén is jelentős lehetőségek rejlenek, s várhatóan ezen a területen is folytatódni fog a vállalkozások számának növekedése, részarányuk azonban is csökkenni fog, mint ahogyan a legnagyobb foglalkoztatónak számító feldolgozóipar esetében is. Mindez annak ellenére igaz, hogy az elmúlt években jelentős számban jelentek meg új ipari üzemek a városban, s a foglalkoztatás tekintetében

meghatározó szerepet játszanak, ugyanakkor a vállalkozások számának növekedésében nem vehetik fel a versenyt a szolgáltatás és kereskedelem területével.

Ha részletesebben tekintjük át az egyes ágazatokat, megállapíthatjuk, hogy évtized második felében először tovább csökkent az **agrárágazatban** működő vállalkozások száma, majd jelentős növekedést figyelhetünk meg, melyben a módszertan változásán kívül jelentős szerepet játszhatott az agrárgazdaságban igénybe vehető támogatások bővülése és az emelkedő élelmiszerárak. A város meghatározó agrárvállalkozásai közé tartoznak pl. KEFAG Zrt, Zöldségtermesztési Kutató Intézet Zrt, EEBA Agráripari és Állattenyésztő Kft, Pilze-Nagy Mezőgazdasági, Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.

Az **élelmiszeriparban** kevesebb vállalkozás tevékenykedik, a legnagyobbak viszont jelentős fejlesztéseket hajtottak végre az elmúlt évtizedben, s várhatóan mind számban, mind gazdasági teljesítmény tekintetében megerősödve hagyják maguk mögött a következő öt évet. A legnagyobb árbevételű és létszámú cégek: a Fornetti Kft, Gallfood Kft, Nissin Foods Kft, Univer-Product Zrt, Kecskeméti Likőripari Zrt.

A **ruházati iparban** (textília, textiláru gyártás, bőr-, bőrtémék, lábbeli gyártás) nem sok változás történt, 2003 óta például nem is alakult új vállalkozás. E szektorra inkább a „kisvállalkozási” méret jellemző, néhány cég viszont jelentős szerepet tölt be a város gazdaságában, munkaerőpiacán. Ezek közé tartozik pl. a Rösch Mode Kft., az Unit Trans Kft., a Pro-Med Gyógyászati Segédeszközök Gyártó Kft., Rose Ruháipari és Szolgáltató Kft., Hurrigan Sport Áruk Kereskedelmi Kft. Helyzetük azonban a világpiacon folyó heves versenyben évről-évre változhat, ami kiszámíthatatlanná teszi az ágazat jövőjét és fejlődési lehetőségeit.

A **fafeldolgozó ipart** is inkább a stabilitás jellemzi, többségében 5-10 éve termelő cégekkel találkozhatunk. Jelentős létszámmal és árbevétellel dolgozik pl. a Kunság Fenster Kft., a Delta Kft. A **papír- és nyomdaiparban** a sok kis termelő, szolgáltató mellett néhány vállalkozás már meghatározóvá vált iparágában és a város gazdaságában. A Petőfi Lap- és Könyvkiadó Kft. az egész megyét ellátja napilapjával, számos könyve országos terjesztésű. Kiemelhető az STI Petőfi Nyomda Kft., As-Nyomda Kft., Goessler Kuverts Kft., a Print 2000 Kiadói Nyomdaipari és Reklámszervező Kft.

A **vegyi-, gumi-, műanyagiparba** sorolt vállalkozások döntő többsége jó néhány éve van a piacon. A legjelentősebbnek mondható a Heliport Ipari Parkban működő, tömítéseket előállító Freudenberg Simmerringe Termelő Kft., a nagyobbban közé tartozik a Deltaplast Kft., a Poliext Csövek Kft.

Az ipari vállalkozások közül a **fémiparba** tartozók képviselik a legnagyobb részarányt, a több évtizedes, vagy 15-20 éves múltra visszatekintő vállalkozások mellett számos új képviseli ezt a

kecskeméti iparra hagyományosan jellemző ágazatot. Több százmilliós árbevételével, több tucatnyi dolgozójával hosszú ideje kiemelkedő a Hilti Szerszám Kft., az Agrikon-Alfa Kft., a Mecanova Fémlemezgyártó Kft., Metalconstruct Alumíniumszerkezetek Gyára Zrt., a Schaffner EMV Kft. Hasonlóan nagy múltú a **gépipar** is, a legnagyobbak – Airvent Légtechnikai Rt., MAG Hungary Kft. (a volt Thyssenkrupp Nothelfer Kft). – már hosszú ideje adnak több száz embernek munkát.

A **villamos gép- és műszergyártással** manapság jóval kevesebben foglalkoznak, mint néhány évvel ezelőtt. A Phoenix Mecano Kft., „Cabtec” Kft. Thomas & Betts Kft., Ritz Mérnöktranszformátor Kft., Axon Kábelgyártó Kft. jelentős árbevétellel és létszámmal dolgozik. A **járműgyártást** alig több mint 10 vállalkozás képviseli a városban, ezek közül kiemelkedik a Heliport Ipari Parkban működő Auólflex-Knott Kft., a Knorr-Bremse Fékrendszerek Kft., amely eddig is jelentős összegeket fordított technológiai fejlesztésre, gépbeszerzésre, modernizálásra, automatizálásra. A jövőben ezen a területen lehetnek jelentősebb változások, ami elsődlegesen nem is a vállalkozások számában, hanem a foglalkoztatásban, a termelésben és az exportban fogja éreztetni jótékony hatását (Mercedes-Benz Manufacturing Hungary Kft. és elsőkörös beszállítói).

Kecskemét **kereskedelmében** jelentékeny változások következtek be az elmúlt évtized folyamán. A hiper- és szupermarketek megjelenése átrendezte a kiskereskedelmet, melynek következtében sok kiskereskedő nem bírta a versenyt a jóval olcsóbb árukat kínáló multinacionális cégekkel szemben (6. táblázat).

6. táblázat: A kiskereskedelmi üzletek számának alakulása (1998 -2009)

	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Kiskereskedelmi üzletek összesen	1 648	1 776	1 853	1 905	1 944	2 000	2 055	2 244	2 298	2283	2234	2078
Élelmiszerüzletek és áruházak	329	326	334	341	331	327	327	347	329	445	419	414
Iparcikküzletek és áruházak	7	16	19	25	31	42	40	42	45	n.a	n.a.	n.a.
Ruházati szaküzletek	263	313	330	342	351	362	373	394	407	422	410	410
Bútor-, háztartáscikk- és világítástechnikai szaküzletek	61	75	75	86	90	103	105	117	117	n.a.	n.a.	n.a.
Villamos háztartáscikk-szaküzletek	67	71	76	79	85	79	75	76	79	n.a.	n.a.	n.a.
Festék-, vasáru-, barkács- és építési anyag szaküzletek	168	175	174	173	185	188	190	194	206	210	213	212
Könyv-, újság-, papíráru-szaküzletek	62	61	65	66	70	70	69	79	93	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: KSH T-STAR

A kiskereskedelem területén a 2000-es éveket a nagy cégek megjelenése és áruházépítése jellemezte Kecskeméten, 2002-ben a Metro nyitott a városban érdekeltséget, 2004-ben a Baumax épített új áruházat, 2005-ben adták át a Malom bevásárló központot, illetve a Lidl új diszkontüzletét. Majd az elmúlt években újabb hipermarketet nyitott a városban a Tesco,

megjelent az OBI, ezt követően pedig az Aldi telepedett le a helyi kiskereskedelmi piacon. A multinacionális diszkontláncok és hipermarketek, illetve szakáruházak (Praktiker, Baumax, OBI), valamint az egyre több „kínai” és „angol” bolt komoly konkurenciát, s megoldhatatlan kihívást jelent a helyi ruházati- és divatüzleteknek. Ezt a helyzetet jól példázza, hogy 2007-től kezdve folyamatos a visszaesés a kiskereskedelmi üzletek számát tekintve, a bevételek terén pedig még ennél is nagyobb koncentrációs folyamatok figyelhetők meg.

Az **idegenforgalom – vendéglátás** területén is jelentős változások játszódtak le az elmúlt évtized folyamán. Ha csak kismértékben is, de az elmúlt években növekedett a szálláshely-szolgáltatás és vendéglátás területén regisztrált vállalkozások száma (2006-ban 541, 2009-ben 566, 2010-ben 572vállalkozás), ugyanakkor a szálláshely-szolgáltatók száma érzékenyen követte a gazdaság változásait. Ennek megfelelően a 2000-es évek közepéig nőtt, majd 2006-tól jelentős mértékben csökkent (2006 és 2009 viszonylatában több mint 23%-kal) a szálláshelykínálat (7. táblázat).

7. táblázat: A kereskedelmi szálláshelyek férőhely- és forgalmi adatai (1998 -2010)

Év	Szállásférőhely	Vendégek száma, fő	Külföldiek aránya, %	Átlagos tartózkodási idő, éjszaka	Ezen belül: külföldi
1998	2 258	50 171	47,40	1,90	1,95
1999	2 360	52 063	41,69	2,08	2,14
2000	2 401	53 476	45,00	1,95	2,11
2001	2 424	49 236	46,73	1,99	2,26
2002	2 441	54 183	42,52	1,94	2,10
2003	2 432	52 565	41,37	1,88	2,16
2004	2 401	48 330	38,83	2,05	2,32
2005	2 401	47 919	35,15	1,97	2,26
2006	2 292	47 268	38,07	1,88	2,14
2007	1 762	49 099	34,57	2,05	2,00
2008	1 856	48 215	35,15	2,05	2,16
2009	1 750	45 395	32,51	1,84	2,04
2010*	1 000	45 877	32,33	1,70	2,50

Forrás: T-Star, KSH, 1998-2009, *TEIR 2010

Várható, hogy ez a tendencia az elmúlt évek beruházásainak (pl. Három Gúnár, Granada Hotel) és szállodafejlesztési bejelentésének (pl. Four Points by Sheraton Hotel és Konferenciaközpont), köszönhetően megváltozik. A jelenlegi folyamatok alapján nem csak a kapacitás, de a minőség és a szolgáltatási kínálat tekintetében is meghatározó változások következnek be a városban. A vendégforgalom – a hullámvázások közepette – az elmúlt évek adatai alapján ugyan még csökkenő tendenciát jeleztek, ugyanakkor a KSH legújabb kiadványában, amely a legnépszerűbb magyar városok vendégéjszakák alapján felállított 2011-es sorrendjét tartalmazza, Kecskemét a legnagyobb pozitív változást (71,1%) produkálva, 151.969

vendégéjszakával a 20. legnagyobb vendégfogadó településsé vált. Különösen a külföldiek körében volt érzékelhető a növekedés, ahol 2010-hez képest 150%-kal nőtt a külföldi vendégéjszakák száma (90.833), ami az üzleti turizmus fellendülésével magyarázható. Az átlagos két éjszakás itt tartózkodás, azonban elmarad a kívánatostól, a turizmus „átutazó” jellegét mutatja a városban. Igen sok látogató érkezik Kecskemétre néhány órára, esetleg egy napra sok csoport nézi meg a nevezetességeket, majd utána tovább megy más programokra (gyakori a Budapest-Kecskemét-Bugac program).

Az idegenforgalmi kínálat és a turisztikai attrakciók fejlődésével, illetve az üzleti-és konferencia-turizmus erősödésével a következő években a vendégforgalom és a tartózkodási idő vonatkozásában is előrelépést várhatunk (az előzetes adatok már mutatnak kedvező irányú folyamatokat), mely jótékonyan fog hatni az idegenforgalomhoz és rekreációhoz köthető szolgáltatások megerősödésére, valamint a kulturális területekre egyaránt.

A vendéglátásban is bővülő kínálattal találkozhatunk, ami tetten érhető az éttermek, kávézók, cukrászdák számának növekedésében. A vendéglátóhelyek számának – az egész évtized folyamán megfigyelhető – bővülését nagymértékben segítette a Cafeteria körébe tartozó melegélt-utalványok elterjedése, melyet egyre több helyen fogadnak el (8. táblázat).

8. táblázat: A vendéglátóhelyek számának alakulása (1998-2009)

Év	Vendéglátóhelyek	Éttermek, cukrászdák	Bárok, borozók	Munkahelyi étkeztetőhelyek
1998	461	370	54	37
1999	500	404	56	40
2000	521	413	64	44
2001	530	419	65	46
2002	550	435	67	48
2003	548	432	67	49
2004	542	425	69	48
2005	611	470	80	61
2006	628	481	79	68
2007	636	476	n.a.	n.a.
2008	609	452	n.a.	n.a.
2009	622	463	n.a.	n.a.

Forrás: KSH T-STAR

A **szállítás ágazatában** belső átrendeződések figyelhetők meg: a szárazföldi (teher, személy) szállítással egyre kevesebben foglalkoznak (éreződik a koncentráció, a kis- és mikrocégek kiszorulása a piacról), a kiegészítő tevékenységnél – pl. utazásszervezés – viszont bővülés tapasztalható.

A dinamikusan bővülő telefon- és informatikai piac a **posta és távközlés, valamint információs-kommunikációs** ágazat felfutását hozta magával, egyre többen foglalkoznak a

kommunikációs hálózatok építésével, fejlesztésével, illetve készülékek értékesítésével. A számítástechnikai tevékenység ágazatban az információtechnológia terjedését követően egyre több vállalkozás alapítására kerül sor, bár ezek döntő többsége alig néhány fős. Vannak már „érettebb” (15-20 évesek) nagy tapasztalatokkal rendelkező vállalkozások is, a nagyobbakhoz sorolható a Megatrend Informatikai Zrt és az Opticon Kft.

A **pénzügyi szektorban** jelentős élénkülés tapasztalható, majdnem háromszorosára nőtt a kecskeméti vállalkozások száma. Számos biztosító, közvetítő és tanácsadó cég szolgáltatásait lehet igénybe venni, bár ezek inkább a mikro- és kisvállalkozói szférába tartoznak, alig néhány fővel dolgoznak. Az **ingatlanügyekkel** foglalkozók száma jócskán nőtt néhány év alatt, ebben viszont szerepet játszott a számos társasház, lakásszövetkezet megalakulása. Ebben az ágazatban alig néhány nagyobb vállalkozással (pl. Duna House, Erea, Openhouse) találkozhatunk.

Kevés a városban az innovatív vállalkozás. Kecskeméten kutatás-fejlesztéssel mintegy 50 vállalkozás foglalkozik, nagyobb részük azonban a kisebb hozzáadott értéket előállító humán-, közvélemény- és piackutatás területén működik. Műszaki kutatás-fejlesztést alig több mint egy tucat vállalkozás végez (ezek közül a legjelentősebbek, a KÉSZ Építő Zrt. és a Knorr Bremse Kft.).

Bővült a **gazdasági tevékenységeket segítő** vállalkozások száma is. Ezek egy-két fős ügyvédi irodák, könyveléssel, könyvszakértői, ügynöki tevékenységgel, üzletviteli, számviteli, pénzügyi, befektetési, mérnöki tanácsadással, pályázatírással, piackutatással, épület-tervezéssel, lakberendezéssel, munkaerő-közvetítéssel, őrző-védő szolgáltatással foglalkozó cégek. Majdnem négyszáz **oktató** vállalkozás közül lehet választani, pl. nyelveket, informatikát, autóvezetést tanítanak. Az **egészségügyi, szociális ellátás** területén is bővült a vállalkozások száma, de szinte mindegyik egy-két fővel és kis árbevétellel dolgozik. Számtalan házi-, fog-, szak- és állatorvos alapított kisebb vállalkozást, de vannak szociális gondoskodással, ápolással foglalkozók is.

Az **egyéb közösségi, személyi szolgáltatás** ágazatban néhány év alatt másfélszeresére nőtt a vállalkozások száma, fotósok, videósok, filmkészítők, grafikusok, művészeti, kulturális szolgáltatásokat nyújtók, műkereskedők, fitness-termeket üzemeltetők, sportegyletek, játék-automatákat üzemeltetők, stb. tartoznak közéjük.

A gazdasági környezet SWOT-analízise

ERŐSSÉGEK	GYENGESÉGEK
<ul style="list-style-type: none"> • A régió legerősebb ipari potenciálja; • Erős vállalkozói aktivitás; • Viszonylag diverzifikált gazdasági szerkezet; • A nagyvárosok között az ország egyik legalacsonyabb iparüzési adója; • A Mercedes-Benz Manufacturing Hungary Kft. jelenléte • Néhány jelentős, beszállítói integrációra alkalmas multinacionális cég (Knorr-Bremse, Phoenix-Mecano, Thomas & Betts, Hilti, Bosch) jelenléte; • Dinamikusan fejlődő magyar tulajdonú cégek (Univer, Bertrans, KÉSZ, Autoflex, Fornetti); • Fejlett műanyag- és nyomdaipar; • Erőteltjes gép- és járműipar, valamint műszergyártás; • Működő inkubátorház; • Kiterjedt kereskedelmi tevékenység; • Egyre erősödő logisztikai szerepkör; • Javuló idegenforgalmi- és szálláskínálat. 	<ul style="list-style-type: none"> • Agrár- és élelmiszergazdaság visszaesése; • A magas szintű üzleti szolgáltatások csekély száma; • Szűkös városi tulajdonú ipari-park kapacitás; • A munkaerő-kereslet és kínálat szakképzési igénykülönbözősége, növekvő szakemberhiány az ipar területén; • Nem kielégítő szintű együttműködés az önkormányzat és a vállalkozások között, a gazdasági versenyképesség javítása területén; • A magyar tulajdonú vállalkozásoknál alacsony szintű K+F tevékenység és innovációs aktivitás, kevés high-tech üzem; • Alacsony szintű önkormányzati ingatlan és vagyongazdálkodás; • Erőteltjes szürkegazdaság.
<p style="text-align: center;">LEHETŐSÉGEK</p> <ul style="list-style-type: none"> • Erősödő klaszterek több tevékenységi területen (gépipar, műanyagipar, agrár és környezetipar); • Kecskemét kedvező közlekedésföldrajzi helyzetéből adódó logisztikai fejlesztések; • Új városi tulajdonú ipari és logisztikai területek kialakítása; • A szigorúbb állami szabályozások és ellenőrzések következtében kifehéredő gazdaság, magasabb önkormányzati bevételek; • Állami és uniós források felhasználásával új képzési, átképzési programok indítása a helyi munkaerőpiac igényeinek megfelelően; • Erősebb városmarketing alkalmazásával új vállalkozások becsalogatása a városba; • Az M44-es autópút és az M8-as út megépülésével tovább javuló közlekedésföldrajzi helyzet, új potenciális befektetőkkel; • Uniós és befektetői forrásokból 	<p style="text-align: center;">VESZÉLYEK</p> <ul style="list-style-type: none"> • Alacsony magyarországi gazdasági fejlődés, a regionális versenyképesség csökkenése, a térség erősödő leszakadása; • Rossz gazdaságpolitikai döntések, tartósan magas munkaadói és munkavállalói terhek; • Az oktatási reform elmaradása, a munkaerőpiaci igényeknek megfelelő képzések, átképzések halogatása; • A szakképzett munkaerő hiánya miatt néhány vállalkozás kivonulása városból, vagy mások betelepülésének elmaradása; • A kecskeméti felsőoktatás pozícióinak romlása; • A nagytérségi (euroregionális) versenytársak vonzóbb gazdasági környezetének következtében Kecskemét gazdasági versenyképességének romlása; • A pénzügyi válság elhúzódásával tovább szűkülő belső piac; • A pénzügyi és gazdasági válság

<p>megvalósuló egészségügyi, gyógy- és rekreációs beruházások megvalósulása, a turisztikai kínálat bővülése;</p> <ul style="list-style-type: none">• A Mercedes-Benz megjelenésének köszönhetően a helyi kis- és középvállalkozások megerősödése, beszállítóvá válása, a gépipari szegmensben jelentős technológiai fejlődés;• Uniós és magánforrások bevonásával az alternatív energiahordozók nagyobb arányú felhasználása.	<p>következtében elmaradó beruházások, rosszabb esetben leépítések, növekvő csődjelzések;</p> <ul style="list-style-type: none">• Továbbra is magas marad az inaktívak és a munkanélküliek száma a városban, s ennek megfelelően magasak maradnak a szociális kiadások;• A bürokratikus városvezetés miatt a befektetői érdeklődés elmaradása;• Parciális, vagy lobbierdekek következtében gazdaságfejlesztő, munkahelyteremtő és klaszterképző folyamatok megrekedése.
--	---

3.4. A műszaki infrastruktúra állapota és kiépülésének jellemzői

Kecskemét számára az elmúlt évtizedekben az egyik legnagyobb kihívást a **közműhálózatának** – a város fejlődésével lépést tartó – fejlesztése jelentette. A közmű- és infrastrukturális ellátottság tekintetében Kecskemét a megyei jogú városok körében az utolsó helyek egyikét foglalta el egészen az elmúlt évekig. Az 1990-es évek végétől elinduló fejlesztéseknek, majd a 2000-es évek első felében elindult ISPA programok („Kecskemét Város Agglomeráció Szennyvízelvezetési és Tisztítási Rendszerének Fejlesztése”, „A Duna-Tisza-közi Nagytérség Szilárdhulladék Gazdálkodási Rendszer” kialakítása) keretében megvalósított több mint 17 milliárd Ft-os fejlesztéseknek köszönhetően, jelentős változások következtek be az ellátottsági mutatók tekintetében, így Kecskemét a leszakadó városok csoportjából a felzárkózók körébe került. Az abszolút számok tekintetében is szemmel látható a fejlődés, ugyanakkor a város infrastrukturális lemaradása (különösen a csatornázottság és a közműhálózat tekintetében) olyan nagy volt, hogy a javuló adatok ellenére a település – több mutató tekintetében is – még mindig elmarad a megyei jogú városok átlagától (9. táblázat).

9. táblázat: **Kecskemét közmű-ellátottsági mutatói a megyei jogú városok összevetésében (2010)**

	Közüemi ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások aránya, %	Közcsatorna-hálózatba bekapcsolt lakások aránya, %	1 km közüemi ivóvízvezetékre jutó szennyvízcsatorna hossza, m	Vezetékes gázt fogyasztó lakások aránya %
Kecskemét	100	69,8	550	90,0
Békéscsaba	94,3	61,0	563	100,5
Szeged	100	98,4	816	103,4
Hódmezővásárhely	94,7	83,2	741	88,0
MJV összesen	98,4	78,1	671	97,6
	Gázzal fűtött lakások aránya %	Rendszeres szemétyűjtésbe bevont lakások aránya, %	Kábeltelevíziós hálózatba bekapcsolt lakások aránya, %	1000 lakosra jutó egyéni távbeszélő fónalak száma, db
Kecskemét	68,2	88,8	50,6	218,9
Békéscsaba	80,2	82,9	59,6	269,7
Szeged	65,2	100,0	72,6	262,7
Hódmezővásárhely	74,7	90,8	51,3	157,9
MJV összesen	69,7	90,6	62,0	238,4

Forrás: KSH T-STAR

A **közüemi ivóvíz**-vezeték hossza 2000 és 2010 között 276,4 km-rel bővült, a töretlen fejlesztésben nagy szerepet játszott a lakossági kezdeményezések önkormányzati támogatása, illetve az országban elsőként létrejött Víziközmű Társulat. A társulat hathatós közreműködésével napjainkra a kecskeméti lakásállomány 100 %-ában tudják biztosítani a vezetékes ivóvíz ellátást (10. táblázat).

10. táblázat: **Kecskemét közüemi ellátottságának változása (2000-2010)**

Megnevezés	2000	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Lakónépesség az év végén, fő	107 267	108 286	108 835	109 847	110 316	111 428	112 233	113 275
Lakásállomány az év végén, db	43 443	45 071	45 536	45 872	46 048	46 329	46 494	46 818
Közüemi ivóvízvezeték hossza, km	347,5	552	558	560	592,2	594,3	614,4	623,9
Vízvezeték hálózatba bekapcsolt lakások száma, db	38 888	44 235	44 906	45 349	46 048	46 329	46 494	46 818
Közüemi vízhálózatba bekapcsolt lakás, %	89,5	98,1	98,6	98,9	100	100	100	100
Háztartásoknak szolgáltatott víz, 1000 m ³	3 476	3 433	3 607	3 566	5 908	5 772	5 725	5 503,4
Szennyvízcsatorna hossza, km	135	200	201	207	208	340	343	343
Közcatorna-hálózatba bekapcsolt lakások, db	21 599	24 450	25 564	26 349	26 431	31 641	32 047	32 689
Közcatorna-hálózatra rákötött lakások aránya, %	49,7	54,2	56,1	57,4	57,4	68,3	68,9	69,8
Elvezetett összes szennyvíz, 1000 m ³	6 670,7	6 339	5 724	6 336	6 258	6 253	6 013	7429,5
1 km közüemi vízhálózatra jutó közüemi szennyvízcsatorna-hálózat, m	388,5	362,3	360,2	369,6	351,2	572	558	549,7
Háztartási villamos energia fogyasztók száma, háztartás	52 786	56 747	57 112	57 613	58 892	58 934	58 845	58 738
Háztartások részére szolg. vill.energia, 1000 kWh	87 903	103 286	107 012	111 565	110 819	114 386	112 664	111 627
Háztartási gázfogyasztók száma, db	35 097	38 540	39 231	39 832	40 296	40 693	41 248	42 143
Háztartásoknak szolgáltatott. Gáz, 1000 m ³	39 094	49 120	50 424	47 778	41 204	41 567	41 498	33 083

Forrás: KSH 2000, 2010

Napjainkra a fejlesztések elérték a város külső részeit is (Belsőnyír, Máriahegy, Alsószéktó, Felsőszéktó, Úrihegy, Katonatelepe, Úrrét, Szolnokihegy, Kisfái), ennek keretében 2009-2010-ben több mint 400 millió Ft-os ráfordítással, több mint 20 km új vízvezeték épült ki. A fejlesztések nem csak az ellátottsági szint javítását célozták, hanem – készülve a magyarországi követelményeknél szigorúbb európai uniós minőségi elvárásokra – technológiai fejlesztések is elindultak, melyek a szolgáltatott víz uniós határértéket meghaladó vas-, mangán- és

arzéntartalmának csökkentésére irányulnak. A további fejlesztések érdekében 32 térségi önkormányzat részvételével – 2010 januárjában – megalakult a Kék-víz Észak-Bács-Kiskun Megyei Ivóvízminőség-javító Önkormányzati Társulás, mely egy Részletes Megvalósíthatósági Tanulmányban megfogalmazta a legfontosabb fejlesztési feladatokat.

Hasonlóan nagyarányú fejlesztések mentek végbe a **szennyvíz-hálózat** bővítése, s a közcsatornára történő lakossági rákötések területén. Ennek során az ISPA program keretében, Kecskeméten mintegy 130 km szennyvízgyűjtő-hálózat és hozzá kapcsolódóan 70 km bekötő vezeték épült 2003 és 2007 vége között. A teljes hálózat 2010-ben a hivatalos KSH statisztikák szerint 343 km volt. A szennyvíz-hálózatra történő lakossági rákötések aránya 2000 és 2010 között 49,7%-ról 69,8%-re bővült, ami több mint 11.000 új rákötést jelentett. A fejlődés azonban ezt követően sem állt meg, hiszen a városnak további fejlesztései indultak az úgynevezett „Kis-ISPA” program keretében több mint 10 milliárd Ft értékben, amely Kecskemét belső részeinek (pl. Mária körút, Kossuth körút, Bethlen körút) kiépítettségén kívül, a külső területeken (pl. Matkó, Méntelek, Kossuth lakótelep, Borbás) is érezhető javulást eredményez a szennyvízcsatorna-ellátottság tekintetében. A Kis-ISPA programon kívül kisebb önkormányzati fejlesztések is megvalósultak a Homokbánya és a Hegedüs köz területén is.

Bővült az elmúlt években a **csapadékvíz elvezető hálózat** is, így egyre inkább meg tud felelni a városi csapadékvíz elvezető közmű a lakossági elvárásoknak. Kecskeméten a csapadékvíz elvezetése egyrészt zárt 146 km hosszú gerincsatornán keresztül történik, másrészt 3,1 km burkolt árkon és 4,2 km földmedrű nyílt árkon keresztül biztosított. A hálózat fejlesztése folyamatos, melynek köszönhetően az elmúlt két évben mintegy 2,5 km hosszú új csapadékvíz csatorna épült meg a város keleti, délkeleti részében, de beruházások zajlottak 2011-ben a város nyugati részében a Szőlő és Eper utcát érintően is. A fejlesztéseknek köszönhetően az új főgyűjtőcsatorna mintegy 230 ha-os területről gyűjti be, s vezeti el a csapadékvizet.

Az utóbbi négy év (2007-2010) önkormányzati beruházásait áttekintve egyértelműen javultak **az úthálózat kiterjedésére és az útminőségre** vonatkozó adatok is a városban. Az új építések közül kiemelkedik a 2008-ban megvalósult Hetényi út és a III. Béla körút kereszteződésében a Sutus falui körforgalom (bekerülés költség: 98 millió Ft) építése. A 2009-es évhez kötődik a Mercedes gyárhoz vezető 1,2 km hosszú Daimler út megépítése (bekerülés költség: 302 millió Ft). Megvalósult továbbá a Mezei utca átépítése (169 millió Ft), valamint a Petőfivárost északról határoló nyugati körút (608 millió Ft) kiépítése, valamint 2011-ben befejeződött a Dózsa György út – Botond utca – Ipoly utca kereszteződésének lámpás csomóponttá történő kiépítése (80 millió Ft).

Az önkormányzati útrekonstrukciókra Kecskemét városa 2007 és 2010 között több mint 730 millió Ft-ot fordított. Ebből az összegből megvalósult a Küküllő utca – Kiskörösi út – Weber Ede út, valamint a Műkerti sétány felújítása. A hálózati szereppel bíró városi utak közül új burkolatot kapott az Akadémia körút, a Mártírok útja, valamint a Könyves Kálmán körút, emellett megújult közel 90 ezer m² útfelület, valamint – városszerte, elsősorban a külső városrészekben – több lakóutca burkolat-felújítása is megtörtént.

Az önerős lakossági útépitések támogatására fordított önkormányzati források kiugró növekedése elsősorban az ISPA szennyvíz-csatornázási programnak köszönhető, melynek keretében az elmúlt években közel 20 km új lakóút létesült a városban (11. táblázat).

11. táblázat: Önerős lakossági útépitések

Év	A kivitelezés költsége (millió Ft)	Új burkolatot kapott utcák hossza (km)
2007.	117,0	2,56
2008.	226,3	3,51
2009.	790,4	9,17
2010.	369,4	4,33

Forrás: Kecskemét MJV adatközlés

A burkolatlan utcákban mindenképpen célszerű volt a csatornaépítést az útépitéssel egybekötni, mivel az elkészült csatorna földből kiálló bekötőaknáit balesetveszélyt jelentettek. A már korábban is szilárd burkolattal rendelkező utcákban a csatornaépítést követő sávós úthelyreállítás nem hozott volna tartós megoldást, ezért ebben az esetben szintén teljes szélességű újraaszfaltozás támogatása mellett döntött az önkormányzat. Ezek a beruházások elsősorban a Belváros területén, a Kossuth- és Műkertvárosban, a Hunyadvárosban, valamint Katonatelpen és Hetényegyházán valósultak meg (15. ábra).

Az elmúlt években megvalósult közúti fejlesztések ellenére elmondható, hogy a város gyűrűs-sugaras közúthálózati szerkezete még mindig számos kihívással küzd. A Nagykörúton kívüli körútszakaszok, a hiányzó hálózati kapcsolatok miatt (Csabay Géza körút-Mindszenti körút, Mátyás király körút-Nagy Lajos király körút, Nagy Lajos király körút nyugati szakasza, Károly Róbert körút szakasza a Budai út és Nyíri út között) nem tudnak egységes körútrendszerként funkcionálni, ami a város sugárirányú útjaira és a Nagykörútra jelentős forgalmi többletterhet ró. További problémát jelent az Északi elkerülő (445-ös) út hiánya, melynek elsősorban az ÉNY-DK irányú tranzitforgalom levezetésében lenne kiemelt szerepe, megszabadítva a város belső területeit (pl. Budai út, Nagykörút, Szolnoki út) a jelentős teherforgalomtól.

15. ábra: Az ISPA program keretében megvalósított teljes keresztmetszetű útfelújítások

Forrás: Kecskemét MJV. Önkormányzata Főépítési Osztály

A körúthálózati hiányosságok mellett a legfontosabb **sugárirányú városi útvonalak változó keresztmetszete és egyenlőtlen kapacitása** is olyan probléma, amely a város forgalmi viszonyaira alapvető kihatással van. Különösen az Izsáki út és a Ceglédi út 2x1 sávós keresztmetszete bizonyul szűkösnek a jelenlegi forgalmi adatok alapján.

A hálózati kapacitásokkal szinte egyenrangú probléma a **csomóponti fejlesztések** elhúzódása, mely a legfontosabb kereszteződések esetében (pl. Bethlen krt. – Ceglédi út, Szolnoki út – Kuruc krt., Vízmű út – Izsáki út, Mátyás király krt. – Ceglédi út, Csabay Géza krt. – Izsáki út, Március 15. utca – Budai út) lehetővé tenné a folyamatos gépjárműáramlást, s jelentősen csökkentené a balesetek számát. Ugyanezt a célt segítenék elő a forgalomtechnikai korszerűsítések is, melyek évek óta időszerűek lennének.

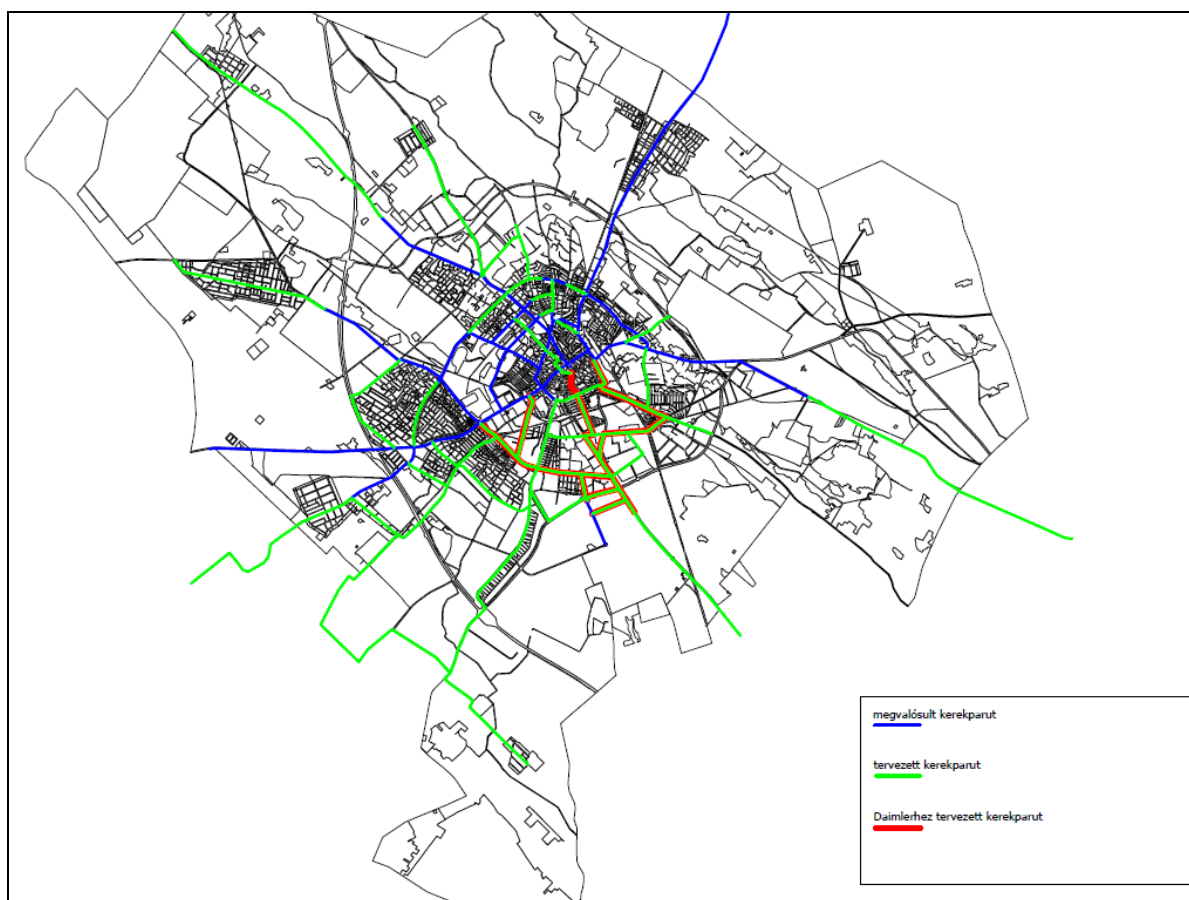
Nem sok előrelépés történt 2008 óta a **belvárosi parkolási helyzet** javításában. A köztér rehabilitációk elhúzódásával és az ingatlanfejlesztések elmaradásával, nem épültek meg a tervezett parkoló kapacitások. Ezen a helyzeten némileg segítettek a Rákóczi út és Vasútkert városrehabilitációs projekt keretében megvalósult parkolóhely-fejlesztések. További kedvező irányú változást hozhat a jövőben, a tervezett intermodális pályázat P+R kialakítását szolgáló

beruházásai, valamint a volt KTE pálya területén tervezett kereskedelmi létesítmény kialakítandó parkolói.

A felsorolt közúthálózati, kapacitásbeli és egyéb útminőségi problémák már a 2005-ben elfogadott Közlekedési Koncepcióban feltárásra kerültek, s erre a 2008-ban elfogadott IVS is felhívta a figyelmet, s megfogalmazta a szükséges beavatkozásokat. A közút és közlekedésfejlesztést célzó programalkotó és pályázati forrásszerző munka a Mercedes beruházás bejelentését követően gyorsult fel. **A város három területen közútfejlesztésre** („Kecskemét város térségi elérhetőségének javítása”), **tömegközlekedés-fejlesztésre** („Kecskemét város intermodális pályaudvar és kapcsolódó közösségi közlekedési fejlesztések”), és **az elővárosi közlekedés fejlesztésére** („Kecskemét Város elővárosi vasút- és úthálózathoz kapcsolódó közösségi- és vasúti teherközlekedés fejlesztése”) **nyert el pályázati forrásokat**, hogy Részletes Megvalósíthatósági Tanulmányban feltárja jelenlegi helyzetet, megfogalmazza a legfontosabb fejlesztési programokat, majd megvalósítsa a közúti és közlekedésfejlesztési beruházásokat.

A környezetbarát közlekedés, az élhetőbb városi környezet kialakítása és a kerékpározás elterjesztése érdekében előrelépés történt a **kerékpárút-hálózat fejlesztése** terén is (16. ábra).

16. ábra: Kecskemét meglévő és tervezett kerékpárút-hálózata

Forrás: Kecskemét Polgármesteri Hivatal Főépítési Osztály 2010.

A kerékpárút-hálózat fejlesztés keretében két jelentősebb beruházás zajlott le az elmúlt években Kecskeméten, 2009-ben a DAOP támogatásának köszönhetően összesen mintegy 11 km hosszúságban épültek, illetve újultak meg kerékpárutak a városban (bekerülési költség: 333 millió Ft, támogatási hányad: 90%). Majd 2010-ben elkészült a Kecskemétet Nagykőrössel összekötő kerékpárút. Ennek részeként került sor a Ceglédi út mellett Katonatelepig vezető kerékpárútnak a közigazgatási határig történő meghosszabbítására (bekerülési költség: 32 millió Ft). A beruházásoknak köszönhetően a város kerékpárhálózatának hossza 55 km volt 2011-ben. A fejlesztések azonban tovább folytatódnak az elkövetkező években, melynek célja egy a város egészét lefedő, „szakadásmentes”, illetve közlekedésbiztonsági szempontból megfelelő kerékpárút-hálózat kialakítása Kecskeméten.

A város energiaellátása jelenleg a villamos energiára és a földgázra, továbbá a földgázüzemű hőközpontokkal történő távhőszolgáltatásra épül. A jövőben azonban ezen változtatni szeretne a város. Energiaszerkezetében – az EU előírásainak megfelelően (*Az EU tagállamainak 2015-ig el kell érniük, hogy az összes megújuló energiahordozó-forrás részaránya 15%-ot, a bio-üzemanyagok részaránya pedig a 8%-ot közelítse*) – nagyobb szerepet szán az alternatív energiaforrások előállítására és felhasználására. Ez indokolt is, hiszen a város az energia nagy részét a város közigazgatási határain kívülről szerzi be. Figyelembe véve a 2000-es évek villamos energia fogyasztóinak számbeli emelkedését (2000-ben a villamos energia fogyasztásban még csak 52.786 háztartás vett részt, addig 2010-ben már 58.738) és az általuk elfogyasztott villamos energia közel 27%-os növekedését (2000-ben 87,9 millió kWh, 2010-ben 111,6 millió kWh), valamint az energiaárak folyamatos drágulását, stratégiai kérdés a város számára mind az energiahatékonyság fokozása, mind az energiatakarékossági intézkedések bevezetése, mind pedig a külső energiaellátástól való függés csökkentése. Kecskemét a napenergiából (naperőmű és intézményi szolár rendszerek), a kommunális hulladékból (biogáz), a mezőgazdasági melléktermékek hasznosításából, az energetikai célú ültetvényekből, a földhőből (geotermikus energia), kisebb részt pedig szél hasznosításából tud megújuló energiához hozzájutni. Ezek jelentős (alaperőművi) léptékű előállítása azonban nem várható az elkövetkező években. A megújuló energiaforrások a város nagyfelhasználóinak (pl. főiskola, távhőszolgáltató, önkormányzati intézmények, ipari létesítmények) energia-mérlegében játszhatnak egyre jelentősebb szerepet a jövőben. Erre mutat az a tény is, hogy városban több cég (pl. Termostar Kft., Bácsvíz Zrt., Kecskeméti Regionális Hulladéklerakó Közszolgáltató Kft.) részéről indítottak el energiahatékonyság növelő, vagy megújuló energia felhasználását célzó projekteket (pl. biogáz begyűjtése és hasznosítása, kapcsolatosan termelt hő- és áramtermelés, napelemes technológia alkalmazása, energiatermelés hőszivattyúval, biomassza termelés és hasznosítás).

A bioüzemanyagok előállításához **szükséges nyersanyagok** (pl. fa, kukorica, gyümölcs) is rendelkezésre állnak Kecskemét közvetlen környezetében, azonban az előállítás környezetbarát jellege, energiamérlege, ösztársadalmi hasznossága, ökológiai következményei szakmailag ma még nem tisztáztak. A hasznosítás lehetőségeit azonban több szervezet is vizsgálja.

Kecskemét, mint környezetileg érzékeny területen elhelyezkedő település, kiemelt figyelmet fordít a környezet védelemre, ezen belül is a **hulladékgazdálkodással** összefüggő kérdések kezelésére. A város 25/2012 (V. 31.) önkormányzati rendeletével elfogadott hulladékgazdálkodási tervében foglalkozik az illetékességi területén keletkező hulladékok elszállításával, tárolásával, kezelésével, az újrahasznosítás lehetőségeivel és a fejlesztési szükségletekkel.

A kecskeméti települési **szilárd kommunális hulladékkezelés** mindenben megfelel az országos előírásoknak. A városban a szilárd hulladékkezelési közszolgáltatást négy társaság biztosítja. A hulladékszállítást a Városgazdasági Kft., a hulladékkezelést és ártalmatlanítást a Kecskeméti Regionális Hulladéklerakó Közszolgáltató Kft., a szelektív hulladékgyűjtést, válogatást és újrahasznosítást a Hírös Hulladékgazdálkodási Kft., míg a veszélyes hulladékok tárolását és kezelését a Design Kft. végzi. Az elszállított települési szilárd hulladék mennyisége 2010-ben meghaladta az 51 ezer tonnát, azóta csökkenés figyelhető meg, hiszen a 2011-es érték már nem érte el az 50 ezer tonnát.

Kecskeméten az elszállított **lakossági kommunális hulladék** mennyiségének változása érdekes képet mutat, 2004 és 2009 között mintegy 37%-kal nőtt a lakosság hulladéktermelés (12. táblázat). (A 2007-es évben figyelembe véve, hogy a jelzett időszakban folyamatosan nőtt a hulladékszállításba bekapcsolt ingatlanok száma, ezért elsődlegesen adathibáról lehet szó, hiszen ilyen léptékű változást nem tudunk magyarázni – az egyébként ebben az időszakban – a jelentős mértékben dráguló közüzemi szolgáltatási díjakkal).

12. táblázat: **Kecskemét lakossági hulladékszállításának néhány jellemző adata (2004-2010)**

Megnevezés	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Elszállított lakossági kommunális hulladék mennyisége, t/év	19 241,2	21 605,4	24 421,2	17 590,7	25 537,6	26 532,0	25 926,8
Szemétszállításba bevont összes ingatlan száma, db	38 178	38 913	38 278	39 784	41 584	41 592	41 592
Szemétygyűjtésbe bevont ingatlanok aránya, %	84,71	85,46	85,71	86,3	89,75	89,46	88,84

Forrás: Önkormányzati adatszolgáltatás és KSH

Tendenciáját tekintve megállapítható, hogy a városban elszállított kommunális hulladék mennyisége a 2000-es évek folyamán folyamatosan növekedett. A növekedés üteme azonban

2009-ben megállt, s bár számolhatunk a népesség folyamatos növekedésével a városban, az elkövetkező években az elszállított kommunális hulladék mennyisége várhatóan nem emelkedik, 24-25 ezer T/év érték körül alakulhat.

A város egészét tekintve a **szemétszállításba bevont lakások** száma és aránya az elmúlt években folyamatos növekedést mutatott, így 2010 végéig 41 592 lakás került be a rendszeres és szervezett szemétszállításba, mely a teljes lakásállomány közel 89%-át jelenti. A városon belül az ellátottság azonban nagy területi különbségeket mutat. Míg Kecskemét belsőbb városrészeiben 100%-os lefedettséggel találkozunk, addig Szent István városban és Máriahegyen kb. 60%-os, Felsőszéktón és Úrihegyen kb. 70%-os ez az arány. A tervek alapján, a hulladékszállításba bevont lakások száma növekedni fog az elkövetkező években, így már 2012 végére több mint 42 000 háztartás kerülhet be a rendszerbe.

A városban keletkező **kommunális szilárd hulladék elhelyezése** a Kisfáiban található – a jogszabályoknak és műszaki elvárásoknak mindenben megfelelő – Regionális Szilárd Hulladéklerakó telepen történik, melyet folyamatosan bővítettek és fejlesztettek (a telep biogáz begyűjtésére és hasznosítására is alkalmas), ennek eredményeként egy 1.251.035 m³ befogadó kapacitású hulladéklerakó jött létre, mely mintegy 15-20 évig képes kiszolgálni a város és környezetének hulladéklerakási szükségleteit. A szilárd hulladék kezelésének rendszere folyamatosan korszerűsödik. A város számára fontos fejlesztési irány a hulladékhasznosítás fokozása, a hasznosítható hulladék tovább feldolgozása, új környezetkímélő technológiák alkalmazásával. A város új projektet indított az építési-bontási hulladék feldolgozása és újrahasznosítása érdekében, ezáltal is csökkentve a hulladéklerakók terheltségét. Az új projekt részeként egy – 37 települést ellátó – 102 ezer tonna/év kapacitású építési-bontási hulladék hasznosítására kialakított, komplex hulladékgazdálkodási rendszer szolgálja a város érdekeit.

A **szelektív hulladékgyűjtés** a város területén, 2004. év folyamán indult meg, ekkor a Városgazdasági Kft. az általa kihelyezett szelektív gyűjtő edényzetekben papír, műanyag, üveg szelektív gyűjtését kezdte el. A szelektív hulladékgyűjtőkben elhelyezett hulladékok növekvő mennyisége, jól tükrözi a lakossági igények jelentkezését. Kecskemét a társadalmi elvárásokat és a szigorodó jogszabályi előírásokat kielégítve egy **új regionális hulladékkezelő központot** adott át, amely egy szelektív hulladékválogató-műből (Kisfái) és két hulladékudvarból (Halasi út, Miklóstelepi út), és 2010-ben 28 szelektív hulladékgyűjtő szigetből állt. A gyűjtőszigetek száma, azóta növekedett (2011-ben 54 db, 2012-ben 61 db), amelyek a város majdnem minden pontján megtalálhatók. A Gazdasági Program leadásának évében (2012) 61 db gyűjtőszigeten, 147 darab 1100 literes gyűjtőedényzet segíti a hulladék válogatott gyűjtését. A központ és az eszközök üzemeltetését – közbeszerzési eljárás eredményeként – a HÍRŐS Hulladékgazdálkodási Kft. végzi

2010. november 1-től. A szelektív hulladékgyűjtés lakossági erősítése, s a külső városrészek bevonása érdekében, 2011 júniusától elindult Kecskeméten a házhoz menő szelektív hulladékgyűjtés is, amely jelenleg nyolc városrészt (Hunyadiváros, Vacsiköz, Rendőrfalu, Műkertváros, Kadafalva, Máriaváros, Méntelek, Petőfiváros) érint.

Kecskeméten 1997 óta működik **veszélyes hulladékok** tárolására alkalmas telephely, amely a Design Kft. tulajdonában van. Az Ipar utcában található 2 ha-on elhelyezkedő telephelyen egyidejűleg 500 tonna veszélyes hulladék tárolható. Az 1998-ban az önkormányzattal kötött megállapodás alapján a kecskeméti lakosok a veszélyes hulladékokat (pl. szárazelemek, hulladékolajok) térítésmentesen adhatják le a kijelölt gyűjtőudvarokban. A városban más cégek is foglalkoznak veszélyes hulladék gyűjtéssel és kezeléssel. Ezek a szervezetek elsősorban az egészségügyi (Septox Kft., Medikláv Kft.) veszélyes hulladékokat, elhullott állati tetemekeket (Menhely az Állatokért Környezetvédelmi és Állatvédelmi Kiemelten Közhasznú Alapítvány), használaton kívüli akkumulátorokat, valamint a veszélyes anyagokat tartalmazó kiselejtezett elektromos és elektronikus berendezések gyűjtését, illetve tárolását végzik el (Hírös MÉH 2004 kft., Kalo Mész Trans Kft.).

A **szennyvízkezelés** mennyiségi és minőségi kérdései megoldottak Kecskeméten. A város területén összegyűjtött szennyvíz tisztítását a Bácsvíz Zrt. a Mindszenti krt.-i szennyvíztisztító telepén végzi. A telepre érkező szennyvíz előkezelése, mechanikai és biológiai tisztítása történik itt. Kecskemét szennyvíztisztító telepére érkezik a központi belterület mellett, Kecskemét külső településrészeinek (Katonatelep, Kadafalva, Méntelek, Kossuth és Törekvés Tsz lakótelepek, Hetényegyháza, Matkó, Borbás) szennyvize, valamint Kerekegyháza, Ballószög és Helvécia csatornahálózaton gyűjtött szennyvize is. A kecskeméti szennyvízcsatorna hálózaton gyűjtött és a városi szennyvíztisztító telepre vezetett átlagos napi szennyvízmennyiség 2010.-ben: 21.614 m³/nap. A szennyvíztisztító telepre vezetett szennyvízmennyiség csúcserő: 49.511 m³/nap.

A települési folyékony hulladék kezelése kapcsán is történtek fejlesztések, ennek eredményeként a Bácsvíz Zrt. elvégezte a szennyvíziszap kezelő rendszer korszerűsítését, bővítését és az iszapkezelőhöz csatlakozó biofilteres szűrő kialakítását az ISPA projekt keretében. Létrejött továbbá egy 32 ezer m³/év (35,2 t/év) kapacitású zárt cellás központi komposztáló telep.

A **környezeti ártalmak** és a környezetben lévő szennyezőforrások (13. táblázat) a település lakosságának egészségi állapotát jelentősen befolyásolják. A környezeti ártalmak megelőzése és a környezeti tényezők kedvezőtlen hatásának kiküszöbölése a lakosság egészségi állapotának javítását célzó, átgondolt intézkedéseket igényel. Éppen ezért Kecskemét jelentős erőfeszítéseket tesz a városban még fellelhető illegális hulladéklerakók felszámolására, a hulladék mennyiségének csökkentésére, tárolásának, kezelésének és újrahasznosításának korszerűsítésére, a környezeti

ártalmak csökkentésére (levegő-, talajvíz- és zajszennyezés), melyet komplex környezet-egészségügyi programok elindításának keretében kíván megvalósítani.

13. táblázat: Kecskemét legfőbb környezeti szennyezőforrásai

Szennyezőforrás megnevezése	Helyrajzi szám	Cím	Szennyezés kezdete
alufólia és mélynyomó henger gyártó üzem	0808	Matkói u. 101.	1992
autószerelő műhely-gépüzem		Kandó K 26	1994
szennyvíziszap kihelyező telep, cellulóz	609/2	Kisfái 182	1999
szennyvíziszap elhelyező telep	0198	Belsőnyír 65	1997
üzemanyagtöltő állomás	7353/1	Békéscsabai út	1998
gépjármű szerviz	7569/5759/5758	Szent István király krt. 24.	1998
gépjármű szerviz	1352	Csáktornyai út 4-6.	1961
gépjármű szerviz	8683/61	Szent László krt. 33.	1998
gépjármű szerviz	8683/22	Szent László krt. 20.	1991
üzemanyagtöltő állomás	1352	Csáktornyai u. 4.	1962
gépjárműrészegység-gyártó üzem	11751/1	Kadafalva	1990
gépjármű szerviz	8648	Matkói út 8.	1982
üzemanyagtöltő állomás	1468/2	Dunaföldvári út 4.	1999
üzemanyagtöltő állomás	10012/1	Izsáki út 12/A	1991
autómosó és szerviz	2100/1	Belsőszegedi út 18.	1987
parkettagyártó üzem	9391/1	Halasi út 10.	1965
élelmiszergyártó üzem	8374	Mindszenti krt. 57.	1992
tejfeldolgozó üzem	8656	Mindszenti krt. 6.	1972
karbantartó műhely	8542/18	Külső Szegedi út 6.	1960
fém szerkezet gyártó üzem	8668/13	Külső szegedi út 136.	1958
nemesfém visszanyerése hulladékból	0876/66	Alsószéktó 155.	1992
üzemanyag tároló D-1	0425	Reptéri u. 4.	1952
üzemanyagtöltő állomás	0425	Reptéri u. 4.	1976
üzemanyag tároló D-2	0425	Reptéri u. 4.	1952
központi Üzemanyag Feltöltő Rendszer	0425	Reptéri u. 4.	1996
veszélyes hulladék gyűjtőhely	0425	Reptéri u. 4.	2001
veszélyes hulladék gyűjtőpont	0425	Reptéri u. 4.	1998
üzemanyagtöltő állomás	0164/18	Belsőnyír 150	1991
üzemanyagtöltő állomás	12950/6	Szolnoki hegy	Nincs adat
üzemanyagtöltő állomás		Szolnoki hegy	1998
üzemanyag tároló telep	0649/2, -3, -6	Szolnoki hegy 132.	1995
kerámia üzem	7569/3	ISTVÁN KIR. 24/A	1990
MOL bázistelep	0664	Mészöly Gyula u. 21.	1950
vasúti járműtároló telep	6149/4	Kandó K. u. 34.	1975
kommunális hulladéklerakó	8842/47, 8842/48	Matkói út	1950
kommunális hulladéklerakó	19506	téglagyári agyaggödrök, Matkó	1974
volt NATURA Rt. telepe	7143/14	Szolnoki u. 20	1990
	0808	Matkói u. 101	1970
Filantróp Rt.	8365/6.	MINDSZENTI KRT. 65.	1986
volt Petőfi Sándor II. laktanya		Izsáki út 4.	1957
homokbányai laktanya	0995/1		1957
gazdasági vasút, gázolaj kút környezete	9393	Árpád város 1.	Nincs adat

Forrás: KvVM

A környezeti beruházások és a településkörnyezet fejlődése ellenére a környezet megóvása érdekében tett intézkedések hatékonysága még mindig nem éri el az optimális szintet. A város

megfelelő környezeti minőségének megvalósítását nehezíti, hogy a város, mint lakóhely, illetve az egyéb – termelő, szolgáltató – funkciók között versenyhelyzet alakul ki, amelyben a város lakhatósága bizonyos esetekben háttérbe szorulhat. Kecskemét környezeti konfliktusainak háttérében ezek a funkcionális kiegyensúlyozatlanságok, valamint a településszerkezet problémái és a településfejlesztés és -rendezés kérdéseinek tisztázatlansága állnak. Ehhez kapcsolódnak a kommunális ellátás és település-fenntartás, -üzemeltetés további hiányosságai, illetve az egyéb hatótényezők (pl. a közlekedés szennyezőanyag-kibocsátása, a zaj- és rezgésterhelés).

Az egészséget befolyásoló környezetszennyezés bizonyos tényezői csökkentek, mások növekedtek, összességében azonban továbbra is számottevő terhelést jelentenek. Emelkedik az allergia, az asztma, az idült légzőszervi megbetegedések száma, nő a zaj okozta stressz előfordulási gyakorisága. Különösen nagy környezet-egészségügyi kihívás a rendkívül erősen allergizáló pollent termelő növények által borított területek nagysága, melynek érdemi visszaszorítása, s megfelelő kezelése a közeljövő egyik meghatározó feladata lesz, melyet figyelembe kell venni a beépítésre szánt területek kijelölése és a közlekedéstervezés során is.

3.5. Városüzemeltetés

A városüzemeltetés szervezeti rendszerében és az egyes feladatok ellátójának személyében 2008 óta jelentősebb változások nem történtek a városban. A városüzemeltetés összetettségét jól jelzi, hogy Kecskemét MJV. Önkormányzata több mint egy tucat tevékenységi terület szerteágazó munkáját és feladatait hangolja össze, például a helyi tömegközlekedés szervezésétől, a köztisztaság és településtisztaság biztosításán, a csapadékvíz elvezetésén, a hó- és síkosság mentesítésén, valamint az erdőgazdálkodáson át, a köztemető és a parkok fenntartásáig.

A jogszabályok egyértelműen megfogalmazzák a kötelező feladatokat, az ellátás színvonala azonban a mindenkori pénzügyi lehetőségek függvénye. Tekintettel arra, hogy az állami forráselvonás az elmúlt években folyamatos és jelentős volt, az önkormányzat a városüzemeltetési kiadások csökkentésére kényszerült. Az IVS 2008-as elfogadása óta a városüzemeltetésre fordítható források mintegy 10%-kal estek vissza (a város jelenleg 1,2 milliárd Ft-ból látja el az alapfeladatokat). Azonban nem minden területen csökkentek ugyanolyan mértékben a kiadások (14. táblázat).

A források felhasználását számos külső körülmény is befolyásolja (pl. energiaár változás, társadalmi igények megjelenése, természeti tényezők), melyek néhány alapszolgáltatás esetében (szűnyogyérítés, gyommentesítés, növényvédelem, hó- és síkosságmentesítés, stb.) évről-évre változó költségeket igényel.

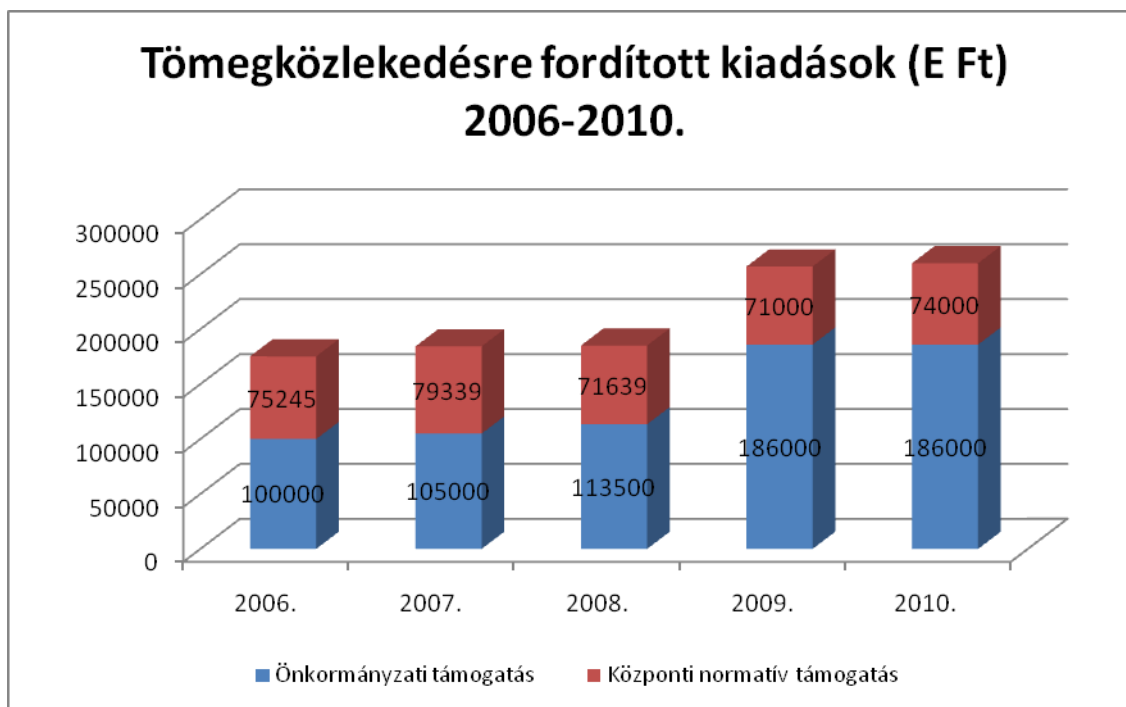
14. táblázat: Néhány fontosabb városüzemeltetési feladat költségeinek alakulása

Ellátott feladatok	Felhasznált Források (eFt)		
	2008	2009	2010
Helyi közutak fenntartása	428 948	403 361	400 000
Hó- és síkosságmentesítési feladatok	150 000	132 971	230 852
Tömegközlekedés	113 500	186 000	186 000
Gyepmesteri telep - Mentsvár az Állatokért Alapítvány	30 000	35 124	35 358
Szűnyoggyérítés	30 720	40 000	38 143
Temetőfejlesztés	20 000	26 037	21 500
Temetőfenntartás	65 000	64 500	67 849
Köztisztaság biztosítása	194 280	239 014	271 594
Ejektoros kutak üzemeltetése	3 900	4 916	3 371
Csapadékvíz-nyelők tisztítása	5 000	10 000	10 000
Utcanév-táblák, tartószerkezetek készítése; kihelyezése	5 000	10 000	7 301
Parkfenntartás	262 503	256 919	249 115
Külterületi ingatlanok gyommentesítése	20 000	20 000	24 000

Forrás: Kecskemét MJV. Önkormányzatának Ciklusbeszámolója (2006-2010)

Más tevékenységek esetében, mint például a tömegközlekedés biztosítása azonban folyamatos költségnövekedést tapasztalhatunk (17. ábra), mely jelentős terheket ró az önkormányzatra. Az alapszolgáltatások biztosítása és tervezhetősége érdekében éppen ezért az önkormányzat folyamatos fejlesztéseket hajt végre, s pályázati források bevonásával igyekszik az alapszolgáltatások színvonalát növelni.

17. ábra: A tömegközlekedés finanszírozásának alakulása Kecskeméten

Forrás: Kecskemét MJV. Önkormányzatának Ciklusbeszámolója (2006-2010)

A műszaki infrastruktúra és a városüzemeltetés SWOT-analízise

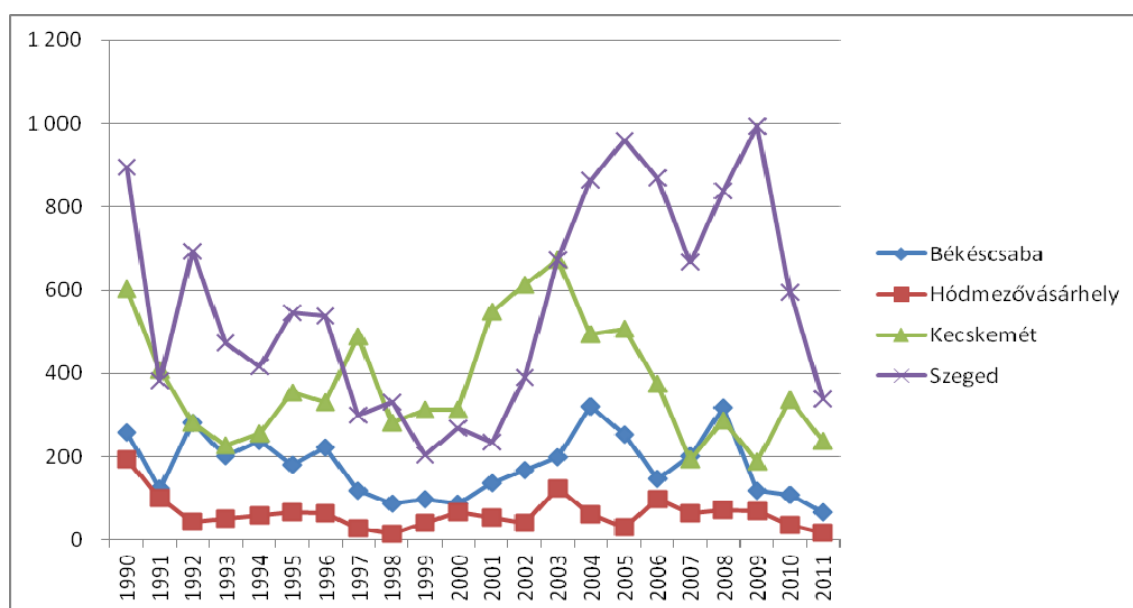
ERŐSSÉGEK	GYENGESÉGEK
<ul style="list-style-type: none">• Kedvező telekommunikációs és informatikai helyzet;• Jól működő víziközmű társulás;• Nagy kapacitású saját vízbázis, s kiépült vízvezeték-rendszer;• A szelektív hulladékgyűjtés és hasznosítás rendszerének jelentős javulása;• A városban elhanyagolható mértékű a környezetszennyező ipari tevékenység.	<ul style="list-style-type: none">• A közlekedési hálózat hiányzó gyűrűs elemei (körútszakaszok és elkerülők) és szűk közlekedési keresztmetszetek;• A belváros gépkocsi-, kerékpár- és gyalogos közlekedésének rendezetlensége, kaotikus parkolás, túlszűfolttság;• Kieépítetlen kerékpárút-hálózat;• A megyei városok viszonylatában alacsony a burkolt utak aránya;• A csapadékvíz elvezető hálózat (több városrészben meglévő) hiányosságai;• Az alternatív energiahordozók alacsony hasznosításának következtében nagy a város energetikai kiszolgáltatottsága;• Több városrészben nem megoldott a kommunális szilárd hulladék elszállítás;• Az illegális hulladéklerakók újratermelődése a város határában és a külterületeken;• A lakosságszámhoz mérten nagy területi kiterjedés miatt, csak drágán biztosítható közzolgáltatások.
LEHETŐSÉGEK	VESZÉLYEK
<ul style="list-style-type: none">• A város a megfelelő közlekedési infrastruktúra megépítésével a térség logisztikai központjává válhat;• Uniós források felhasználásával új tömegközlekedési és P+R rendszer kiépülése;• A város informatikai hálózatának további korszerűsítésével (szimmetrikus hálózat kialakítása) erősödhet szolgáltatási szerepköre;• A környezetvédelmi beruházások folytatásával élhetőbb lakókörnyezet kialakulása;• A megújuló energiaforrások hasznosításával, egyedi energetikai rendszerek kialakításának támogatásával, a város energiafüggeségének oldása;• A hulladék-újrahasznosítás rendszerének fejlesztésével a környezeti terhelés csökkentése.	<ul style="list-style-type: none">• Emelkedő energia árak következtében dráguló városüzemeltetés;• Az illegális hulladéklerakók újratermelődése a város határában és a külterületeken;• A csatornahálózatra történő lakossági rákötések elmaradása a várt szinttől, folytatódó környezetszennyezés;• A várost elkerülő utak megépülésének elhúzódása következtében, növekvő tranzitforgalom;• Az önkormányzati tulajdonú úthálózati elemek fejlesztésének elmaradásával, romló közlekedési feltételek;• A tömegközlekedés hálózatának és berendezéseinek nem megfelelő kialakításával, növekvő gépjárműforgalom;• A napi, egyedi közlekedést igénybe vevő ingázók számának növekedése, s a növekvő forgalomból adódóan, a városközpont közlekedési bedugulása.

3.6. A lakásállomány jellemzői, a lakásépítések számának alakulása

A Központi Statisztikai Hivatal évenként megjelenő T-STAR adatbázisa lehetőséget nyújt arra, hogy a Kecskemétre jellemző lakásépítési tendenciákat, ne csak önmagukban, hanem a Dél-Alföld más, hasonló szerepkörű városihoz viszonyítva értelmezzük (18. ábra).

A rendszerváltoztatás után a lakásépítések dinamikája a Dél-Alföldön meglehetősen tág határok között változott, ciklikusan követve a gazdaság fejlődését és ezzel összefüggésben a társadalom pénzügyi helyzetének változásait, illetve a szabályozási környezet által biztosított lehetőségeket (pl. államilag támogatott lakáshitelek).

18. ábra: Lakásépítés a Dél-Alföld megyei jogú városaiban (1990-2011)

Forrás: KSH T-STAR és TEIR

Az 1990-es évek eleje a lakásépítések intenzitását illetően, a Dél-alföld mind a négy megyei jogú városának esetében, jelentős visszaeséssel indult. Szegeden, Békéscsabán és Hódmezővásárhelyen 1990 és 2000 között csökkenő lakásépítési trend volt jellemző – egyre alacsonyabb lokális csúcsokkal. Ez részben Kecskemétre is igaz volt azzal a különbséggel, hogy a szélsőértékek lényegesen nagyobb értékeket vettek fel. Az 1990-es évek elején egy tartós „lakásépítési depresszió” játszódott le Kecskeméten, mely 1993-94-ig húzódott el. Ezt követően azonban 1994 és 1997 között folyamatosan emelkedett az építkezések száma, majd 1998 ugyan törést hozott, de ezt követően 2003-ig megint töretlen volt az építkezési kedv. Jól jellemzi ezt a fellendülést, hogy a 2001-es évben háromszor annyi lakás épült Kecskeméten, mint a jóval nagyobb lakosságszámú Szegeden. A 2003-at követő időben a fejlődés trendje azonban megfordult, s a csökkenés mértéke olyan erőteljes volt, hogy a 2007-es és 2009-es évek a legrosszabb lakásépítési értékeket mutatták a rendszerváltozás óta.

Kecskemét többi városétól eltérő lakásépítési dinamikájára nehéz pontos magyarázatot adni. Feltételezhetjük, hogy az 1992-2003 közötti időszakban Kecskemét bírt a legkedvezőbb gazdasági és befektetési környezettel a fenti városok közül, hiszen Kecskemét fejlődését – földrajzi fekvéséből adódóan – kevésbé befolyásolták a délszláv válság határokon átnyúló hatásai. A legfontosabb gazdaságélénkítő tényezőt azonban az M5-ös autópálya jelentette, melynek kecskeméti szakaszát már 1996-ban átadták. A délszláv válság lezárultával, s különösen a 2004-es európai uniós csatlakozás után Szeged szerepe földrajzi helyzetéből következően ismét felértékelődött, régiós központi szerepköre megerősödött.

Kecskeméten a kilencvenes évek során, évről-évre viszonylag alacsony értéket mutatott (átlagosan 350 lakás/év) **az épített lakások száma**. Az új évezred első felében (2001-2005 között) viszont közel 3000 új lakást adtak át a városban (átlagosan 593 lakás/év), ami – a kilencvenes évekhez viszonyítva – egyértelműen a lakásépítés fellendülését jelezte. A lakásépítést és a lakáshoz jutást támogató kormányzati politikának köszönhetően a korábbi évekre jellemző átlag – 300-350 új használatbavételi engedély – 2001-től majdnem a duplájára ugrott. A 2003. évi maximumot követően azonban erőteljes visszaesés következett be, melynek mélypontja a 2009-es év volt, ekkor csak 193 új lakás épült a városban. Ezt követően – nagyobb részt a Mercedes beruházással elinduló kedvezőbb helyi gazdasági folyamatoknak köszönhetően – ismét emelkedett a lakásépítések száma (2010: 335 db, 2011: 238 db új lakás építése).

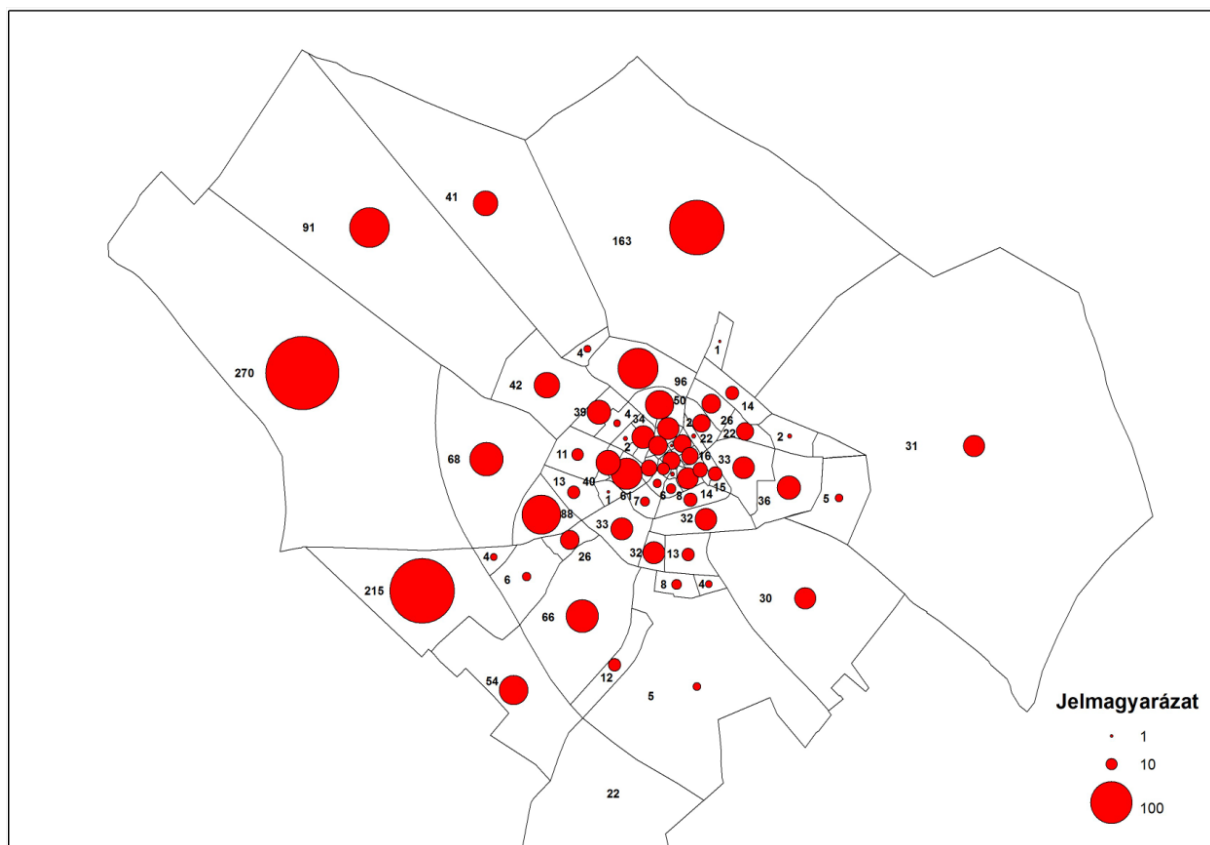
Kecskemét lakásállománya 2005 és 2011 között „mindössze” 3,3%-kal bővült, mely jelentősen elmarad az azt megelőző évek dinamikájától. A lassabb növekedés ellenére Kecskemét 2011. év végén az ország 7. legnagyobb lakásállományával rendelkezett (47 040 db), melynek 3,2%-a (hozzávetőlegesen 1500 db) volt önkormányzati tulajdonú.

A lakásállomány korát vizsgálva világosan kirajzolódik egy haranggörbe, melynek a csúcsa a hetvenes és a nyolcvanas évekre esik, e két évtizedből származik minden második lakás a városban. A történelmi városokhoz képest Kecskeméten meglehetősen alacsony az 1945 előtt épült lakások aránya (13%), s a korábbi csúchoz képest szintén alacsony a kilencvenes évek lakásépítési tevékenysége (10%-os részesedés a lakásállományból). Bár ez utóbbi adat a többi megyei jogú várossal összevetve még így is kedvező. A város megyeszékhely voltából következően az 1970-1980-as években jelentős számban épültek iparosított technológiájú épületek. A központi belterületen a lakásállomány 40%-a blokkos vagy panelos lakóépületben található. Az iparosított technológiával épített lakóházak energiatakarékos felújítása állandó feladatot jelent a város számára, s jelentős eredményeket ért el 2007 és 2011 között. A jelzett időszakban az önkormányzat pályázati források bevonásával – mintegy 3,8 milliárd Ft értékben – közel 2500 lakás korszerűsítését végezte el, s a program várhatóan a jövőben is folytatódni fog.

A lakásállomány műszaki állapotának és infrastrukturális jellemzőinek áttekintése során, figyelembe kell vennünk Kecskemét fejlődési sajátosságait, mezővárosi múltját és kiterjedt tanya külterületeit. Részben ezzel a jelentős tanyaállománnyal magyarázható, hogy Kecskemét lakásállományának műszaki és infrastrukturális jellemzői – az elmúlt évek látványos fejlesztései ellenére is – elmaradnak a megyei jogú városok összevetésében. Részben a jelentős tanyaállománnyal magyarázható, hogy még napjainkban is mintegy 14%-os a vályogfalazatú otthonok aránya, s 7% a vízöblítéses WC-vel nem rendelkező lakásoké. Ezek alapján körülbelül 10%-ra tehető az a városi lakásállomány, amely a ma minimálisan elvárható életkörülményeket sem képes biztosítani. Nem véletlen, hogy város lakásállományának minőségi infrastrukturális jellemzői a megyei jogú városok összehasonlításában – az elmúlt évek látványos fejlesztései ellenére – elmarad azoktól.

Érdeemes megvizsgálni a lakásépítések városon belüli elhelyezkedését is, melyet az építési és használatbavételi engedélyek alapján követhetünk nyomon. Az adatokból látható, hogy legnagyobb számban a belváros környezetében adtak ki építési engedélyeket, de nagyon népszerű Bethlen- és Petőfiváros is. Megállapítható, hogy a város nyugati és északi részén található a legnépszerűbb építési területek, itt alakulnak ki a legújabb lakóterületek (19. ábra).

19. ábra: Kiadott építési engedélyek száma Kecskeméten (2004-2011)

Forrás: Kecskemét MJV. Építéshatósági Osztály 2011.

Ki kell emelnünk ugyanakkor, hogy a város külterületén (Budaihegy, Vacsihegy, Máriahegy, Felsőszéktó, Szarkás) a volt „zártkertes övezetekben” is igen nagy az építési kedv, amit leginkább a kellemes környezet és az olcsó telekárak gerjesztettek. A máriahegyi, alsó- és felsőszéktói építkezési kedv növekedéséhez jelentős mértékben hozzájárultak a beépíthetőséggel kapcsolatos városi szabályozások változásai. Ezt nem tekinthetjük feltétlenül kívánatos folyamatnak, hiszen a döntés nem csak a kompakt város kialakításának elvével megy szembe, de a különböző közszolgáltatások kiépítése a külső városrészekben jelentős terheket ró az önkormányzatra ellátási és városüzemeltetési oldalról.

A belvárosi utcák a leginkább kedvelt célpontjai a **társasházi beruházásoknak**, azonban a nagykörúton kívüli városrészek – szám szerint kevesebb, de egyenként nagyobb volumenű beruházásoknak köszönhetően – erősítették pozíciójukat. A belvárosban a társasházépítésre leginkább alkalmas telkek jelentős része már átépült, illetve az átépülése a közeljövőben várható. Ennek eredményeként jó néhány utcában kialakult illetve kialakulóban van egy – Kecskeméten korábban hiányzó – zárt sorú emeletes beépítési típus.

A nagykörúton kívül a Külső-Széchenyiváros területén nagyobb, **lakópark**-szerű társasházi együttesek létesültek (pl. Arborétum lakópark, Centrál lakópark), de megtalálhatjuk ezt a beépítési módot a Nagy Lajos és Mátyás király körutak mentén, illetve a Csabay Géza körút és a Tatár sor által határolt területen is (Széktó lakópark).

A **lakások térbeli eloszlását** nagymértékben meghatározza Kecskemét tanyás mezővárosi múltja, hiszen a lakásállománynak csak mintegy 80%-a található a város belterületén. A lakásállományból valamivel több, mint 7%-kal részesednek a város szatelit települései (Hetényegyháza, Katonatelepe, Kadafalva, Matkó, Talfája, Borbás), melyek egy része korábbi tanyaközpontból fejlődött kertes elővárossá, míg más része mezőgazdasági készenléti lakótelepként jött létre. A külterület tanyás, hobbikertes övezetei pedig közel 13%-kal képviseltetik magukat a város lakásállományában. Ez utóbbi arány – mely már önmagában is riasztóan magas – abszolút értelemben több mint 5000 lakóegységet takar, ami már egy népes kisváros lakásállományának felel meg. Ez egy olyan nyomasztó települési-térszerkezeti adottság, – miután a város az elmúlt 50-60 évben ezzel a területtel alig foglalkozott – melynek komplex kezelésével a jövőben mindenképpen foglalkoznia kell Kecskemétnek.

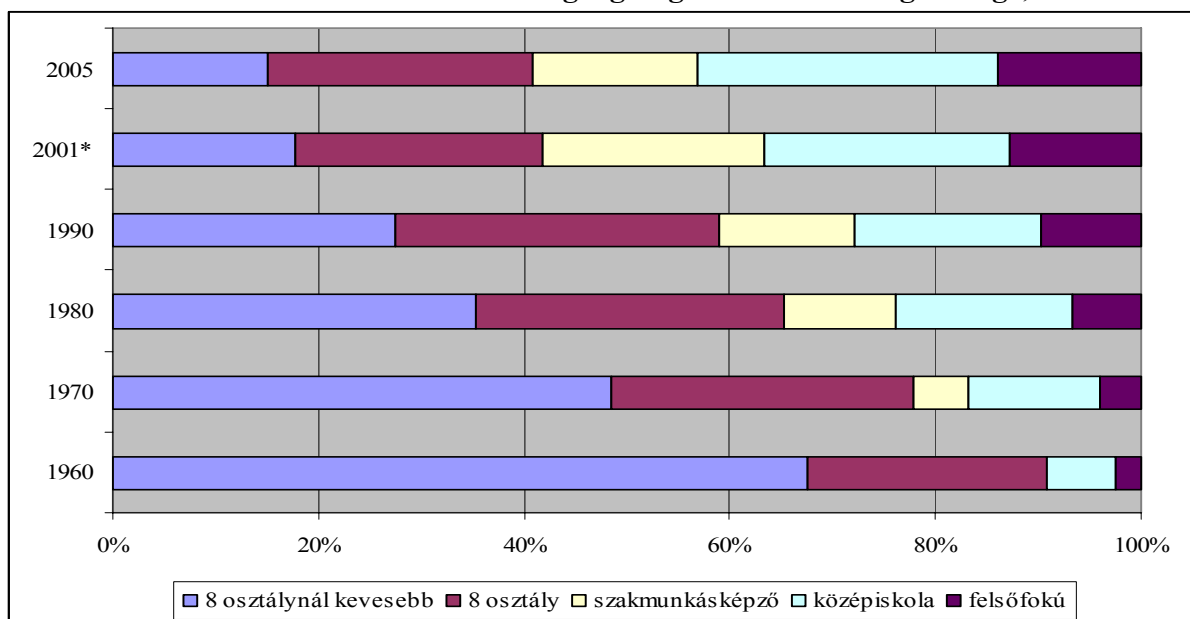
A lakásállományra vonatkozó SWOT-analízis

<p style="text-align: center;">ERŐSSÉGEK</p> <ul style="list-style-type: none">• Viszonylag fiatal összetételű lakásállomány;• A térségben tapasztaltakhoz képest magasabb lakásépítési dinamika, a lakáspiac bővülő kínálata;• Értékes építészeti, városépítészeti jellemzők;• Műemléki jelentőségű Főtér;• Szecessziós építészeti emlékek kiemelkedő koncentrációja;• Élhető „kisvárosias” lakókörnyezet a belváros körül.	<p style="text-align: center;">GYENGESÉGEK</p> <ul style="list-style-type: none">• A lakásállomány infrastrukturális jellemzői elmaradnak a megyei jogú városok átlagától;• Még mindig magas a korszerűtlen szigetelésű lakóépületek száma;• Alacsony bérlakás-állomány;• Rossz állapotban lévő műemlékvédelmi épületek magas száma;• A külterületi lakásépítés magas száma és aránya;• A magánbefektetők sok esetben értékromboló fejlesztői magatartása.
<p style="text-align: center;">LEHETŐSÉGEK</p> <ul style="list-style-type: none">• Megfelelő lakásépítési és támogatási politika mellett a bérlakás-állomány jelentős növelése;• Iparosított technológiával épített lakások fűtőkorszerűsítésének folytatódása uniós és önkormányzati források felhasználásával;• Tudatos városfejlesztési tevékenység kialakításával a spontán, átgondolatlan fejlesztési elképzelések visszaszorítása;• A külterületi építkezések az ún. lakókeres övezetekbe történő irányítása;• Új városrehabilitációs programok indulása, leromlott városrészek megújulásának lehetősége;• Új városrehabilitációs programok elindulásával a történelmi városrészek és épületek megújulása.	<p style="text-align: center;">VESZÉLYEK</p> <ul style="list-style-type: none">• A változó éghajlati és időjárási helyzet következtében romló életkörülmények, emiatt elmaradó lakásépítések;• Az ingatlanfejlesztési források beszűkülése miatt, a minőségi lakásépítés elmaradása;• Épület-felújításra fordítható források szűkössége, a rendelkezésre álló keretek idő előtti kimerülése;• A város külterületi szabályozásának elmaradása, vagy vontatott megvalósulása;• A város érdekérvényesítő-képességének romlása, az építkezési beruházókkal szemben;• A gazdasági válság következtében tovább erősödő lakóterületi szegregáció;• Megosztott lakossági és politikai támogatottság a városrehabilitációs elképzelések tekintetében.

3.7. A közoktatás, a szakképzés és a város felsőoktatási helyzete, annak sajátosságai és jellemzői

A legutóbbi két népszámlálás között Kecskemét népességének összetételében a legjelentősebb és legkedvezőbb változás az iskolai végzettség tekintetében következett be (20. ábra). A 7 évesnél idősebb népesség körében folyamatosan csökkent az analfabetizmus, így 2001-re az egy osztályt sem végzettek aránya 2,2 %-ra szorult vissza. Ezzel párhuzamosan pedig jelentősen növekedett a szakmunkás végzettségűek, az érettségivel rendelkezők, továbbá a felsőfokú végzettségűek száma és aránya. A tudás szerepének bővülését, a munkaerőpiac minőségi szakember szükségleteit jelzi, hogy a főiskolai, egyetemi diplomával rendelkezők aránya az 1960-as értékekhez viszonyítva napjainkra az ötszörösére bővült és a 25 éven fölül lakosság körében 2001-re elérte a 16,8 %-ot. Aggasztó azonban, hogy a legfeljebb általános iskolai végzettségűek aránya az aktív korú népességben belül még 1990 és 2001 között is emelkedett (16,8-ról 22,2 %-ra). A helyzet valamit javult a 2005-ös mikrocenzusig, növekedett az átlagos iskolai végzettség, ugyanakkor még mindig magas arányt képviselt a maximum nyolc általános iskolával rendelkezők aránya.

20. ábra: A 7 évnél idősebb lakosság legmagasabb iskolai végzettsége, 1960-2005

* A szakmunkásképzőt végzettek adata magában foglalja az érettségivel nem rendelkező középiskolát végzetteket is.
Forrás: Népszámlálás 1990, TEIR, Mikrocenzus 2005

A javuló iskolázottsági mutatók ellenére, napjainkban is jelentős feladatok előtt áll a város oktatási rendszere, amely folyamatos átalakuláson megy keresztül. **A város oktatási hálózatában az önkormányzat folyamatosan erősítette a szakképzés rendszerét** (duális képzés bevezetése, TISZK fejlesztés, új járműipari szakok megjelenése, stb.), mindezt annak érdekében, hogy mind a középiskolai, mind pedig a felsőfokú végzettségűek szakmasztruktúrája minél inkább megfeleljen a

piaci igényeknek. A munkaügyi központ adatai alapján ugyanis a keresletnél lényegesen magasabb a városban a szakmanélküliek, illetve mezőgazdasági, irodai, eladói, könnyűipari végzettséggel, valamint a humán területen (elsősorban tanítói, tanári) diplomával rendelkezők száma. Ugyanakkor jelentős munkaerőpiaci igény mutatkozik műszaki, gépipari, informatikai, idegen nyelvi, kereskedelmi és magas szintű gazdasági ismeretekkel rendelkező szakemberek iránt. Ez a kereslet folyamatos megújulásra ösztönzi nem csak az önkormányzati intézményeket, de az oktatási, valamint át- és továbbképzéssel foglalkozó vállalkozásokat, szervezeteket is.

A város közoktatási hálózata az elmúlt években meghatározó változásokon ment keresztül, melynek legszembetűnőbb jegyei: az oktatási hálózatot igénybevevők számának csökkenése, a közoktatási hálózat átszervezése, a középiskolai oktatási kínálat bővülése, s a gimnáziumi oktatást választók részarányának növekedése.

Az általános iskolai hálózat a városban 29 feladatellátási helyet foglalt magában 2010-ben. Ugyanebben az évben a város iskoláiban összesen 8.940 diákot tartottak nyilván, ami több mint 2000 fős csökkenést jelent 2000-es évhez képest. A csökkenő gyerekszám miatt kiéleződött a gyermekekért folytatott verseny az iskolák között. A gazdag, jól felszerelt intézmények, valamint a hat és nyolc évfolyamos gimnáziumok tanulókát elszívó hatása következtében néhány általános iskola sorsa nehezebbé vált, s új kihívások elé állította az érintett intézményeket. A meglévő intézményhálózat területi elhelyezkedésében és kihasználtságában is találhatunk eltéréseket, melyet leginkább a szabad iskolaválasztás eredményezett. Míg az egyik oldalon – elsősorban az előregedő városrészekben (pl. Műkertváros, Erzsébetváros, Máriaváros) – kihasználatlan kapacitásokat figyelhetünk meg, addig a sűrűn lakott városrészekben (Petőfi város, Széchenyiváros) új fejlesztési igények jelentkeztek az elmúlt években.

Kecskemét középiskolai hálózata a megyei jogú városok viszonylatában átlagosan fejlett. A fenntartók (a helyi önkormányzat, a református egyházközség, a piarista rend, a katolikus egyház, az ÁFEOSZ, alapítványi tulajdonosok) azonban mindent elkövettek annak érdekében, hogy az elmúlt években a város középiskolai hálózata (mind minőségi, mind mennyiségi értelemben) jelentős fejlődésen menjen keresztül. A középiskolai feladatellátási helyek száma (szakiskolák, speciális szakiskolák nélkül) 17-ről 23-ra bővült 1999 és 2010 viszonylatában. Ennek megfelelően a főállású pedagógusok száma (691 fő) mintegy 18%-kal, a középiskolai nappali tagozatos tanulók száma pedig közel 10%-kal (7867 főre) növekedett.

A feladatellátási helyek száma minden középiskolai oktatási forma (szakiskolai, speciális szakiskolai, gimnáziumi, szakközépiskolai) esetében növekedett. **Változott azonban az egyes iskolatípusok iránti kereslet, amit alapvetően a társadalmi igények szabályoztak.** Az időszak elejéhez képest közel 25%-kal nőtt a nappali tagozatos *gimnáziumi tanulók száma* (3.081 fő). Nem

volt ilyen dinamikus *a szakközépiskolai tanulók számának* növekedése (6,7%), bár az elmúlt években a különböző ösztönzők bevezetésével egyre nagyobb mértékben növekedett az érettségis és szakmát is adó képzésben tanulók száma (2009-ben 5.238 fő). A 2010-es adatok (4.786 fő) azonban arról tanúskodnak, hogy nem sikerült még viszonylag magas szinten stabilizálni a szakközépiskolások számát. A gimnáziumok erőteljes vonzóhatását (ez a továbbtanulás iránti magas társadalmi igénygel magyarázható leginkább) és a csökkenő gyerekszámot figyelembe véve újabb ösztönzők bevezetésére lenne szükség az 5.000 fős szakközépiskolai tanulósám fenntartása érdekében. *A szakiskolai és speciális szakiskolai tanulók száma* a 2000-es évek első felében – az 1999-es bázisidőszakhoz képest – csökkent, és csak 2007-től figyelhetünk meg bővülést, amely 2009-re már több mint 10%-kal (2.355 fő) haladta meg a bázisidőszaki értéket. A növekedés háttérben tudatos városi döntések és beavatkozások is megtalálhatók, hiszen a 2008/2009-es tanévtől az önkormányzat – egyrészt a csökkenő gyerekszám, másrészt a gazdálkodó szervezetek részéről jelentkező igényeknek megfelelően – három szakközépiskolai és két gimnáziumi osztállyal kevesebbet indított, ezzel is ösztönözve a közepes képességű diákok szakiskolák irányába történő orientációját. Második lépésben, a munkaadók részéről jelentkező igényeknek megfelelően növelték a gépészeti, informatikai és a közlekedési szakcsoportban mind a szakiskolai, mind a szakközépiskolai és technikus keretszámokat. Majd ezt követően növelték a szakiskolai osztályok számát is, illetve 3 éves képzés keretében, olyan szakmákat indítottak el, melyek eddig hiányoztak az oktatási kínálatból. A beavatkozások eredményeként 2010-re tovább növekedett (mintegy 170 fővel) a szakiskolai és speciális szakiskolai tanulók száma. A városban jelenleg is folyó ipari fejlesztések és a munkaadói oldal jelzései arra ösztönzik a szakembereket, hogy felhívják a figyelmet a szakképzés további dinamikus bővítésének szükségességére, valamint az oktatás minőségi feltételeinek (kormányzati és önkormányzati szintű) további javítására.

Az intézményhálózat átalakulása mellett **az oktatási intézmények képzési területei is módosultak** az elmúlt években. Erősödött a városban a közgazdasági, üzleti, az informatikai, az idegenforgalmi, művészeti és a nyelvi képzés, s a Mercedes-Benz Manufacturing Hungary Kft-vel történt megállapodásnak köszönhetően több szakma esetében is elkezdődik a német típusú duális képzés. A Térségi Integrált Szakképzési Központ (TISZK) két tagintézményében (Kandó Kálmán Szakközépiskola és Szakiskola és Gáspár András Szakközépiskola, Szakiskola és Kollégium) öt új autóiipari szakmát kezdtek el oktatni 2011 őszétől. Az új tanévben már a választható szakmák között van a *mechatronikus*, a *szerszámkészítő*, a *gépjármű-technikai szerelő*, a *bevonat-technikai szerelő* és az *gyártósori összeszerelő* szakképzés. Így a TISZK oktatási kínálatában megjelenő szakmacsoportokon (Építészet, Közlekedés, Elektrotechnika-elektronika, Könnyűipar, Faipar, Kereskedelem-marketing, Üzleti adminisztráció, Környezetvédelem-vízgazdálkodás,

Mezőgazdaság, Szakmai idegen nyelv) belül tovább erősödnek a járműiparral kapcsolatos képzések.

Az elmúlt egy évtized jelentős változásokat hozott a városban működő **felsőoktatási intézmények** életében is. A három nagy hagyománnyal rendelkező felsőfokú oktatási intézmény (gépipari, kertészeti és tanítóképző) szellemi bázisán, 2000. január 1-én a főiskolai integráció keretében létrejött a Kecskeméti Főiskola, mely három főiskolai karral (Tanítóképző Főiskolai Kar, Kertészeti Főiskolai Kar, Műszaki Főiskolai Kar) kezdte meg működését.

Az elmúlt években a Kecskeméti Főiskola a munkaerőpiaci igények jobb kielégítése érdekében új szakirányokat (gépészmérnöki, gazdasági és vidékfejlesztési agrármérnöki, környezetgazdálkodási) vezetett be, melyekkel együtt jelenleg a három karon összesen 11 alapszak közül választhatnak a jelentkezők. A kínálat bővítése azonban még napjainkban sem zárult le, hiszen újabb sikeres akkreditáción van túl a Főiskola. Ennek értelmében **a 2012/2013-as tanévtől a jelentkezők már járműmérnöki alapszakon** – mely négy szakirányt foglal magába: Járműgyártó szakirány, Gépjárművek szakirány, Automatizált gyártórendszerek és robotok szakirány, Járműmechatronikai szakirány – **is folytathatnak tanulmányokat a Kecskeméti Főiskolán**. A járműmérnöki alapszakon 2012 szeptemberétől duális rendszerben is megindult az oktatás, ami azt jelenti, hogy a hagyományos felsőoktatási képzési rendszertől eltérő, gyakorlatorientált képzésen vehetnek részt a hallgatók. A gyakorlati képzés – a képzési időnek közel a felében – a Kecskeméti Főiskola GAMF Karán kívül, egy iparvállalatnál zajlik. A hallgatók jelenleg két multinacionális vállalat közül választhatnak, a gyakorlati időt vagy a Knorr-Bremse Fékrendszerek Kft., vagy a Mercedes-Benz Manufacturing Hungary Kft.-nél tölthetik le.

Az alapszakok képzésén túl, jelentős felsőfokú szakképzés (a három karon összesen 10 területen) és posztgraduális képzések (a három karon összesen 23 szakirány) is bővítik a főiskola oktatási kínálatát.

A növekvő felsőoktatási kínálatnak köszönhetően a kilencvenes évektől 2004-ig bővült a Kecskeméti felsőfokú oktatási intézménybe járó hallgatók száma. Ezt követően azonban törés következett be, és a 2004-es 6.700 fős hallgatói létszámmal szemben már csak 6.090 diák kezdte el 2006-os tanévet nappali, levelező és távoktatási formában. A hallgatói létszám csökkenése ezt követő években is tovább folytatódott (2007-ben 5.383 fő, 2009-ben 5118 fő). A Felsőoktatásról szóló törvény értelmében a Kecskeméti Főiskolára maximálisan felvehető hallgatók száma a 2010-es évben 4.380 fő, mely szabályozási oldalról egyelőre behatárolja a város felsőoktatási lehetőségeit, ami azonban az elindult akkreditációs folyamatoknak és fejlesztéseknek köszönhetően változhat az elkövetkező években.

Kecskemét felsőoktatási helyzetének javítása érdekében nagyobb mértékű városi szerepvállalásra, a városi kutatóintézetekkel és vállalkozásokkal történő szorosabb együttműködésre, új szakok akkreditációjára, a minőségi oktatás feltételeinek javítására, valamint a nemzetközi kutatási kapcsolatok erősítésére van szükség. Ezt célozzák az elmúlt hónapokban kötött együttműködési megállapodások (Kecskemét Megyei Jogú Város és a között létrejött stratégiai megállapodás, valamint a Mercedes-Benz Manufacturing Hungary Kft. és a Kecskeméti Főiskola között létrejött együttműködés), valamint a különböző főiskolai fejlesztések (jelentős intézményi- és eszközfejlesztések, akkreditációs folyamatok elindítása, új járműipari tanszék építése, tananyagfejlesztések, stb.).

3.8. A kulturális kínálat jellemzői és mutatói

Kecskeméten a kultúra közvetítéséhez szükséges intézményi háttér kiterjedt és sokelemű. A város kulturális intézményei közül nem egy országos hírű és szakmailag elismert. Ezek közül mindenképpen ki kell emelni a több díjjal is elismert Katona József Megyei Könyvtárat, a Kecskeméti Kulturális és Konferencia Központot, a Kecskeméti Ifjúsági Otthont, a Ráday Múzeumot, a Bozsó Gyűjteményt, vagy éppen a Kecskeméti Képtárat (Cifrapalota), melyek aktívan szerepet vállalnak a kecskeméti hagyományok ápolásában és a helyi kultúra szervezésében.

Kecskemét országos jelentőségű kiállításokkal és bemutatóhelyekkel is rendelkezik, mint például a Magyar Fotográfiai Múzeum, a Magyar Naiv Művészek Múzeuma és a Szókraténusz Játékmúzeum.

A város színházi életét a Katona József Színház és a Kelemen László Kamaraszínház művészei és előadásai határozzák meg. A városi színjátszás értékes színfoltját képezi a fiatalabb korosztályokat megszólító Ciróka Bábszínház.

A város azonban nem csak a kiállító és kultúra közvetítő intézményeiről híres, hanem a művészeti alkotóműhelyeiről is, melynek kiemelkedő központjai a Nemzetközi Kerámiastúdió, a Nemzetközi Zománcművészeti Alkotóműhely, illetve a magyar animáció egyik vezető műhelyeként számon tartott Kecskemétfilm Kft.

A széles kulturális kínálatából a városnak a legnagyobb ismertséget a Kodály-életműhöz és módszerhez kapcsolódó tudás gondozása, közvetítése és a zene szeretete hozta, melynek két kiemelkedő központja a Kodály Iskola és a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem Kodály Zoltán Zenepedagógiai Intézete, melynek mestertanfolyamai, szemináriumai és koncertjei méltán világhíresek.

A város kulturális életét jellemző statisztikai adatok az elmúlt évek során döntően pozitív irányban változtak. Látványosan nőtt a kulturális rendezvények száma (Kodály Művészeti Fesztivál, a Nemzetközi Kodály Szeminárium, az Európa Jövője Nemzetközi Gyermecktalálkozó (Csiperó), a Nemzetközi Zománcművészeti Alkotótábor, a Nemzetközi Kerámia Stúdió szimpóziумai, a Kecskeméti Animációs Filmfesztivál, a Kecskeméti Népzenei Találkozó, a Kecskeméti Tavaszi Fesztivál és a Hírös Hét Fesztivál). Napjainkban már évi 700-800 kulturális eseményt rendeznek a városban, melyek jelentős turisztikai vonzerővel is rendelkeznek. Az egyre gazdagabb és sokoldalúbb programkínálatnak köszönhetően a kulturális rendezvények látogatóinak száma 2007-ig folyamatosan nőtt, és megközelítette a másfélmillió főt. Az utóbbi években történt megtorpanás a látogatottság terén, semmiképpen sem a kulturális kínálat szűkülésére vezethető vissza, sokkal inkább a fizetőképes kereslet csökkenésére. Öröndetes viszont az a tény, hogy Kecskeméten működő két állandó színházban mind az előadások száma, mind a színházlátogatók száma emelkedett az utóbbi években, így 2010-ben a 643 előadást mintegy 135 ezer néző látta.

Az utóbbi 10 évben egyértelműen növekvő tendenciát mutat a városban található 9 muzeális intézmény látogatottsága is. A múzeumi kiállításokat felkeresők száma a 2000-es évek elejét jellemző 60 ezer főhöz képest 2008-ban meghaladta a 100 ezer főt, s bár a mutató tekintetében egy jelentősebb (10%-os) visszaesést tapasztalhattunk 2009-ben, ez csak átmenetinek bizonyult, hiszen 2010-re a látogatószám visszatért a 100 ezres szint közelébe (98.958 fő).

A Katona József Megyei Könyvtár tekintetében mind a beiratkozott olvasók, mind a kikölcsönzött könyvtári egységek száma ugyancsak évről-évre emelkedik. Az intézmény 2000-ben 27 ezer, 2005-ben 32 ezer, míg 2009-ben már csaknem 36 ezer beiratkozott olvasóval rendelkezett. A kikölcsönzött könyvtári egységek száma pedig ezen időszak alatt 370 ezerről 460 ezerre emelkedett. A 2010-es adatok azonban már kisebb visszaesést mutatnak mindkét vizsgált mutató tekintetében (31.110 fő és 396.075 kikölcsönzött könyvtári egységek száma), az okok feltárása mélyebb elemzést igényelne, mely túlmutat a jelen dokumentum keretein.

3.9. Az egészségügyi ágazat állapota és jellemzői

Kecskemét Megyei Jogú Város **egészségügyi alapellátása** mindenben megfelel a kor követelményeinek, kapacitását pedig úgy méretezték, hogy nem csak a város, de a környező térség lakosságának igényeit is ki tudja szolgálni. Az egészségügyi szolgáltatások színvonala a városi Egészségügyi Központ 2002-ben történt felújításának, valamint a megyei kórház bővülő szakambuláns ellátottságának és beruházásainak (pl. új DEXA helyiség, a járóbeteg központi diagnosztika fejlesztése) köszönhetően folyamatosan javult.

A háziiorvosi rendszer irányítását napjainkban az Egészségügyi és Szociális Intézmények Igazgatósága látja el. Kecskemét Megyei Jogú Város területén jelenleg 45 felnőtt háziiorvosi, 22 házi gyermekorvosi és 20 vegyes fogorvosi körzet működik.

A városban a **háziiorvosok** száma 2010-ben az évezred elejéhez viszonyítva 3 fővel 52-re növekedett, míg a házi gyermekorvosok száma (24 fő) két fővel csökkent. Bár a háziiorvosok száma az elmúlt tíz évben növekedett, de ez a növekmény nem tudott lépést tartani a népességszám gyarapodásával, ezért a háziiorvos ellátottság értéke romlott az évtized elejéhez képest (1469 lakos/orvos). Ez az érték a megyei jogú városok hasonló értékeivel összehasonlítva átlagosnak mondható. Hasonlóan átlagosnak tekinthető a fogorvosi ellátottság, melynek keretében 21 szakorvos és 4 iskolaorvos látja el a napi feladatokat. A háziiorvosi ellátásban megjelentek száma az elmúlt években a felnőtteknél elég nagy hullámzást mutatott, értéke 500.000 és 590.000 fő között alakult, míg a gyermekellátásban 170.000-180.000 fő között stabilizálódott (15. táblázat).

15. táblázat: A háziiorvosi ellátásban megjelentek száma Kecskeméten

	2000	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Felnőtt háziiorvosi ellátásban megjelentek száma (fő)	513.312	579.486	586.602	571.146	588.843	500.873	567.415	591.774	549.682
Gyermek háziiorvosi ellátásban megjelentek száma (fő)	184.615	174.447	174.863	177.781	178.717	180.266	175.735	179.780	169.967

Forrás: TEIR és Egészségügyi és Szociális Intézmények Igazgatósága

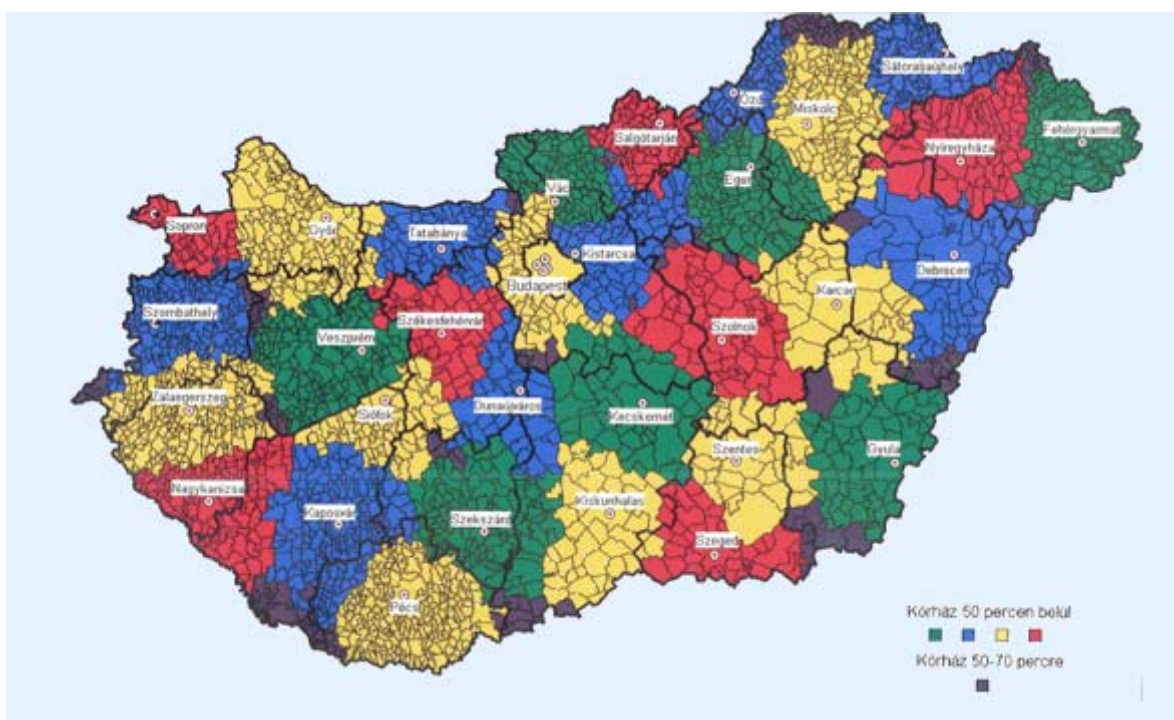
A megyeszékhely **szakorvosi rendelőintézet**ei, valamint a megyei kórház és a repülőkórház szakambulanciái nemcsak a város, hanem tágabb környezetének igényeit is kiszolgálja. A járóbeteg szakellátás évi rendelési ideje 5,2%-kal növekedett 2000 és 2010 között, és még ennél is nagyobb mértékben emelkedett az évi gyógykezelési vizsgálati esetek száma.

A **fekvőbeteg ellátásban** Kecskemét kiemelkedő szerepet tölt be a megyében. A megbetegedési mutatók tekintetében az ország egyik leghátrányosabb régiójában mintegy 2.000 dolgozó látja el feladatait a város kórházaiban. Kecskemét két kórházában (Bács-Kiskun Megyei Kórház, Magyar Honvédség Kecskeméti Repülőkórháza), öt telephelyen 2010-ben összesen 1.172 ágyon tudtak betegeket kezelni, ami csökkenő ágykapacitást jelent 2000-hez képest (1591 ágy). Az ágyszám csökkentés és az egészségügy nehéz helyzete ellenére a város kórházait, különösen a megyei kórházat az elmúlt évek folyamán igyekeztek az igényeknek megfelelően korszerűsíteni. A beruházások eredményeként az elmúlt néhány évben az onkoradiológiai központ emeletréépítést kapott, s a Bőr- és Nemibeteg Gondozó is új épületbe költözhetett. Sor került a központi műtőblokk korszerűsítésére, új Gastroenterológiai Központ kialakítására, a diagnosztikai

épületrész megújítására, valamint az ún. hotelépület felújítására. A folyamatos fejlesztéseknek köszönhetően a kórház a megyei hatókörű feladatai (pl. belgyógyászat, kardiológia, szájsebészet) mellett az onkoradiológia, az ortopédia, valamint a plasmapheresis terén már regionális feladatokat is ellát.

Az osztályok többsége „A” kategóriás akkreditált osztály, melyek keretében több mint 120 szakellátás vehető igénybe, melyek közül speciális ellátást tud biztosítani a plasztikai sebészet, az urológia, a nőgyógyászati és a szemészeti lézerkezelés, az ortopéd sebészeti protézis beültetések, az ultrahangos kőzúzás, az ideg-, ér-, kéz-, száj- illetve mellkas-sebészeti műtétek, a cukor-, a vérképzőszervi-, a rákbetegség megelőzése és gyógyítása vonatkozásában. **A fejlesztések napjainkban sem fejeződtek be**, hiszen mintegy 10,5 milliárd forintos uniós támogatásnak köszönhetően létrejön egy új szív és érrendszeri diagnosztikai és terápiás centrum, tovább fejlesztik az onkológiai részleget, új anya-gyermek centrum alakul ki, fejlődik a teljes diagnosztikai háttér és az infokommunikációs fejlesztéseknek köszönhetően a telemedicina rendszere. Az előbb felsorolt egészségügyi szolgáltatások és szakrendelések mintegy 250.000 ember magas szintű ellátását biztosítja a térségben (21. ábra).

21. ábra: A Kecskeméti Kórház elérhetőségi viszonyai

Forrás: Egészségügyi Minisztérium

A járó és fekvőbeteg-ellátás fontos kiegészítői a **gondozóintézetek**, melyek közül Kecskeméten tüdőbeteg-, bőr- és nemibeteg-, onkológiai, addiktológiai és pszichiátriai gondozó

egyenként működik. A növekvő társadalmi igények, valamint az emelkedő szolgáltatási és műszaki elvárások miatt szükség mutatkozik a felsorolt szakterületek további fejlesztésére.

3.10. A szociális ellátó-hálózat

A város szociális helyzetére jellemző, hogy egyszerre több megoldandó kérdésre kell választ találnia. A szociális ellátórendszernek egy időben kell kezelnie az alacsony foglalkoztatásból, a munkanélküliségből, a folyamatos elöregedésből és elszegényedésből, valamint a szociális rászorultak számának növekedéséből adódó feladatokat.

Kecskeméten a rendszeres szociális segélyben részesülők száma 2000 óta folyamatosan növekedett. A növekedés mértéke 2006-ig viszonylag mérsékelt volt, ezt követően viszont alig három év leforgása alatt – leginkább a pénzügyi és gazdasági válság hatására – a segélyezettek száma (2009-ben 2800 fő) megduplázódott, s azóta is kismértékben növekszik. Súlyos problémát jelent Kecskeméten is a munkanélküliség és a családok elszegényedése, melyet különböző **segélyekkel, juttatásokkal, támogatásokkal** igyekeznek a helyi önkormányzat kezelni (16. táblázat).

16. táblázat: **Pénzbeli és természetbeni ellátásban részesülők arányának változása**

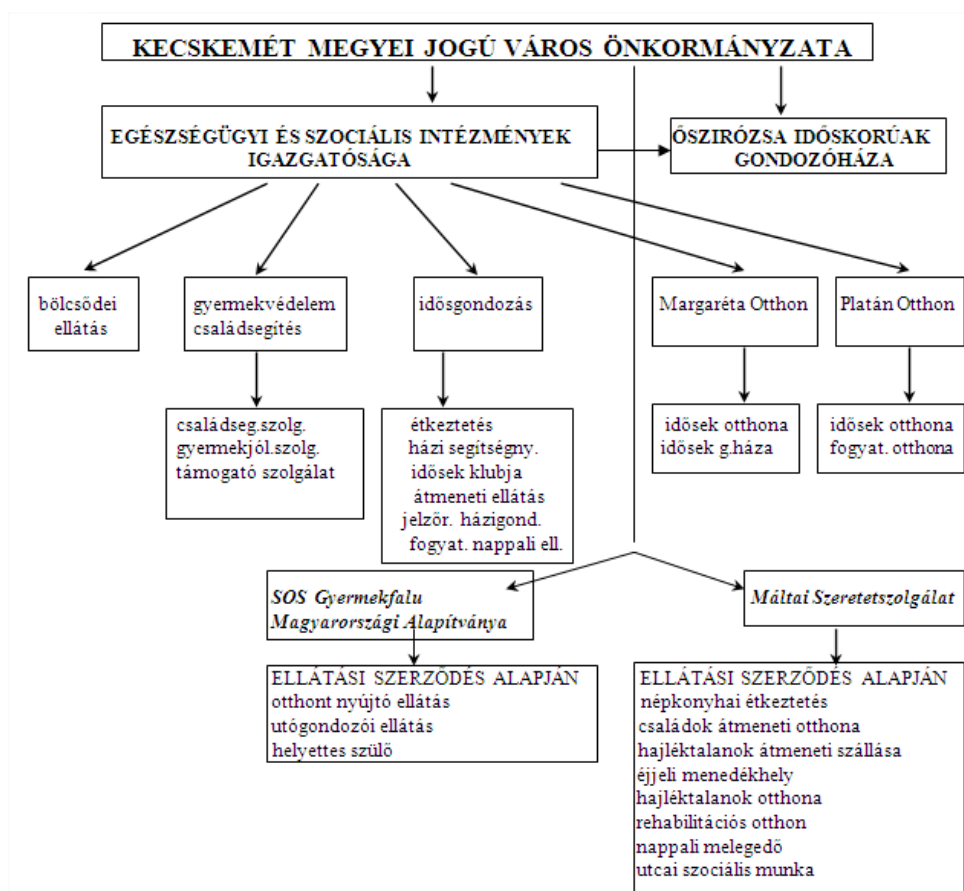
Év/fő	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Időskorúak járadéka	145	134	128	117	116	113	110	87	91	92	85	88
Aktív korúak ellátása (RSZS,RÁT,BPJ,FHT)	978	1158	1168	1215	1297	1258	1329	1815	1994	2800	2865	2895
Lakásfenntartási támogatás	2209	1901	1808	1696	1345	1958	2924	2565	3646	3791	3811	4564
Átmeneti segély	352	410	444	713	1550	2266	3115	3865	3445	4817	5358	4404
Temetési segély	336	268	270	182	169	183	186	165	164	176	149	120
Ápolási díj	281	314	346	359	372	400	442	438	416	464	505	533
Rendszeres gy.védelmi támogatás/kezdmény	5616	6277	5568	5020	4923	4872	3755	3870	4184	4720	5128	4369
Rendkívüli gy.védelmi támogatás	2348	2013	2060	1388	1194	1658	2174	2178	2548	3763	3968	3150
Köztemetés	106	93	112	110	38	53	55	43	50	46	51	64
Közgyógyellátás	4186	4311	4288	4473	4291	4613	2971	3256	3328	3418	3409	3438
Adósságsökkentési támogatás							118	129	228	423	595	604

Forrás: Kecskemét Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatal Családvédelmi Osztály

Az önkormányzat által folyósított támogatások közül kiemelkedő jelentőségű a rendszeres és átmeneti segély, a lakásfenntartási támogatás, a közgyógyellátás, továbbá a rendszeres és rendkívüli gyermekvédelmi támogatás nyújtása, valamint a gyermekjóléti alapellátások biztosítása.

Kecskeméten a szociális alapszolgáltatásokat és szakosított ellátásokat 2007. július 1-jétől integrált intézményként az **Egészségügyi és Szociális Intézmények Igazgatósága (ESZII)** biztosítja, mely városban az önkormányzat által fenntartott személyes gondoskodást nyújtó alap és szakosított ellátási formákat az alábbi ábrának megfelelő tartalommal és szervezeti rendszerben végzi (22. ábra). Az ábra alapján látható, hogy ellátási szerződés alapján más szervezetek (SOS Gyermekfalu Magyarországi Alapítványa, Máltai Szeretetszolgálat) is látnak el szociális feladatokat Kecskeméten, különösen a gyermekvédelem és a hajléktalan ellátás területén.

22. ábra: Kecskemét MJV. szociális alapellátó rendszere

Forrás: Kecskemét Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatal Családvédelmi Osztály

A város által biztosított **szociális alapszolgáltatások** a következő tevékenységekre terjednek ki: étkeztetés, házi segítségnyújtás, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, utcai szociális munka, családszolgálat, támogató szolgálat, idősök nappali ellátása, nappali melegedő, értelmi fogyatékosok nappali ellátása, melyet éves szinten több mint 1500 ember vesz igénybe (17. táblázat).

Az **étkeztetés** keretében az ESZII gondoskodik a szociálisan, vagy egészségi állapotuk alapján rászorultaknak a legalább egyszeri meleg étkezéséről. Ezt a feladatot – ellátási szerződés alapján – a Magyar Máltai Szeretetszolgálat látja el 100 fő népkonyhai étkeztetése formájában.

17. táblázat: Egyes alapszolgáltatásokban részesülők száma 2007-2011 között

Év	étkeztetésben részesül		házi segítségnyújtásban	jelzőrendszeres házi segítségnyújtásban	támogató szolgálat	utcai szociális munka	idősek nappali ellátása	fogyatékosok nappali ellátása
	helyben vagy elviszi	lakására szállítják	részesül					
2007	117	324	499	269	41	12	461	32
2008	168	339	407	152	51	19	391	32
2009	160	366	393	141	54	11	405	32
2010	955		398	124	51	-	398	33
2011	208	666	391	108	52	-	425	35

Forrás: KMJV. Önkormányzati adatszolgáltatás

A városban az előirtaknak megfelelően kiépült a **házi segítségnyújtás** rendszere, mely idős és egészségi állapota alapján rászoruló emberek gondozását biztosítja. Ennek egyik fontos formája az 1999 óta működő jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, melynek fejlesztése 2010-ig folyamatos volt, s több mint 240 rászorult vehette igénybe a segítséget. A szolgáltatás állami támogatása azonban 2010-től megszűnt, az önkormányzat mégis fontosnak tartotta, hogy a leginkább rászorultak továbbra is hozzájussanak az ellátáshoz és a gyors segítséghez, ezért, ha csökkentett kapacitással is – jelenleg 144 készüléket működtet az ESZII – de megmaradt a városban a házi segítségnyújtás rendszere.

A **támogató szolgálat** speciális alapellátási feladat, mely a fogyatékos személyek lakókörnyezetben történő ellátására jött létre. A támogató szolgálat állami támogatása 2009-től megszűnt, ezt jelenleg pályázati támogatást igénybe véve tartja fenn az önkormányzat. A támogató szolgálat telephelye jelenleg referencia-intézményként működik, amelyhez jelentős állami támogatást nyert el (a kérdés az, hogy a jövőbeli működtetés költségeit miképpen lehetne biztosítani). Ezt a tevékenységet egészíti ki az **Értelmi Fogyatékosok Napközi Otthona**, mely 20 fő családban élő enyhe és közép súlyos értelmi fogyatékos személy részére biztosít komplex gondozást. Az intézmény elsősorban a harmadik életévét betöltött, önkiszolgálásra részben képes fogyatékosok napközbeni gondozására, foglalkoztatására és nevelésére szolgál.

Kecskeméten a szociális ellátórendszer legnagyobb célcsoportját az idős (60 év feletti) korosztály adja. Arányuk a városban a teljes állandó népességhez viszonyítva 2010-ben 20,6% (23.019 fő) volt, ami – a demográfiai fejezetből is látható módon – évről-évre növekszik, s kijelöli az alapellátások egyik legfontosabb irányát.

A 2007. évi átszervezésig 7 telephelyen és 450 férőhelyen történt meg az idősek nappali ellátása. A nappali ellátást érintő jelentős normatíva-csökkenés miatt azonban a feladatot szűkíteni

kellett, így 2008-tól az idősök nappali ellátása 5 telephelyen és 390 férőhelyen működött. A nappali ellátást biztosító férőhelyek kihasználatlansága miatt az önkormányzat további átszervezésről döntött, így az idősök nappali ellátása 2010. október 1-től már csak 4 telephelyen 290 férőhellyel működik.

A szűkös kapacitások következtében az **idősök átmeneti otthonában** a jogszabályban előírt ott tartózkodási időt az igénybevevők 90%-a gyakorlatilag túllépte, így ezen a területen kapacitásbővítés lenne indokolt. Jelenleg két önkormányzati intézményben működtet- 28 férőhellyel – ilyen jellegű szolgáltatást az ESZII, a Margaréta Otthonban, illetve az Őszirozsa Időskorúak Gondozóházában (ami ugyancsak a Margaréta Otthon épületében található). Nem sokkal jobb a helyzet az **idősök otthonaiban** sem, melyek 100% feletti kihasználtsággal működnek, ezek közül kettő a Margaréta Otthon (240 férőhely) és a Platán Otthon (145 férőhely) tartozik önkormányzati kezelésbe, ahol ápolást és gondozást nyújtó intézményi szolgáltatásokat biztosítanak. Tény azonban, hogy az intézmények többségének jelentős problémát okoz a jogszabályban előírt személyi és tárgyi feltételek, valamint egyéb előírások biztosítása, melyet normatív támogatásból plusz önkormányzati finanszírozás nélkül megoldani nem képesek. További gondot jelent az ellátások iránti egyre növekvő igény, mely főleg az idősotthonba várakozó személyek létszámán látszik. Az önkormányzat által fenntartott idősök otthonainak vonatkozásában jelenleg is **300 fő felett** van azoknak a száma, akik intézményi elhelyezésre várnak.

Ugyancsak fontos részét képezi a szociális ellátórendszernek a **fogyatékosok ellátása** is, mely tevékenységet az ESZII a Platán Otthon telephelyén igen magas szinten egy külön foglalkoztató épületben végzi, ahol egyidejűleg 100 fő elhelyezésére nyílik mód. A fogyatékosok otthonában a szakmai program keretében oktatást, szinten tartó képzést, képességfejlesztést, munka jellegű foglalkozást, továbbá sport és szabadidős tevékenységeket biztosítanak.

Az 1980-as évek végétől kiépült a városban a komplex ellátásra törekvő családsegítő szolgálatok hálózata is. Ennek fontos egységei a **Családsegítő Szolgálat** és a **Gyermekjóléti Szolgálat**, melyek munkájukat egészen az elmúlt évekig nehéz körülmények között látták el. A városi fejlesztéseknek köszönhetően a Családsegítő Szolgálat és a Gyermekjóléti Központ 2006-ban új telephelyre költözött, s a Fecske u. 20. szám alatt kezdhette meg működését, ez a korábbinál jobb feltételeket biztosít az ellátásra. Az átköltözés azt is jelenti, hogy a családsegítő szolgálatokat összevonták, de a város különböző területein kihelyezett ügyfélfogadással segítik a lakosságot. a Családsegítő Szolgálat segítségét 2009-ben 2524 fő vette igénybe.

A gyermekjóléti alapellátások körében a város, a **gyermek napközbeni ellátását** az ESZII hét önkormányzati **bölcsőde** működtetésével 2010-től 716 férőhelyen biztosítja. A statisztikai

adatokból jól látható, hogy az elmúlt évtized folyamán állandó problémát jelentett a szűkös bölcsődei kapacitás, mely jelentős mértékben hátráltatta a kismamák munka világába történő gyors visszatérését. A jelentős társadalmi nyomás hatására, a 2010. január 1-től hatályba lépett jogszabályi változás lehetővé tette a bölcsődék férőhelyeinek adminisztratív módon történő emelését, így 2010 júliusától a 600 bölcsődei férőhely 716-ra emelkedett Kecskeméten (18. táblázat). A férőhely problémák azonban ezáltal sem oldódtak meg, hiszen a kihasználtság még így is meghaladja a 115%-ot.

18. táblázat: Bölcsődei férőhelyek és felvettek számának alakulása

Év	Férőhelyek száma	Felvettek száma
1998	600	764
1999	600	736
2000	600	671
2001	600	655
2002	600	662
2003	600	662
2004	600	774
2005	600	802
2006	600	824
2007	600	770
2008	600	777
2009	600	778
2010	716	828
2011	716	828

Forrás: KMJV. Önkormányzati adatközlés

A **gyermekjóléti szolgáltatást**, illetve speciális szolgáltatásként utcai és lakótelepi szociális munkát, kórházi szociális munkát, valamint kapcsolattartási ügyeletet **a város a Gyermekjóléti Központon keresztül látja el**. A gyermekjóléti szolgáltatás elsődleges feladata a gyermek családban történő nevelésének elősegítése, veszélyeztetettségének megelőzése, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetése, illetve a családjából kiemelt gyermek családba történő visszahelyezésének elősegítése. A feladat nagyságát jól mutatja, hogy napjainkban az alapellátásban történő gondozásban közel 800 gyermek vett részt, a védelembe vételek száma meghaladja a 400 főt, rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesültek száma pedig a 2000-es évek második felétől éves szinten 4000 és 5000 között volt (19. táblázat).

19. táblázat: **Jegyzői gyámhatósági tevékenység, gyermeksegélyek**

(Jegyzői gyámhatósági tev., gyermeksegélyek)	Ellátottak száma / esetszám				
	2007	2008	2009	2010	2011
Ellátástípus/ügyfajta					
Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény	3.750	4.076	4.720	5.128	4369
Rendkívüli gyermekvédelmi támogatás	2.152	2.554	3.735	3.881	3150
Kiegészítő gyermekvédelmi támogatás	25	28	22	21	26
Bursa Hungarica Ösztöndíj	299 pályázatból 98	337 pályázatból 94	310 pályázatból 91	255 pályázatból 92	224 pályázatból 95
Óvodáztatási támogatás	-	-	18	56	830
Védelembe vétel	301	301	425	309	364
Ideiglenes hatályú elhelyezés	7	20	42	3	16
Családi jogállás rendezésében segédkezés	154	147	257	136	197
Gondozási díj felülvizsgálat előkészítése	139	148	167	109	103
Hivatásos gondnokok által ellátott gondnokoltak száma	175	190	194	195	204
Eseti gondnok és ügygondnok kirendelés	1.341	1.682	19	2	-
Halmozottan hátrányos helyzet igazolása	-	-	203	403	426
Környezettanulmány	260	265	270	288	347
Összesen	8.603	9.748	15.331	10.786	10.256

Forrás: Kecskemét Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatal Családvédelmi Osztály

Megoldott a városban a **gyermekek átmeneti gondozása** is, melyet három szervezet (ESZII, Magyar Máltai Szeretetszolgálat, SOS-Gyermekfalú Magyarországi Alapítványa) összehangolt munkában lát el. Az ESZII működteti a 12 férőhelyes gyermek átmeneti otthonát, mely 2001 decemberében nyitotta meg kapuját. A családok átmeneti otthonát – ellátási szerződés keretében – a Magyar Máltai Szeretetszolgálat működteti 21 férőhellyel, ahol a gyermek és szülője együttesen helyezhető el, ha az elhelyezés hiányában lakhatásuk nem lenne biztosított. Az SOS-Gyermekfalú Magyarországi Alapítványa pedig 5 főnek biztosít helyettes szülői ellátást. A **gyermekvédelmi szakellátást** a megyei jogú városoknak, így Kecskemétnek is, egy 2009. január 1-jén hatályba lépett rendelkezés szerint kell ellátnia. Ezt kezdetben Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata a Bács-Kiskun Megyei Önkormányzattal megkötött megállapodás keretében látta el, majd 2010. augusztus 9-i hatállyal az SOS-Gyermekfalú Magyarországi Alapítvány vette át a feladatokat.

Fontos szociális feladat a városban a **hajléktalanok ellátása** is, mely számos ellátási formát foglal magába (nappali melegedő, éjjeli menedékhely, hajléktalanok éjjeli szállása, utcai szociális munka). Az első hajléktalan szálló 1992-ben nyílt meg a városban, amit később több hónapi bentlakást is lehetővé tevő átmeneti szállássá alakítottak. Jelenleg átmeneti elhelyezést nyújtó intézmény a Tánacsics Mihály u. 1. szám alatti telephelyen található, itt működik a hajléktalanok éjjeli menedékhelye (44 férőhely), és a hajléktalanok átmeneti szállása (51 férőhely). Ez az intézmény azonban csak részben felelt meg a szakmai követelményeknek, ezért új lehetőségek keresése indokolt. A hajléktalanok átmeneti elhelyezésén kívül a városban jelentős erőfeszítéseket tesznek több intézményben (Önkormányzat, Szociális Foglalkoztató, Szociális Szolgáltató Központ) is annak érdekében, hogy ne csak az alapvető ellátásokat biztosítsák a hajléktalanoknak, hanem a társadalomba való visszatérésüket is elősegítsék. Ezt célozták a fenti szervezetek segítségével az elmúlt években beindított közösségi programok.

A város szociális területeken mutatott jelentős erőfeszítései ellenére több területen (gyermekvédelmi szakellátások, családi napközi, idősek nappali ellátása, népkonyhai étkeztetés, hajléktalanok átmeneti szállása, szenvedélybetegek és pszichiátriai betegek közösségi ellátása, támogató szolgálat, házi segítségnyújtás, stb.) sem tudja biztosítani a megfelelő ellátást. Ezért a jövőben az önkormányzatnak a kistérséggel, a megyével, az egyházakkal és a civil szakmai szervezetekkel – melyek közül jelenleg is mintegy 20 különböző szervezet segíti a város szociális feladatainak ellátását – közösen kell keresniük a megoldást a szociális feladatok biztosítása érdekében.

A közintézmények állapotára szolgáltatásaira vonatkozó SWOT-analízis

<p style="text-align: center;">ERŐSSÉGEK</p> <ul style="list-style-type: none">• Széleskörű közszolgáltatási paletta;• Kiterjedt, erős és jól felszerelt közoktatási hálózat;• Jól működő egészségügyi és szociális intézményhálózat;• Az idősgondozás területén megfelelően kiépült alapellátó-hálózat;• Tapasztalt, jól felkészült szakembergárda a közintézményekben;• Műszaki felsőoktatás jelenléte és erősödése.	<p style="text-align: center;">GYENGESÉGEK</p> <ul style="list-style-type: none">• Nagy különbségek az egyes városrészek között a közszolgáltatások minőségi és mennyiségi mutatóiban;• A bölcsődei és óvodai kapacitások szűkössége;• Kiskapacitású felsőoktatás;• Túlzásúfolt ellátó-hálózat a szociális szférában;• Elavult épületek és tárgyi eszközök hiánya a szociális ellátás területén;• Az előírt létszámokhoz képest kevés a szakember az ellátó-hálózatban.
<p style="text-align: center;">LEHETŐSÉGEK</p> <ul style="list-style-type: none">• Uniós források felhasználásával korszerűsödő intézményhálózat, az ellátórendszer tudatos fejlesztése;• Az uniós forrásoknak köszönhetően folyamatos szakmai képzés és szupervízió lehetőségének biztosítása;• Az önkormányzati reform következtében átalakuló feladatstruktúra, s hatékonyabb feladatfinanszírozás;• Az oktatási, kulturális, egészségügyi és szociális területeken tervezett beruházásoknak köszönhetően, javuló szolgáltatási színvonal, mely növelheti a lakossági elégedettséget.	<p style="text-align: center;">VESZÉLYEK</p> <ul style="list-style-type: none">• A gazdasági válság következtében a lakosság elszegényedése, mentális állapotának romlása, devianciák jelentkezése;• Az egészségügyi és szociális ágazat egyre romló állami finanszírozása következtében ellátási problémák jelentkezése a rendszerben;• A lakossági igények növekedésével a szociális intézmények kapacitásának kimerülése;• Az agrár felsőoktatás és tanítóképzés pozícióinak romlása a felsőoktatási reform következtében;• Ad-hoc városi döntések az oktatási és képzési rendszer fejlesztésében.

4. A VÁROSFEJLESZTÉS IRÁNYAI, AZ ELMÚLT ÉVEK FŐBB FOLYAMATAI

Az Integrált Városfejlesztési Stratégia 2008-as elfogadását követő években Kecskemét jelentős változásokon ment keresztül. A város életében új fejezet kezdődött el a Mercedes-Benz beruházásának elindulásával, melynek gazdasági jelentőségét a város történelmében a mezővárosi rang elnyeréséhez (XIV. század), vagy a szőlőtermesztés és értékesítés beindításához (XIX. század utolsó negyede), illetve a megyeszékhelyi státusz (1950) kihirdetéséhez hasonlíthatjuk csak.

Ez a változás az élet minden területén (közlekedésfejlesztés, oktatás, kultúra, szolgáltatásfejlesztés, logisztika, stb.) alkalmazkodást kívánt meg a várostól. Kecskemét sikeressége, versenyképessége, élhetősége, valamint a település- és gazdaságfejlesztési dokumentumaiban (Gazdasági Program, Településfejlesztési Konceptió, Integrált Városfejlesztési Stratégia) megfogalmazott célok és programok megvalósításának érdekében az önkormányzat eddig is jelentős lépéseket tett, és eltökélt a városfejlesztő munka további folytatásában.

4.1. Az uniós pályázati aktivitásból meghatározható fejlesztési irányok

A város, hogy eleget tudjon tenni az új társadalmi és gazdasági kihívásoknak, az elmúlt években előrehozta, illetve felgyorsította pályázati tevékenységét és tervezett beruházásait. Kecskemét elkötelezett fejlesztési törekvéseit jól mutatja, hogy 2008 és 2011 között az önkormányzat – a városi költségvetésen belül – jelentősen növelte a felhalmozási célú kiadásait és beruházásait. A vizsgált időszakban a város kiadási főösszegén belül, a felhalmozási célú kiadásait átlagosan 26,6%-ra, ezen belül a beruházási kiadásokat 22,4%-ra emelte. Ez a beruházási hányad – figyelembe véve az elmúlt évek kedvezőtlen gazdasági folyamatait – nem csak önmagában, de a magyarországi városok összevetésében is magasnak mondható. Érdeemes kiemelni, hogy Kecskemét MJV. Önkormányzata a 2011-es költségvetési évben – a 35,7 milliárd Ft-os kiadási főösszegéből – felhalmozási célú kiadásra több mint 11,4 milliárd Ft-ot különített el, melyből 9,2 milliárd Ft állt rendelkezésre beruházásokra.

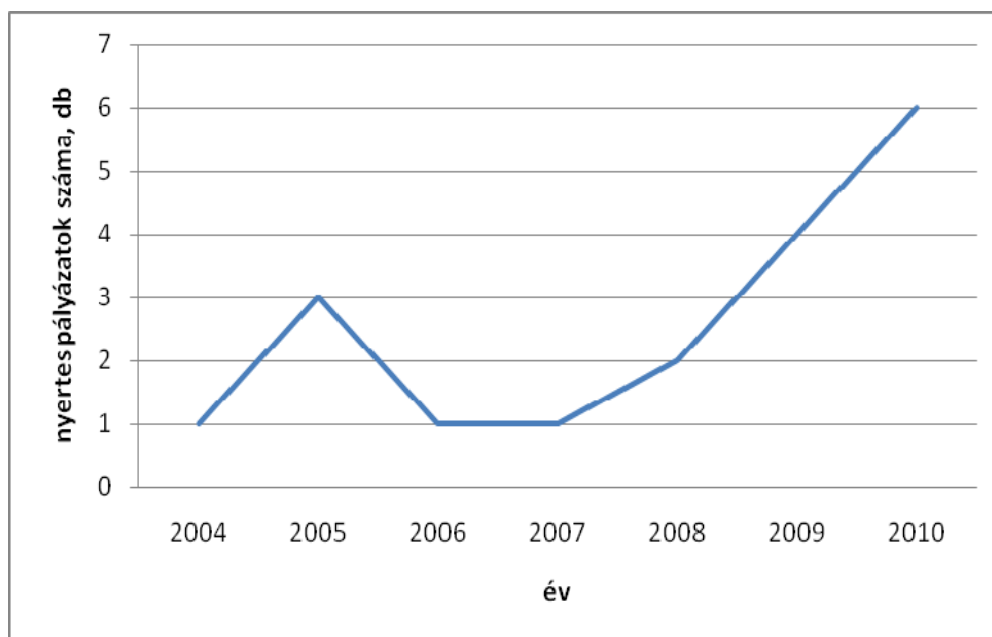
A beruházásokra szánt források egy jelentős része uniós pályázatokhoz kötődő önkormányzati önerőként jelent meg, másik része az állami fejlesztési támogatásoknak önrészeként (pl. iparosított technológiával épült lakóépületek felújítása, TEUT), míg a maradék összeg, az önkormányzat saját beruházásait, fejlesztéseit és felújításait szolgálta.

Kecskemét MJV. Önkormányzat – az Új Magyarország Fejlesztési Tervhez és az Új Széchenyi Tervhez kötődő – pályázati aktivitása 2008 és 2010 között jelentős mértékben nőtt, amely tükröződött a nyertes pályázatok számában is (23. ábra). Ez a tendencia 2011-ben némileg megtört

– ez betudható annak is, hogy a pályázatok elbírálásának üteme 2011 első félévében nem volt zökkenőmentes – így a nyertes pályázatok száma mindössze 4 db volt, azonban ha figyelembe vesszük a városfejlesztési dokumentumokban megfogalmazott feladatokat és az előkészített pályázatok számát és minőségét, akkor remélhető, hogy a város pályázati aktivitása és eredményessége szinten tartható, esetleg növelhető lesz. A Nemzeti Fejlesztési Ügynökség adatai alapján látható, hogy Kecskemét MJV. Önkormányzatának 25 pályázatát bírálták el kedvezően 2004 óta⁵, melyből a támogató döntések több mint 75%-a, a 2008-2012-es időszakra datálódik.

23. ábra: Kecskemét MJV. nyertes pályázatainak száma

Forrás: Az NFÜ adatbázisa alapján saját szerkesztés

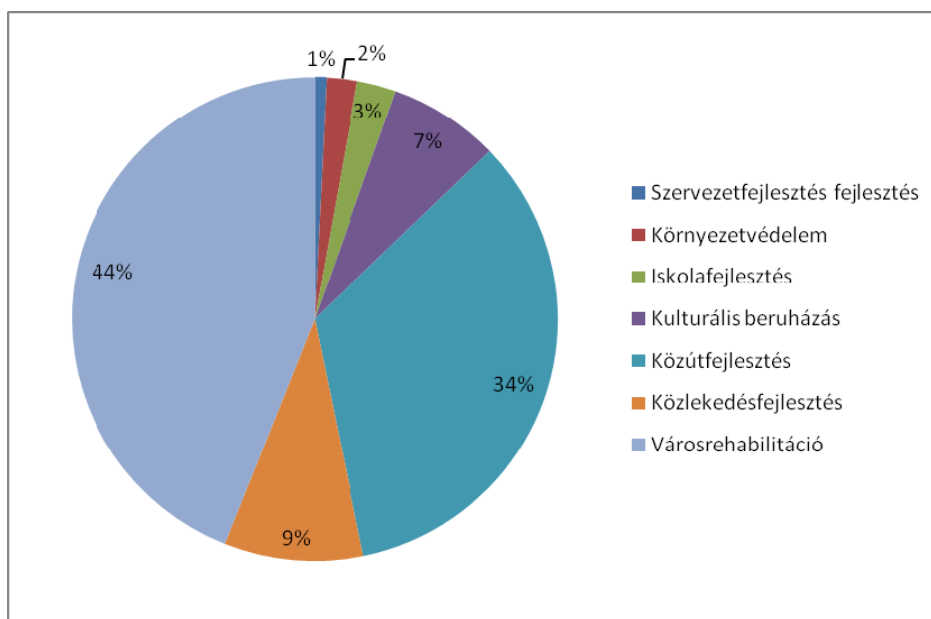
A 25 pályázat keretében Kecskemét MJV. Önkormányzata közvetlenül több mint 8 milliárd Ft uniós támogatást nyert el, melyből hozzávetőlegesen 9,5 milliárd forintnyi beruházást valósított, illetve valósít meg. Az uniós forrásokat Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata, alapvetően hét tevékenységi terület különböző típusú fejlesztéseire nyerte el (24. ábra).

Az önkormányzat a legnagyobb forrásokat a Rákóczi út és Vasútkert funkcióbővítő városrehabilitációjára, a közút- és kerékpárhálózat egyes elemeinek (pl. Nagykőrös-Kecskemét kerékpárút építése, Csalánosi út, Hiányzó gyűjtőút szakaszok kiépítése, térségi elérhetőség javításának vizsgálata, térségi kerékpárút építése) fejlesztésére, közlekedésfejlesztésre (Intermodális pályaudvar és kapcsolódó közösségi közlekedés fejlesztése), illetve kulturális beruházásra (Bozsó gyűjtemény fejlesztése) nyerte el. Kisebb részben pedig az önkormányzat

⁵ Az elemzésben nem szerepelnek az előcsatlakozási alapokból (pl. ISPA) elnyert támogatási források. Egyébként Kecskemét ezekből az alapokból is több mint 16,6 milliárd Ft-ot nyert el.

szervezetfejlesztése, valamint iskolafejlesztések (oktatási informatikai infrastruktúra fejlesztése, kompetencialapú oktatás, Kálmán Lajos Óvoda Ált. Isk. és Művelődési Ház infrastrukturális fejlesztése, Ménteleki Ált Isk. fejlesztése) és környezetvédelmi beruházások (Cs-2-0-0 csapadékvíz csatorna építés, Kis-ISPA Cs-3-0-0 főgyűjtő és szennyvízcsatorna építés, Zajtérkép készítése) is a támogatott önkormányzati elképzelések között voltak.

24. ábra: A nyertes pályázatok szektoriális megoszlása

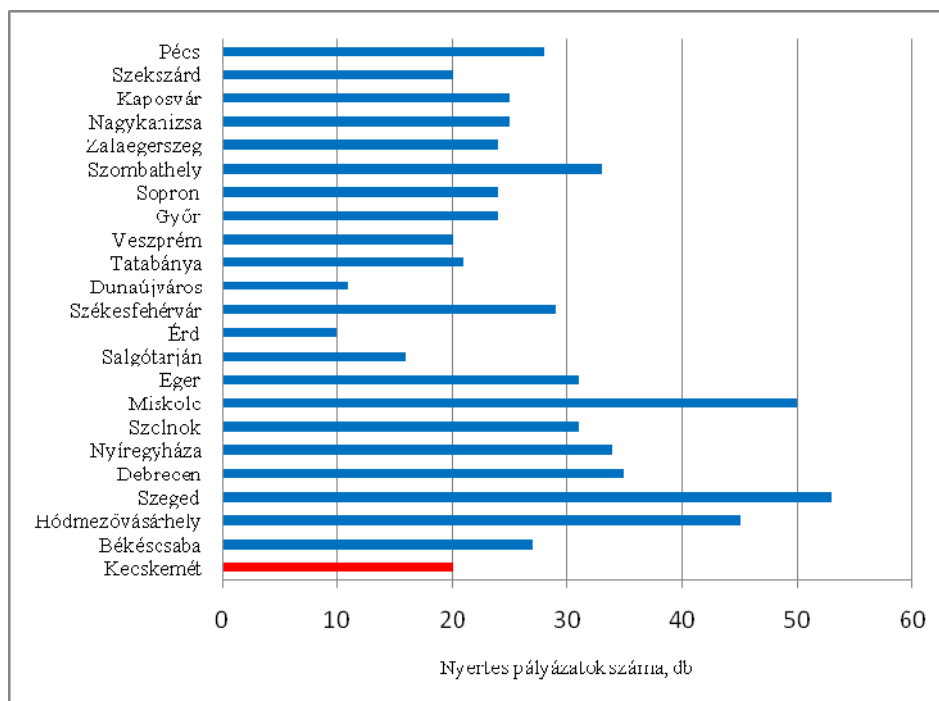

Forrás: Az NFÜ adatbázisa alapján saját szerkesztés

Áttekintve más megyei jogú városok nyertes pályázatait, valamint Kecskemét Integrált Városfejlesztési Stratégiájában (IVS) megfogalmazott célokat, tervezett programokat és társadalmi igényeket, több megállapítást is tehetünk. A megyei jogú városok által beadott pályázatok eredményei alapján megállapítható, hogy Kecskemét lassan ismerte fel az uniós forrásokban rejlő fejlesztési lehetőségeket. A város uniós pályázati rendszerre történő felkészülése 2008-ig vontatottan haladt, pályázati aktivitása – pedig részben ebből is adódóan – jelentős mértékben elmaradt a többi megyei jogú várostól (25. ábra).

A 2004-2011 első féléve közötti támogatott pályázatok számát megvizsgálva látható, hogy jelenleg a 23 megyei jogú város rangsorában – a 2008 óta felgyorsult és egyre eredményesebb pályázati tevékenysége ellenére – Kecskemét csak 20. helyet foglalja el, holtversenyben Veszprém városával. A város lemaradása különösen szembeötlő, ha a régiós versenytársakhoz viszonyítjuk eredményét, amely nem csak az elnyert pályázatok számában (Kecskemét: 20 nyertes pályázat; Békéscsaba: 27; Hódmezővásárhely: 45; Szeged: 53), de az elnyert összegek tekintetében is megmutatkoztak (Kecskemét: 6,5 milliárd Ft, Hódmezővásárhely: 6,97 milliárd Ft, Békéscsaba: 22,2 milliárd Ft, Szeged: 37,6 milliárd Ft).

25. ábra: A megyei jogú városok nyertes pályázatainak száma

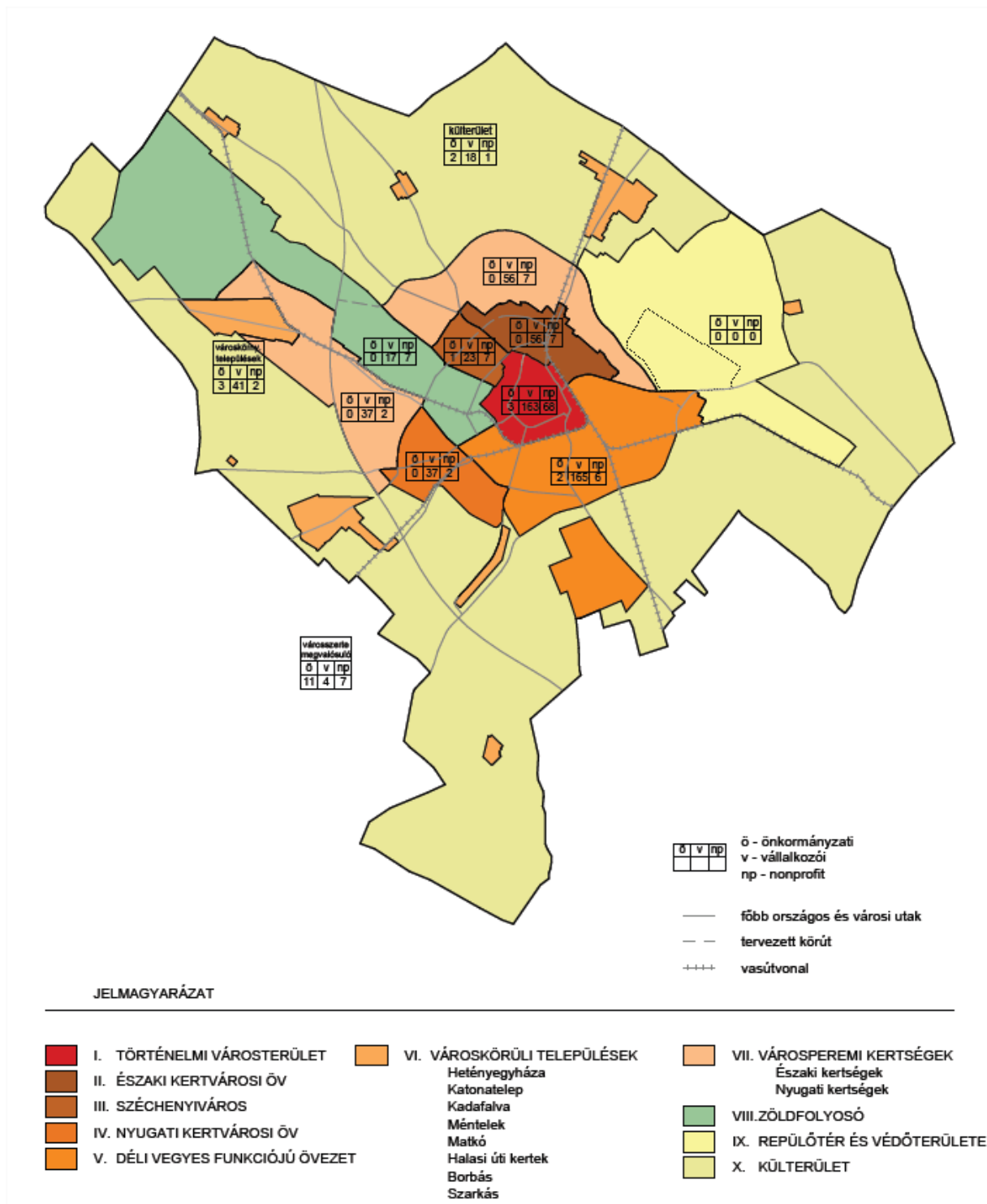
Forrás: Az NFÜ adatbázisa alapján saját szerkesztés

A mennyiségi jellemzők mellett érdemes szót ejteni a pályázati forrásból fejleszteni kívánt tevékenységi területekről. Elemezve az IVS-ben megfogalmazott rövidtávú célokat, s tervezett tematikus programokat, megállapíthatjuk, hogy az eltervezett feladatokat csak részben sikerült megvalósítani. Az IVS-ben rögzített célokhoz – de a többi megyei jogú város nyertes projektjeihez képest is – különösen a szociális szolgáltatások fejlesztése, a kulturális fejlesztések, az innováció, az ipari területek és ipari parkok kialakítása, valamint a környezetvédelemmel kapcsolatos területeken maradt el a város pályázati tevékenysége a tervezett, illetve szükséges szinttől.

Lényegesen kedvezőbb képet kapunk, ha nem csak az önkormányzat, hanem a város egészének pályázati aktivitását és eredményeit nézzük (26. ábra). A kecskeméti pályázók a vizsgált időszakban 712 uniós finanszírozású pályázatot nyertek el, mellyel Kecskemét a megyei jogú városok rangsorában a 8. helyen található. A várost csak a regionális központok, illetve a nagyobb népességszámú és a hátrányos térségek pályázataira is jelentkezni tudó Nyíregyháza (912 nyertes pályázat) előzi meg. Kecskemét pályázati aktivitásának dinamikáját és eredményességét elemezve megállapíthatjuk, hogy a támogatott pályázatok száma 2007 után évről-évre növekedett (2007-ben 44 db, 2008-ban 68 db, 2009-ben 143 db, 2010-ben 195 db). A 2011. év első hat hónapjában – a vontatott elbírálások ellenére – a Kecskeméti szervezetek és vállalkozások összesen 73 esetben nyertek el uniós támogatást, így összességében elmondható, hogy a nyertes pályázatok 67%-a (479 db) a 2008-as évet követő időszakhoz kötődik (27. ábra).

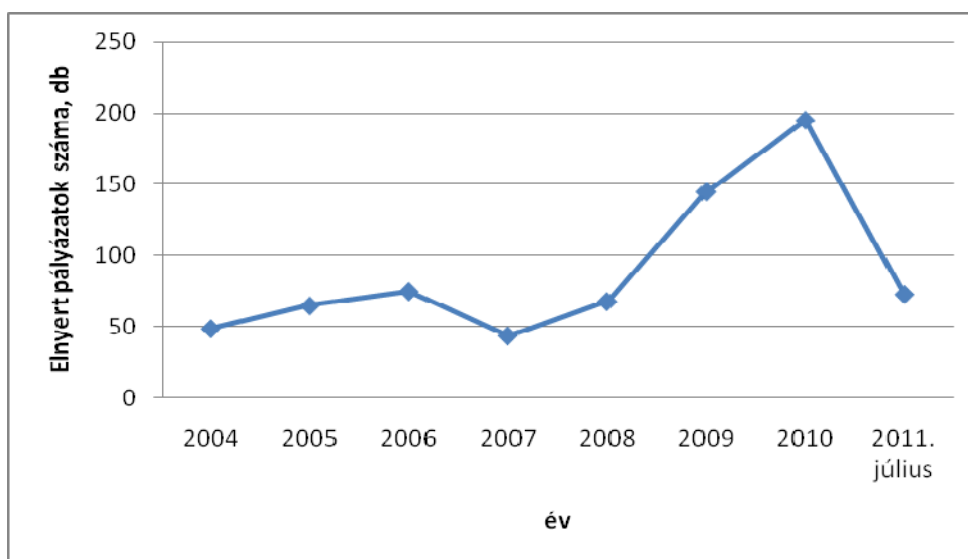
A városban tevékenykedő különböző vállalkozások és szervezetek pályázati aktivitásának növekedése egyrészt magyarázható Kecskemét viszonylag kedvező gazdasági klímájával, másrészt mutatja a kecskeméti vállalkozások és szervezetek törekvéseit, igényeit, illetve elkötelezettségüket a fejlesztések iránt.

26. ábra: Kecskemét összes támogatott uniós pályázatának területi eloszlása

Forrás: Az NFÜ adatbázisa alapján saját szerkesztés

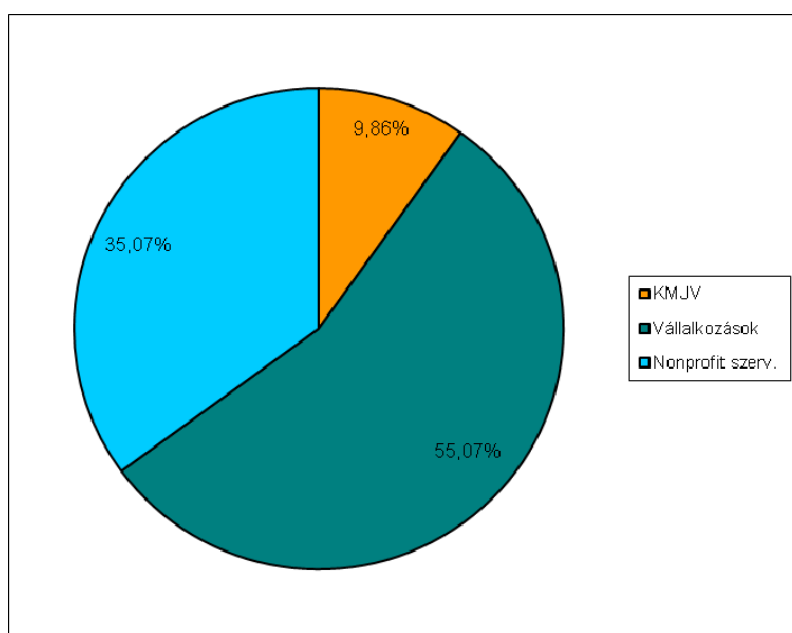
27. ábra: A kecskeméti pályázók támogatott pályázatainak éves alakulása

Forrás: Az NFÜ adatbázisa alapján saját szerkesztés

A nyertes pályázatok kedvezményezettjeit vizsgálva megállapíthatjuk, hogy a legeredményesebb pályázók a városon belül a vállalkozások voltak. A 712 nyertes pályázat több mint 55%-át egyéni vállalkozók és gazdasági szervezetek készítették, de jelentős részt képviselnek a nonprofit szervezetek (pl. Kecskeméti Főiskola, Bács-Kiskun Megyei Önkormányzat, Egyházak) is (35%), míg a fennmaradó részt az önkormányzati pályázatok tették ki (28. ábra). A nyertes pályázatokon keresztül mintegy 66,3 milliárd Ft vissza nem térítendő támogatást kaptak a különböző városi szervezetek, mely összeg 88%-áról (mintegy 58,4 milliárd Ft-ról) az elmúlt négy évben született támogatási döntés.

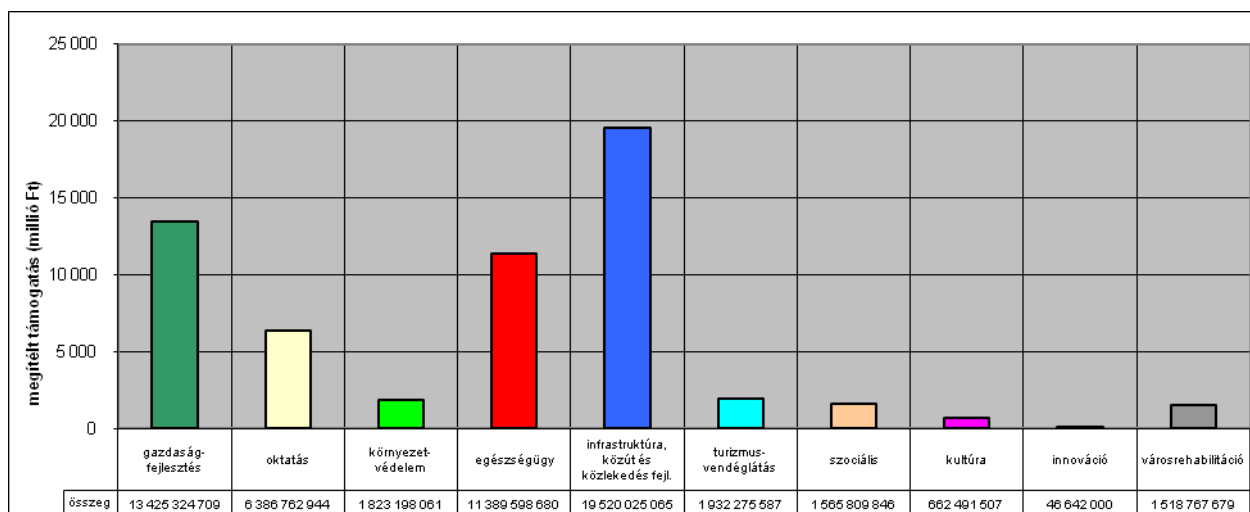
28. ábra: A nyertes pályázatok megoszlása a kedvezményezettek szerint

Forrás: Az NFÜ adatbázisa alapján saját szerkesztés

Érdekes képet mutat az egyes ágazatok, illetve tevékenységi területek esetében elnyert források nagysága és egymáshoz viszonyított aránya is. Az adatok alapján megállapíthatjuk, hogy a város szervezetei és vállalkozásai a legtöbb forrást az infrastruktúra-, közút- és közlekedés fejlesztésére, gazdaságfejlesztésre, valamint – a Bács-Kiskun Megyei Kórház pályázatainak köszönhetően – egészségügyi fejlesztésekre nyerték el, 2008 és 2011 első féléve között (29. ábra).

29. ábra: Az uniós támogatások tevékenységi területek közötti megoszlása (2008-2011)

Forrás: Az NFÜ adatbázisa alapján saját szerkesztés

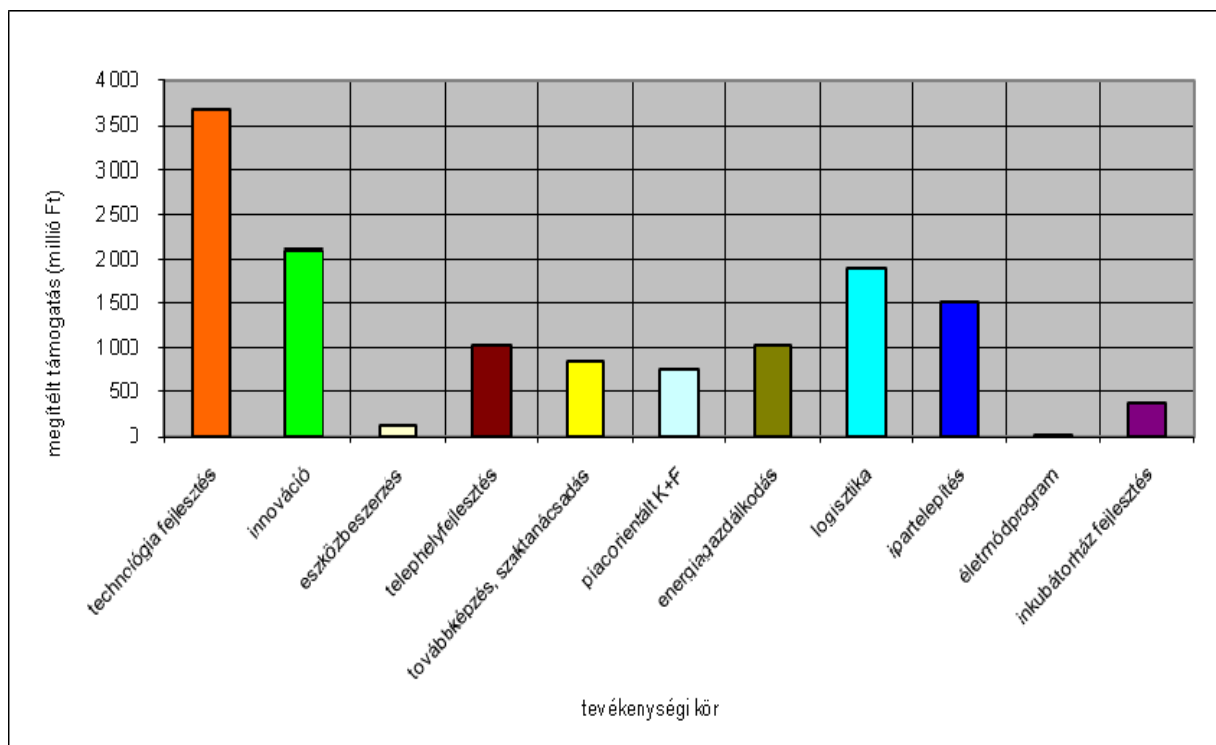
A nyertes pályázatok között jelentős arányt képvisel még az **oktatás** területe, ahol a városi intézményeknek, szervezeteknek, valamint – az elmúlt években többek között még intézményfenntartó szerepet is betöltő – megyei önkormányzatnak köszönhetően, a kedvezményezettek több mint 20 projekt keretében, mintegy 6,3 milliárd Ft támogatást fordíthattak az oktatás-képzés színvonalának fejlesztésére (intézményfejlesztés, képzés, eszközbeszerzés, új módszerek bevezetése, stb.). Míg az előbb említett területeken jelentős uniós forrásbevonások történtek, addig az egyébként is nehéz helyzetben lévő **szociális és kulturális szférában**, a várthoz képest viszonylag szerényebb eredményeket könyvelhettek el a városi szervezetek. Igaz ezeken a területeken egyrészt kisebb keretösszegek álltak rendelkezésre, másrészt a jelentős számú beérkezett pályázat esetében a döntéshozóknak érvényesíteniük kellett a területi arányosítás (esélyegyenlőség) elvét is. A környezetvédelem területén elnyert összegek nagyságáról nehéz véleményt mondani, hiszen önmagában jelentős forrásokról beszélhetünk, ugyanakkor, ha figyelembe vesszük, hogy a város egy természetileg érzékeny területen helyezkedik el, s számos környezeti kihívással küzd (pl. szárazodás, talajvízszint csökkenés, talajvízszennyezés, defláció, kevés zöldfelület, jelentős zaj-, por-, és pollenszennyezés, hulladékkezelés és illegális hulladéklerakás) – melyeket kezelnie kell/kellene a városnak – akkor ez az érték és az elvégzett feladatok elmaradnak a szükségestől.

Az IVS stratégiai fejlesztési céljai között fontos szerepet szánt a város, a helyi gazdaság megerősítésére, amely képes megfelelő mennyiségű és minőségű munkahelyet biztosítani a város és tágabb környezete lakosságának. A 2008-as IVS-ben olyan gazdasági környezet megteremtését fogalmazták meg a szakemberek, melyben Kecskemét gazdaságilag innovatív, iparát, mező- és élelmiszergazdaságát megújító, a kvalifikált munkaerőre és az információs technológiákra támaszkodó modern, szolgáltató várossá válik.

A kecskeméti gazdasági társaságok által az egyes fejlesztési területekre elnyert pályázati összegek megoszlása arra utal, hogy a város gazdasága megfelelő irányba halad. Csak a vizsgálati időszak három és fél évében a város vállalkozásai, uniós pályázati kiírásokból mintegy 13,4 milliárd Ft-ot nyertek el gazdaságfejlesztésre, melynek felhasználásával mintegy 36 milliárd forintnyi beruházást valósítottak meg. Kedvezőnek ítéltető az elnyert támogatások belső szerkezete (30. ábra), hiszen a legtöbb pályázati forrás olyan területeken jelent meg (pl. technológiafejlesztés, innováció, piacorientált K+F, logisztika, ipartelepítés, továbbképzés), amely Kecskemét versenyképességét és munkahelyteremtő képességét jelentős mértékben erősítheti. A gazdasági társaságok erősödése pedig megteremtheti az alapját egy, a helyi társadalom hosszú távú különböző érdekeit érvényesítő, az itt élők életkörülményeit tudatosan és körültekintően javító, a településrészek infrastruktúráját és szolgáltatásait szintre hozó, harmonikus városfejlesztésnek.

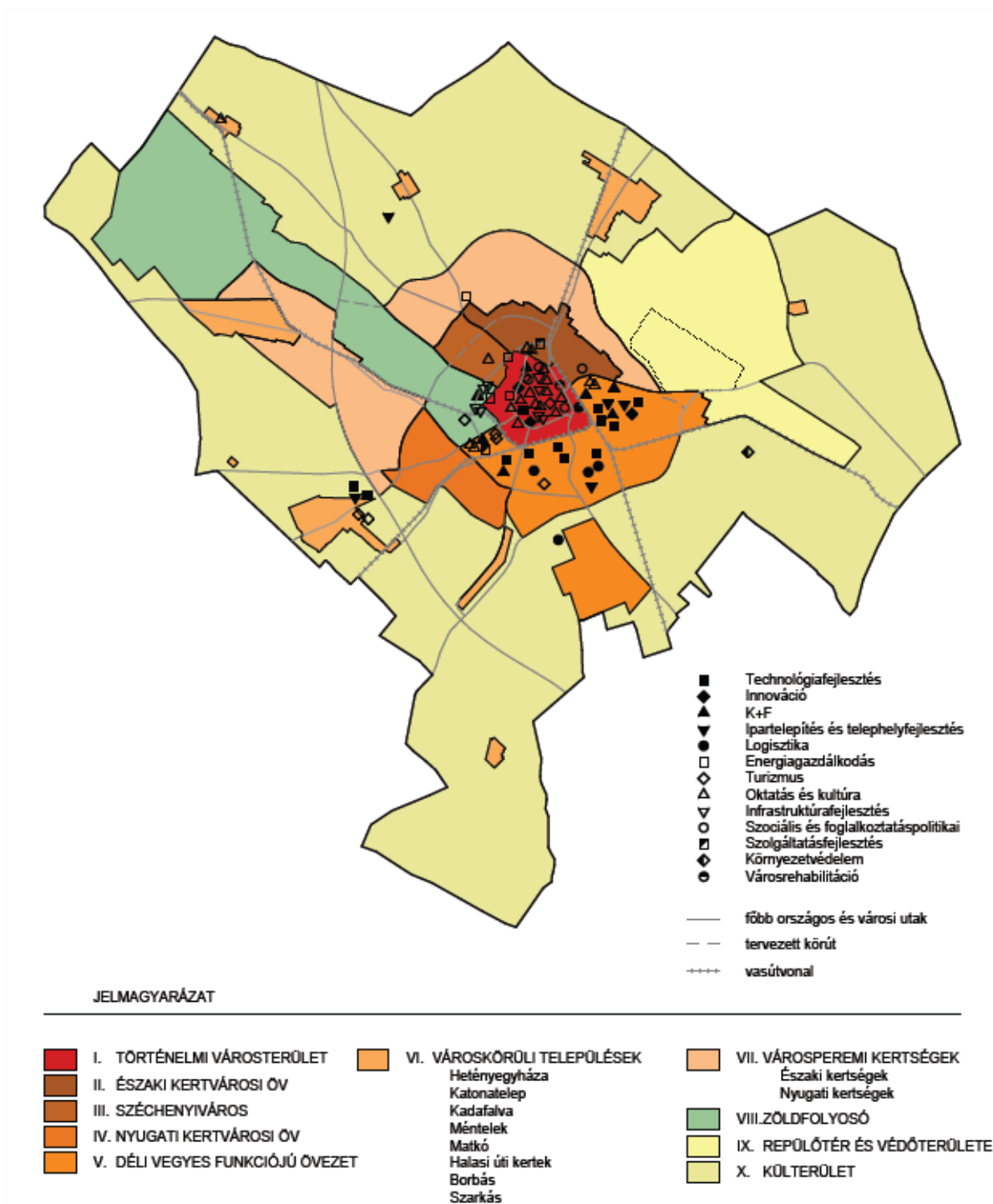
30. ábra: A gazdaságfejlesztés keretében elnyert források belső megoszlása (2008-2011)

Forrás: Az NFÜ adatbázisa alapján saját szerkesztés

A nyertes uniós pályázatok városon belüli területi eloszlása egyenlőtlen képet mutat, akár a támogatott projektek funkcionális eloszlását, akár az elnyert összegek nagyságát vizsgáljuk (31. és 32. ábra).

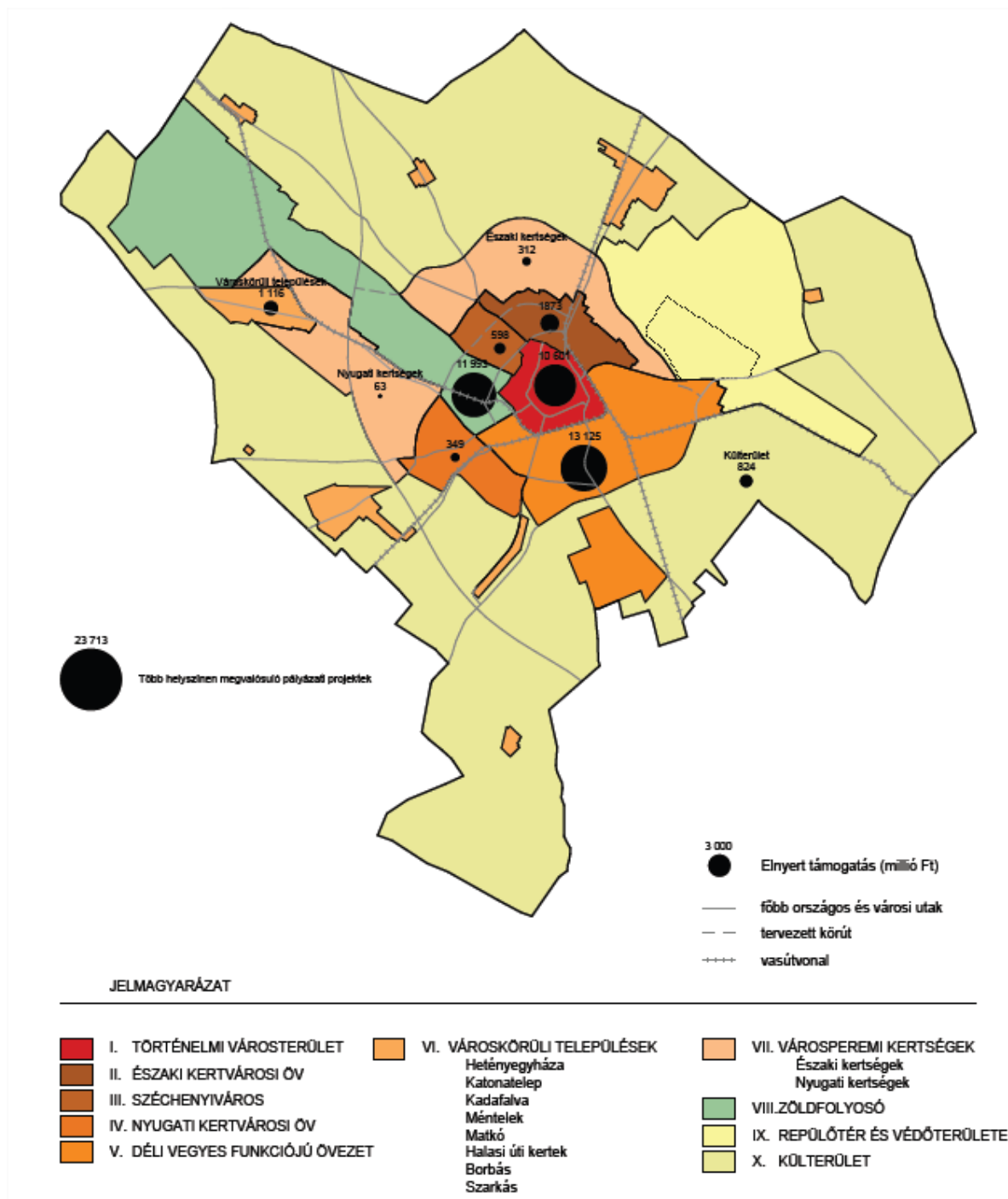
31. ábra: 50 millió Ft feletti nyertes pályázatok területi eloszlása funkcionális bontásban

Forrás: Az NFÜ adatbázisa alapján saját szerkesztés

A támogatott projektek számát és funkcionális eloszlását elemezve látható, hogy a legtöbb pályázati elképzelés a történelmi városterületen belül valósult meg. Jelentős fejlesztési területként tarthatjuk számon még a déli városrészt és a zöld ék területét. A legsokrétűbb fejlesztések a történelmi várostestben valósultak meg, míg a déli városrészben az ipari területeknek köszönhetően elsősorban a gazdasági beruházások kerültek előtérbe (technológiafejlesztés, ipartelepítés, telephelyfejlesztés).

32. ábra: Az elnyert uniós támogatások területi eloszlása Kecskeméten

Forrás: Az NFÜ adatbázisa alapján saját szerkesztés

Az uniós támogatások mértékét vizsgálva megállapítható, hogy a legtöbb forrást a déli városrész vállalkozásai nyerték el (13,1 milliárd Ft) projektjeik megvalósításához. A városrész kiemelkedő teljesítményéhez jelentős mértékben hozzájárult a Mercedes gyár körzetbe történő betelepülése. Eredményes pályázati tevékenységet folytattak a Zöld Ék területén elhelyezkedő szervezetek is (11,9 milliárd Ft), melyből legnagyobb részt a Megyei Kórház fejlesztései tesznek ki. Ugyancsak 10 milliárd forintot meghaladó összegről beszélhetünk még a Történelmi várostest esetében is, míg a többi városfejlesztési körzet eredményei a fentebb bemutatott értékektől nagyságrendileg elmaradt. Ennek legfőbb oka a város funkcionális egyközpontúságában és a városrészi alközpontok hiányában kereshető. Az adatok alapján megállapítható, hogy Kecskemét gazdaság- és városfejlesztési súlypontja a település déli, dél-nyugati része felé tolódott el, jelentős változásokat eredményezve az eddigi városszerkezetben.

4.2. Állami és önkormányzati forrásból megvalósult beruházások

Az uniós pályázati források mellett, az önkormányzat jelentős összegeket nyert el állami pályázati kiírásokon (iparosított technológiával épült lakóépületek felújítása, DARF-TEUT útrekonstrukciós pályázat), továbbá önmaga is jelentős fejlesztéseket valósított meg saját erőből (33. ábra).

Az elnyert támogatásoknak köszönhetően 2008-tól közel 70 **iparosított technológiával épült lakóépület** (kb. 700 lakás) **felújítására** kerülhetett sor, több mint 3 milliárd Ft értékben, melyből 1-1 milliárd vissza nem térítendő támogatást biztosított az állam, illetve az önkormányzat a pályázó társasházak részére. A program 2011 folyamán is folytatódott, melynek keretében erre az évre mintegy 509 millió Ft áll az önkormányzat rendelkezésére energia-megtakarítást eredményező korszerűsítésének, felújításának támogatására, valamint az egycsatornás gyűjtőkémények (termofor kémények) felújítására. Jelentős volt még a TEUT pályázati rendszer keretében **útfelújításokra** elnyert források nagysága is (kb. 128 millió Ft), melyből 11 érintett kecskeméti utca (Berzsenyi Dániel u., Fazekas Mihály u., Jász u., Kocsis Pál u., Szőlőskert u., Mártírok útja, Külső-Szegedi út, Szent Imre u., Könyves Kálmán Krt., Reviczky Gyula u., Fáklya u.) 44 ezer m² burkolata újult meg hozzávetőlegesen 283 millió Ft értékben.

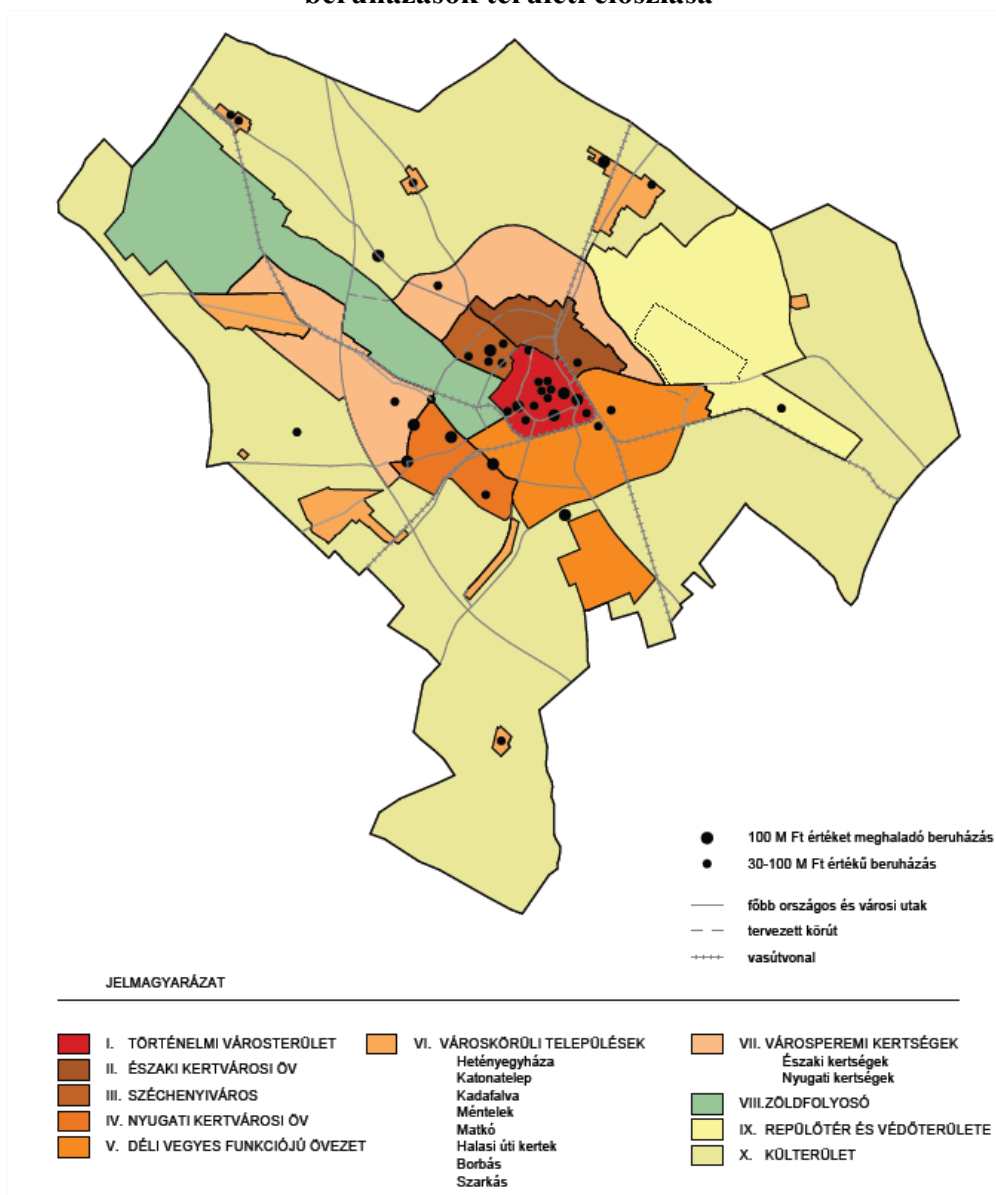
Az Önkormányzat önerős fejlesztései közül mindenképpen kiemelkedik a 6,5 milliárd forint bekerülési összegű **új versenyszoda és élményfürdő**, amely komplexitásában és a biztosított szolgáltatások sokszínűségében országosan is egyedülálló, így – ennek is köszönhetően már a közeljövőben is – jelentős szerepet szánunk a komplexumnak a város turisztikai kínálatában.

Meghatározó forrásokat mozgósított a város intézményhálózatának korszerűsítésére, fejlesztésére is a 2008-2011-es időszakban. Csak az **oktatási intézmények felújítására**,

bővítésére több mint 725 millió Ft-ot fordított a város önkormányzata, melynek során javultak az oktatási környezet feltételei (pl. Katona József Gimnázium tetőfelújítás, Szent-Györgyi Albert és Széchenyi István Szakközépiskola és Szakiskola, Móra Ferenc Általános Iskola, Arany János Általános Iskola, Lestár Péter Egységes Középiskola, Szakiskola Kvarc utcai telephelyén német iskola kialakítása), növekedett a tantermek, óvodai csoportszobák száma (Vásárhelyi Pál Általános Iskola, Hunyadi Általános Iskola, Móra Ferenc Általános Iskola, Tóth László Általános Iskola, Belvárosi Óvoda és Általános Iskola Vörösmarty Általános Iskolája), illetve egyes intézményekben csökkentek a működtetés költségei (pl. Kandó Kálmán Szakközépiskola kazáncsere, Lánchíd Utcai Általános Iskola, fűtéskorszerűsítés).

33. ábra: Kecskemét MJV. Önkormányzata támogatásával megvalósult jelentősebb beruházások területi eloszlása

Forrás: Önkormányzati adatközlés alapján saját szerkesztés

Az **Egészségügyi és szociális intézményhálózat** felújítására a vizsgált időszakban mintegy 250 millió Ft-ot fordított az önkormányzat. A beruházások keretében megtörtént az „Egészségügyi Centrum” Luther udvari szárny II. emeletének felújítása, újjáépült a Ménteleki orvosi rendelő, befejeződött a Czollner téri orvosi rendelő fűtőkorszerűsítése, a Hetényegyházi orvosi rendelő tető és homlokzat felújítása és a nyílászárók cseréje, valamint a Batthyány utcai gyermekorvosi rendelő felújítása. A szociális intézmények közül az Árpádvárosi bölcsőde tetőszerkezete, teraszburkolata, árnyékoló szerkezetei és udvari járdája újult meg, megtörtént a Klapka utcai bölcsőde kazán cseréje, továbbá felújításra került a Széchenyivárosi bölcsőde szennyvíz rendszere. Elkészült ezeken kívül a Kecskeméti Gyermekegészségügyi Központ és Családsegítő Szolgálat Fecske utcai szociális épületének, valamint az Okmányirodának fűtőkorszerűsítése. Az idősgondozás területén a Platán Otthon fűtésrendszerének korszerűsítése, mosodájának és a 33 fő elhelyezését szolgáló szociális épületének felújítása, továbbá a Margaréta Otthon épületén belül az Őszirozsa Idősek Otthona kialakítása emelhető ki. Ez utóbbi egység beindításával az önkormányzat biztosította az elhelyezésre jogosult időskorúak szakosított ellátását 24 férőhelyen.

A **kulturális intézmények felújítására** közel 60 millió Ft-ot költött az önkormányzat, melyből elvégezték többek között a Katona József Színház fűtőkorszerűsítését, a Círóka Bábszínház szellőzőrendszerének kiépítését, az Ifjúsági Otthon tűzfalának helyreállítását, valamint a Népi Iparművészeti Múzeum különböző felújítási munkálatait.

Jelentősnek tekinthetők **Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzatának magánereős infrastrukturális beruházásai** is, melyek érintették az állagmegőrzési, útrekonstrukciós, a járda-felújítási, járda- és parkolóépítési, közvilágítás-fejlesztési, csapadékvíz elvezetési és egyéb közmű beruházási munkálatokat mintegy 625 millió Ft értékben. A beruházások eredményeként megújult 26 utca burkolata közel 40.000 m²-en, járda felújítás 7 utcában valósult meg, további 7 utcában 2349 m²-en új járda került kialakításra, s több mint 340 új parkolóhelyet adtak át 16 utcában. Útépítések a Hunyadi- és a Műkertvárosban történtek, míg jelentős közműberuházások valósultak meg az alsószéktői Daimler lakóparkban (út- és közműépítés, elektromos hálózat kiváltása), a Botond utca környékén (csapadékvízgyűjtő csatorna építése, új csomópont kialakítása, útrekonstrukció), a Mezei utcában (csapadékcatorna és útrekonstrukció), a Homokbányában (szennyvízátemelő felújítása), a Szőlő és Eper utcában (csapadékvíz elvezetést szolgáló beruházás), valamint a Kis Hegedűs közben (szennyvízcsatorna építés). A közvilágítás fejlesztésére 2008 és 2011 között több mint 85 millió Ft-ot használt fel az önkormányzat, melyből kihelyezésre került 116 közvilágítási lámpa (Rendőrfalu, Muszaj, Alsószéktó), valamint megtörtént közel 400 lámpatest cseréje.

A város út- és közműellátottságának fejlesztéséhez nagymértékben hozzájárultak még a **lakossági önerős fejlesztések** is, melynek során a vizsgált időszakban lakossági utépítésekre mintegy 1,5 milliárd Ft került felhasználásra, míg a lakossági vízrendszerfejlesztés megközelítően 590 millió Ft-ból valósult meg. Az új bekötések nagyobb részt a város külső területein (Felsőcsalános, Szarkás, Máriahegy, Szolnokihegy, Ballószög tanya, Méntelek, Belsőnyír, Műkertváros, Úrihegy, Úrrét, Katonatelep, Alsószéktó, Felsőszéktó, Kisfái) történtek meg.

4.3. A városfejlesztési körzetekben megvalósult beruházások

Áttekintve elmúlt bő három évben megvalósult uniós, állami és önkormányzati beruházásokat az alábbi képet kapjuk a városfejlesztési körzetek szintjén.

Történelmi városterület

A városfejlesztési körzetben több ágazati, illetve tevékenységi területen is történtek meghatározó beruházások. A kommunális infrastruktúra fejlesztése tekintetében a három csapadékvíz főgyűjtő csatorna rekonstrukciója emelhető ki (közel 1,5 milliárd Ft). Az intézményfejlesztések közül a Kecskeméti Főiskola Tanítóképző Főiskolai Karán megvalósított beruházások képezik a súlypontot: oktatás-módszertani központ építése, könyvtár és zenei épület felújítása, csillagvizsgáló kialakítása, informatikai fejlesztés (mintegy 600 millió Ft értékben). Energiahatékonyságot elősegítő fejlesztések közül a legnagyobb tételt a Szalagház felújítása jelenti (382 millió Ft), de hasonló értékben valósul meg fűtőkorszerűsítés és napenergia-hasznosítás a Bács-Kiskun Megyei Rendőr-főkapitányság épületében is. A belváros minőségi turisztikai kínálatát növeli a Hotel Három Gúnár szálláskapacitásának és szolgáltatásainak bővítése (749 millió Ft). A körzetben a vállalkozói magánszféra által megvalósított gazdaságfejlesztést szolgáló beruházásokat (összesen mintegy 1,2 milliárd Ft) két inkubátorház és egy logisztikai fejlesztés képviseli.

Közlekedési, közúti infrastruktúrafejlesztés:

- Műkerti sétány felújítása (2008; 48 millió Ft)
- Mezei utca rekonstrukciója (2009-2010; 116 millió Ft)
Csapadékvíz-csatorna építése, majd azt követően teljes felületű útburkolat helyreállítás.
- Dózsa György út és Ipoly utca kereszteződésének átépítése jelzőlámpás csomóponttá (2010-2011; 128 millió Ft)

Jelentős közműberuházás:

- CS 2-0-0 jelű csapadékvíz főgyűjtő csatorna építése a Kuruc körúton 910 méter hosszan (2010-2011; 501 millió Ft)
- CS 3-0-0 jelű csapadékvíz főgyűjtő csatorna építése 1460 méter hosszan, a Batthyány utca és a Kuruc tér között (2010; kb. 850 millió Ft)
- CS 5-0-0 jelű csapadékvíz főgyűjtő csatorna építése a Botond utcában 200 méter hosszan (2010; 72 millió Ft)

Közterület-fejlesztés:

- Új szökőkút építése a Nagytemplom és a Lordok háza között téren (2008; 30 millió Ft)
- Főtér, volt szovjet emlékmű területének átalakítása (2009; 57,5 millió Ft)
- Országzászló és Trianon emlékmű felállítása a Lestár téren (2010; 36 millió Ft)

Komplex városrehabilitáció:

- Rákóczi út – Vasútkert revitalizációja (folyamatban; 2,1 milliárd Ft)

A revitalizációs program érinti a Rákóczi utat, ezen belül a megyei bíróság épületét, a Vasútkertet, valamint a Budai utcai nagypiacot.

A Rákóczi út revitalizációjának leghangsúlyosabb eleme a középső sétány megújítása. Mellette felújítják a megyei bíróság épületének homlokzatát, valamint az utca 3 üzlethelyiségét.

A Vasútkertben a revitalizáció az új sétautak, a rendezvénytér, a kiszolgáló épület, a játszótér és különböző élményelemek létrehozásában jelenik meg.

A beruházás keretében a megtörténik a jelenlegi szabadpiac lefedése. A szabadpiac térszintje alatt mélyparkoló épül.

A Centrum áruház üzemeltetője a Rákóczi úti tervhez kapcsolódóan, magánérés beruházásként újabb üzleteket és három parkolósínt alakít ki az épület piac felőli oldalán.

- Mezei Város és Ürgés integrált szociális jellegű város-rehabilitációja (megvalósítás előtt; 565 millió Ft)

Intézményfejlesztés:

- Bács-Kiskun Megyei Bíróság – Bács-Kiskun Megyei Bíróság épületének komplex akadálymentesítése (2011; 30 millió Ft)
- Bács-Kiskun Megyei Bíróság – Kecskemét Városi Bíróság épületének komplex akadálymentesítése (2011; 30 millió Ft)

- Belvárosi Óvoda és Általános Iskola Vörösmarty Mihály Általános Iskolája – 6 csoportszobás óvoda kialakítása (2010-2011; 82+93 millió Ft)
- Bozsó Gyűjtemény – "Értékek Élménye - Gyűjtemények Háza" (300 millió Ft)
A projekt során a mai kor követelményeinek megfelelő látogató-, család- és iskolabarát szolgáltatások bővül a múzeumi tevékenység, valamint megújul az épületegyüttes Fecske utcai szárnya, ahol Hanga Óragyűjtemény kap méltó elhelyezést.
- Egészségügyi Centrum (Piaristák tere 7.) – a Luther udvari szárny II. emeletének felújítása (2008; 50 millió Ft)
- Katona József Gimnázium – a szecessziós műemlék épület teljes körű tetőfelújítása (2010; 115 millió Ft)
- Kecskeméti Műszaki Szakképző Iskola, Speciális Szakiskola és Kollégium Kandó Kálmán Szakközépiskola és Szakiskola – a szomszédos korábbi általános iskola épületében informatikai gyakorlati képzőhely kialakítása (2008; 62 millió Ft)
- Kecskeméti Főiskola Tanítóképző Főiskolai Kar – a könyvtár és a zenei épület felújítása (2009; 211 millió Ft)
- Kecskeméti Főiskola Tanítóképző Főiskolai Kar – csillagvizsgáló kialakítása a Természettudományi Központ tetején (2010; 23 millió Ft)
A nyitható, forgatható kupolában két nagyteljesítményű távcső található.
- Kecskeméti Főiskola Tanítóképző Főiskolai Kar – új Oktatás-módszertani épület építése (2010; 285 millió Ft)
A mintegy 650 négyzetméter alapterületű épületben többek között helyet kapott egy termék- és formatervező műhely, egy természettudományi oktatóterem, egy multifunkcionális prezentációs terem, egy technikaterem, egy digitális tananyagszerkesztő műhely és három tanári szoba. A tantermi ülőhelyek száma 120, a számítógépes munkaasztalok száma 30.
- Kecskeméti Főiskola Tanítóképző Főiskolai Kar – info-kommunikációs technológiai fejlesztés (2010; a főiskola három karán megvalósuló fejlesztés összesített értéke 338 millió Ft)
- Kecskeméti Térségi Integrált Szakképző Központ (TISZK) – eszközbeszerzés a Kodály Zoltán Énekzenei Iskolában működő Zeneművészeti szakmacsoport, valamint a Kecskeméti Humán Középiskola, Szakiskola és Kollégium Kada Elek Közgazdasági Szakközépiskolájában működő Közgazdaságtan szakmacsoport technikai fejlesztése

érdekében (folyamatban; a fejlesztés egy több helyszínen megvalósuló, 864 millió Ft összköltségvetésű projekt része).

- Széchenyi István Idegenforgalmi és Vendéglátóipari Szakközépiskola és Szakiskola – épületfelújítás (2010; 30 millió Ft)
- Szókraténusz Játékműhely és Múzeum – az intézmény „oktató múzeum” szerepének erősítése érdekében egy többfunkciós foglalkoztató tér kialakítása (2010; 22 millió Ft)

Energiahatékonyságot elősegítő fejlesztés:

- Iparosított technológiával épült lakóépületek energia-megtakarítást eredményező felújítása – társasházának homlokzati hőszigetelése és nyílászáróinak cseréje az Árpádvárosi lakótelepen

A legnagyobb volumenű és egyben a leglátványosabb beruházás a Petőfi Sándor utcai Szalagház megújulása (2011; 382 millió Ft)

Kecskeméten a 2008-ban illetve azt követően kiírt és elbíralt pályázatoknak köszönhetően 4228 lakás szigetelése és nyílászárócseréje valósult meg, ami a város iparosított technológiával épített lakásainak 25%-át érintette. A munkálatok összértéke mintegy 4,1 milliárd Ft.

- Bács-Kiskun Megyei Rendőr-főkapitányság – a rendőr-főkapitányság épületében levegő-levegős hőszivattyús rendszer kiépítése, valamint (folyamatban; 227 millió Ft)
- Bács-Kiskun Megyei Rendőr-főkapitányság – a rendőr-főkapitányság épületében megújuló energia alapú villamosenergia-termelés megvalósítása (folyamatban; 121 millió Ft)
- Katona József Színház és Kecskeméti Humán Középiskola, Szakiskola és Kollégium Kada Elek Közgazdasági Szakközépiskolája – fűtőkorszerűsítés (2008; 38 millió Ft)
- Kecskeméti Főiskola Tanítóképző Főiskolai Kar – fűtésrekonstrukció (2008-2009; 164 millió Ft)

A korábbi központi gőzfűtés helyett épületenként független fűtési és használati-melegvíz rendszer kialakítása.

Turizmusfejlesztés:

- Hotel Három Gúnár – hotelbővítés (2010; 749 millió Ft)

A szálloda egy új, négycsillagos minősítésű szárnyal bővült (23 szoba), melyhez új wellness részleg, felújított étterem, bár, különtermek, teremgarázs kapcsolódik.

Kereskedelmi beruházás:

- Penny Market – áruházépítés a Kossuth körúton (2010)

Gazdaságfejlesztés:

- Alföld-Coop Kft. – logisztikai központ kialakítása a vállalat telephelyén (462 millió Ft)
A beruházás során a hűtött áru raktárcsarnok 2560 m²-es bővítése történik meg, valamint beszerzésre kerülnek új, a korszerű logisztikai szolgáltatások nyújtásához szükséges eszközök. A fejlesztéssel kapcsolatosan 40 új munkahely létesül.
- Raptor Kft. – Kecskeméti Egészségügyi Vállalkozói Inkubátorház (KEVI) létrehozása az Egészségügyi centrum Luther közí szárnyában (2008-2009; 294 millió Ft)
- Tandofer Kft – komplex innovációs szolgáltatásokat nyújtó inkubátorház létesítése (folyamatban; 468 millió Ft)
Az inkubátorház – életciklusuk kezdeti szakaszában lévő – azon kis- és középvállalkozások számára kíván szolgáltatásokat nyújtani, amelyek az információtechnológia területén, a megújuló energiaforrások (biogáz üzemű motorok, napkollektorok, épületenergetika), valamint a műanyag- és fémipari anyagkutatás és mérés-technika területén végeznek K+F tevékenységet.

Termékinnováció:

- Megatrend Informatikai ZRt. – Szolgáltatás alapú, szervezeti menedzsment rendszerek (ERP) fejlesztését biztosító szoftvertechnológia és programozói keretrendszer kifejlesztése (2010-2011; 454 millió Ft)
Egy új, korszerű, paramétere-zhető, kifejezetten ügyviteli jellegű ERP (Enterprise Resource Planning), vagy más néven integrált vállalatirányítási és üzleti rendszerek fejlesztését támogató csomag létrehozása.
- Megatrend Informatikai ZRt – az IseeSec információbiztonsági rendszer továbbfejlesztése (2009-2011; 211 millió Ft)
- Opticon Telekommunikációs Hálózati Szolgáltató Kft. – Vállalati „Software as a Service” (SaaS = Informatikai alkalmazás szolgáltató) központ létrehozása (2011; 583 millió Ft)
- Opticon Telekommunikációs Hálózati Szolgáltató Kft. – „Network of the Future” - optikai hálózati technológia kutatásfejlesztése (2011; 219 millió Ft)

Északi kertvárosi öv

A városfejlesztési körzet a beruházások által kevésbé érintett körzetek közé tartozik. A fejlesztés döntő többsége a Kecskeméti Főiskola Kertészeti Főiskolai Karához kötődik: nagyelődő felújítása, szaktantermek és laborok fejlesztése, informatikai fejlesztés, fűtéskorszerűsítés.

Közműfejlesztés:

- közmű rekonstrukció a Béke fasoron (2011)

Intézményfejlesztés:

- Corvina Óvoda és Általános Iskola Hunyadi János Általános Iskolája – 3 óvodai csoportszoba kialakítása (2008; 42 millió Ft)
- Kecskeméti Főiskola Kertészeti Főiskolai Kar – nagyelődő felújítása (2009; ? Ft)
- Kecskeméti Főiskola Kertészeti Főiskolai Kar – szaktantermek és laboratóriumok fejlesztése (2010; 155 millió Ft)
- Kecskeméti Főiskola Kertészeti Főiskolai Kar – info-kommunikációs technológiai fejlesztés (2010; a főiskola három karán megvalósuló fejlesztés összesített értéke 338 millió Ft)

Energiahatékonyságot elősegítő fejlesztés:

- Kecskeméti Főiskola Kertészeti Főiskolai Kar – fűtésrekonstrukció (2009; 248 millió Ft)
- Iparosított technológiával épült lakóépületek energia-megtakarítást eredményező felújítása – társasházának homlokzati hőszigetelése és nyílászáróinak cseréje a Hunyadi városban
Kecskeméten a 2008-ban illetve azt követően kiírt és elbírált pályázatoknak köszönhetően 4228 lakás szigetelése és nyílászárócseréje valósult meg, ami a város iparosított technológiával épített lakásainak 25%-át érintette. A munkálatok összértéke mintegy 4,1 milliárd Ft.

Gazdaságfejlesztés:

- Mega-Sped Kft. – telephelyfejlesztés (2010-2011; 194 millió Ft)

A projekt keretében felújításra illetve átalakításra kerültek a telephely régi épületei és burkolt közlekedési felületei.

Széchenyiváros

A leglátványosabb fejlesztést a „panelprogram” jelenti a városrészben. Az iparosított technológiával épült lakóépületek energia-megtakarítást eredményező felújítása (homlokzatszigetelése és nyílászárócseréje) Kecskemét több városrészében is folyamatban van, azonban az érintett lakások nagyobbik fele Széchenyivárosban található. Az elmúlt néhány évben a városrészben magvalósult épületfelújítások értéke meghaladja a 2 milliárd Ft-ot. Folyamatosan korszerűsödik a távfűtés rendszere is: a nagy hőközpontok helyett egy-egy épületet, vagy néhány lépcsőházat kiszolgáló fogyasztói hőközpontok rugalmasabbá teszi a szolgáltatást. A lakókörnyezet megújítását szolgáló közterületfejlesztést lakóutak és parkolók felújítása (Fáklya és Reviczky Gyula utca), valamint korszerű játszóterek építése képviselik a városrészben. Az intézményfejlesztések tekintetében Szent-Györgyi Albert Egészségügyi és Szociális Szakközépiskolában a Kecskeméti TISZK gyakorlati képzőhelyének kialakítását lehet kiemelni.

Közlekedési infrastruktúrafejlesztés:

- Akadémia körút burkolatfelújítása (2008; 90 millió Ft)

Közterület-fejlesztés:

- Fáklya utca út- és parkoló felületeinek burkolat-felújítása (2010; 20 millió Ft)
- Reviczky Gyula utca út- és parkoló felületeinek burkolat-felújítása (2010; 32 millió Ft)

Intézményfejlesztés:

- Margaréta Otthon – az intézmény épületén belül kialakításra került az Őszirózsa Idősek Otthona 24 férőhellyel (2009; 36 millió Ft)
- Kecskeméti Térségi Integrált Szakképző Központ (TISZK) – az intézmény Kecskemét Nyíri út 73. szám alatti külső képzőhelyen a gyakorlati képzés korszerű technikai feltételeit megteremtő „Rekreáció és egészségfejlesztés” képzőhely kialakítása (folyamatban; a fejlesztés egy több helyszínen megvalósuló, 864 millió Ft összköltségvetésű projekt része).

Energiahatékonyságot elősegítő fejlesztés:

- Iparosított technológiával épült lakóépületek energia-megtakarítást eredményező felújítása – társasházának homlokzati hőszigetelése és nyílászáróinak cseréje a Széchenyivárosi lakótelepen
Kecskeméten a 2008-ban illetve azt követően kiírt és elbírált pályázatoknak köszönhetően 4228 lakás szigetelése és nyílászárócseréje valósult meg, ami a város iparosított

technológiával épített lakásainak 25%-át érintette. A munkálatok összértéke mintegy 4,1 milliárd Ft.

- Kecskeméti Termostar Hőszolgáltató Kft. – két elavult (több épületet kiszolgáló) szolgáltatói hőközpont helyett (legfeljebb két lépcsőházat ellátó) felhasználói hőközpontok kialakítása (2010-2011; 144+108 millió Ft)

Zöld folyosó

A városfejlesztési körzetben a megyei kórház beruházásai, valamint új versenyszoda és élményfürdő illetve a szomszédságában megvalósuló hotel képezik a fejlesztések súlypontját. A Kecskeméti Gyógyintézeti Központ kialakításával (11,6 milliárd Ft) a megyei kórház valamennyi osztálya egy helyen, korszerű körülmények között működtethető. Az új uszoda és élményfürdő (6,5 milliárd Ft) az ország egyik legnagyobb és legszínvonalasabb vizes komplexuma lesz, mely egyszerre képes kiszolgálni a sportolókat és a hobbi-úszókat, a kisgyermekes családokat és a wellness-szolgáltatásokat keresőket. A kapcsolódó hotel (1,9 milliárd Ft) szálláskapacitásával nemcsak kiegészíti a komplexum szolgáltatásait, hanem egyúttal elősegíti annak gazdaságos fenntarthatóságát is.

Intézményfejlesztés:

- Bács-Kiskun Megyei Önkormányzat Kecskeméti Közoktatási, Gyermekvédelmi és Szociális Intézménye – Kecskemét Juhar utcai bentlakásos intézmény korszerűsítése (2009-2010; 82 millió Ft)

A beruházás a diákotthon első emeletén egy 4 lakóegységből álló, egyenként 8 fő elhelyezésére szolgáló gyermekotthoni rész kialakítását, valamint az új funkciók ellátásához szükséges eszközök beszerzését foglalja magába.

- Bács-Kiskun Megyei Önkormányzat Kecskeméti Közoktatási, Gyermekvédelmi és Szociális Intézménye – a Juhar utcai intézmény komplex fejlesztése (folyamatban, 214 millió Ft)

A fejlesztőiskola részére 5+1 db fejlesztőszoba, az autisták számára 2 új tanterem, 16 db kollégiumi háló kialakítása, orvosi váró, hidroterápiás helyiség, sportudvar, játszótér kialakítása, az épület egészére vonatkozó komplex akadálymentesítés, parkolók kialakítása, eszközbeszerzés.

- Bács-Kiskun Megyei Önkormányzat Korháza – a sürgősségi ellátás (ezen belül a gyermek sürgősségi ellátás) korszerűsítése (2010-2011; 622 millió Ft)

A projekt megvalósítása során a kórház diagnosztikai épületének első emeletén, valamint a rendelőintézet földszintjén végeznek átépítést. A teljes átalakítással érintett terület nagysága 1400 négyzetméter. Megújul az SBO műszerparkja is

- Bács-Kiskun Megyei Önkormányzat Kórháza – a koraszülöttek életben-maradási feltételrendszerének átfogó orvos technológiai fejlesztése (folyamatban; 159 millió Ft)
- Bács-Kiskun Megyei Önkormányzat Kórháza – Kecskeméti Gyógyintézeti Központ kialakítása (folyamatban; 11,6 milliárd Ft)

A projekt főbb tevékenységei:

- új épülettömb építése
- meglévő (Diagnosztika, Rendelőintézet, P1 porta) épületek rekonstrukciója, bővítése
- gép-műszerek, mobiliák (ápolási eszközök, és berendezés) beszerzése
- központi betegirányító és beteghívó rendszer kiépítése
- infokommunikációs fejlesztés

A közel 5 milliárd forintos építkezés keretében új, ötszintes (15 ezer m² alapterületű) kórházi szárnyat építenek, a rendelőintézet emeletráépítéssel bővítik, a diagnosztikai épületet pedig átalakítják. Az új épületszárnyban az anya-gyermek központ, valamint szív-, és érrendszeri centrum fog működni, a rendelőintézet 3. emeletén a járóbeteg központi diagnosztika kap helyet.

Energiahatékonyságot elősegítő fejlesztés:

- Bács-Kiskun Megyei Önkormányzat Kecskeméti Közoktatási, Gyermekvédelmi és Szociális Intézménye – a Juhar utcai intézményben biomassa hőellátású fűtésrendszer kialakítása, az épület homlokzatszigetelése és nyílászáró cseréje (2010; a Bács-Kiskun Megyei Önkormányzat 4 szociális intézményére kiterjedő projekt teljes költségvetése: 298 millió Ft)
- Bács-Kiskun Megyei Önkormányzat Kórháza – a fekvőbeteg ellátását biztosító 10 szintes panel szerkezetű épület 1008 db elavult nyílászáróinak cseréje (folyamatban; 141 millió Ft)

Sport- és turizmusfejlesztés:

- Új Versenyuszoda és Élmenyfürdő létesítése a Csabai Géza körúton (2010-2011; 6,5 milliárd Ft)

A 13.000 m² alapterületű létesítményben 2 900 m² vízfelület, 700 fős lelátó, wellness-, fitness- és szauna-részleg, saját étterem és kávézó található. Az uszoda 50x25 m-es versenymedencével, 16x25-es bemelegítő medencével és tanmedencével rendelkezik. Az

élményfürdő területén hullám- és kalandmedencék, sodrófolyosó, csúszdák valamint termál medencék létesülnek.

Zöldterület-fejlesztés:

- Vállalkozói ingatlanon megszűnő faállomány pótlására erdőtelepítés az Arborétum és a Kápolna-rét szomszédságában elhelyezkedő 5,1 hektáros önkormányzati ingatlanon (2009)
- A csereerdővel szomszédos – önkormányzati tulajdonú – 9,8 ha nagyságú terület beerdősítése (2011)

Nyugati kertvárosi öv

A városfejlesztési körzet, mint a város nyugati kapuja, jelentős közlekedésfejlesztési beruházások színtere volt az utóbbi években. elkészült a nyugati körút egy jelentős szakasza, és négy új körforgalmú csomópont. A város egyik kereskedelmi pólusa van kialakulóban a nyugati körút és a Dunaföldvári út csomópontja térségében: új áruházat épített itt a Decathlon és az ALDI, továbbá folyamatban van az Auchan Kereskedelmi Központ bővítése, ahol – egyebek mellett – egy új elektronikai áruház nyitotta meg a kapuit. Az intézményi fejlesztéseket képviselték az elmúlt években a Kecskeméti Főiskola új Tudósházának (1,02 milliárd Ft) kialakítása, valamint a Mercedes-Benz Schule számára szükséges épületbővítés és átalakítás (összesen 231 millió Ft) megvalósítása.

Közlekedési infrastruktúrafejlesztés:

- Három körforgalmú csomópont kialakítása Kecskemét-Homokbánya térségében (2008; a költségeket az Auchan viselte)
Itt épült meg az első magyarországi holland típusú turbó körforgalom.
- Körforgalmú csomópont létesítése a Vízmű utca és a III. Béla körút kereszteződésében (2008; 128 m Ft)
A beruházás magában foglalta a Csalánosi út Egyetértés utcai csomópontig terjedő 300 méteres szakaszának megépítését is
- A Könyves Kálmán körút burkolat felújítása (2010; 103 millió Ft)
- A Csalánosi út (Nyugati körút) teljes kiépítése (2010-2011; 602 m Ft)
Az Egyetértés utcai csomópont és az Auchan turbó körforgalom között megépült 1750 méter hosszú útpálya, kialakításra került négy csomópont, több száz méter szervízút és zajárnyékoló fal, továbbá a teljes szakaszon közvilágítás létesül.

Intézményfejlesztés:

- Vásárhelyi Pál Általános Iskola és Alapfokú Művészetoktatási Intézmény – az iskolához külön szárnyként csatlakozó, 6 tantermes Mercedes-Benz Schule építése (2010; 170 millió Ft)
- Lestát Péter Egységes Középiskola és Szakiskola – az intézmény Kvarc utcai épületében a Mercedes-Benz Schule felső tagozatának elhelyezése (2010; 61 millió Ft)
A beruházás magában foglalja az épület eddig üresen álló második emeletének felújítását és az oktatáshoz szükséges helyiségek kialakítását.
- Kecskeméti Főiskola – Tudósház kialakítása a Homokbánya területén (2011; 1,02 milliárd Ft)
A 3500 m² alapterületű, ötszintes oktatási létesítményt a Főiskola homokbányai kollégiumainak szomszédságában álló, egykori szovjet legénységi épület felújításával és bővítésével hozták létre. Tudósház változatos tereivel (multifunkcionális közösségi terek, a szekciótermek, a tárgyalók, a kutatószobák, menedzser office, médiacentrum és könyvtár stb.) a tudományos kutatás, az eredmények bemutatása és a népszerű ismeretterjesztés minden formájának helyet tud biztosítani.
- Kecskeméti Térségi Integrált Szakképző Központ (TISZK) – eszközbeszerzés a Lestár Péter Egységes Középiskola és Szakiskola Homokbányai intézményében működő Kereskedelem, marketing, üzleti adminisztráció, közlekedés szakmacsoport technikai fejlesztése érdekében (folyamatban; a fejlesztés egy több helyszínen megvalósuló, 864 millió Ft összköltségvetésű projekt része).

Energiahatékonyságot elősegítő fejlesztés:

- Kecskeméti Főiskola – a 103. jelű homokbányai kollégiumban napkollektoros használati melegvíz készítő rendszer telepítése (2010; 27 millió Ft)

Kereskedelmi beruházás:

- ALDI – áruház építése az Izsáki út 69. szám alatt (2010)
- Decathlon – sportáruház építése a Kadafalvi úton (2009)
A 3200 m² alapterületű, 2200 m² eladótérrel rendelkező áruház az Auchan Kereskedelmi Park részét képezi.
- Auchan – a kecskeméti áruház fejlesztése (folyamatban)
Az áruház nyugati oldala 6 600 m²-en átépítésre kerül és új déli bejárat készül. A korábbi mozi rész elbontásával is bővülő területen, 2-3 nagybérlői egység, az új „mall” mentén flexibilisen változtatható méretű kisüzlet zóna kerül kialakításra.

Déli városrészek

Kecskeméten a legtöbb és legnagyobb volumenű beruházás ebben a városfejlesztési körzetben valósult meg az elmúlt években, illetve van folyamatban jelenleg. Bár a körzet alapvetően ipari jellegű, korántsem csak gazdaságfejlesztési beruházások jellemzik. A Kecskeméti Főiskola Izsáki úti GAMF Krának és a Kecskeméti TISZK Szolnoki úti telephelyének köszönhetően az intézményfejlesztés is milliárdos nagyságrendű. Különösen nagyszámú és nagy értékű fejlesztés történt GAMF Kar területén: új sportcsarnok építése, a központi aula és két nagyelődő felújítása, a könyvtár felújítása, új Infotér kialakítása, szaktantermek és laborok fejlesztése, informatikai fejlesztés, Járműipari Intézet létrehozása (összesen mintegy 2,3 milliárd Ft). Az üzleti turizmusra alapozva a KÉSZ Kft. hotelt és konferenciaközpontot alakít ki az Izsáki úti irodaházából (2,35 milliárd Ft). Jelentős fejlesztések zajlanak a Gokart Stadion területén. Az Izsáki úti Target Center (Tesco, OBI) az elmúlt évek legnagyobb kereskedelmi fejlesztése volt a városban. Az ipari termelő beruházások közül nagyságrendjével (800 millió €) magasan kiemelkedik a Mercedes-autógyár építése. A Daimler AG. mellett azonban számos további cég valósít(ott) meg a városfejlesztési körzetben jelentős értékű telephely illetve technológiafejlesztést: Phoenix Mecano Kft. (4,7 milliárd Ft), Knorr-Bremse Kft. (4,3 milliárd Ft), STI Petőfi Nyomda Kft. (2,9 milliárd Ft), Univer Product Kft. (2,7 milliárd Ft), Hilti Kft. (1,5 milliárd Ft), Deltaplast Kft. (662 millió Ft), Metalconstruct Zrt. (639 millió Ft) stb. Külön érdemes megemlíteni a logisztika területét, ahol az Agropack Trio Kft. (1,5 milliárd Ft), a Bertrans Zrt. (1,45 milliárd Ft), és a Duvenbeck Kft. (714 millió Ft+3,5 millió € folyamatban) beruházásai jelzik az ágazat megerősödését.

Közlekedési infrastruktúrafejlesztés

- A Daimler gyártelepig vezető 1170 méter hosszú gyűjtőút építése (2010; 352 millió Ft)
- Három új körforgalom épül a Mercedes-gyárhoz kapcsolódóan, a Szegedi út és a Déli elkerülő kereszteződésében található pedig átépítik.
- Mercedes-gyártelep iparvágány-csatlakozásának kiépítése (2011; kb. 1,0 milliárd Ft)
Megépül egy 906 m hosszú összekötővágány, amely kapcsolatot biztosít a Cegléd–Szeged vasútvonal és a Mercedes gyár belső vasúthálózata között. Átépül a kecskeméti vasútállomás déli váltókörzete és két tehervonat-fogadó vágánya, valamint sor kerül a vasúti biztosító berendezések cseréjére.

Intézményfejlesztés:

- Kecskeméti Főiskola GAMF Kar – új sportcsarnok építése (2009; 330 millió Ft)

A 45-ször 25 méteres épületet modern, mozgatható berendezésekkel szerelték fel, így a csarnok alkalmas kézilabda-, röplabda-, kosárlabda-, valamint teniszmérkőzések lebonyolítására is.

- Kecskeméti Főiskola GAMF Kar – a központi aula és 2 db nagyelőadó átépítése (2009; 252 millió Ft)
- Kecskeméti Főiskola GAMF Kar – a meglévő könyvtár felújítása (2010; 70 millió Ft)
- Kecskeméti Főiskola GAMF Kar – a régi tornaterem száz számítógéppel felszerelt, galériás infotérre alakítása (2010; 116 millió Ft)
- Kecskeméti Főiskola GAMF Kar – szaktantermek és laboratóriumok fejlesztése illetve kialakítása (2010; 455 millió Ft)
- Kecskeméti Főiskola GAMF Kar – info-kommunikációs technológiai fejlesztés (2010; a főiskola három karán megvalósuló fejlesztés összesített értéke 338 millió Ft)
- Kecskeméti Főiskola GAMF Kar – korszerű pneumatika-mechatronika labor (hivatalos FESTO oktató központ) kialakítása (2010, 18 millió Ft)
- Kecskeméti Főiskola GAMF Kar – új Járműipari Intézet kialakítása (folyamatban; 1,4 milliárd Ft)
- Kecskeméti Térségi Integrált Szakképző Központ (TISZK) – az intézmény Szolnoki út 31. szám alatti központi képzőhelyen a gépészeti szakmacsoport számára a gyakorlati képzés korszerű technikai feltételeit megteremtő tanműhelyek és laborok kialakítása (2012, a fejlesztés egy több helyszínen megvalósuló, 864 millió Ft összköltségvetésű projekt része).
- Platán Szociális Otthon – az intézmény 20 férőhelyes fogyatékos lakóotthonnal történő bővítése, valamint a meglévő 33 férőhelyes szociális épület felújítása (2010-2011; 140 millió Ft)

Energiahatékonyságot elősegítő fejlesztés:

- Platán Szociális Otthon – fűtéskorszerűsítés (2009; 55 millió Ft),
- Iparosított technológiával épült lakóépületek energia-megtakarítást eredményező felújítása – társasházának homlokzati hőszigetelése és nyílászáróinak cseréje a Műkertvárosban
Kecskeméten a 2008-ban illetve azt követően kiírt és elbírált pályázatoknak köszönhetően 4228 lakás szigetelése és nyílászárócseréje valósult meg, ami a város iparosított technológiával épített lakásainak 25%-át érintette. A munkálatok összértéke mintegy 4,1 milliárd Ft.

Sport- és turizmusfejlesztés:

- Kecskeméti Gokart Stadion – a létesítmény technikai és turisztikai fogadó-képességének javítása (folyamatban; 471 millió Ft)
A projekt keretében egy új, 3 szintes modern épület kerül kialakításra lelátókkal, étteremmel, technikai kiszolgáló épületrésszel stb.
- KÉSZ Ipari Park Ingatlanhasznosító Kft. – négycsillagos business hotel megvalósítása a KÉSZ Kft. Izsáki úti irodaházának átalakításával (folyamatban; 1,8 milliárd Ft)
- KÉSZ Ipari Park Ingatlanhasznosító Kft. – 400-500 fős multifunkcionális konferencia- és rendezvényközpont építése a KÉSZ Kft. Izsáki úti telephelyén (folyamatban; 546 millió Ft)

Kereskedelmi beruházás:

- Target Center – bevásárlóközpont építése az Izsáki úton (2008; 9,0 milliárd Ft)
A 6,5 hektáros ingatlanon álló 25 200 négyzetméteres épületben a Tesco, az OBI és több kisebb üzlet kapott helyet.

Gazdaságfejlesztés:

- Agropack Trio Kft. – Komplex intermodális logisztikai és szolgáltató központ létrehozása a cég infrastruktúrális és technológiai fejlesztésével (folyamatban; 1,5 milliárd Ft)
- Bertrans Rt. – a logisztikai központ fejlesztése (2010-2011; 1,45 milliárd Ft)
A projekt keretében megépült egy 10 000 m² nagyságú csarnok, az intermodalitást elősegítő 180 m hosszú iparvágány, illetve anyagmozgató gépek, állványrendszer és informatikai rendszer kerültek beszerzésre.
- Daimler AG – autógyár építése (2009-2012; kb. 800 000 €)
A beruházás során felépül a többi között egy 75 ezer négyzetméteres karosszéria-présüzem, egy 30 ezer négyzetméter lakkozóüzem és a karosszériatároló csarnok, egy 100 ezer négyzetméteres összeszerelő csarnok és egy a hatezer négyzetméteres szolgáltató központ. A tervek szerint a gyár a teljes kiépítettségénél évente százezer gépkocsi gördül majd le a gyártósorokról, és 2500 embernek ad majd munkát.
- Deltaplast Kft. – kapacitásbővítés és technológiakorszerűsítés (2010-2011; 564 millió Ft)
- Deltaplast Kft. – szerszámműhely építése és CNC marógép beszerzése (2010-2011; 98 millió Ft)
- Design Kft. – hulladékhasznosítási célú technológiafejlesztés (2010-2011; 94 millió Ft)
- Design Kft. – telephelyfejlesztés (2010-2011; 96 millió Ft)

- Design Kft. – hulladékhasznosítási célú technológiafejlesztés (folyamatban; 243 millió Ft)
- Duvenbeck IMMO Kft. – regionális logisztikai telephely létrehozása a Mercedes-gyár szomszédságában (2011, 714 millió Ft)
Első ütemben egy 5000 m²-es csarnok átadására került sor. A tervezett második illetve a harmadik építési szakaszban további két 4200 négyzetméteres csarnok létesül.
- Hilti Kft. – Telephelyfejlesztés (folyamatban; 746 millió Ft)
4000 m²-es új gyártócsarnok építése a technológiafejlesztés korszerű telephelyi feltételeinek megteremtése érdekében.
- Hilti Kft. – Technológiafejlesztés új eszközök beszerzésével és üzembe helyezésével (folyamatban; 722 millió Ft)
- Knorr-Bremse Fékrendszerek Kft. – előfejlesztési-, szimulációs- és rendszertervezési kapacitás és kompetencia erősítése (folyamatban; 1,012 milliárd Ft)
A projekt 31 új fejlesztőmérnöki álláshely létesítését, és a termékfejlesztéshez szükséges eszközrendszer (mérőberendezések, próbapadok, tesztjárművek) beszerzését tartalmazza.
- Knorr-Bremse Fékrendszerek Kft. – járműipari munkahelyteremtő és kapacitásnövelő fejlesztés (folyamatban; 3,265 milliárd Ft)
A vállalat a Déli Iparterületen olyan gyártó, adminisztrációs és K+F tevékenység folytatására alkalmas létesítményt kíván megvalósítani, amely maximálisan megfelel a jövő kor követelményeinek és hosszútávon teszi lehetővé a hatékony és magas minőséget biztosító gyártási körülmények megteremtését. Az új beruházással egy csaknem 20 000 négyzetméter hasznos alapterületű épületkomplexum létesül, és a cég több mint 110 munkatárssal bővíti alkalmazottainak számát.
- Mecanova Kft. – új termelőkapacitás létrehozása (2007-2008; 366 millió Ft)
- Metalconstruct Zrt. – ipari K+F tevékenység fejlesztése (folyamatban, 639 millió Ft)
A cég K+F kapacitásának jelentős fejlesztése a termékek továbbfejlesztése céljából.
- Phoenix Mecano Kecskemét Kft. – Korszerű gyártó és raktár csarnok építése (2010-2011; 2,2 milliárd Ft)
Az új, 6000 m² alapterületű üzemcsarnok egy kétszintes termelőrészből, és egy 25 m magas, teljesen automata magasraktárból áll. A beruházás tartalmazza az automata raktártechnológia kialakítását, illetve tekercselő és szerelő sorok beszerzését is. A beruházást a napenergiát hasznosító berendezésekhez használt transzformátorok és egyéb alkatrészek iránti megnövekedett kereslet indokolta.

- Phoenix Mecano Kecskemét Kft. – komplex vállalati technológiafejlesztés a kapacitásbővítés érdekében (folyamatban; 2,5 milliárd Ft)
- Rösch Mode Textil és Ruházati Üzem Kft. – technológiafejlesztés (2010-2011; 152 millió Ft)
- „Siker” Kft. – telephelybővítés (2010-2011; 94 millió Ft)
- Silveria Kft. – telephelyfejlesztés (folyamatban; 256 millió Ft)
- STI Petőfi Nyomda Kft. – nyomdaipari technológiafejlesztés (2010-2011; 1,26 milliárd Ft)
Új technológiát képviselő nyomó-, stancoló gépek vásárlása.
- STI Petőfi Nyomda Kft. – nyomdaipari technológiafejlesztés (folyamatban; 1,67 milliárd Ft)
Új technológiát képviselő nyomó-, stancoló gépek vásárlása.
- Univer Product Zrt. – új gyártóüzem építése (2008; 2,7 milliárd Ft)
A több mint 9 000 négyzetméteres épület gyártócsarnokot, raktárakat és szociális helyiségeket foglal magába.
- Zojox-2000 Telekommunikációs, távközléstechnikai és Kereskedelmi Kft. – ultrahang alapú tájékozódást segítő radar technológia kifejlesztése (2010-2011, 99 millió Ft)
A rendszer lehetővé teszi egyebek mellett a vakok és gyengénlátók számára a bottal való tájékozódás kiváltását, a közlekedés megkönnyítését.

Termékinnováció:

- Kecskeméti Konzerv Kft. – osztott hidrosztatikus sterilizáló berendezés prototípusának létrehozása (2008-2009; 70 millió Ft)
- Kecskeméti Konzerv Kft. – új típusú, egyfázisú-vákuumteres konzervdoboz zárógép kifejlesztése (2009-2010; 133 millió Ft)
- Knorr-Bremse Fékrendszerek Kft. – komplett haszongépjármű fékrendszerek és rendszermodulok tervezése (folyamatban; 598 millió Ft)
- Univer Product Zrt. – ételízesítők készítésére alkalmas hazai fűszerpaprika fajták csípősségtartalmának és betegség-ellenállóságának fokozása szelekcióval (folyamatban; 111 millió Ft)
- Zöldségmag Kft. – új, klímateráns, hungaricum zöldségfajták nemesítése (folyamatban; 219 millió Ft)
- Zöldségtermesztési Kutató Intézet Zrt. – betegségekkel szemben ellenálló paprika, uborka, dinnye és borsó hibridek illetve fajták előállítására (2009-2010; 289 millió Ft)

Környezetvédelmi, illetve hulladékhasznosítási beruházás:

- „A kecskeméti agglomeráció szennyvízelvezetési és -tisztítási rendszerének fejlesztése” projekt keretében komposztáló telep létesítése (2009-2010; 7,15 millió €)

Elkészült egy 32 ezer tonna/év kapacitású zárt cellás központi komposztáló telep, amely víztelenített szennyvíziszapot kap a teljes régióban lévő különböző szennyvíztisztító telepekről. Megépült 2 db, 40 m x 66 m acélszerkezetű, előkészítő, és utóérlelő komposztáló csarnok és 24 db 60 m³-es gyorskomposztáló kamra. Kiépültek az iszapkomposztáló egységekhez kapcsolódó építmények, biofilterek, hídmérleg, gépkocsi mosó, eszközök és folyamatellenőrző egységek is. A létesítmény zárt rendszerű működésével egyedülálló Magyarországon.

Városkörüli szatellit települések

Változatos fejlesztések jellemzik a városfejlesztési körzethez tartozó településeket. A város belső részeit megelőzve épült ki a szélessávú optikai hálózat. A kisebb lélekszámú Ménteleken és Matkón is megvalósult a szennyvízcsatorna-hálózat. Megújult és kibővült a Ménteleki Általános Iskola. Kadafalva intenzív fejlődését jelzi a mindössze 5 évvel ezelőtt épült Granada Hotel bővítése (400 millió Ft), illetve a Bosal-csoport városi szinten is jelentős telephely- és technológiafejlesztő beruházása (összesen 4,2 milliárd Ft).

Közműfejlesztés:

- „A kecskeméti agglomeráció szennyvízelvezetési és -tisztítási rendszerének fejlesztése” projekt „Kis-ISPA” projekteleme keretében Méntelek, Matkó, Talfája, Szarkás és Borbás településrészek bekapcsolása a városi szennyvízcsatorna-hálózatba (2010; 3,8 millió €)

Telekommunikációs infrastruktúrafejlesztés:

- Opticon Telekommunikációs Hálózati Szolgáltató Kft. – szélessávú optikai hálózat kiépítése Hetényegyháza, Katonatelep, Kadafalva és Méntelek településrészekben (2007-2008; 330 millió Ft)

Intézményfejlesztés:

- A Ménteleki Általános Iskola bővítése és korszerűsítése (2010; 99 millió Ft)
A beruházás során új bejárati épületszárny épült, amelyben új tantermeket, tanári szobát, vizes helyiségeket alakítottak ki. A bővítésen túl megújult a meglévő épületrész is.
- A Hetényegyházi Művelődési Házban közösségi tér kialakítása (2011; 22 millió Ft)

Turizmusfejlesztés:

- Granada Konferencia, Wellness és Sport Hotel fejlesztése, bővítése (2011; 400 millió Ft)
Az épület új szárnyában 30 négycsillagos szoba, egy 370 négyzetméteres multifunkcionális rendezvényterem valamint a komplexum tisztítási és higiéniai igényeinek teljes kiszolgálását biztosító mosoda valósult meg.

Gazdaságfejlesztés:

- Bosal vállalatcsoport (Technik Park Heliport) – új 16 000 m²-es gyártócsarnok, valamint járműipari alkatrészgyártó és felületkezelő technológiát magába foglaló termelőbázis létesítése (2008-2009; 3,0 milliárd Ft)
A beruházás során 250 új munkahely létesült.
- Bosal-Autóflex Kft. (Technik Park Heliport) – komplex technológiai korszerűsítés (2008-2010; 230 millió Ft)
- Bosal-Autóflex Kft. (Technik Park Heliport) – komplex járműipari technológiai fejlesztés (2011; 982 millió Ft)
- AUTÓFLEX-KNOTT Közlekedési Eszközök Gyártó Szolgáltató és Kereskedelmi Kft. – Komplex technológiai innovációk (folyamatban: összességében mintegy 250 millió Ft.)
- Kecskeméti Gumiipari Kft. (Technik Park Heliport) – komplex technológiai fejlesztés (2009-2010; 119 millió Ft)

Kertségek

A város belterületét övező, sűrűn lakott kertségi zónában az alapvető közműellátás feltételeinek javítása (ezen belül is az egészséges vezetékes ivóvíz biztosítása) képezte az utóbbi évek fejlesztéseinek a súlypontját.

Közműfejlesztés:

- Vezetékes ivóvízhálózat kiépítése a sűrűn lakott területek részeként (2008-2010; a város területén önkormányzati támogatással megvalósuló lakossági önerős vízi közműhálózat fejlesztések összesített költsége 582 millió Ft)

Energiahatékonyságot elősegítő fejlesztés:

- Napelem telep kialakítása a TESCO hipermarket áruház tetején (folyamatban)

Tanyás külterület

Az igen jelentős kiterjedésű tanyás külterületeken meghatározóan két fajta fejlesztést figyelhettünk meg az elmúlt években. A „kertségekhez” hasonlóan a külterületeken is folytatódott az alapvető közművek kiépítése, illetve megvalósult néhány zöldmezős beruházás.

Közműfejlesztés:

- Vezetékes ivóvízhálózat kiépítése a sűrűn lakott területrészekben (2008-2010; a város területén önkormányzati támogatással megvalósuló lakossági önerős vízi közműhálózat fejlesztések összesített költsége 582 millió Ft)

Közlekedési infrastruktúrafejlesztés:

- Kerékpárút-hálózat fejlesztése (2009; 330 millió Ft)
9,4 km új kerékpárút valósult meg a Ladánybenei út mentén Kecskemét és Méntelek között, valamint az 44-es számú út mentén a Reptéri lakótelep és a Szentkirályi elágazás között.

Gazdaságfejlesztés:

- Airvent Légtechnika Zrt. – új üzemcsarnok és iroda építése (folyamatban; 497 millió Ft)
- Pilze-Nagy Kft. – biogáz-üzem építés a laskagomba termesztés szerves hulladékainak hasznosítása érdekében (2008; 275 millió Ft)
- Pilze-Nagy Kft. – Új típusú retard NPK források fejlesztése (folyamatban; 98 millió Ft)

Termékinnováció:

- Airvent Zrt. – új indukciós üzemű hűtő-fűtő, és szellőzés technikai klímagerenda rendszer kifejlesztése (folyamatban, 417 millió Ft).
- Airvent Légtechnika Zrt. – komplex technológiai innováció (folyamatban; 338 millió Ft)

Környezetvédelmi illetve hulladékgazdálkodási beruházás:

- Komplex építési és bontási (inert) hulladék-feldolgozó rendszer létesítése Kisfáiban (2008; 310 millió Ft)

5. A TELEPÜLÉSFEJLESZTÉS ÉS A TELEPÜLÉSRENDEZÉS TEVÉKENYSÉGE, EREDMÉNYEI

Az önkormányzat számára folyamatos feladatot jelent a város életében történt változások (társadalmi, gazdaságfejlesztési, környezeti és kulturális) vizsgálata, elemzése, s az eredményeket figyelembe vevő, szakmai konszenzuson alapuló rövid-, közép- és hosszú távú tervezés. Csak így tudja biztosítani a város vezetése a település hosszú távú sikerét és fenntartható fejlődését. Az önkormányzat – a településrendezési terv által – felelős tulajdonosi szemlélettel koordinálja, irányítja a megjelenő lakossági és vállalkozói építési igényeket, annak érdekében, hogy a település közösségének érdekei ne csorbuljanak, illetve a közösségi érdekeket érintő beruházások is megvalósulhassanak.

Az utóbbi években számos területen történ előrelépés az önkormányzat **településfejlesztési és településrendezési** feladatkörének ellátásában.

A város hosszú távú, harmonikus területi fejlődésének biztosítása érdekében:

- részterületi szabályozási tervek készültek,
- megtörtént a város közlekedésfejlesztési koncepciójának, a változó településfejlesztési irányokat és igényeket figyelembe vevő felülvizsgálata,
- városrehabilitációs programok fogalmazódtak meg,
- a főépítési osztály ötletpályázatokat hirdetett meg például a történelmi belváros közterületeinek, épülettömbjeinek építészeti megújítására, vagy a Rudolf-laktanya területének funkcionális hasznosítására,
- a lakossági, beruházói és önkormányzati igények alapján 2009-2010-ben megtörtént a településrendezési terv felülvizsgálata,
- 2011 folyamán elkezdődött az Integrált Városfejlesztési Stratégia felülvizsgálata.

Az önkormányzat településfejlesztési és településrendezési tevékenységének szakmai és társadalmi megalapozottságának elősegítése céljából:

- korszerű térinformatikai rendszer épült ki (zöldfelületi nyilvántartás, digitális közmű térkép, településrendezési tervek és építési szabályozások webes felületű lekérdezési rendszerének kialakítása),
- az önkormányzat maga látja el a belterületbe vonási és településrendezési terv módosításával kapcsolatos szakmai feladatokat,
- egységes zöldfelület gazdálkodás kialakításával kapcsolatos szakmai munka indult el,
- kiszélesedett az adat és információgyűjtés köre,
- a településfejlesztés folyamata szélesebb szakmai és civil alapokra helyeződött.

5.1. A településfejlesztés területén elvégzett feladatok és főbb eredmények

Közlekedésfejlesztési Koncepció felülvizsgálata

Az önkormányzat 2008-ban felülvizsgáltatta a közlekedésfejlesztési koncepcióját. Az abban foglaltaknak megfelelően a közlekedés fejlesztésével kapcsolatos legfontosabb feladat, a városközpontot is érintő tranzitforgalom elterelése és a fő hálózati hiányosságok feloldása. Ebben jelenthet komoly előrelépést a „Kecskemét város térségi elérhetőségének javítása” című kiemelt projekt előkészítése.

A közösségi közlekedés fejlesztése (pl. Kecskemét város intermodális pályaudvar és kapcsolódó közösségi közlekedési fejlesztések, Kecskemét Megyei Jogú Város elővárosi közlekedési rendszereinek fejlesztése) mellett, a város egyre nagyobb hangsúlyt helyez a kerékpáros és gyalogos utak összefüggő hálózattá fejlesztésére. Az elmúlt években a városrészek közötti kapcsolatokat megteremtő fontos kerékpárútszakaszok készültek el: a Petőfi Sándor utcai szakasz a nyugati városrészek, a Gyenes tér- Arany János utcai szakasz az északi városrészek városközponti kapcsolatát biztosítja. A térségi hálózat részeként valósult meg 2009-ben a Ladánybenei út mentén a Kecskemét-Méntelek kerékpárút, a 44. számú főút mentén a Szentkirályi elágazásig vezető kerékpárút, valamint 2010-ben megépült a Nagykőrös és Kecskemét közötti kerékpárút hiányzó szakasza is. Az önkormányzat szeretné elérni, hogy a szomszéd települések felé vezető valamennyi kerékpárút kiépülhessen a város közigazgatási határáig. A terv megvalósítása érdekében 2011-ben és 2012-ben újabb pályázatokat nyújtott be (Kecskemét város térségi kerékpárút-hálózat fejlesztése Kecskemét-Városföld, EUROVELO 6).

A közlekedési koncepció nemcsak az önkormányzat számára teszi tervezhetővé a feladatokat, a versenyszféra beruházóinak is a közlekedési koncepcióhoz illeszkedve, komplex megoldásokat alkalmazva kell kialakítaniuk a tervezett fejlesztések közlekedési kapcsolatait.

Városrehabilitációs programok

Az elmúlt években két városrehabilitációs elképzelés született meg, s került leadásra a Dél-Alföldi Operatív Program pályázati kiírásának keretében. Kecskemét MJV. Önkormányzata egy funkcióbővítő („A Rákóczi út – Vasútkert revitalizációja”) és egy szociális jellegű városrehabilitációs projektet („Mezeiváros és Ürgés integrált szociális jellegű városrehabilitációja”) foglalmazott meg.

A funkcióbővítő városrehabilitáció keretében a város elvégzi a Rákóczi út közterületének rehabilitációját, az utca kereskedelmi, vendéglátóipari, közösségi, illetve kulturális funkcióinak megújítását, bővítését, a Megyei Bíróság épületének homlokzati felújítását, továbbá a Vasútkert

zöldfelületének minőségi revitalizációját, közösségi tevékenységre alkalmassá tételét. Fontos célkitűzés volt a város piaci múltjához méltó és a jelenkor követelményeinek megfelelő fedett piactér kialakítása, környezetének rendezése és a parkolási lehetőségek bővítése. A beavatkozással a város el szeretné érni a városrész további műszaki leromlásának megállítását, a város történelmi tengelyének és piacának környezeti, városképi megújulását, a terület közösségi és gazdasági szerepének felértékelődését, valamint a lakóhelyi identitás erősítését. A funkcióbővítő városrehabilitációs projekt 2011 folyamán elkezdődött, s a beruházás lassan a végéhez közelít.

A **szociális városrehabilitáció** esetében egy olyan többszörösen hátrányos helyzetben lévő terület számára fogalmazott meg kitorési lehetőséget, melyet az elmúlt húsz év fejlesztései elkerültek és emiatt is, a szegregáció minden jelét magán viseli. A Kossuth- és Erzsébetváros, valamint Ürgés városrészben a területen élő lakosság társadalmi integrációjának elősegítése, a helyi identitás erősítése, a terület közösségi és szolgáltatási szerepének megújítása és az életkörülmények javítása fogalmazódott meg legfőbb célként. Ennek érdekében a tervezők a városrész társadalmi kohéziójának erősítésére, a közösségi szolgáltatások bővítésére, a helyi társadalom képzésére és felvilágosítására, valamint az akcióterület környezetének minőségi javítására helyezték a hangsúlyt. A tervek szerint új közösségi központ kerül kialakításra, megújulnak a közterületek, pótolják az eddig hiányzó sport- és rekreációs tereket, megújul 12 önkormányzati bérlakás, új hulladékgyűjtő pont kerül kialakításra, felszámolásra kerülnek az illegális hulladéklerakók, s több tucat társadalmi program is indul a helyi lakosság felzárkóztatása, életkörülményeik javítása érdekében. A pályázati elképzelés 2012. november végén a megvalósítás fázisába lépett.

A településrendezés és fejlesztés térinformatikai háttérének kiépítése

2008-ban kezdte el az önkormányzat a térinformatika kialakítását és alkalmazását a településfejlesztés és településrendezés mindennapi feladataiban, s ezt követően minden évben jelentős fejlesztésekkel bővítette annak alkalmazhatóságát és információbázisát. Az önkormányzat Főépítészeti Osztályán működtetett korszerű térinformatikai rendszer nagymértékben elősegíti a városfejlesztési és rendezési döntések előkészítését és a döntéshozói folyamatot.

A településfejlesztés szélesebb szakmai és civil alapokra helyezése

Az elmúlt évek tapasztalatai rámutattak arra, hogy a szakmai és civil szervezetek részéről érkező észrevételek, ötletek, javaslatok elősegítik a fejlesztési tervek megalapozását és széles társadalmi konszenzuson alapuló megvalósítását. Az önkormányzat, illetve a város szakmai és civil szervezeteinek a városfejlesztési elképzelésekkel kapcsolatos „együttgondolkodása” nyomán az elmúlt években számos terv és koncepció tudott „közösségivé” formálódni.

A Rákóczi út revitalizációs terve több évig tartó kidolgozásában szakhatóságok, kutatók, szolgáltatók, üzemeltetők, a város lakossága, civil szervezetek, szakmai szervezetek és a média folyamatosan részt vettek és alakították azt. Lakossági fórumon több alkalommal személyesen is megismerkedhettek a tervezési folyamatokkal az érdeklődők.

A városfejlesztés minél sokoldalúbb és kreatívabb megközelítését szolgálták az önkormányzat által kiírt ötletpályázatok:

- A Műegyetem Építőművészeti Doktori Iskola doktorandusz hallgatóinak 2007-ben kiírt pályázata „a kecskeméti Főtér együttes északi oldalán a Kiskörútig húzódó területre” számos újszerű gondolattal zárult.
- 2007-ben a Szabadság téren átépítésre került szökőkút környezetére meghirdetett szoborpályázatra az ország területéről több, mint 40 pályamű érkezett be.
- 2009-ben a Főtér és környezete építészeti megújítására meghirdetett ötletpályázati kiírásra 20 pályamű érkezett be. A pályázati kiírásban a történelmi belváros közterületeinek, épülettömbjeinek építészeti megújítására, az építészeti értékmegőrzésre, városközponti terek összefűzésére és multifunkcionális kialakítására kereste az önkormányzat a fejlesztési lehetőségeket úgy, hogy azok megvalósítására és fenntartására is reális megoldások születhessenek.
- 2011-ben a Rudolf-laktanya jövőbeli hasznosítása lehetőségeinek feltárása, a gazdasági élet szereplői ingatlanokra vonatkozó igényeinek, elképzeléseinek felmérése kiírt ötletpályázatra 6 pályamű érkezett be.

5.2. A területrendezés körében elvégzett feladatok és eredményei

A városszerte kijelölt nagy kiterjedésű beépítésre szánt területek révén – tervi szinten – hosszútávra biztosított a település fejlődése mind lakóterületi, mind gazdasági vonatkozásában. Konkrét önkormányzati területrendezés (telekalakítás) viszont az elmúlt években nem történt, holott erre vonatkozóan fejlesztési tervekkel rendelkezett az önkormányzat. A város belterületén elfogytak a beépítetlen területek, a fejlesztési területeken pedig a változó és szigorodó jogszabályi környezet miatt egyre lassabban alakultak ki az építésre alkalmas telkek. A romló általános gazdasági környezetben ugyanakkor egyre nagyobb igény mutatkozott olcsó építési telkekre. Miután az önkormányzat nem rendelkezik olyan ingatlanvagyonnal, mellyel segíteni tudná a területfejlesztési igényeket, és csak kismértékű infrastrukturális (közmu) fejlesztéseket tud finanszírozni, ezért más megoldást keresett a fejlődés generálására és támogatására.

A városfejlesztés operatív feladatai között 2009-ben új elemként jelent meg a településrendezési tervben rögzített fejlesztések elősegítésére (belterületbe vonás, közterület-kialakítás) az egyes ingatlan tulajdonos és az önkormányzat feladatait rögzítő településrendezési szerződés. Ezzel az önkormányzat a már kialakult telekszerkezettel rendelkező beépítésre szánt területek fejlődését támogatja és egyúttal a szabályozási tervnek megfelelő közterületek kialakítását is előmozdítja. Az elmúlt években, több városrészben (pl. Halasi úti hobbik, Katonatelep, Alsószéktó, Műkertváros) is megindultak ezek a folyamatok, s a Közgyűlés a korábbi zártkertként nyilvántartott ingatlanok (mintegy 600 db) esetében támogatta a belterületbe vonást, azzal az indokkal, hogy a korábban zártkerti területek olyan kialakult telekstruktúrával és közművesítéssel rendelkeznek, hogy gyakorlatilag az építési telek kialakításának hiányzó feltétele már csak a belterületbe vonás.

Az elindult lakossági építkezések és vállalkozói beruházások alapján nyilvánvalóvá vált, hogy az érzékenyebb szabályozást tartalmazó településrendezési tervekkel és az önkormányzat koordináló együttműködésével fel lehet gyorsítani a tervek megvalósulását.

Részterületi szabályozási tervek készítése

Az önkormányzat a város több területén önálló, részterületi szabályozási terv készítésével vizsgálta meg az adott terület igényeit, jellemzőit és a város életében betöltött szerepét. A több éves tervezés és egyeztetés nyomán elkészült részletes szabályozási tervek nagymértékben hozzájárultak/hozzájárulnak a településrendezési tervben foglalt szabályozás pontosításához.

2008-ban részletes szabályozási tervet fogadott el a Közgyűlés – a 2005-ben beépítésre szánt területté nyilvánított – **Felsőszéktó** területére. A tervezés során a már kialakult telekhasználat és közművesítés maximális figyelembevételével kellett egy olyan közterületi és építési szabályozást kidolgozni, amely elősegíti a terület lakókereskedelmi fejlődését. Annak érdekében, hogy a szabályozási terv minél inkább be tudja tölteni szerepét, elfogadásával egyidejűleg az önkormányzat eljárási szabályban rögzítette a közterületek kialakítására vonatkozó megvalósítási lépéseket, melyben a korábbiakhoz képest sokkal nagyobb hangsúlyt kapott az eljárás szereplői között a kölcsönös érdekeket szem előtt tartó együttműködés.

Alsószéktó és Belső-Máriahegy korábban is rendelkeztek szabályozási tervvel, azonban a területen a fejlődés nem indult el, ezért szükséges volt újra vizsgálni a szabályozási elemeket. A minél rugalmasabb szabályozás érdekében a tervezési folyamatba az ingatlan tulajdonosokat is bevonták, és észrevételeiket figyelembevételével alakították ki az új tervet. Az Alsószéktói szabályozási tervet, a korábbihoz képest kisebb területen és „lazább” beépítési elemekkel szabályozva, 2009-ben fogadta el az önkormányzat. Belső-Máriahegy területére a többször

átgondolt és a „megvalósulás orientált” megoldást nyújtó szabályozási keretet pedig 2010-ben ratifikálta a képviselőtestület.

Az ipari területek vonatkozásában is jelentős változások történtek az elmúlt években. A Daimler AG. beruházási szándéka, illetve annak hatására jelentkező újabb potenciális ipari és logisztikai fejlesztések jelentős gazdasági területigényt támasztottak, amit településrendezési eszközökön keresztül is szükségessé vált megjeleníteni. Az önkormányzat 2008-ban elkészítette a Déli gazdasági terület szabályozási tervét, mely fontos feltétele volt annak, hogy elkezdődhetett „Mercedes beruházás”. 2009-ben pedig a déli terület ellenpólusaként, az M5 autópálya és a tervezett 445. jelű északi elkerülő út kapcsolatára épülő új (közel 170 ha-os) gazdasági-logisztikai terület kijelölésére került sor.

Beépítésre szánt területek elhelyezkedése

A hatályos településrendezési terv Kecskemét központi belterülete körül több 100 hektár beépítésre szánt területet jelöl ki. A lakóterületi fejlődés számára a beépített városterület északi (Máriahegy, Budaihegy) illetve nyugati (Felsőszéktó, Alsószéktó) előterében biztosít lehetőséget, a gazdasági fejlődés által támasztott távlati területigény kielégítését pedig a város déli, délkeleti részén (déli elkerülő út térsége, Szolnokihegy), valamint a várostól északra (az 50. jelű út és a tervezett 455. jelű északi elkerülő út csomópontjának térségében) oldja meg (36. ábra).

Tervezett lakóterületek:

Közös jellemzőjük az elaprózott ingatlanszerkezet, a szabálytalan dűlőúthálózat és a jelentős számú helyben lakó népesség.

Belső-Máriahegy és Budaihegy belterülettel határos térsége:

Kedvező városszerkezeti elhelyezkedése folytán a város egyik leghamarabb kiépülő új lakóterülete lehet, ahol mintegy 1200 építési telek alakítható ki. A lakóterületi átépülés alapvető feltétele és egyúttal ösztönzője a Károly Róbert körút és Nagy Lajos király körút – már régóta tervezett – megvalósítása.

Alsószéktó:

A kertés-tanyás határrész tervezett belterületbe vonását és lakóterületi fejlesztést szintén a városszerkezeti adottságok indokolják. A terület nagysága és a kialakítható telkek száma (1000 db) a Belső-máriahegy és Budaihegy fejlesztési lehetőségeihez mérhetők, azonban a megközelíthetősége és városközponti kapcsolata (különösen a terület déli részének) már sokkal kedvezőtlenebb. Belátható időn belül elsősorban belterületbe ékelődő, északi rész kertvárosias átépülése várható (a Madár utca és Homokbánya között).

Felsőszéktó:

Felsőszéktó külterületi határrész teljes területe lakókeres övezeti besorolású, beépítésre szánt terület. Az elkészült részterületi szabályozási terv közel 2000 építési telek kialakítását teszi lehetővé. A kiskertek beépítése nem új folyamat, azonban a korábbinál rugalmasabb építési szabályozás, illetve a nyugati körút révén jelentősen javuló megközelíthetőség elősegítheti az gyorsabb lakóterületi fejlődést.

Külső-Máriahegy:

Máriahegynek a széles köztől északra fekvő része a város egyik legsűrűbben lakott külterületi határrésze. A lakókeres övezeti besorolás lényegében belterületi építési jogokat biztosít az ingatlan tulajdonosoknak, azonban az építés feltételeként meghatározott közterületek és telkek kialakítása nehézkesen halad. A kedvező városszerkezeti helyzet következtében mégis reális jövő a fokozatos lakókeres jellegű átépülés.

Halasi út menti egykori kiskertek:

A korábbi kiskertek tervezett belterületbe vonásával mintegy 600 ingatlan beépítésére nyílik lehetőség. Az eddigi tapasztalatok alapján tömeges lakásépítésre nem kell számítani a területen.

Katonatelep:

A szatellit települések közül a legnagyobb számú (közel 800) beépítésre kijelölt ingatlannal Katonatelep rendelkezik. Ezek nagyobbik része korábbi kiskert. Beépítésükre a tulajdonosi igényeknek megfelelően, időben elhúzódva, fokozatosan kerülhet sor. Tömeges lakásépítésre Katonatelep déli felén tervezett új telekosztás területén lehet számítani (150 ingatlan).

Tervezett gazdasági területek:

Déli gazdaságfejlesztési terület:

Kecskemét jelenlegi déli belterületi határa és a déli elkerülő út között elhelyezkedő, szántóföldi mezőgazdasági művelés alatt álló területek kedvező adottságokkal rendelkeznek nagy területigényű, zöldmezős ipari beruházások megvalósításához. A déli elkerülő út kiváló közúti kapcsolatokat teremt akár az M5 autópálya felé, akár kelet irányba. A Budapest-Szeged vasútvonal a kötöttpályás áruszállítás lehetőségét teremt meg. A Mercedes-gyár közelsége ugyancsak a terület gazdaságfejlesztési célú hasznosítását preferálja.

Szolnokihegy:

A vegyes hasznosítású, de alapvetően kiskertes jellegű terület jövője nehezen prognosztizálható. Közlekedési feltártsága hiányos, ingatlanstruktúrája elaprózott. Előnyeként jószerével csak a város

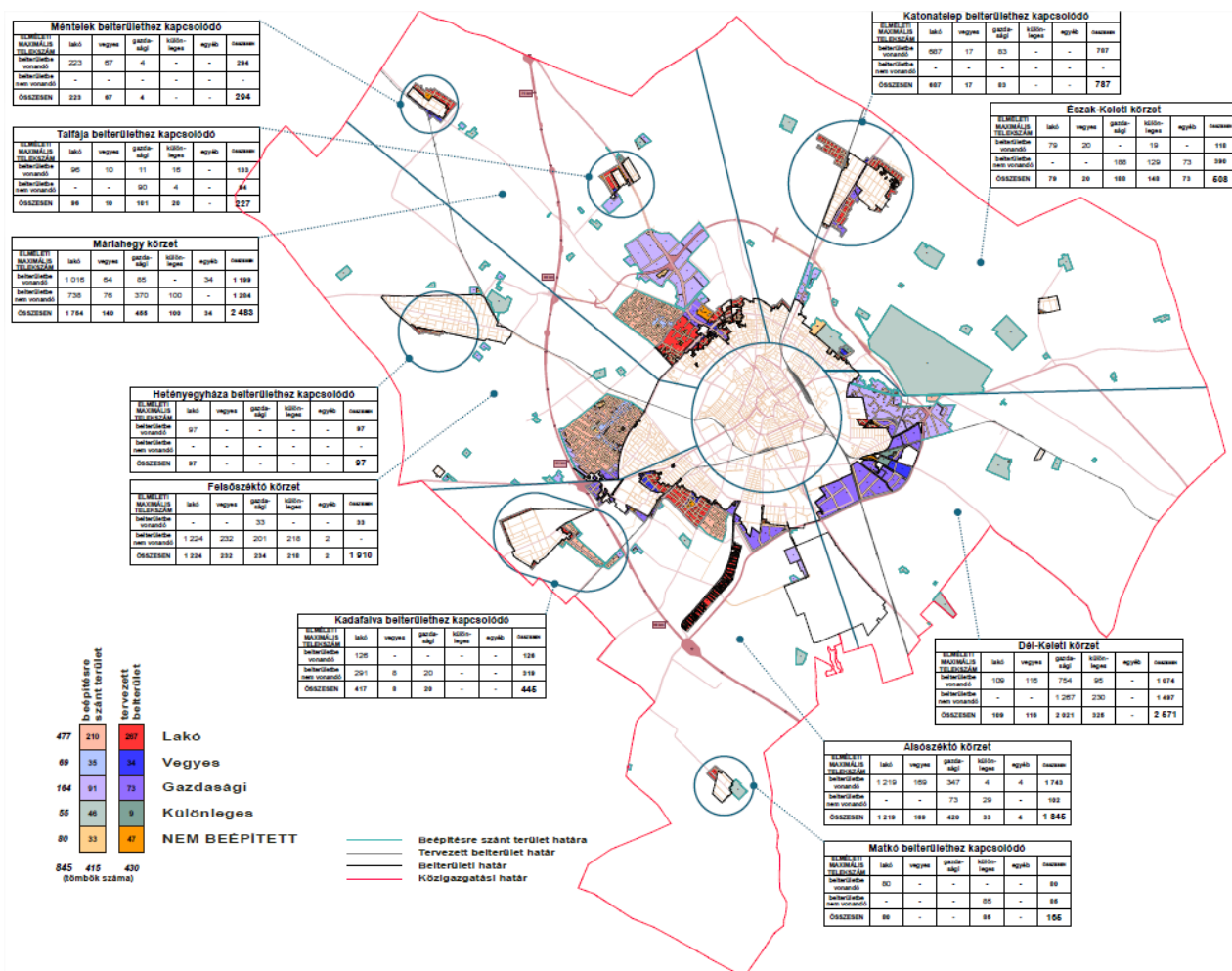

közelsége hozható fel. Elsősorban a kereskedelem és szolgáltatás területén tevékenykedő a kis- és középvállalkozások számára kínálhat városközeli telephelyet.

Északi gazdaságfejlesztési terület:

A M5 autópálya közelsége és a néhány éven belül megépülő északi elkerülő út a déli iparfejlesztési zónához hasonló adottságokat ruházta fel a területet. Kijelölés térszerkezeti szempontból kedvező, mivel reális gazdasági ellenpólusává válhat a déli iparterületnek, s az itt létrehozott munkahelyek elősegíthetik a napi munkába járással a város közlekedési hálózatát terhelő forgalom egyenletesebb megoszlását.

34. ábra: Beépíthető területek Kecskeméten

Forrás: Kecskemét MJV. Polgármesteri Hivatal Főépítési Csoport 2011.

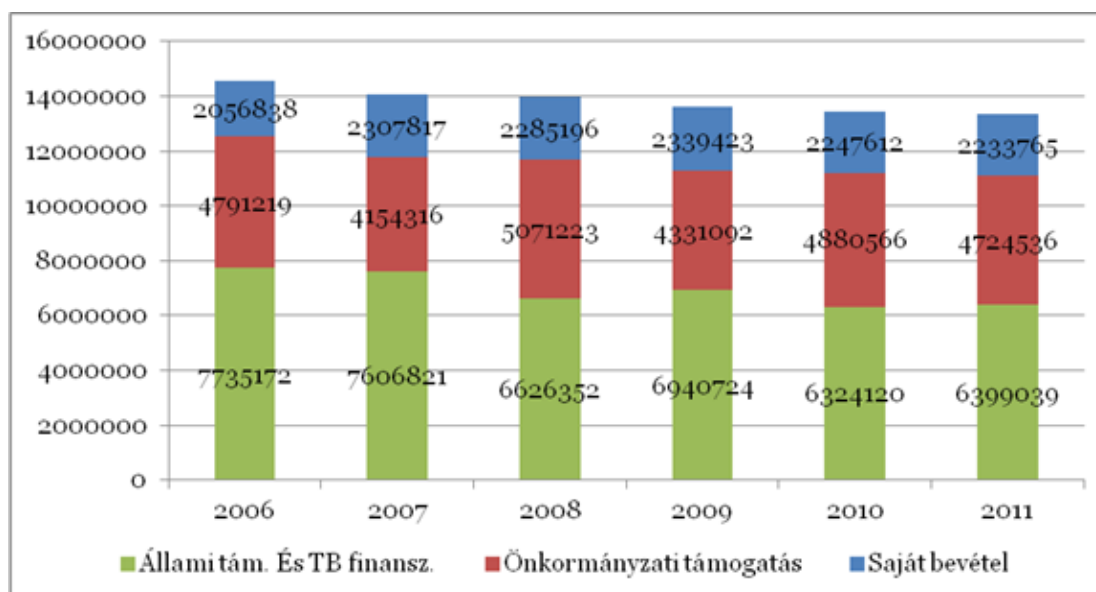
6. A KÖLTSÉGVETÉS ÉS A VAGYONGAZDÁLKODÁS ALAKULÁSA A VÁROSBAN

Kecskemét Megyei Jogú Városának gazdálkodását és fejlesztési lehetőségeit alapvetően meghatározza költségvetési helyzete. A 2000-es évek közepétől a növekvő önkormányzati feladatok, a csökkenő állami támogatások, illetve a fejlesztési lehetőségek (rendelkezésre álló uniós források) és szükségletek a város gazdálkodási egyensúlyát megbontották. A költségvetési hiány csökkentése érdekében a város gazdálkodásában kiemelt szerepet kapott a mobilizálható vagyon értékesítése is. Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata felismerte a kedvezőtlen folyamatokat, s felmérte a város gazdálkodását, költségvetési helyzetét, s az eredményeket a 2006-os ún. Fehérkönyvben tette közzé. A dokumentum egyértelművé tette, hogy Kecskemét gazdálkodásán változtatni kell, s ennek érdekében legfontosabb célként – a központi költségvetésből származó források további szűkülése miatt megromlott – pénzügyi egyensúly helyreállítását, valamint a város likviditási helyzetének javítását fogalmazták meg, melyet több takarékosági intézkedés életbeléptetésével kívántak elérni.

6.1. A városi költségvetés alakulása és jellemzői

A 2007. évtől kezdődően az éves költségvetések legfontosabb célja a **pénzügyi egyensúly helyreállítása** volt. A központi költségvetésből származó források évenkénti szűkülése, a folyamatosan megjelenő többletfeladatok, valamint a város likviditási helyzete miatt, az éves költségvetési rendeletek megalkotásakor elsődleges szempont volt hatékony takarékosági intézkedések bevezetése és betartása (35. ábra).

35. ábra: Az intézményi bevételek alakulása (eFt-ban)*

Kecskemét MJV. Önkormányzatának Költségvetési Koncepciói 2006-2011.

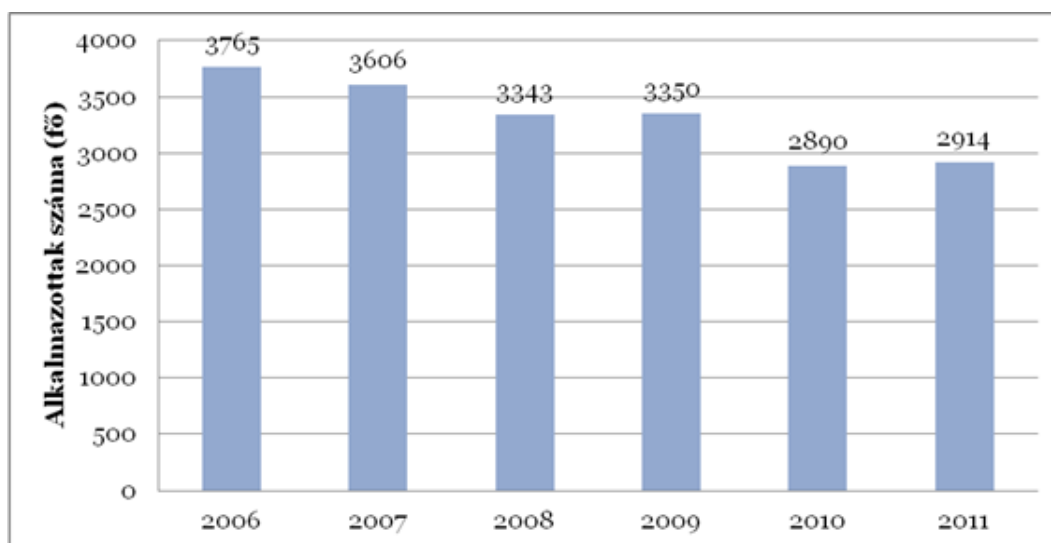
*az adatok a költségvetési rendeletek eredeti előirányzatait tartalmazzák

Ennek érdekében átrendezésre kerültek az önkormányzat adósságszolgálati kötelezettségei, csökkentették az önkormányzati kiadásokat, elkezdődött az önkormányzati intézményi struktúra racionalizálása. Első körben 2007-ben Kecskemét Megyei Jogú Város Közgyűlése a 308/2007. (VI.28.) KH. számú határozatával a **közoktatási** intézmények, a 306/2007. (VI.28.) KH. számú határozatával pedig a **szociális intézményrendszer** gazdasági önállóságának, valamint szakmai feladatellátásának **átalakításáról** döntött. A racionalizálás során az óvodákból, általános iskolákból, alapfokú művészetoktatási intézményekből többcélú, közös igazgatású közoktatási intézmények jöttek létre, továbbá sor került a gimnáziumok és a középiskolai kollégiumok, valamint a szakképző iskolák gazdálkodó szervezeteinek összevonására. **A szociális otthonok** (Margaréta Otthon és Platán Otthon) önálló gazdálkodási jogköre megszűnt, feladatait az önállóan működő és gazdálkodó Egészségügyi és Szociális Intézmények Igazgatósága vette át.

Az oktatási intézmények átalakítása 2008-ban, a **szakközépiskolák átszervezésével** folytatódott. Kecskemét Megyei Jogú Város Közgyűlése a 63/2008. (II.28.) KH. számú határozatával döntött a szakképző intézmények átszervezéséről és az új típusú TISZK modell létrehozásáról. A szakképző iskolák átszervezésének eredményeként létrejött két közös igazgatású közoktatási intézmény. Ugyanebben az évben elkezdődött a **kulturális intézmények átszervezése** is. A Közgyűlés 561/2008. (XII.18.) KH. számú határozatával döntött a Ciróka Bábszínház gazdasági átszervezéséről, melynek értelmében a Katona József Színház és a Ciróka Bábszínház gazdasági szervezetei összevonásra kerültek 2009. január 1. napjától. Az átalakításokkal párhuzamosan az önkormányzati intézmények munkavállalói létszáma folyamatosan csökkent, mely 2006 és 2008 között mintegy 400 fővel, 2009 és 2011 között pedig további 436 fővel (36. ábra).

36. ábra: Az önkormányzati intézmények munkavállalói létszámának alakulása

Forrás: Kecskemét MJV. Önkormányzata adatszolgáltatás 2011.

Az **átszervezések** azonban nem csak az intézményrendszert és az alkalmazotti létszámot érintették, hanem a **közbeszerzés rendszerét is**. A közbeszerzésekről szóló 2003. évi CXXIX. törvény (Kbt.) 2007. január 11-én hatályba lépett 17/B. § (1) bekezdése teremtette meg a lehetőséget arra, hogy **az önkormányzatok**, az általuk irányított szervezetek vonatkozásában a **közbeszerzéseket összevontan, helyben központosítva folytassák le**, a Kbt. megfelelő rendelkezéseit alkalmazva. Az egységes helyben központosított közbeszerzéseket – megfelelő informatikai háttér biztosításával – 2008-tól vezette be az önkormányzat a teljes intézményhálózatára. A helyben központosított közbeszerzési rendszer bevezetésével egy átláthatóbb, hatékonyabb, kisebb adminisztrációt igénylő és folyamatosan ellenőrzött rendszer alakult ki, mely jelentős költségmegtakarítást eredményezett az önkormányzat működésében.

A meghozott és következetesen **végrehajtott intézkedéseknek köszönhetően a 2007. évtől a működési kiadások összege nem haladta meg a működési bevételeket**. A pozitív működési mérleg és a takarékosági intézkedések hatásaként tapasztalható kedvezőbb likviditási helyzet nagy előrelépést jelentett, s megteremtette a város számára a lehetőséget, hogy külső források (kötvénykibocsátás, uniós pályázati források, befektetői tőke) bevonásával fejlesztésorientált fejlődési pályára álljon.

Kecskemét Megyei Jogú Város az elmúlt 5-6 év folyamán kiegyensúlyozott gazdálkodást folytatott, bár hitelállománya a különböző felhalmozási célú kiadások (nagyberuházások) finanszírozása következtében jelentősen emelkedett (2005 és 2011. december 31. viszonylatában 2 milliárd Ft-ról körülbelül 18 milliárd Ft-ra), ugyanakkor az elmúlt bő öt évben jelentősebb működési célú hitelfelvétele nem volt a városnak.

A zárszámadások adatait megvizsgálva megállapítható, hogy tendenciáját tekintve Kecskemét kiadási és bevételi főösszege is folyamatosan növekedett a vizsgált időszakban. A kiadási főösszeg 2005 és 2010 viszonylatában közel 25%-kal (25,3 milliárd Ft-ról 31,6 milliárd Ft-ra), míg a bevételi főösszeg hozzávetőlegesen 32%-kal (25,5 milliárd Ft-ról 33,7 milliárd Ft-ra) növekedett. E meghatározó növekedésben szerepet játszott a 2008-as 7 milliárd forint névértékű (svájci alapú) kötvény kibocsátása. A kötvénykibocsátás célja a költségvetési rendeletekben meghatározott fejlesztési célok (kiemelt projektek, belterületi infrastruktúra-fejlesztés) megvalósítása, valamint az iparosított technológiával épült lakóépületek felújításának önkormányzati finanszírozása volt. A fentiekben bemutatott, számottevő hitelállomány-növekedés azonban, sem az elmúlt években, sem pedig jelenleg nem okoz gazdálkodási problémát a – 2011-ben 35 milliárd Ft költségvetési főösszegű – város költségvetésében, hiszen az adósságszolgálat mértéke egyetlen évben sem haladta meg a bevételek főösszegének 4%-át. Ez utóbbi érték a hitelek tőketörlesztésének növekedése miatt a jövőben várhatóan néhány százalékponttal növekedni fog. (Ennek mértékét

alapvetően az önkormányzati hitelállomány állami átvállalásának mértéke, valamint az iparüzési adóbevételek alakulása fogja meghatározni. Várható, hogy a helyi iparüzési adóbevételek a folyamatban lévő beruházásoknak (pl. Mercedes-Benz, Duvenbeck Immo, Knorr-Bremse, Magna) köszönhetően a következő években jelentős mértékben növekedni fognak.)

A viszonylag kedvező költségvetési és vagyongazdálkodási adatokat Kecskemét városa a 2008-as szinthez képest jelentősen csökkentett mértékű állami támogatások mellett érte el (20. táblázat).

20. táblázat: Az összes bevétel és a külső források alakulása Kecskeméten (ezer Ft)

Megnevezés	2008	2009	2010	2011
Összes bevétel	44 336 135	35 484 117	33 726 678	30 017 350
Külső források összesen	24 349 641	14 491 959	16 566 192	16 571 422
Külső források aránya	54,92%	40,84%	49,12%	55,21%

Forrás: Független könyvvizsgálói jelentés 2011.

A kieső állami bevételeket az önkormányzat részben pótolni tudta a helyi adóbevételek növekedéséből, melyek 2005 és 2011 viszonylatában mintegy 26,9%-kal növekedtek. Igaz a helyi adókból befolyt legmagasabb összeget 2008-ban realizálta az önkormányzat, amely megközelítette a 6,4 milliárd Ft-ot. A pénzügyi és gazdasági válság azonban nyomot hagyott a 2009-es és különösen a 2010-es helyi adó bevételekben (5,55 milliárd Ft) is, melynek értéke mintegy 15%-kal maradt el a 2008-as szinttől. A városban lezajlott beruházásoknak köszönhetően azonban 2011-től már a növekedés jeleit láthatjuk, hiszen a helyi adóbevétel nagysága ismételen közelíti a 6 milliárd Ft-ot.

A helyi adókon belül a legnagyobb növekedést az Iparüzési Adó (IPA) tekintetében figyelhettük meg, melyet a város – a 524/2007. (XI. 29.) KH. számú határozatában foglaltaknak megfelelően évről-évre történő 0,1%-os – adócsökkentés (2007-ben 2%, 2008-ban 1,9%, 2009-ben 1,8%, 2010-ben 1,7%, 2011-ben 1,6%) mellett ért el. A gazdaságösztönző lépéseknek azonban meglelt az eredménye, ezeknek köszönhetően jelentősen nőtt a városban a társas vállalkozások száma (a vizsgált időszakban 6781-ről, 7729-re) és az általuk befizetett IPA, amely a 2005-ös 3,9 milliárd Ft-ról 2011-re 5 milliárd Ft-ra nőtt (21. táblázat). A gazdasági válság ebben az adónemben éreztette leginkább hatását, hiszen a 2008-ban még 5,4 milliárd Ft 2010-re 4,5 milliárd Ft-ra esett vissza, ami jelentősen alacsonyabb értéknek mutatkozott még az adott évre tervezettnél is (az IPA bevétel 2010-ben az előirányzottakhoz képest csak 85%-ban teljesült). A kedvezőtlen trend azonban már 2011-ben megfordult, s az elmúlt évek beruházásainak, valamint a vállalkozások termelésének felfutásával 2012-ben a helyi vállalkozások által befizetett IPA 300-400 millió Ft-tal is meghaladhatja a csúcsevnek számító 2009-es év szintjét.

21. táblázat: A helyi adóbevétel alakulása 2011-ben (ezer Ft)

Megnevezés	2009. évi bevétel	2010. évi bevétel	2011. bevétel		
			eredeti előirányzat	tényleges bevétel	tényleges bevétel az előirányzat %-ában
Építményadó	929 200	925 952	1 000 000	938 234	93,82
Helyi iparüzési adó	5 003 100	4 537 294	5 920 000	5 008 170	84,60
Idegenforgalmi adó	17 600	19 265	20 000	32 486	162,43
Vállalkozók kommunális adója	79 300	72 760	0	4 510	0
Helyi adók összesen	6 029 200	5 555 271	6 940 000	5 983 400	86,22
Termőföld bérbeadásából származó jövedelemadó	400	1 234	1 100	300	27,27
Gépjárműadó	917 600	979 224	1 030 000	986 816	95,81
Talajterhelési díj	19 100	19 684	17 000	15 874	93,38
Átengedett központi adók összesen	937 100	1 000 142	3 025 231	2 944 722	98,53
Bírság, pótlék	68 100	47 654	50 000	60 999	122,00
Mindösszesen	7 034 400	6 603 067	10 015 231	8 989 121	89,75

Forrás: Kecskemét MJV. Polgármesteri Hivatalának 2010-es és 2011-es beszámolója

6.2. A beruházási kiadások alakulása

Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata az elmúlt években jelentős lépéseket tett a település fejlesztési dokumentumaiban (Gazdasági Program, Kecskemét Településfejlesztési Konceptiója, Integrált Városfejlesztési Stratégia) megfogalmazott célok és programok megvalósítása érdekében. Kecskemét elkötelezett egy versenyképes, gazdasági értelemben több lábon álló és lakosai számára élhető város kialakításában, mely a szükséges beruházások nélkül elképzelhetetlen. **A város fejlesztési elkötelezettségét és törekvéseit jól mutatja a beruházási és felhalmozási célú kiadásainak elmúlt években történő alakulása.** Megállapítható, hogy 2006 és 2010 között a város összes kiadásán belül a felhalmozási célú kiadásai átlagosan 26%-ot, ezen belül a beruházási kiadások 21%-ot tettek ki. Ez a beruházási hányad nem csak önmagában, de a magyarországi városok összevetésében is magasnak mondható. Érdeemes kiemelni, hogy az önkormányzat beruházásokra és a fejlesztési célú tartalék képzésére 2010-ben 11,5 milliárd Ft-ot különített el, a 2011-es költségvetés összesen 9,2 milliárd Ft-ot, míg a 2012-es előirányzat mintegy 6 milliárd Ft-ot biztosított. Figyelembe véve a város stratégiai dokumentumaiban

feltüntetett fejlesztési programok ütemtervét és a település várhatóan növekvő helyi adóbevételeit, valószínűsíthetjük, hogy az uniós programok megvalósításához szükséges beruházási összegek – a gazdasági nehézségek ellenére – az elkövetkező években sem csökkennek jelentősen, s a város fejlesztési szükségleteinek megfelelő nagyságrendet fognak képviselni az önkormányzat költségvetésén belül.

6.3. A város vagyonának alakulása

A vagyongazdálkodással kapcsolatos szervezeti rendszer 2008 óta lényegében változatlan. Az önkormányzat a tulajdonjog gyakorlásával összefüggő egyes feladatait az **önkormányzati vagyongazdálkodók** útján látja el. Önkormányzati vagyongazdálkodók a Közgyűlés, a Közgyűlés bizottságai, a polgármester, a Polgármesteri Hivatal, a költségvetési szervek és gazdasági társaságok, valamint az önkormányzati vagyont megbízás alapján üzemeltető jogi és természetes személyek. A tulajdonost megillető jogok gyakorlásáról a Közgyűlés rendelkezik. Az önkormányzat vagyonával kapcsolatos tulajdonosi jognyilatkozatokat a polgármester adja meg.

Az önkormányzat vagyona a tulajdonából és az önkormányzatot megillető vagyoni értékű jogokból áll, amelyek az önkormányzati célok megvalósítását szolgálják. Az önkormányzat vagyona törzsvagyonból és a törzsvagyon körébe nem tartozó egyéb (forgalomképes) vagyonból áll. Jellemzően ez utóbbi kategóriába tartoznak az egykori állami bérlakások, nem lakás céljára szolgáló helyiségek (üzletek), részvények és értékpapírok, vásárcsarnok, piac, vagy a beépítetlen állami tulajdonú földek.

Kecskemét MJV. Önkormányzata tulajdonában lévő ingatlanok forgalomképesség szerinti megoszlását, darabszámát és becsült forgalmi értékét az önkormányzat ingatlanadatsztere alapján tekinthetjük át. Az adatbázis szerint a város önkormányzata 2010. december 31-én 5 320 önálló helyrajzi szám alatt nyilvántartott ingatlannal rendelkezett – ez az összesítés nem tartalmazza a lakócélu ingatlanok állományát és becsült piaci értékét – melyeknek összes becsült forgalmi értéke 95,4 milliárd forint volt (22. táblázat).

A 2007-es adatokkal összehasonlítva megállapítható, hogy a legnagyobb változások az intézményi feladatellátási helyek számában és vagyon változásában voltak. A korábbi 156 intézmény helyett napjainkban a feladatokat már csak 131 épületben látják el, melyek becsült értéke azonban több mint 6,5 milliárd Ft-tal magasabb a bázisidőszaknál. A fejlesztéseknek köszönhetően jelentősen bővült a korlátozottan forgalomképes törzsvagyonon belül a műszaki infrastruktúrához köthető vagyonelemek kiépültsége, s ezzel együtt az értékük is, mely 2010 év végén meghaladta a 7,6 milliárd Ft-ot.

Kedvezőtlen folyamat ugyanakkor, hogy csökken a zöldfelületek aránya, mely nem csak a parkok nagyságát érinti, hanem az önkormányzati tulajdonban lévő termőföld területeket és az erdők kiterjedését is. A város közigazgatási területén az önkormányzat már csak 43,5 ha-nyi termőfölddel rendelkezik a nyilvántartás szerint. A mezőgazdasági területek a város különböző részein, jelentősen széttagoltan helyezkednek el, viszonylag kevés a nagyobb egybefüggő, gazdaságos művelésre alkalmas földterület, hiszen egy parcella átlagos mérete már csak 1075 m².

Az önkormányzat tulajdonában mintegy 197 ha nagyságú külterületi erdő található, melynek összterülete az elmúlt három év alatt mintegy 13 ha-ral csökkent, értéke pedig több mint 1 milliárd Ft-tal lett kisebb, annak ellenére, hogy az önkormányzati törvény és vagyontörvény rendelkezései szerint a korlátozottan forgalomképes vagyonelemek közé van sorolva.

22. táblázat: Az önkormányzat tulajdonában álló ingatlanok főbb jellemzői
2010. december 31.-ei állapot szerint

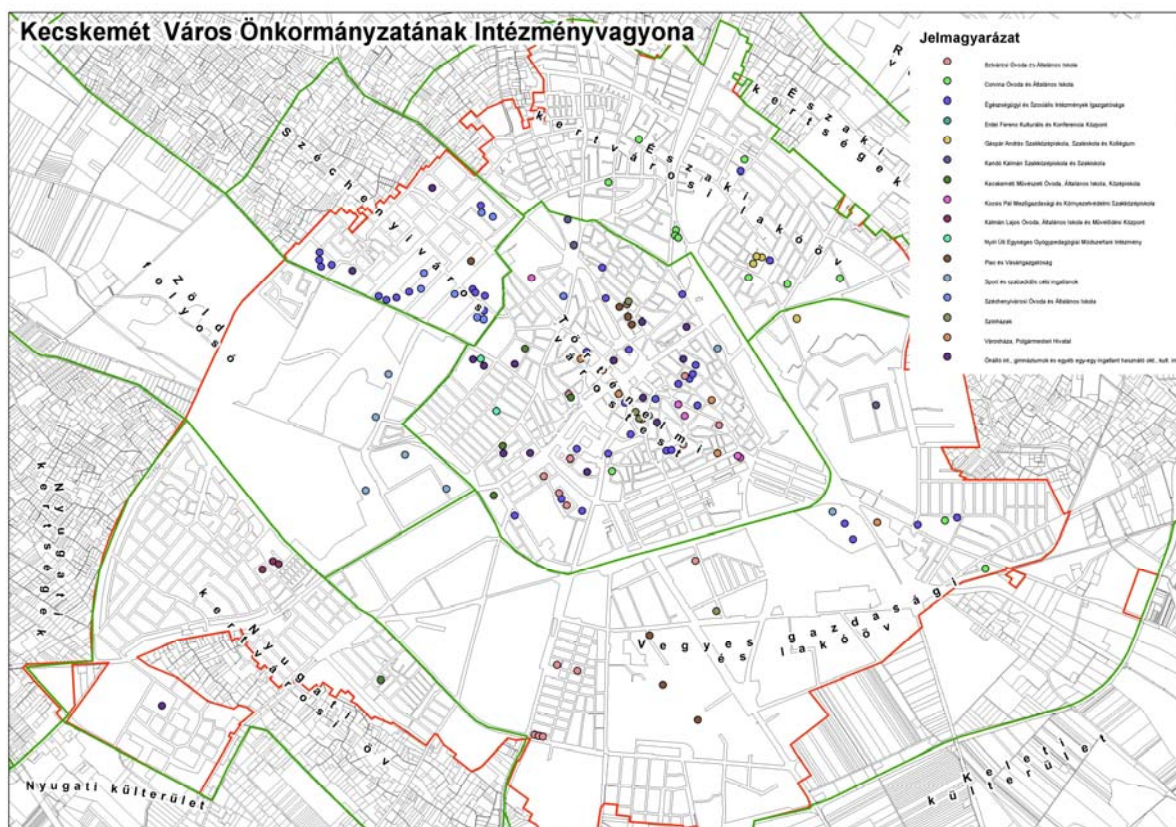
Megnevezés	Az ingatlanok száma (db)	Terület nagysága (m ²)	Becsült értéke (eFt)
Forgalomképtelen törzsvagyon			
Zöldterület	265	1 850 458	1 869 139
Közlekedési területek (utak, kerékpárút, járda, pihenőhely)	4243	12 506 769	28 623 672
Vízvezető árok	23	33 655 m	59 669
Korlátozottan forgalomképes törzsvagyon			
Csapadékcatorna + bekötővezetékek	47	6 764 m	381 553
Vízvezetékek (főnyomóvezetékek, elosztóvezetékek, bekötővezetékek)		162 800 m	1 420 372
Elválasztó és egyesített rendszerű szennyvízcsatorna		170 781 m	5 814 441
Közüktatási intézményi épületek (óvoda, iskola, kollégium)	81	610 483	34 022 489
Kulturális intézmények	17	196 354	3 531 432
Szociális intézmények (idősek ellátása, bölcsőde, hajléktalanok ell.)	18	131 069	3 223 470
Egészségügyi intézmények	15	20 587	1 427 160
Erdő	49	1 972 325	9 926 036
Temető (7 működő, 3 lezárt)	10	494 204	411 717
Strand	1	26 120	250 550
Forgalomképes ingatlanok			
Beépítetlen terület	123	193 489	1 175 826
Termőföld	405	435 599	457 863
Kereskedelmi és szolgáltatási épületek	23	107 313	2 834 724
Összesen:	5320	18 544 770	95 430 113

Forrás: Önkormányzati Ingatlanvagyon-összesítő 2011.

6.3.1. A kötelező önkormányzati feladatellátáshoz szükséges vagyon elemei

Kecskemét MJV. Önkormányzata a kötelező és önként vállalt feladatainak ellátását a Magyarországon meghonosodott rendszerhez hasonlóan intézményein keresztül biztosítja. Az önkormányzat intézményi vagyona – az 1509 bérlakást nem számítva – az ingatlan állományon belül darabszámát tekintve csekély százalékot (2,4%), ellenben magas értéket képvisel (42,2 milliárd forint, ami 44,2%). A jövőben az ingatlanállományon belül a feladatát szervezéseknek köszönhetően további változások is elképzelhetőek, az épületállomány tömeges értékesítése azonban nem várható, ugyanakkor az új építéseknek és bővítéseknek köszönhetően az intézményi vagyon értéke előreláthatóan növekedni fog. Az intézményi vagyon területi elhelyezkedése koncentrált képet mutat a városban, így előfordul, hogy míg a város központi területein kihasználatlan kapacitásokat találhatunk, addig a város külső, sűrűn lakott részein az intézményi, ezen belül is a közoktatási kapacitások (óvodák, általános iskolák) bővítésére lenne szükség (37. ábra).

37. ábra: Az intézményi vagyon területi elhelyezkedése

Forrás: Önkormányzati Ingatlankataszter

Az intézményi vagyon részletes áttekintéséhez és elemzéséhez javasolt lenne a vagyonelemek e csoportját egy új információs rendszer keretében összekötni az egyes városrészek társadalmi és

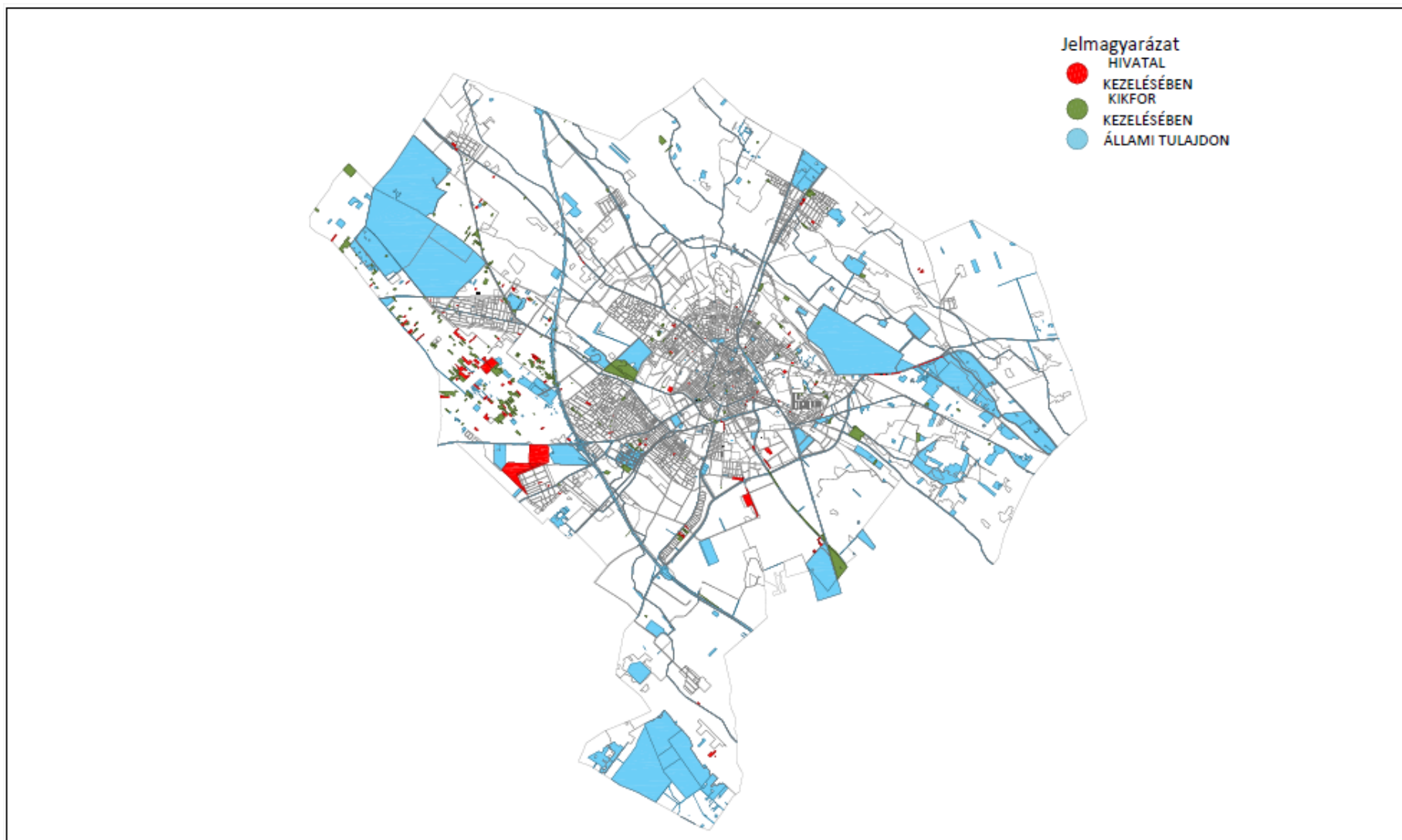
gazdasági adataival, és egy szolgáltatásfejlesztési terv keretében, a jelentkező társadalmi igények alapján területi szinten racionalizálni a feladatellátást és a hozzá kapcsolt vagyont.

Az önkormányzati hivatal mellett a város másik legnagyobb vagyongazdálkodója a KIK-FOR Kft., amely az 1509 bérlakás mellett 112 db üzlettel és 12 garázzsal rendelkezik. Emellett 42 db (10,8 ha) belterületi beépítetlen földterület és 290 db (255,33 ha) külterületi mezőgazdasági terület tartozik a kezelésébe. A vagyongazdálkodók területeinek elhelyezkedéséről a következő oldalon lévő ábra tájékoztat (38. ábra).

Emellett a városban jelentős számú ingatlan és különböző besorolású területek tartoznak állami tulajdonba, melyek közül néhány területtel azonban számol az önkormányzat a megfelelően lefolytatott vagyontáradási tárgyalások és szerződéskötést követően.

38. ábra: Az ingatlanok tulajdonviszonyai Kecskemét területén

Forrás: Kecskemét MJV. Önkormányzatának térinformatikai adatbázisa 2011.

6.3.2. A KIK-FOR Kft. vagyonkezelésében lévő ingatlanállomány

A KIK-FOR Kft. a lakás- és üzletvagyon gazdálkodás mellett – Kecskemét Megyei Jogú Város Közgyűlése a 822/2006. (XII.14.) KH. számú határozata értelmében – ellátja az önkormányzat tulajdonában álló még forgalomképes ingatlanvagyon kezelését is. Az 1993-ban az államtól átvett 5700 db bérlakáshoz képest 2007. december 31-i fordulónapon már csak 1572 db bérlakás volt az önkormányzat tulajdonában. Az elmúlt 3 évben ilyen léptékű vagyoneladás már nem következett be (2008 és 2009 folyamán volt nagyobb értékesítés), de továbbra is megfigyelhető a bérlakás-állomány folyamatos csökkenése. Az értékesített lakások száma éves szinten átlagosan 15-20 db-ra redukálódott, ugyanakkor 2010-ben már nem volt lakásértékesítés így a KIK-FOR kezelésében 2010. december 31-én 1509 db bérlakás maradt a nyilvántartások szerint.

További nagyarányú bérlakás értékesítés már nem várható (2011 eddigi részében is csak 3 ingatlant értékesítettek), a megmaradt jelenlegi 1509 db bérlakás több mint fele törvényi előírások miatt már tovább nem értékesíthető (pld. nyugdíjasházak, Fialat Házások Otthona, Homokbányai lakások, műteremlakások). Másik része pedig az önkormányzat lakásgazdálkodási célkitűzései miatt nem értékesíthető, illetve csak kismértékben, akkor is elsősorban gazdasági, gazdálkodási szempontok alapján (23. táblázat). Lakásgazdálkodási szempontból a jelenlegi lakásállomány, illetve lakásszám megtartása indokolt, ugyanakkor cél, hogy a rossz műszaki állapotú lakások felszámolása mellett jobb műszaki állapotú lakások kerüljenek az önkormányzat tulajdonába, illetve a jelenlegi lakásállomány bővítése kizárólag jó műszaki állapotú lakásokkal történjen.

23. táblázat: A bérlakás-állomány megoszlása értékesíthetőség szerint

Típus	A bérlakások száma (db)
Jogsabály vagy szerződéses kötelezettség miatt nem értékesíthető lakások száma*	840
Értékesíthető ingatlanok**	669

Forrás: Kecskemét MJV. Önkormányzata

** Homokbányai bérlakások, Nyugdíjasházi lakások, Szobabérlők Háza, Fialat Házások Otthona, művészlakások, műteremlakások*

***Az értékesítés feltétele, hogy a lakásokat a tárgyévi lakáshasznosítási javaslatban a Költségvetési-és Vagyongazdálkodási Bizottság értékesítésre kijelölje*

A lakásállomány 47,8%-a (722 db) szociális helyzet alapján bérbe adott, 52,2%-a (787 db) pedig költségelven (piaci alapon) bérbe adott nem szociális lakásállomány. Ennek megfelelően Kecskeméten egyrészt piaci, másrészt szociális elven, s ennek megfelelően többféle költségelven megállapított bérleti díj került kialakításra (24. táblázat).

Az önkormányzat tulajdonában lévő **bérlakás-állomány komfortfokozata** nagyobb részt megfelelő, a bérlakás-állomány mintegy 88%-a összkomfortos és komfortos, amelyek műszaki

állapota kielégítő. A fennmaradó 12% szétszórta elhelyezkedő, zömében félkomfortos és komfortnélküli lakásokat tartalmaz. A lakások alapterülete változatos. A teljes bérlakás-állomány 62%-a (939 db lakás) 50m²-es vagy annál kisebb, 37%-a (559 db lakás) 50 és 100 m² közötti, míg a maradék 11 db lakás éri el, vagy haladja meg a 100m²-t. A piaci alapon bérebe adott lakások műszaki állapota jó, sok esetben teljesen felújításra kerültek az elmúlt években. Nem ennyire kedvező a kép a szociális alapon bérebe adott lakások esetében. A 722 db szociális bérlakásból 407 db **megfelelő műszaki állapotú** lakás, melyek állaga – rendeltetésszerű használat mellett, folyamatos karbantartással, felújítással – szinten tartható és biztosítható. A 244 db **közepes és rosszabb műszaki állapotú** lakások szétszórta helyezkednek el jellemzően 1-5 lakást tartalmazó, zömében alacsony komfortfokozatú elavult szerkezetű épületekben. Az épületek műszaki állapotának szinten tartása csak **jelentős** költségű felújítással biztosítható, ugyanakkor lakásgazdálkodási szempontból jelenleg még a megtartásuk, elsősorban a lakásokban lakó bérlők szociális helyzete miatt indokolt. A 71 db **rossz műszaki állapotú** lakásállomány azon szétszórta elhelyezkedő, elavult szerkezetű és rossz műszaki állapotú lakásokat tartalmazza, amelyek további fenntartása gazdaságtalan és célszerűtlen. Ezen lakásokban már a lakhatás minimális feltételei is csak nehezen biztosíthatók, így a teljes felszámolásuk indokolt zömében bontással, illetve kedvezményes értékesítéssel.

24. táblázat: A bérlakás-állomány megoszlása bérbeadás jellege szerint

Önkormányzat tulajdonában lévő bérlakások típusa	Lakásszám (db)
Ebből:	
Szociális alapon bérebe adott	722
• Szociális bérlakás	586
• Nyugdíjasok Háza	89
• Krízishelyzetben lévők lakása	47
Nem szociális alapon bérebe adott	787
• Szobabérlők Háza	164
• Fiatal Házaskör Otthona	234
• Költséghalmozó bérebe adott lakások	255
• Bérlőkijelölés jog alapján bérebe adott	92
• Egyéb	42
Összesen	1509

Forrás: Kecskemét MJV Önkormányzata

Az önkormányzat a lakáshasznosítási javaslatában évente dönt ezen lakásállomány ütemezett felszámolásáról. A felszámolás elsősorban a területek szanálásával, bontásával történik a jogviszonnyal rendelkező bérlők jobb műszaki állapotú cserelakásba történő elhelyezésével, illetve pénzbeli térítés biztosításával. Kisebbségi kezdeményezte az önkormányzat egyes rossz műszaki állapotú lakások kedvezményes vételáron történő értékesítését kizárólag a bennük lakó bérlők részére.

6.3.3. Az önkormányzati portfólió vagyon alakulása

Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata a különböző önkormányzati feladatok ellátásában számít a kizárólagos és a többségi önkormányzati tulajdonú gazdasági társaságok részvételére is, melyek az elmúlt években számos átalakuláson mentek át (25. táblázat). Szerepük azonban mind meghatározóbb nem csak az önkormányzati feladatokban történő részvételben, hanem a városi vagyon kezelésében is.

Kizárólagos önkormányzati tulajdonú gazdasági társaságok az alábbi feladatok ellátásában vesznek részt:

- ingatlankezelés, ingatlanhasznosítás, önkormányzati tulajdonú bérlakások üzemeltetése, vagyonkezelésbe adott mezőgazdasági-, és egyéb ingatlanok hasznosítása: **KIK-FOR Ingatlankezelő és Forgalmazó Kft.**
- szilárd hulladék szállítása, temetkezési tevékenység, temetőfenntartás, köztisztasági-, és parkgondozási feladatok ellátása: **Kecskemét Városgazdasági Kft.**
- nevelés és oktatás (zenei), kulturális tevékenység, a Kecskeméti Szimfonikus Zenekar működtetése: **Kecskeméti Szimfonikus Zenekar Nonprofit Kft.**
- sport- és szabadidős tevékenység biztosítása, sportlétesítmények üzemeltetése: **Hírös Sport Szabadidő Létesítményeket Működtető Nonprofit Kft.**
- kulturális és közművelődési feladatok ellátása, művészeti létesítmények működtetése: **Kecskeméti Kulturális és Konferencia Központ Nonprofit Kft.**
- televízióműsor-szolgáltatás: **Kecskeméti Televízió Nonprofit Kft.**
- városfejlesztési-, és projekt-koordinációs feladatok ellátása: **Kecskeméti Városfejlesztő Kft.**
- alkotóművészet: **Kecskeméti Kortárs Művészeti Műhelyek Nonprofit Kft.**

Többségi önkormányzati tulajdonú gazdasági társaságok a következő területeken látnak még el feladatokat:

- sporttevékenység, sportegyesületek működtetése: **Kecskeméti KSE Sportegyesületeket Működtető Kft.**
- általános-, és szakmai középfokú oktatás, egyéb oktatás: **Kecskeméti TISZK Térségi Integrált Szakképző Központ Nonprofit Kiemelkedően Közhasznú Kft.**
- távhő- és meleg vízszolgáltatás, villamosenergia-termelés: **KECSKEMÉTI TERMOSTAR Hőszolgáltató Kft.**
- vízszolgáltatás, szennyvízelvezetés: **BÁCSVÍZ Víz- és Csatornaszolgáltató Zrt.**
- hulladék kezelése, szállítása, tárolása: **Kecskeméti Regionális Hulladéklerakó Közszolgáltató Kft.**
- sporttevékenység, sportlétesítmények működtetése: **STADION Sportlétesítményeket Működtető Nonprofit Kft.**
- távközlés, internet szolgáltatás: **Hírös-Net Telekommunikációs Kft.**

25. táblázat: Az önkormányzat részesedései gazdasági társaságokban 2011 végén

Gazdasági társaság			Tulajdoni részesedés	
neve	székhelye	jegyzett tőkéje (E Ft)	mennyisége (%)	értéke (e Ft)
Kizárólagos (100%-os) önkormányzati tulajdonú gazdasági társaságok				
KIK-FOR Ingatlankezelő és Forgalmazó Kft.	Kecskemét	502 890	100,00	502 890
Kecskeméti Városgazdasági Kft.	Kecskemét	107 000	100,00	107 000
Kméti Televízió Nonp. Kft.	Kecskemét	92 600	100,00	92 600
Kméti Kulturális és Konferencia Közp. Nonp. Kft.	Kecskemét	11 590	100,00	11 590
Hirös Sport Nonp. Kft.	Kecskemét	425 480	100,00	425 480
Kecskeméti Szimfonikus Zenekar Nonp. Kft.	Kecskemét	500	100,00	500
Kméti Városfejlesztő Kft.	Kecskemét	8 000	100,00	8 000
Összesen: 7 db		1 148 060		1 148 060
Az önkormányzat 75%-on felül és 100% alatti részesedéssel rendelkezik				
Kecskeméti KSE Kft.	Kecskemét	3 000	93,33	2 800
Kecskeméti TISZK Kft.	Kecskemét	43 750	98,29	43 000
Összesen: 2 db		46 750		45 800
Az Önkormányzat 50%-on felüli és 75%-os részesedéssel rendelkezik				
Kméti Termostar Kft.	Kecskemét	1 114 130	69,51	774 390
Bácsvíz Zrt.	Kecskemét	4 636 215	55,48	2 571 942
Hirös-Net Telekom. Kft.	Kecskemét	500	52,00	260
Kméti Regionális Hulladéklerakó Közzs. Kft.	Kecskemét	3 000	51,00	1 530
Stadion Nonprofit Kft.	Kecskemét	3 000	51,00	1 530
Összese: 5 db		5 756 845		3 349 652
Az Önkormányzat 25%-on felüli és 50%-os részesedéssel rendelkezik				
Fogathajtó VB Kecsk. Kft.	Kecskemét	3 000	33,00	1 000
Történelmi Témapark Kft.	Kecskemét	10 000	25,00	2 500
Összesen: 2 db		13 000		3 500
Az Önkormányzat 25%-on aluli részesedéssel rendelkezik				
Amfora Ing. Haszn. Zrt.	Győr	278 819	0,452	1 260
Kecskeméti Anim. Filmgyártó és Forg. Kft.	Kecskemét	39 850	20,25	8 070
Gong Rádió Kft.	Kecskemét	29 810	18,32	5 460
Filantrop Kft.	Kecskemét	70 000	8,51	5 954
Homokhátság Fejlődéséért Kiem. Közhasznú Nonprofit Kft.	Nyárlőrinc	1 320	2,27	30
Dél-Kelet Magyarországi Iroda Nonprofit Kft.	Szeged	500	20,00	100
Hálózatos Televíziók Zrt.	Budapest	20 020	3,70	740
Bugaci Kisvasút Közsh. Társaság	Kecskemét	3 000	16,67	500
Összesen: 8 db		443 319		22 114
Mindösszesen: 24 db		7 407 974		4 569 126

Forrás: Kecskemét MJV. Önkormányzata 2011. évi zárszámadás

A gazdasági társaságok összetételében és működésében 2008-tól számos változás következett be. Ezek közül talán a legfontosabb, hogy a gazdasági társaságokról szóló 2006. évi IV. törvény 365. § (3) bekezdése alapján **a közhasznú társaságokat 2009. június 30-ig nonprofit gazdasági társasággá kellett átalakítani.** Ennek a kötelezettségnek az Önkormányzat, mint tulajdonos eleget is tett, s négy közhasznú társaságát (Hírös Sport Nonprofit Kft., Kecskeméti Szimfonikus Zenekar Kft., Stadion Nonprofit Kft., Kecskeméti TISZK Nonprofit Kiemelkedően Közhasznú Kft.) a megadott határidőre átalakította.

A jogszabályi kötelezettség mellett más átalakulások is lezajlottak, melyek a városüzemeltetéssel, illetve a sport- és szabadidős tevékenység biztosításával, a sportlétesítmények üzemeltetésével kapcsolatos feladatok hatékonyabb ellátását célozták. Ennek során, 2008-ban a Hírösgazda Kft. beolvadt a Városgazdasági Kft-be. A Széktó Kft. és a HÍRÖS-PARK Ingatlanhasznosító Kft. 2009-ben beolvadt a – mai nevén – Hírös Sport Szabadidő Létesítményeket Működtető és Szolgáltató Nonprofit Kft-be. A Kecskeméti TISZK Térségi Integrált Szakképző Központ Nonprofit Kiemelkedően Közhasznú Kft. esetében pedig a tulajdonosi összetétel, s az önkormányzat tulajdonosi hányadának nagysága módosult először 100%-ról 80%-ra, majd 2011-ben 98,29%-ra.

A megnövekedett feladatok ellátása miatt **2008 óta hat új többségi önkormányzati tulajdonban levő gazdasági társaságot alapított a város** (2008-ban: Hírös-Net Kft.; 2009-ben: Kecskeméti Televízió Nonprofit Kft., Kecskeméti Kulturális Központ Nonprofit Kft., Kecskeméti KSE Kft.; 2010-ben: Kecskeméti Városfejlesztő Kft.; 2012-ben: Kecskeméti Kortárs Művészeti Műhelyek Nonprofit Kft.), de ezen kívül is történtek meghatározó változások. Döntés született (243/2009. (VI. 25.) KH. sz. határozat) például arról, hogy a kizárólagos és többségi önkormányzati tulajdonú gazdasági társaságok költséghatékonyabb működése érdekében az önkormányzat 2010. január 1. napjától **egységes vállalatirányítási rendszert** vezetett be, melyhez szükséges infrastrukturális és működési háttér szintén kialakításra került. Az új rendszer működtetésével az adminisztrációs szolgáltatás gazdaságosan és magas színvonalon biztosíthatóvá vált, a vállalatirányítási rendszerben résztvevő nyolc cég esetében. A rendszer kialakításával létszám-, és költségcsökkenés, valamint további méretgazdaságossági előnyök váltak elérhetővé, nőtt a hatékonyság, s a rendszer immár harmadik éve eredményesen működik.

A közös adminisztrációban részt vevő gazdasági társaságok:

- Hírös Sport Nonprofit Kft.
- Városgazdasági Kft.
- Kecskeméti Szimfonikus Zenekar Kft.

- KIK-FOR Kft.
- Kecskeméti Termostar Kft.
- Kecskeméti Kulturális és Konferencia Központ Nonprofit Kft.
- Kecskeméti Televízió Nonprofit Kft.
- Kecskeméti Városfejlesztő Kft.

Az önkormányzati feladatok összetettsége, a város lakosságszámának növekedése, a lakosság és a gazdasági társaságok változó igényei, a központi finanszírozás csökkenése, illetve az önkormányzati bevételek növelésének kényszere, komoly kihívások elé állítja Kecskemétet. A város vezetése felismerte a vagyongazdálkodás fontosságát, ennek első elemeként bevezette a fentebb bemutatott egységes vállalatirányítási rendszert. A pontosabb tervezés, a költségek jobb nyomon követése, vagy éppen az irányítás és a tevékenységek racionális szervezése érdekében azonban újabb lépésekre is szükség lehet a jövőben.

6.3.4. Kecskemét vagyongazdálkodásának általános stratégiai célkitűzései

A 2008-ban elfogadott IVS-ben a vagyongazdálkodással kapcsolatban megfogalmazott célkitűzések néhány kiegészítéssel ma is aktuálisak és vállalhatók. Ennek alapfeltétele azonban, hogy a vagyongazdálkodásból származó bevételek, csak felhalmozási kiadásokra legyenek használhatók.

A vagyon működtetésére vonatkozó célok:

- pontos, megbízható és naprakész vagyontaszter vezetése, folyamatos felülvizsgálata, valamint ennek alapján az egyes vagyonelemek forgalomképesség szerinti elhatárolása,
- a földterületek, ingatlanok állományának egyenkénti felülvizsgálata, kihasználtságuk, funkciójuk meghatározása, fejlesztési lehetőségeik feltárása,
- az intézmények és gazdasági társaságok használatába adott vagyoni kör felülvizsgálata, a vagyonelemek koncentrációja,
- a kötelező feladatok ellátásához nem szükséges és bérbeadás útján sem hasznosítható vagyontárgyak bevétel-orientált hasznosítása, értékesítése,
- a sajtóterő felhasználásával és pályázati támogatás igénybevételével folyó beruházások kapcsán létrejövő új ingatlanok használatbavétele után a felszabadult vagyontárgyak hasznosítása.

Az állagmegóvására, felújítására vonatkozó célok:

- az önkormányzati ingatlanok folyamatos felmérése, problématerkép készítése, a felújítások átgondolt ütemezése,
- beruházási-felújítási tartalék képzése,
- a felújításokhoz szükséges források feltárása, forrásterkép készítése, önkormányzati ingatlan-felújítási alap létrehozása,
- megtérülés-vizsgálat, költség-haszon elv érvényesítése.

Az ingatlanállomány bővítésére vonatkozó célkitűzések:

- a stratégiai fejlesztési területek azonosítása, s ezeken a területeken önkormányzati ingatlanvásárlás koncentrációja,
- ingatlanvásárlási, vagyongazdálkodási alap létrehozása,
- befektetési portfólió kialakítása,
- az elérhető pályázati források feltárása, ipar- és logisztikai telephelyek kialakítása,
- önkormányzati bérlakásépítési program beindítása,
- kisajátítások, árveréseken való részvétel, vásárlás.

A korszerűsítésére vonatkozó célkitűzések:

- a vagyongazdálkodás körében fel kell mérni az ellátottsági szintet és a használhatósági szintet, amely nem csak a számviteli nyilvántartások alapján képezhető mutatók (pl. elhasználódási fok, használhatósági fok), szükség van helyszíni szemlékre, melynek során felmérésre kerül a funkcionalitás és kihasználtság, mely lehetőséget biztosít a kihasználatlan kapacitások hasznosítására, az eszközök bérbeadására, értékesítésére,
- az önkormányzati intézményhálózat teljes körű felmérése, a szükséges beavatkozások kataszterbe rendezése, a korszerűsítésre váró ingatlan költséghatékonyság szempontjából történő prioritási sorrendbe állítása.

6.3.5. Lakásgazdálkodási koncepció

Kecskemét Megyei Jogú Város Közgyűlésének Költségvetési és Vagyongazdálkodási Bizottsága a 26/2011. (II.7.) KVB. számú határozatával fogadta el a 2011. évi **Lakáshasznosítási javaslatot**, melyben határidő kitűzésével javasolta egyes bérlakások funkciójának újragondolását, és ehhez kapcsolódóan hasznosításuk új lehetőségeinek kidolgozását. A fenti bizottsági határozat értelmében 2011. év folyamán elkezdődött a bérlakás-állomány áttekintése, esetleges átstrukturálásának vizsgálata. Erre azért volt szükség, mert a bérlakások komfortfokozata szerteágazó, az összkomfortos társasházi lakásoktól, a komfort nélküli (általában udvaros) lakásokig minden komfortfokozatú lakástípussal rendelkezik az Önkormányzat, mely az elérhető lakások méretével (szobaszámával) kombinálva rendkívül nagy variációs lehetőséget nyújt, mind az önkormányzatnak, mind pedig a pályázóknak, hogy a számukra legoptimálisabb elhelyezési formát találhassák meg.

A felmérésekből adódó vizsgálati eredményeket felhasználva, Kecskemét Megyei Jogú Város Közgyűlésének Költségvetési és Vagyongazdálkodási Bizottsága a **33/2012. (II.15.) KVB. számú határozatával fogadta el a 2012. évi Lakáshasznosítási javaslatot**, melyben meghatározta az egyes lakástípusok körét, valamint a kedvezményes értékesítésre javasolt ingatlanokat és a rehabilitálandó területeket.

Az önkormányzat a bérlakás-állományának hasznosítása során, nem csak egy optimális szerkezetű bérlakás-állomány kialakítására törekszik, hanem szem előtt kívánja tartani az egyes célcsoportok eltérő igényeit, valamint a – tulajdonában lévő – lakásállomány egészére vonatkozó gazdaságos üzemeltethetőség kérdését is.

Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata lakásgazdálkodási feladatait az esélyegyenlőség szem előtt tartásával és teljes körű biztosításával látja el. A bérlők kiválasztása (lakások elosztása) Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének az önkormányzat tulajdonában lévő lakások bérletéről és elidegenítéséről szóló 32/1999. (XII.20.) önkormányzati rendelet alapján, pályázat útján történik, ami biztosítja a jelentkezők esélyegyenlőségét és kizárja minden fajta (faji, etnikai, vallási, stb.) megkülönböztetését.

A bérlakások területi elhelyezkedését vizsgálva megállapítható, hogy Kecskemét szinte majdnem minden városrészében, a városközponttól (Kossuth tér, Szabadság tér) a külterületi tanyáig (Szarkás, Méntelek, Szolnoki hegy) található bérlakásokat, ezzel biztosítható, hogy a kérelmező a lakóközösséghez közel, illetve akár azon belül is elhelyezéshez juthasson (39. ábra).

A bérlakások komfortfokozata szintén szerteágazó, az összkomfortos társasházi lakásoktól, a komfort nélküli (általában udvaros) lakásokig minden komfortfokozatú lakástípussal rendelkezik

Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata, mely az elérhető lakások méretével (szobaszámával) kombinálva rendkívül sok variációs lehetőséget nyújt a pályázóknak, hogy a számukra legoptimálisabb elhelyezési formát találhassák meg. Az Önkormányzat külön lakásokat tart fenn a fiatal és az idősebb korosztály igényeinek megfelelő szolgáltatással (Fiatal Házask Otthona, Nyugdíjsház), valamint lakhatást biztosít intézményei, gazdasági társaságai munkavállalói, valamint a leigazolt sportolók, művészek részére.

39. ábra: Önkormányzati tulajdonú lakások területi elhelyezkedése

Forrás: A KIK-FOR Kft. nyilvántartása alapján saját szerkesztés

Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata a bérlakásokat kezelő KIK-FOR Ingatlankezelő és Forgalmazó Kft.-vel együttműködve a következő évekre az alábbi lakásgazdálkodási célkitűzéseket határozta meg:

- *Önkormányzati tulajdonú lakások felújítása*

Az önkormányzat továbbra is támogatja az iparosított technológiával épült épületek energia-megtakarítását eredményező felújítását állami támogatás igénybevételével. A program szerint 2013-ig 100 millió Ft-os nagyságrendben (pl. 2009-2010 között 1.079.146,9 eFt, 2011-ben 509.623 eFt állt, illetve áll rendelkezésre) önkormányzati saját forrást biztosít, az állami támogatás igénybe vétele mellett.

- *Költség alapú bérlakás állomány fejlesztése*

Az állami támogatással megvalósult homokbányai 240 db felújított lakáson kívül újabb költség alapú bérlakások létesítése indokolt (mintegy 300 db), mivel rendkívül nagy ezekre az érdeklődés. A Kormány döntése értelmében Kecskemét a homokbányai térségben lévő több ingatlan tulajdonjogát kapta meg térítésmentesen részben bérlakás-fejlesztési célból. Jelenleg folynak az egyeztetések a felújításukkal kapcsolatban.

- *Szociális alapon bérbbe adható lakások fejlesztése*

Fő célkitűzés a jó műszaki állapotú lakásállomány megtartása, folyamatos karbantartással, felújítással a lakásállomány műszaki állapotának szinten tartása. A rossz műszaki állapotú, mintegy 8%-nyi lakásállomány teljes felszámolása indokolt. A lakások pótlása jó műszaki állapotú lakások vásárlásával és építésével, valamint a még menthető lakások felújításával lehetséges. Ez utóbbi törekvésre mutat jó példát, a szociális alapon bérbbe adható lakásállomány egy résznek (10 helyrajzi számon 12 lakás) – Kecskemét szociális városrehabilitációs projektjének keretében – teljes körű felújítása, amely 2013. év folyamán megtörténik. A többi lakás karbantartása, felújítása a város anyagi teherbíró képességének és pályázati lehetőségeinek függvényében valósul meg.

- *Nagy értékű ingatlanok, telkek értékesítése*

Önkormányzatunk több olyan rossz műszaki állapotban lévő lakással rendelkezik, melyek bérbbeadásra nem alkalmasak, bontásuk indokolt. Ezen ingatlanok estében a bérlők elköltöztetése folyamatos, ezt követően kerülhet sor a jó beépíthetőségi tulajdonságokkal rendelkező, nagy alapterületű, belvárosi vagy belvároshoz közeli területek értékesítésére (pl: Kaszap u. 7., Bocskai u. 17., Belső-Szegedi úti tömbházak).

- *Felújításra kerülő költségtérítéssel lakásállomány bővítése*

Egyre kevesebb igény jelentkezik a Fiatal Házasként Otthonában (FHO) történő elhelyezésre, ugyanakkor egyre nagyobb igény van a felújított bérlakások bérbbeadására. Ezt figyelembe véve hozta meg az önkormányzat azt a döntést, hogy a Széchenyi sétány 4. sz. alatti épület marad csak részben FHO-ként, a Petőfi Sándor utcai épületben lévő lakások, valamint a Széchenyi sétány 4. sz. alatti épület másik része folyamatos felújítást követően költségtérítéssel formában fog működni.

7. AZ ANTISZEGREGÁCIÓS TERV EREDMÉNYEI ÉS A JÖVŐBELI FELADATOK

7.1. A szociális helyzet alakulása a városban

A kecskeméti társadalmon belül az elmúlt 3-4 év folyamán az eladósodás és a gazdasági válság következtében a jövedelmi olló folyamatos nyílását figyelhettük meg így – ebből is adódóan – óriási különbségek alakultak ki az egyes társadalmi rétegek lehetőségeiben és az életkörülményeikben. Míg a magasan iskolázott, jól képzett és több nyelvet beszélő emberek számos munkalehetőség közül választhattak, s növekvő jövedelmekről számoltak be, addig a társadalom egy jelentős rétegében az eladósodás és a munkahely elvesztése következtében a folyamatos lecsúszás jeleit láthattuk, melyet jól tükröz a szociális segélyezési adatok elmúlt évekbeli alakulása (26. táblázat).

26. táblázat: Szociálisan rászorultak számának változása néhány ellátástípusban

Ellátás típusok (részeseültek száma, fő)	2007	2008	2009	2010	2011
Aktív korúak ellátása	1815	1994	2800	2865	2895
Lakásfenntartási támogatás	2565	3646	3791	3811	4564
Átmeneti segély	3865	3445	4817	5358	4404
Adósság csökkentési támogatás	129	228	423	595	604
Rendkívüli gyermekvédelmi támogatás	2178	2548	3763	3968	3150

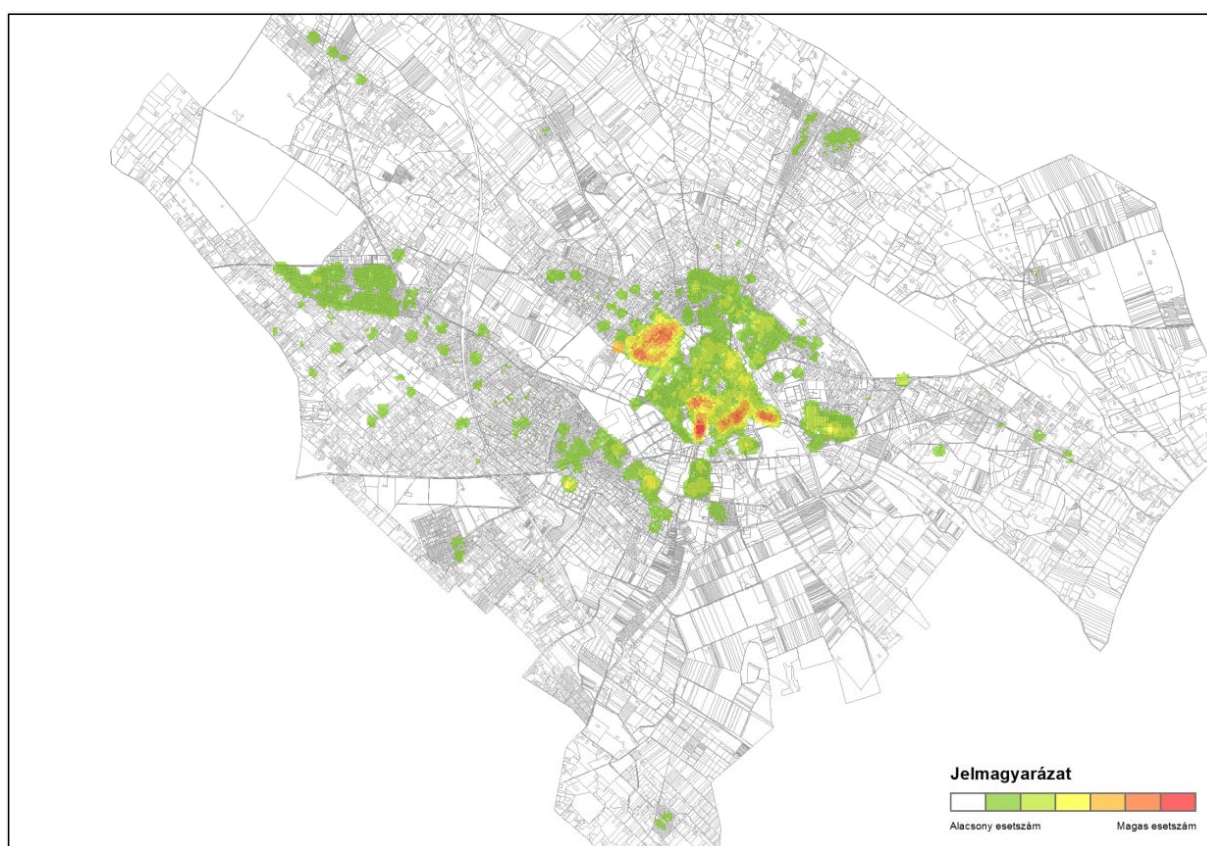
Forrás: Kecskemét Megyei Jogú Önkormányzat adatszolgáltatása 2011.

A szociális ellátásban részesülők száma az elmúlt években szinte mindegyik mutató esetében növekedést jelezett Kecskeméten, mely jól mutatja a pénzügyi-gazdasági válság következtében mindinkább felszínre kerülő szociális problémákat. Az országos átlaghoz képest kedvezőbb és jelentős számú munkalehetőség ellenére látható az is, hogy napjainkban a munkanélküliség egy viszonylag magas szinten (5200-5400 fő) stabilizálódott (ld. 3. fejezet 13. ábra), ami egy szerkezeti munkanélküliség kialakulására utal a városban. A Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat részletes adataiból látható, hogy elsősorban az alacsony iskolai végzettségű (az összes munkanélküli mintegy harmada semmilyen végzettséggel nem rendelkezik) és az idősebb (46 év feletti) korosztályokba tartozók körében magas a munkanélküliség szintje (az összes munkanélküli több mint harmada). Ugyancsak kedvezőtlen folyamat, hogy az utóbbi években folyamatosan nőtt a pályakezdő (az összes regisztrált munkanélküli 8,4%-a), s ezen belül is a diplomás pályakezdő munkanélküliek száma és aránya (7,9%). Napjainkban elsősorban ezek a munkájukat veszítő, vagy munkahellyel nem rendelkező társadalmi rétegek, valamint a gyermeküket egyedül nevelő szülők, a romák és az egyedülálló nyugdíjasok képezik a leginkább kiszolgáltatott helyzetben lévők egyre szélesedő csoportját.

7.2. A szegregáció megjelenési formái és területi jellemzői

A szegregációs folyamatok azonban nem csak az egyes társadalmi csoportok, etnikumok szintjén jelentkeznek, hanem értelmezhetők a mindennapi tevékenységek esetében is (pl. oktatási, munkahelyi). A legszembetűnőbb megjelenési formája azonban mégis a területi, lakóhelyi szegregáció, melyet az önkormányzat által nyújtott segélyek alapján is megfelelően nyomon lehet követni (40. ábra).

40. ábra: Segélyezési kérelmek számának területi eloszlása*

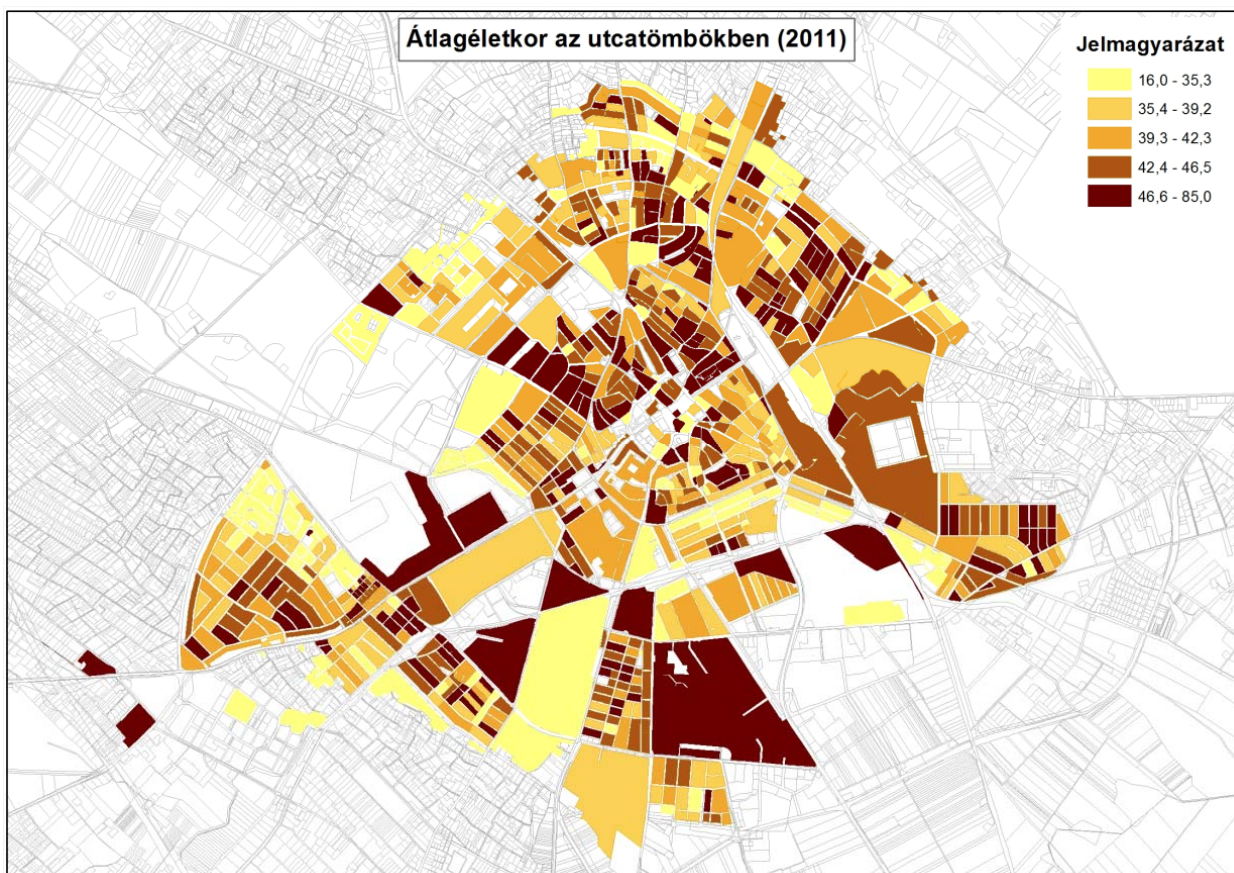
Forrás: Kecskemét MJV. Önkormányzata adatszolgáltatása alapján saját szerkesztés

*A térinformatikai adatbázis 45.540 segélyezési esetszám alapján készült

A város testén belül kialakult szegregátumok, vagy szegregáció által veszélyeztetett területek csak kisebb részben új megjelenésűek. A legtöbb alacsony státuszú terület a város történelmi fejlődése (cigányváros), az urbanizációs folyamat sajátosságai (iparosított technológiával épített lakótelepek tömeges építése, pl. Széchenyiváros, kisebb részben Árpádvaros) következtében, vagy a város különböző részeinek eltérő fejlődéséből, egyes területek elhanyagolásából, a közszolgáltatások kiépítésének elmaradásából (Műkertváros, Halasi úti lakótelep, Szeleifalu), vagy a népesség előregedéséből (Belváros ÉK-i része) alakultak ki (41. ábra). Bár új területi folyamatokat is megfigyelhetünk, melynek következtében a legrosszabb helyzetben lévő társadalmi csoportok a város környezetében elhelyezkedő elnéptelenedett és/vagy műszakilag

rossz állapotban lévő – ebből is adódóan olcsó – külterületi tanyákra költöztek ki. A legtömegesebb (szociális alapú) kiköltözési folyamatot talán Szarkás külterületi határrészben figyelhetjük meg.

41. ábra: A népesség korösszetétele Kecskemét városában

Forrás: A Népességnyelvántartó adatai alapján saját számítás

A városon belüli szegregátumok lehatárolása 2008-az antiszegrágációs tervben **az ún. alacsony státuszú népesség megfelelő mutatóinak** (iskolai végzettség, korösszetétel, segélyezési adatok, munkanélküliség), **a környezeti viszonyoknak és a lakóterület műszaki tulajdonságainak** figyelembe vételével történt.

A KSH értelmezésében szegregátumnak tekintjük azokat a területeket, ahol az alábbi **6 mutató** közül legalább három teljesül:

- alacsony iskolázottság
- alacsony gazdasági aktivitás
- munkanélküliség magas szintje
- szegénység és kirekesztettség magas szintje
- erősen leromlott lakókörnyezet
- lakóépületek alacsony energiahatékonysága

A 2001-es népszámlálási adatok és a fentiekben bemutatott kritériumok alapján a KSH által történő lehatárolás eredményeképpen **8 szegregátum jelenlétét határozták Kecskeméten** (42. ábra).

42. ábra: Kecskemét szegregált területei a KSH 2001-es népszámlálási adatai alapján

Forrás: Kecskemét MJV. Integrált Városfejlesztési Stratégia 2008.

Az azonosított szegregált körzetek részletes vizsgálata a 2008-as IVS 7. fejezetét képező antiszegregációs terv keretében történt meg. Fontos megállapítani, hogy **a kijelölt 8 terület közül háromban különböző okok miatt** (vagy egyáltalán nem volt a terület szegregátum, vagy azóta már revitalizálták a területet) napjainkban **már nem beszélhetünk területi alapú szegregációról**. A konkrét területeket vizsgálva kiemelhetjük, hogy **a kettes számmal jelölt terület** a város legnagyobb lakótelepének peremén **idősek otthona** funkciót tölt be a hozzákapcsolódó nyugdíjasházakkal (Margaréta Otthon). Az alacsony státuszú lakosság igen magas arányáért az otthon és a nyugdíjasházak néhány aktív korú lakója a felelős, akik korukból következően is általában alacsonyabb végzettségűek, s nyugdíjasként kereső tevékenységet sem folytatnak. A másik két terület esetében – **az ötös és hatos számmal jelzett területeken** – az adatfelvétel időpontja okozta a problémát, hiszen a 2001-es népszámlálás idején még valóban létező szegregátumokat a város a kétezres évek közepén felszámolta (volt kádgyár területe, valamint

a Szinyei Merse Pál utca környéke a Műkertvárosban). **Az ötös számmal jelzett terület** nagyobbik, nyugati részén – a volt kádgyár területe és a mögötte elhelyezkedő Szultán utcai barakkok – a nagyobb részt ipari funkciójú terület például több fázisban átalakult. A régi iparterület helyén létrejött a Baumax áruház, valamint új szolgáltatói (DÉMÁSZ, TERMOSZTÁR, Autómosó) és kereskedelmi telephelyek alakultak ki. A kádgyári iparterület és a barakkalakások felszámolásával napjainkra az érintett terület képe sokkal rendezettebb, mint a 2001-es népszámlálás idején volt, szegregációra utaló problémák már csak a Szultán utcától keletre fedezhetők fel. **A hatos számmal jelzett Műkertvárosi területen** (Szinyei Merse Pál utca) pedig a régi rossz állapotú lakásokat elbontották, s helyette sorházak épültek, s környezetük is megújult.

Jelenleg szegregált területnek az 1-es számmal jelzett Mátyás király körút menti lakótömböt, a 3-as és 4-es szeleifalui szinte egybefüggő területeket, az 5-ös számú terület keleti részén elhelyezkedő utcákat (Szegedi út, Zsinór utca), továbbá a 7-es számmal jelzett Ürgés városrész déli részét és a 8-as számú, Praktiker áruház melletti barakkokat tekinthetjük. A felsorolt hátrányos helyzetű területek kapcsán megállapítható, hogy az 1-es számú területet kivéve a szegregáció minden formája jelentkezik a felsorolt szegregátumokban (27. táblázat).

27. táblázat: A szegregáció különböző formáinak megjelenése a KSH által kijelölt területeken

	MUNKAHELYI SZEGREGÁCIÓ	LAKÓHELYI SZEGREGÁCIÓ	OKTATÁSI SZEGREGÁCIÓ
1. Mátyás király körút menti lakótömb (2. körzet)	✓	✓	
2. Margaréta Otthon és nyugdíjasházak (10. körzet)			
3. Szeleifalui tömb I. (3. körzet)	✓	✓	✓
4. Szeleifalui tömb II. (3. körzet)	✓	✓	✓
5. Kossuthváros délnyugati pereme (4. körzet)	✓	✓	✓
6. Műkertvárosi tömbök (4. körzet)			
7. Ürgés déli fele (4. körzet)	✓	✓	✓
8. Praktiker áruház mögötti barakkok (4. körzet)	✓	✓	✓

Forrás: KSH Népszámlálás (2001), illetve a helyi népesség-nyilvántartási, segélyezési és gépjármű-nyilvántartási adatok (2006 és 2007).

7.3. A szegregáció elleni küzdelemben eddig elért eredmények és a jövő feladatai

Az elmúlt években számos részterületen ért el eredményeket az önkormányzat. Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény alapján 2009-ben elkészült és elfogadásra került Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata **Települési**

Esélyegyenlőségi Programja. A jogszabályban foglaltak alapján a dokumentumban megtörtént a településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének feltárása, továbbá meghatározásra kerültek ezen csoportok esélyegyenlőségét elősegítő célok.

Új Ifjúsági Cselekvési Terv készült, mely figyelembe vette Kecskemét társadalmi-gazdasági helyzetét, a városban élő fiatalok igényeit és az ifjúsági területen dolgozó szakemberek javaslatait. A cselekvési tervet a Közgyűlés a 442/2009. (XI. 26.) KH. számú határozatával fogadta el.

Előrelépés történt a **tartós munkanélküliek és csökkent munkaképességűek foglalkoztatása** tekintetében. A rendszeres szociális segélyben részesülők közül a Családvédelmi Osztály 2001-2009. között szervezte a tartós munkanélküliek időleges foglalkoztatását a különböző önkormányzati intézményeknél és társaságoknál. A 2010. évtől kezdődően a Kecskemét és Térsége Többcélú Társulás megállapodás alapján látja el a feladatot. A közcélú foglalkoztatás területén 2010-ben jelentős eredményeket értünk el, mivel a tartós munkanélküliek közül júniusban már több mint 700 főt foglalkoztatott a Társulás.

Megtörtént a város **Szociális Szolgáltatástervezési Konceptiójának** felülvizsgálata és kiegészítése 2010 folyamán. Ebben a dokumentumban meghatározták a szociális szolgáltatások fejlesztésének alapelveit, irányait, céljait és feladatait amelyeket a település a szociális szolgáltatások biztosítása, fejlesztése során követ, illetve amelyekkel orientálni kívánja a szociális szolgáltatások fejlesztésének további szereplőit. A koncepcióhoz kapcsolódóan felülvizsgálták a szociális ellátórendszer működését, s bár megállapították, hogy az intézményi telephelyek feltételei az utóbbi pár évben javultak, az önkormányzat, valamint az Egészségügyi és Szociális Intézmények Igazgatósága folyamatosan dolgozik egy olyan átalakításon, amellyel a szociális szolgáltatások megfelelő elhelyezését, a racionális feladatellátás figyelembe vételével tudja biztosítani.

Megszületett **Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzatának Intézkedési terve a közoktatási feladatellátására, intézményhálózatának-működtetésére és -fejlesztésére (2008-2014)**, melyben foglalkoznak többek között a közoktatás társadalmi egyenlőtlenségeket újratermelő szerepének csökkentésével, az egyenlő bánásmód elvének érvényesítésének szükségességével, valamint a diszkriminációmentesség, szegregációmentesség és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók oktatási és társadalmi integrációjának támogatásával.

A bemutatott programok mellett **az elmúlt években számos felújítás és beruházás is megvalósult** a kecskeméti szociális intézményrendszeren belül (28. táblázat), mely alapvetően befolyásolja a szegregáció elleni küzdelmet.

28. táblázat: Kecskemét szociális ellátórendszerben történt jelentősebb felújítások és beruházások

Megnevezés	Teljesítés éve	Fejlesztési összeg (eFt)
Felújítások:		
Platán Otthon fűtőkorszerűsítése	2008	27980
Platán Otthon mosoda felújítása	2008	1537
Margaréta Otthon tető-, konyhafelújítás	2008	5015
Széchenyivárosi Bölcsőde átalakítása	2008	504
Hunyadivárosi Bölcsőde felújítása	2008	1725
Platán Otthon mosoda burkolat felújítása	2009	2078
Árpádvárosi Bölcsőde teraszburkolat	2009	5000
Platán Otthon fűtőkorszerűsítés	2009	26019
Ipoly u. 1. felújítása	2010	11000
Csongrádi u. 26. akadálymentesítése	2010	6000
Felújítások összesen:	2008-2010	86858
Beruházások:		
Gondozóház kialakítása	2009	36484
Platán Otthon betörésjelző	2009	1092
Beruházások összesen:	2008-2010	37576

Forrás: Kecskemét MJV. Önkormányzat Szociális Szolgáltatástervezési Konceptiója 2010.

Az önkormányzat 2008 óta történt legfontosabb intézkedéseit és fejlesztéseit az alábbiakban lehet összefoglalni:

- A Margaréta Otthon és a Platán Otthon beintegrálódott az Egészségügyi és Szociális Intézmények Igazgatóságának szervezetébe. Az összevonás a technikai költségek csökkenését és a szakmai munka összehangoltabb ellátását eredményezte.
- Felújításra került a Hunyadivárosi Bölcsőde, és uniós pályázati forrásokból jelentős infrastrukturális fejlesztések történtek a Forradalom Utcai Bölcsődében és a Lánchíd Utcai Bölcsődében.
- Helyben központosított közbeszerzéssel az intézmények étkeztetési (főzés, szállítás), karbantartási, valamint őrzés-védelmi feladatait külső cégek vették át.
- Mélyült a kapcsolat a szociális feladatokat ellátó civil szervezetekkel, mely a további feladatellátás biztosítását eredményezheti.
- Az önkormányzat új alapokra helyezte a szociális intézmények ingatlanhasznosítását, amelynek végrehajtásával fejleszthetőek lesznek a szociális ellátások.
- A közcélú munkába minden eddiginél több, tartós munkanélküli személy került bevonásra.

A fejlesztések – a finanszírozási nehézségek ellenére – az elkövetkező években sem állnak le. A szociális szolgáltatásfejlesztési koncepcióban a szociális és gyermekjóléti ellátórendszerrel kapcsolatos célok és programok megfogalmazása mellett, rögzítették szükséges fejlesztési feladatokat is (29. táblázat).

29. táblázat: A hiányzó feladatok biztosítására, valamint az egyes ellátások bővítésére vonatkozó feladatok

Fejlesztési cél	Projekt rövid leírása	Tervezett költség (eFt)	Megvalósítás tervezett időpontja
ESZII Platán Otthonának rekonstrukciója	Platán Otthon teljes rekonstrukciója, esetlegesen fogyatékosok gondozóházának kialakítása az intézmény területén	300.000	2012-2013
Bölcsődék épületeinek felújítása	A bölcsődék elhelyezéséül szolgáló épületek folyamatos felújítása, tárgyi eszközeinek cseréje	300.000	2011-től folyamatos
ESZII Platán Otthonának bővítése	A Platán Otthon üres épületében 36 férőhelyes idősek otthona részleg kialakítása, ezzel egyidejűleg a Belsőnyíri 25 férőhelyes részleg megszüntetése	60.000	2010-2011
Hajléktalanok ellátásának bővítése és kiszérszűkítése	Hajléktalanok otthonának létrehozása civil vagy egyházi szervezettel együttműködve, illetve a hajléktalan-ellátás kiszérszűkítése	60.000	2011-
Szenvedélybetegek átmeneti otthoni ellátásának biztosítása	30 férőhelyes szenvedélybetegek átmeneti otthona ellátás biztosítása civil vagy egyházi szervezettel együttműködve	25.000	2015
Pszichiátriai betegek átmeneti otthoni ellátásának biztosítása	30 férőhelyes pszichiátriai betegek átmeneti otthona ellátás biztosítása civil vagy egyházi szervezettel együttműködve	25.000	2015
Őszirózsa Időskorúak Otthonának bővítése	Őszirózsa Időskorúak Gondozóháza ellátási igényektől függő bővítése 8-10 férőhellyel	10.000	2012

Forrás: Kecskemét MJV. Önkormányzat Szociális Szolgáltatástervezési Konceptiója 2010.

Az antiszegregáció elleni küzdelemben elképzelhetetlen, hogy a szegregált területeken belül – mind a szakmai indokok, mind pedig a szociális szférára fordítható szűkös összegek miatt – **a helyi részönkormányzat, a civil szervezetek, egyházi és oktatási-nevelési intézmények feladatokat ne vállaljanak** a helyi szegregációs jelenségek felszámolásának érdekében. A város a szegregációs jelenségek megszüntetésére törekszik, amit egy hosszú távú, számos tényezőt figyelembe vevő, s az adott terület (városrész) sajátosságainak megfelelően elkészített, továbbá a városfejlesztési koncepciójához is jól illeszkedő stratégia segítségével képes csak megvalósítani. Az egész város jövője, kiegyensúlyozott fejlődése szempontjából fontos az elmaradott városrészek rehabilitációja, a helyi társadalom felzárkóztatása, de ez nem lehet eredményes szélesebb körű kormányzati segítség nélkül. Az önkormányzatok lehetőségei ugyanis korlátozottak, hiszen folyamatosan csökkenek a szociális ellátásokra, programokra fordítható állami támogatások. Az antiszegregációs terv végrehajtása azonban olyan mértékű finanszírozást igényel, melyet sem az érintett szolgáltatást nyújtó intézmények, sem a fenntartó önkormányzat önerőből nem képes

biztosítani. A terv megvalósulását tovább nehezíti, hogy kevés olyan állami kezdeményezés, komplex elképzelés, ösztönző, vagy éppen pályázati kiírás van, – a jogszabályi környezet rendezetlenségéről nem is beszélve – mely segíthetné a szegregált területek felszámolását, így az önkormányzatok csak a lehetőségeikhez mérten tudnak előrehaladni az antiszegregációs stratégiájának megvalósításában.

7.4. Az antiszegregációs terv prioritásai és cselekvési programjai

A társadalmi integrációs és felzárkóztató programok természetükből fakadóan hosszabb időtávra megfogalmazott beavatkozási tervek. Figyelembe véve a 2008 óta eltelt rövid időt és a szociális területen felmért folyamatokat és a problémák természetét, az antiszegregációs tervben megfogalmazott fejlesztési prioritások, s hozzájuk kapcsolódó cselekvési programok napjainkban is tarthatók.

Az antiszegregációs terv prioritásai:

1. Szociális beavatkozás
2. Oktatás
3. Egészségi állapot javítása
4. Foglalkoztatás bővítése

A szociális beavatkozáshoz kapcsolódó cselekvési programok

1.1. Kecskeméti Cigány Szociális Segítő Hálózat

Célkitűzések:

- a roma társadalom tájékoztatása, oktatása, integrációjának elősegítése
- roma származású segítők kiképzése és foglalkoztatása
- köztisztasági felelősök alkalmazása
- az iskolai szegregáció csökkentése
- a roma lakosság iskolázási helyzetének javítása
- a RNÖ előkészítő tevékenysége a Polgármesteri Hivatalhoz forduló, a hatóságokkal való kommunikációban nehézségekkel küzdő roma ügyfelek számára
- roma származású ügyintézők alkalmazása a Polgármesteri Hivatal azon osztályain, ahol jelentős mértékű a roma ügyfélforgalom

1.2. Esélyteremtő program az alacsony státuszú családok részére

Célkitűzések:

- felmérés készítése azokról a családokról, akik részt vennének a programban

- a résztvevő családokban jelenlévő legfontosabb problémátípusok meghatározása
- roma származású családgondozók fölkészítése és alkalmazása
- csoportos szociális munka a programban résztvevő családok felnőtt tagjaival
- segítségnyújtás a családon belüli problémák megoldásában (házastársak illetve szülő-
gyermek között)
- segítségnyújtás a rendelkezésre álló ellátások (pl. orvos, védőnő, közoktatás, civil szociális
szolgáltatások) megismerésében és igénybe vételében
- segítségnyújtás az elhelyezkedésben (megkeresni azon munkáltatókat, akik a programban
résztvevők számára készségüknek, képességüknek megfelelő állást tudnak biztosítani)
- bevonás betanító- vagy szakképzésekbe, ezzel párhuzamosan segítségnyújtás a családoknál
újjonnan felmerülő problémák megoldásában, a gyermekek nappali elhelyezésében (az
óvodai beíratás elintézésében), továbbá az ügyintézésben, az intézményekkel és a
hatósággal való kapcsolattartásban
- a program lezárulását követően – szükség esetén – utógondozás
- a helyi részönkormányzat, civil szervezetek, intézmények (egyházak, oktatási-nevelési
intézmények) konkrét tervezett összefogása a szegregációs motívumok felszámolása
érdekében
- az esélyegyenlőségi mentorok alkalmazása

1.3. Adósságkezelési tanácsadói rendszer

Célkitűzések:

- az alacsony státuszú népesség további lecsúszásának megakadályozása
- preventív feladatok ellátása az adósságspirálba kerülés elkerülése érdekében
- az uzsorakamatra történő hitelezés visszaszorítása, felszámolása
- a RNÖ bevonása a rendszer működtetésébe

1.4. A szabadidő értelmes eltöltésének elősegítése

Célkitűzések:

- bekerített játszótér építése, melyet a szegregálódott lakosság tagjai közé tartozó polgárőrök
fognak őrizni
- közösségi központ kialakítása a Mezei utcában
- kulturális és sportrendezvények szervezése, elsősorban az utcán csellengő gyermekek
számára (pl. sportolás, művészeti szakkörök)

- a kecskeméti romák hagyományos sportjainak, a labdarúgásnak és az ökölvívásnak a népszerűsítése, foglalkozások és versenyek szervezése
- gyermek- és felnőtt táncoktatás és bálók szervezése (társas- és cigány táncok)
- az iskolák tanítási időn túli, közösségi térként való működésének erősítése

1.5. A közvélemény formálása a romák integrációjának elősegítése érdekében

Célkitűzések:

- a lakosság folyamatos informálása az antiszegregációs terv teljesüléséről és egyes elemeinek megvalósulásáról (a helyi sajtón, illetve a város honlapján keresztül)
- a szegregátumokban élő lakosság tájékoztatása az őket érintő, szegregációt csökkentő projektekről részletes és egyszerűen megfogalmazott levelekben
- olyan lehetőségek megteremtése, ahol a roma és magyar gyermekek, fiatalok átélhetik a közös munka, eredmény, siker érzését (pl. közös produkciók, színelőadások, sportversenyeken vegyes csapatok, „nyitott iskola” program) – illetve az iskolai elkülönítés felszámolása a város teljes területén
- a roma kultúra, hagyományok rendszeres bemutatása a többségi társadalom számára (pl. fesztiválok, kiállítások, főtéri rendezvények)

1.6. A lakókörnyezet szegregáltságának csökkentése

Célkitűzések:

- a szegregátumok infrastrukturális ellátottságának szinten tartása, hiányosságok esetén fejlesztése
- segítségnyújtás az alacsony státuszú lakosok lakókörülményeinek javításához, illetve nem szegregált környezetbe való áttelepülésükhöz
- az 5. 7. és 8. sz. szegregátum funkcionális ellátottságának bővítése, közterületeinek rendbetétele, új közösségi központ megépítése és az önkormányzati lakásállomány egy részének felújítása

Az oktatáshoz kapcsolódó cselekvési programok

2.1. Az óvodáztatás kiterjesztése a roma lakosság körében

Célkitűzések:

- a roma származású gyermekek szocializációs hátrányainak csökkentése
- aktív kapcsolat kiépítése a szülőkkel
- óvodai nyíltnapok szervezése, az óvodai életről roma gyermekek vonatkozásában tapasztalatokkal rendelkező pedagógusok és szülők meghívása

- a korai óvodáztatást vállaló családok számára rendkívüli segély folyósítása (ruházat, tornaruha, lábbeli stb.)
- óvodáztatási támogatás

2.2. Az oktatási esélyegyenlőség elősegítése

Célkitűzések:

- az iskolák ellátása képességfejlesztő eszközökkel, fejlesztőpedagógussal, a szegregáció és az inverz-szegregáció felszámolása
- pedagógusok (köztük lehetőleg roma származásúak) képzése, fölkészítése, a Cigány Helyi Kisebbségi Önkormányzat és romológus szakember bevonásával
- a különleges gondoskodást igénylő gyermekekkel foglalkozó pedagógusok megfelelő fölkészítése, számukra minőségi juttatás biztosítása
- inkluzív, integráló nevelés-oktatás már kiscsoportos kortól minden iskolában
- délutáni foglalkozások, korrepetálások a gyöngébben tanulók fölzárkóztatására
- kulturális rendezvények csoportos látogatása
- szabadidős programok és nyári táboroztatás
- a továbbtanulásra való fölkészítés javítása
- cserehetek és -hónapok szervezése a város óvodái között
- a kulcskompetenciák megalapozása, megszilárdítása az 1-6. évfolyamon, folyamatos, egyénhez igazodó fejlesztés, a kulcskompetenciák bővítése az iskolázás további szakaszain
- a tanulók tanulási nehézségeinek feltárása, problémái megoldásának segítése az iskolai nevelés-oktatás egész folyamatában és valamennyi területén
- a tanulók személyiségének megismerése, az ahhoz illeszkedő pedagógiai módszerek alkalmazása
- a tanulók önmagukhoz és másokhoz viszonyított kiemelkedő teljesítményeinek, tehetségjegyeinek feltárása, fejlesztése a tanórákon, más iskolai foglalkozásokon és e tevékenység támogatása az iskolán kívül
- egységes, differenciált és egyénre szabott tanulási követelmények, ellenőrzési-értékelési eljárások alkalmazása
- a tanulási kudarcok kompenzációja, képesség kibontakoztató programok indítása az iskolákban
- az iskolai gyermekvédelmi felelősök szoros és hatékony együttműködése a szociális ellátórendszerrel

- az alacsony státuszú, szegregátumokban élő gyermekek tanulmányi ösztönzése (pl. Év tanulója díj alapítása), a jó képességű, de hátrányos helyzetű szegregátumokban élő gyermekek kiemelése
- - interaktív személyiségfejlesztő csoportfoglalkozások szervezése az alacsony státuszú családokban és szegregátumokban élő tanulók számára, az iskolai gyermekvédelmi felelősökkel együttműködésben
- a közép- és felsőoktatásban tanuló roma fiatalok folyamatos nyomon követése, számukra ösztöndíj folyósítása

2.3. Az integrált oktatás megvalósítása a város oktatási intézményeiben

- a szegregált intézmények főszaolása
- az iskolák, a szülők és a gyermekek fölkészítése az új helyzetre, környezetre
- - a távoli iskolát választó gyermekek mobilizálása (pl. ingyen bérlet, iskolabusz)
- a távoli iskolát választó gyermekek beilleszkedésének figyelemmel kísérése, segítése

2.4. A szakképzési rendszer közelítése a piaci igényekhez

Célkitűzések:

- a térségben piacképes szakmák oktatása (műszaki, informatikai, pénzügyi, mezőgazdasági szakterületen). A képzés során olyan szakmák elsajátítására nyílik lehetőség, amelyek a városban és a kistérségben – a Dél-Alföldi Regionális Munkaügyi Központ Kecskeméti Kirendeltség és Szolgáltató Központ jelzése alapján – igazoltan hiányszakmának minősülnek
- internet-alapú távoktatás, kötetlen tanulási programok, informatikai írástudás megszerzése, idegennyelv-tudás fejlesztése.

Az egészségi állapot javításához kapcsolódó cselekvési programok

3.1. A védőnői jelzőrendszer megerősítése, funkcióinak bővítése

Célkitűzések:

- az alacsony státuszú családokban születő gyermekek fokozott figyelemmel kísérése a születés pillanatától
- az érintett családok életvitelének, higiénias szokásainak az egészségmegőrzés irányában való befolyásolása, a mindennapi higiénia és a szakemberekkel való kapcsolattartás szükségességének elfogadtatása személyes ráhatással, felvilágosítással
- - a szociális alapellátás szoros együttműködése a jelzőrendszeri tagokkal az egészségügy és oktatás területén (pl. az iskolai védőnők fokozott kapcsolata a szociális ellátórendszerrel)

- a jelenleginél szorosabb együttműködés a gyermekorvosokkal
- a négyéves korosztály egészségi állapotának felmérése, együttműködésben a város gyermekorvosaival és a Polgármesteri Hivatal Családvédelmi osztályával
- a családok és gyermekek egészségügyi, mentálhigiéniai gondozási szokásokkal történő megismertetése és gyakoroltatása az óvodákban

A foglalkoztatás bővítéséhez kapcsolódó cselekvési programok

4.1. A hátrányos helyzetben élők foglalkoztatottságának növelése

Célkitűzések:

- támogatott munkahelyek létrehozása az alacsony státuszú népesség részére
- a közmunkaprogram kiszélesítése, a Cigány Helyi Kisebbségi Önkormányzat erősebb bevonása a közmunka szervezésébe
- helyi foglalkoztatási központ felállítása a Családvédelmi Osztály és a Kistérségi Iroda együttműködésével
- a roma származású fiatalok felsőfokú diplomaszerzésének, munkához jutásának kiemelt támogatása
- a roma lakosság foglalkoztatásáért tevékenykedő civil szervezetek fokozottabb támogatása kiemelt pályázatok útján

4.2. A kecskeméti roma célcsoportok munkaerőpiaci integrációjának elősegítése

Célkitűzések:

- alacsony foglalkoztatási eséllyel rendelkező roma származású munkanélküliek képzése és a munkaerőpiacra történő visszatérésük elősegítése (a Kecskeméti Regionális Képző Központ bevonásával)
- esélyegyenlőség elősegítése távmunkára való felkészítéssel
- mentori program beindítása

7.5. A szegregált területeket érintő városfejlesztési programok

A statisztikai kritériumok alapján kijelölt szegregátumok közül három terület esetében teljesülnek az önálló antiszegregációs terv készítésének feltételei (30. táblázat). Az 1., a 3. és a 8. sz. terület lakosságának száma nem haladja meg a 100 főt, a 2. sz. terület módszertani hiba eredményeképpen került kijelölésre, a 6. sz. szegregátum pedig időközben fölszámolásra került. Földrajzi közelségük és hasonló adottságaik miatt azonban a mind a 4-es, mind pedig a 7-es számú terület programjai kiterjesztendők a velük szomszédos 3-as, illetve 8-as számú szegregátumokra is.

30. táblázat: **Önálló antiszegregációs terv készítésének szükségessége az egyes szegregátumok esetében**

Szegregátum neve	Önálló stratégia szükséges	Indoklás	Megjegyzés
1. Mátyás király körút menti lakótömb	nem	Lakossága kevesebb mint 100 fő.	
2. Margaréta Otthon és nyugdíjasházak	nem	Módszertani hiba alapján került kijelölésre.	
3. Szeleifalui tömb I.	nem	Lakossága kevesebb mint 100 fő.	A 4. körzetre vonatkozó stratégia e körzetre is kiterjesztendő.
4. Szeleifalui tömb II.	igen		
5. Kossuthváros délnyugati pereme	igen		A Mezei város és Ürgés szociális városrehabilitáció keretében kerül kidolgozásra és megvalósításra
6. Műkertvárosi tömbök	nem	A szegregátum időközben fől számolásra került.	
7. Ürgés déli fele	igen		A Mezei város és Ürgés szociális városrehabilitáció keretében kerül kidolgozásra és megvalósításra
8. Praktiker áruház mögötti barakkok	nem	Lakossága kevesebb mint 100 fő, de összefüggő területet alkot az 5-ös és 7-es területekkel, így részét képezi a szociális városrehabilitáció akcióterületének	A Mezei város és Ürgés szociális városrehabilitáció keretében kerül kidolgozásra és megvalósításra

A tervezési programba bevont szegregátumokat félkövér betűvel jelöltük

7.5.1. A Szeleifalui tömbre (4-es és a kapcsolott 3. sz. szegregátum) vonatkozó integrációs terv

Fejlesztési javaslatok:

- Foglalkoztatás ösztönzése a munkaügyi központtal együttműködve és a TÁMOP, illetve a Munkaerőpiaci Alap forrásainak igénybe vételével
 - Foglalkoztatással összekötött szakképzési programok indítása – aktív korú lakosság 10%-nak bevonása
 - A közmunka programba a hátrányos helyzetű aktív korú lakosság legalább felének bevonása
- A területen élők szakképzéssel egybekötött foglalkoztatásának biztosítása és megszervezése a lakókörnyezetük, lakásuk felújítása során
- Rendszeres foglalkoztatási/közmunka programok (pl. infrastrukturális programok) indítása a területen
- A szülőkkel egyeztetve a cigány néphagyományok oktatása az oktatási intézményekben
- Egészségügyi szűrővizsgálatok időszakos biztosítása

- Egyénre szabott szociális szolgáltatások nyújtása – pl. a területre koncentrált szociális szakemberek foglalkoztatása. Javasolt növelni a terepen dolgozó szociális munkások létszámát
- A szegregátum növekedésének megakadályozása
- Infrastrukturális feltételek javítása
- Lakáskörülmények javítása
- Zöld területek megújítása, szabadidő előlítésre alkalmas tér, ezen belül a gyermekek számára játszótér, szabadtéri sportpálya kialakítása

A szegregátumok helyzetelemzése alapján a 4. sz. terület társadalmi integrációjának legfőbb akadálya az iskolázottságnak – még a többi szegregátumhoz képest is – alacsony szintje, valamint a lakosság kirívó szegénysége. E problémákat a város – megfelelő pályázati kiírás esetén – egy komplex intézmény- és lakókörnyezet-fejlesztési program megvalósításával tudja enyhíteni, mely a helyben elérhető szolgáltató intézményhálózat bővítésével a belső, a Szeleifalu városon belüli státuszának emelésével a külső föltételeit teremtené meg az alacsony státuszú lakosság integrációjának. A program elemeit és ezeknek a többi cselekvési programhoz való illeszkedését a 33. táblázat tekinti át.

A szociális integráció legfontosabb eszköze egy közösségi humán szolgáltató intézmény létrehozása, az óvoda épületében, esetleg az óvoda épületének bővítésével. Az intézmény célja a más városrészben tanuló gyermekek délutáni elfoglaltságának biztosítása, valamint az alacsony iskolai végzettségű és rossz anyagi helyzetű felnőttek helyben történő ügyintézésének, egészségügyi ellátásának biztosítása. Ennek érdekében az intézmény az alábbi funkciókat látná el: közösségi ház (ifjúsági ház), könyvtár (e-pont), életvezetési tanácsadás (mobil családgondozók által), felnőtt és gyermekorvosi rendelő, védőnői szoba és gyógyszerár.

A lakhatási integráció irányában fog hatni várhatóan a Szeleifalutól délre fekvő területen a tervezett új szomszédok kialakulása, amely enyhíti a lakónegyednek az – egyébként igen jó szociális adottságú – Nyugati kertvárosi övön belüli fekvésének periférikus voltát, és dinamizálja a lakónegyed társadalmi fejlődését. E változások hatására javulni fognak az – amúgy is alacsony arányú – roma lakosság integrációs lehetőségei.

Az oktatási integráció legfontosabb eszköze a területen a Szeleifalui óvodához kötődik. Az intézményt alkalmassá kell tenni az alacsony státuszú gyermekek integrált képzésére, felzárkóztatására. Ehhez szükséges az intézmény ellátása képességfejlesztő eszközökkel és fejlesztőpedagógussal, a pedagógusok (köztük lehetőleg roma származásúak) képzésére a

Cigány Helyi Kisebbségi Önkormányzat és romológus szakember bevonásával, a különleges gondoskodást igénylő gyermekekkel foglalkozó pedagógusok számára minőségi juttatás biztosítására, továbbá szabadidős programok rendszeres látogatására és nyári táboroztatásra.

Ezzel párhuzamosan, a Gyermekjóléti Központ – az óvodával szoros együttműködésben – megerősíti a célterületen végzett gondozási tevékenységét, különös tekintettel az óvodát látogató roma gyermekekre, valamint a szülők ösztönzésére, hogy gyermekeiket minél nagyobb számban írassák be az óvodába.

A foglalkoztatási integráció legfontosabb eleme a felnőttképzés, a helyi hiányszakmákat oktató tanfolyamok szervezése (pl. Türr István Képző és Kutató Intézet, Munkaügyi Központ). Ezek a programban résztvevő családok legalább egy-egy tagja számára kötelezőek, de bármely más rászoruló személy is részt vehet rajtuk. Az Önkormányzat kistérségi szintre emelve egy Helyi Foglalkoztatási Központot kíván létrehozni, amelyben a Kistérségi Iroda végzi a munkaszervezés adminisztratív és tényleges tevékenységét, és amelyben koncentrálódna mind a közhasznú munka, mind a közcélú foglalkoztatás, mind a közmunka, és hosszú távon a közérdekű munka szervezése és adminisztrációja is. Az alacsony státuszú lakosság egy részének részvétele a programban várhatóan enyhíti a szegregátumot sújtó mélyszegénységet és munkanélküliséget. Ennek érdekében a helyi lakosságot külön, célzottan meg kell szólítani a program szervezésekor.

31. táblázat: A 4. (és 3.) sz. szegregátumot érintő integrációs program elemei

Cél megnevezése	Illeszkedés a cselekvési programokhoz	Megvalósítás felelőse	Megvalósítás ideje	Finanszírozás forrása	Indikátorok
1. Humán szolgáltató intézmény telepítése	1.3. Adósságkezelési tanácsadói rendszer 1.4. A szabadidő értelmes eltöltésének elősegítése 3.1. A védőnői jelzőrendszer megerősítése, funkcióinak bővítése	Intézményi Osztály, Családvédelmi Osztály, Kistérségi Iroda	2012-14	önkormányzati költségvetés és pályázati támogatás	tanácsadásban részt vettek száma, elégedettségi mutatók kérdőívek alapján
2. Az alacsony státuszú gyermekek részvételének növelése, és integrált képzésének megteremtése a helyi óvodában	2.1. Az óvodáztatás kiterjesztése a roma lakosság körében 2.2. Az oktatási esélyegyenlőség elősegítése	Intézményi Osztály	2011-13	pályázat, költségvetés	Az alacsony státuszú gyermekek beóvodáztatási aránya eléri a 90%-ot.
3. Az alacsony státuszú lakosság bevonása a közösségi rehabilitációs program szakképzési és foglalkoztatási tevékenységébe.	4.1. A hátrányos helyzetben élők foglalkoztatottságának növelése 4.2. A kecskeméti roma célcsoportok munkaerőpiaci integrációjának elősegítése	Intézményi Osztály, Családvédelmi Osztály, Kistérségi Iroda	2011-	támogatás + önkormányzati költségvetés + Cigány Kisebbségi Önkormányzat	új szakképzettek száma, munkanélküliek arányának csökkenése
4. Kompetencia alapú oktatás	2.2. Az oktatási esélyegyenlőség elősegítése	Intézményi Osztály Oktatási Csoport	2011-	TÁMOP, DAOP	az 5. és 6. évfolyamon az alapóraszám 25 %-ának megfelelő számú foglalkozás; az évente ismétlődő kompetenciamérések eredményei;
5. Tehetséggondozás	2.2. Az oktatási esélyegyenlőség elősegítése	Intézményi Osztály Oktatási Csoport	2011-	intézményi költségvetés, pályázatok	intézményi összóraszám 10%-a
6. Személyi feltételek biztosítása	4.1. A hátrányos helyzetben élők foglalkoztatottságának növelése	Önkormányzat	2011-	önkormányzati költségvetés	az intézményi továbbtanulási és képzési tervek szerint
7. Tanulók munkavállalási esélyének növelése	2.4. A szakképzési rendszer közelítése a piaci igényekhez 4.2. A kecskeméti roma célcsoportok munkaerőpiaci integrációjának elősegítése	Intézményi Osztály Oktatási Csoport	2011-	TÁMOP, DAOP	a mentorhálózati terv létrehozása
8. Integrációs pedagógiai program	2.3. Az integrált oktatás megvalósítása a város oktatási intézményeiben	Intézményi Osztály Oktatási Csoport	2011-	TÁMOP	Intézményi pedagógiai programok
9. A Szeleifalutól délre fekvő területek belterületbe vonása és parcellázása	1.6. A lakókörnyezet szegregáltóságának csökkentése	Városfejlesztési és Közbeszerzési Osztály, Főépítési Osztály, Építéshatósági Osztály	2011-	önkormányzati költségvetés	építési telkek számának növekedése: db

7.5.2. A Mezeiváros és Ürgés (5-ös, 7-es és 8. sz. szegregátum) szociális akcióterületre vonatkozó városrehabilitációs terv

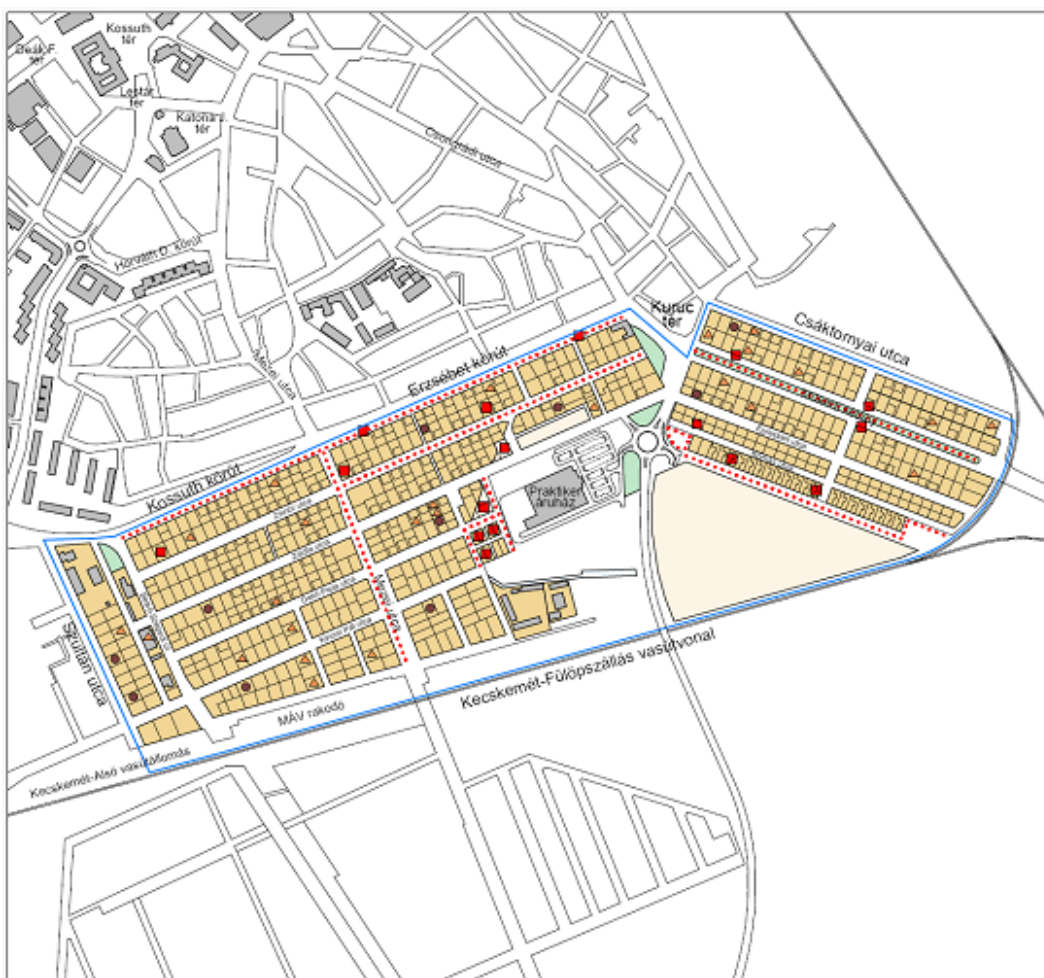
Kecskemét legnagyobb egybefüggő szegregált területén belül (az 5-ös terület keleti része, a 7-es és a 8-as terület) hosszú évszázadokon át elkülönült részt képviselt az ún. „cigányváros”. Többször is történt kísérlet a cigány lakosság magyar lakosságtól eltérő szokásainak, életmódjának megváltoztatására. A cigányság integrációjára, más esetekben asszimilálására irányuló törekvések azonban sorra kudarcot vallottak. A problémákat érzékelve Kecskemét MJV. elkezdte a terület fejlesztését célzó koncepcionális tervek és projektötletek összegyűjtését, rendszerezését. A város – élve a **Dél-alföldi Operatív Program** keretén belül a **térségfejlesztési akciók** adta lehetőségekkel – szociális jellegű városrehabilitációs program megvalósításába kezdett, melynek alapvető célja a hátrányos helyzetű lakosság életminőségének javítása, az épített környezet minőségi változása, az adott városrészben felzárkóztató programok megvalósítása, a helyi lakosság társadalmi felzárkóztatása, integrációjának felgyorsítása.

A város által meghatározott **Mezeiváros és Ürgés** szociális városrehabilitációs akcióterület három szegregátumot foglal magába: **Kossuth város délnyugati pereme, Ürgés déli része, és a Praktiker áruház mögötti barakkok** (43. ábra).

Ezek a területek szinte **összefüggő térbeli egységet alkotnak**, és a kedvezőtlen társadalmi folyamatok gyakorlatilag minden formája megjelenik, és különösen magas arányban koncentrálja az alacsony státuszú lakosságot. Az alacsony státuszú lakosok **esélyegyenlősége előmozdításának** elengedhetetlen feltétele az egyenlő hozzáférés biztosításán túl, olyan támogató lépések, szolgáltatások tervezése és megvalósítása, amelyek csökkentik munkaerő-piaci hátrányaikat, javítják foglalkoztatási esélyeiket és társadalmi integrációjukat.

A lehatárolt akcióterület nagyobb részéről elmondható, hogy számos társadalmi probléma (szegénység, iskolázatlanság, munkanélküliség, bűnözés, stb.) egyidejű megjelenése figyelhető meg. A társadalmi gondok mellett a **lakókörnyezet minőségének és műszaki állapotának folyamatos romlását** is azonosíthatjuk a terület legnagyobb részén. **Ingtatlanpiaci szempontból fokozatosan leértékelődnek** azok az utcák, ahol roma családok által lelakott, illetve nem rendeltetésszerűen használt lakóházak találhatók. A különböző szocializációs normák hiányából és a hulladékgyűjtés szervezetlenségéből adódóan, az akcióterületen több helyen is voltak – illetve részben ma is találhatóak – **illegális hulladéklerakók**. A lakókörnyezet kedvezőtlen megítélése és az említett folyamatok, illetve társadalmi jelenségek miatt, a területen csak részben jelentek meg különböző közszolgáltatások és vállalkozások, így **a terület erőteljesen funkcióhiányosnak minősíthető**.

43. ábra: A szociális városrehabilitációs terület lehatárolása és jellemzői

Jelmagyarázat

- az akcióterület határa
- beépített terület az akcióterületen
- beépítetlen ingatlan az akcióterületen
- épület
- zöldfelület

az akcióterület lakossága: 2612 fő
- elvárt minimális lakosságszám: 500 fő

- tervezett beavatkozások
- valamennyi az akcióterületen belül valósul meg
 - 2001-2009 között kiadott építési engedélyek
- 25 db
 - 2001-2009 között kiadott bontási engedélyek
- 10 db
- sem az építési, sem a bontási engedélyek száma nem haladja meg az összes lakásszám 20 %-át

Forrás: Mezeiváros és Ürgés Integrált Szociális jellegű városrehabilitációja EATT 2011.

A beavatkozás célja a szegregáció oldása, melynek során a város törekszik arra, hogy az akcióterületen ne növekedjen tovább az alacsony státuszú népesség koncentrációja, javuljanak életkörülményeik és lakókörnyezetük állapota.

A szociális városrehabilitációs program a városrész társadalmi kohéziójának erősítésére, a közösségi szolgáltatások bővítésére, a helyi társadalom képzésére és felvilágosítására, valamint az akcióterület környezetének minőségi javítására helyezi a hangsúlyt.

A programban a **társadalmi integráció előmozdítása** kiemelt fontosságú, hiszen a városrehabilitáció elmaradása nemcsak az épített, hanem a társadalmi környezetben is negatív folyamatokat eredményezhet. Ezek a folyamatok együttesen jelentkeznek és szorosan összefüggnek egymással, illetve együttesen is kezelendők.

A társadalmi integráció megvalósulását segíti elő annak a **Közösségi Háznak a felépítése**, mely teret ad ifjúsági és szabadidős programok szervezésének, valamint segíti a helyi lakosság szociális kohézióját, a közösségformálást és a helyi identitás erősödését.

Az akcióterületen megvalósítandó **játszóter és sportudvar** kialakításával egy olyan alternatíva válik elérhetővé a fiatalok számára, amely biztosítja a szabadidő értelmes és hasznos eltöltését. A környezettudatos gondolkodás erősödését, az illegális hulladéklerakók felszámolását szolgálja a **hulladékgyűjtő pont** kialakítása, valamint a Közösségi Ház mellett kihelyezett **szelektív hulladékgyűjtő tároló**.

Fontos kiemelni, hogy kizárólag városépítészeti intézkedésekkel a társadalmi problémák ezekben a városrészekben nem oldhatók meg sikeresen. Ebből kifolyólag a város **közösségi programok megszervezésével és megvalósításával** is elő kívánja segíteni a szegregáció elleni harcot. Ehhez nyújtanak segítséget az ún. „SOFT” tevékenységek (családsegítő szolgálat beindítása, életvezetési tanácsadás, közbiztonságot erősítő programok, stb.).

A program kulcsfontosságú részét képezi a gazdaságilag inaktív népesség arányának csökkentése. Az akcióterületi lakosság foglalkoztatási helyzetének javítása, a munkaerő-piaci integrációjának elősegítése, **képzési, átképzési**, valamint közmunka- és elhelyezkedést segítő **programok** szervezésével valósítható meg.

A **fizikai és természeti környezet megújítása**, továbbfejlesztése során az infrastrukturális ellátottság javítása, közúthálózat felújítása, hiányzó közművek kiépítése a cél. A városrész arculatának, társadalmi megítélésének javításához elengedhetetlen a sétáló utcák, parkok, zöldfelületek kialakítása, a közterületek felújítása és az ezekhez kapcsolódó felszerelések, utcabútorok, a közvilágítás fejlesztése.

A lakáshelyzetben fennálló szegregációt hivatott mérsékelni az **önkormányzati tulajdonú lakóépületek felújítása**, komfort fokozatának és minőségének javítása.

A Mezei város és Ürgés szociális városrehabilitációs program előkészítéséhez kötődően 2010 tavaszán a városrész lakóinak körében **kérdőíves felmérés** készült. A vizsgálat egyik fő kérdése volt, hogy milyen mértékű a programkezdeményezések támogatottsága. A felmérés rámutatott arra, hogy városrehabilitációs program sikerességéhez elengedhetetlen az érintett **helyi lakosság bevonása** a tervezésébe és kivitelezésébe. Számos tapasztalat mutatja, hogy a „felülről” kitalált és vezérelt programok iránt az érintett lakosság elkötelezettsége gyenge, ami az eredmények

fenntarthatóságát kérdőjelezi meg. A városrész fejlesztésével kapcsolatos **lakossági aktivitás fokozása** mindenképpen speciális beavatkozást igényel, mely feltételezi nem csak a helyben élők aktivizálását, de a helyi civil szervezetek együttműködési hajlandóságát, saját programjaik megfogalmazását. Ebben is történt előrelépés az elmúlt években, hiszen például a helyi Cigány Kisebbségi Önkormányzat is részt vesz különböző programok megfogalmazásában (pl. Kecskeméti Cigány Szociális Segítőhálózat, Esélyteremtő program az alacsony státuszú családok részére). Emellett a város önkormányzata hagyományosan sok feladat ellátásában folytat együttműködést a helyi civil szervezetekkel és egyházakkal.

„A Mezei város és Ürgés szociális városrehabilitációja” című pályázat megvalósítása keretében a tervek szerint sor kerül:

- Az akcióterület négy utcájában (Dankó Pista u., Kórház u., Puskás Tivadar u., Zsinór u.) 12 darab önkormányzati lakás teljes körű szerkezeti felújítására és ezen belül 11 db lakóingatlan komfortfokozatának növelésére;
- A Mezei u. 34. szám alatt új Községi Ház megépítésére, melynek földszintjén a lakossági igényeknek megfelelően közösségi helyiség, védőnői szoba, polgárőr szoba, zuhanyzó, mosókonyha és teakonyha kerül kialakításra. A tetőtérben pedig szolgáltató iroda, oktatásra, internetezésre és közösségi fejlesztésre alkalmas helyiségek kapnak helyet. A közösségi ház zárt udvarán játéktér és kisebb rendezvények megtartására alkalmas terület jön létre, valamint épület mellett 1 db komplex (üveg, papír, műanyag, fém) szelektív hulladékgyűjtő kialakítása történik meg;
- A terület hulladék elhelyezési problémáinak kezelésére kommunális hulladékgyűjtő pont kialakítása történik meg a Kórház u. 23--1. (hrsz.: 1588) és a jelenleg még magántulajdonban lévő Kórház u. 23--2. (hrsz.: 1589) szám alatt;
- A Kórház utca déli területének teljes hosszában (hrsz.: 1563) környezet és településkép-védelmi beavatkozások történnek, melynek lényege az illegális hulladéklerakás megakadályozása és zöld térfal kialakítása a településkép javítása érdekében;
- Egy minden igényt kielégítő, EU normáknak megfelelő játszótér építésére a Gödröstemető utcában (hrsz.: 1614/8; 1614/9; 1614/10);
- Önkormányzati tulajdonú területen több sportág gyakorlását is lehetővé tevő sportudvar kialakítására a Zöldfa utca és a Gödröstemető utca sarkán található területen (hrsz.: 1737/4);
- Közterület-fejlesztésre, melynek keretében megvalósul a Műkerti sétány középső részének felújítása, új utcabútorok, hulladék- és kerékpártárolók elhelyezése, a Műkerti sétány

megállóhelyen, valamint az Erzsébet krt. mentén fedett buszvárók kialakítása, az Erzsébet és Kossuth körutak mentén faültetés, padka és árokrendezés;

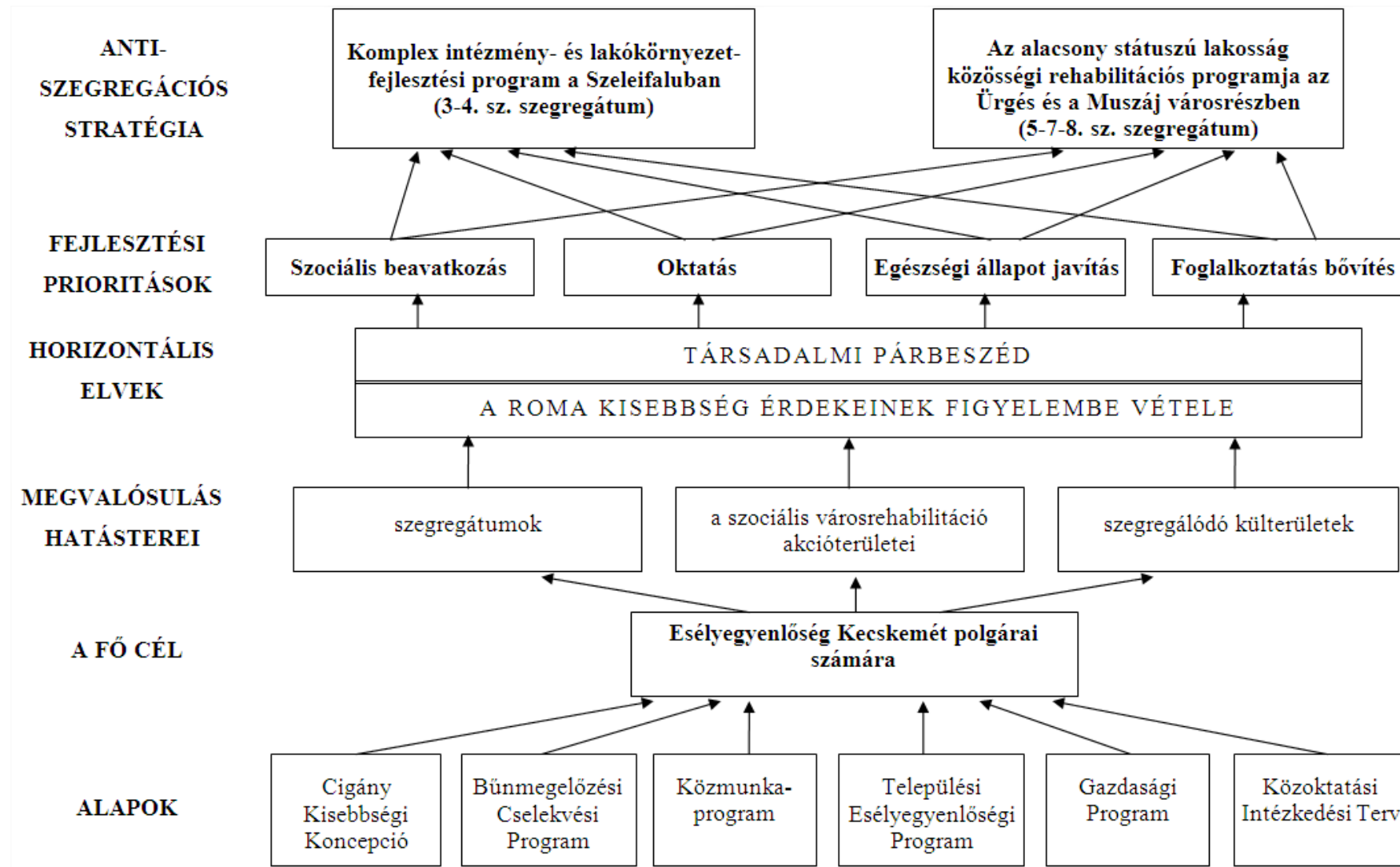
- A lakásépítésekhez és az új funkciók (Közösségi Ház, Játsszótér, Sportudvar) jobb megközelítéséhez kapcsolódóan útfelújítások valósulnak meg a Mezei és a Zsinór utcában, míg a Gödröstemető, a Dankó Pista és a Puskás Tivadar utcákban a még hiányzó aszfaltozott utak kiépítése történik meg.
- Valamint társadalmi akciók, ún. SOFT tevékenységek megvalósítására:
 - A közösségfejlesztést segítő hagyományőrző, kulturális és egyéb programok, rendezvények megvalósítása;
 - Családsegítő és egyéb szociális szolgáltatások biztosítása a célcsoport számára;
 - A romák társadalmi befogadását és integrációját segítő programok, tréningek;
 - Életvezetési, mentálhigiénés tanácsadás;
 - Felnőttek részére kompetencia alapú oktatás és különböző szakmát adó képzési programok;
 - Bűnmegelőzést és közbiztonságot erősítő programok;
 - A lakókörnyezet szépítéséhez, a környezettudatosság erősítéséhez kapcsolódó társadalmi akciók (pl. illegális szemétkerékek felszámolása) megvalósítása;
 - Szabadidős és sporttevékenységek támogatása.

A beruházás egyéb eredményei (környezeti tudat erősítése, a közbiztonság javítása, a helyi identitás növelése, a közösségfejlesztés erősödése) önmagukban és egymást erősítve is szolgálják a program fő célkitűzésének elérését. **A projekt megvalósítására az Európai Unió által is támogatott (DAOP-5.1.2/C-09-1f-2011-0002) szociális városrehabilitációs program keretén belül kerülhet sor, melyre Kecskemét MJV. Önkormányzata 2012. év folyamán nyújtotta be második körös pályázatát, mintegy 573 millió Ft értékben.** Kecskemét MJV Önkormányzata a projektet **2012. november 1. és 2014. május 31. között** tervezi.

Az Antiszegregációs Terv előkészítésének, tervezésének előzményét képező szakmai alapjait, horizontális elveit és prioritásait, valamint a városfejlesztés egyéb irányaihoz való kapcsolódását a következő oldalon látható stratégiai ábra szemlélteti. A város Antiszegregációs Tervének megvalósulása nem képzelhető el a kormányzat szélesebb körű (szakmai, jogszabályi és pénzügyi) támogatása nélkül, mely feltételeznél nem csak a szociális területek normatív finanszírozásának rendezését, a szociális jellegű városrehabilitációs akciók további támogatását, de a már elindított, vagy jövőben elindítani tervezett oktatási, képzési és foglalkoztatási programok következetes végig vitelét is.

Az Antiszegregációs Terv stratégiai ábrája

8. KECSKEMÉT AKCIÓTERÜLETI PROGRAMJAI

8.1. Akcióterületek kijelölése

A fejezet a város stratégiai céljainak elérése érdekében az elkövetkező 8-10 évben fejleszteni kívánt akcióterületekre tesz javaslatot. Olyan területek kerültek kijelölésre, amelyek fejlesztésével az egész városra kiható eredmények várhatók.

Az akcióterületek két típusát különböztettük meg: városrehabilitációs és városfejlesztési. A különbséget a fejlesztési tevékenység jellege határozza meg.

A **városrehabilitációs akcióterületek** a város korábban kialakult, de mára vitalitását veszített, összetett problémákkal küzdő területi egységeinek funkcionális, társadalmi és településkörnyezeti megújítását fogalmazzák meg. A rehabilitáció több helyszínen párhuzamosan megvalósuló, egymást kiegészítő tevékenységeket foglal magába.

A **városfejlesztési akcióterületek** viszont egy konkrét (pl. sport és rekreációs, egészségügyi, gazdasági, lakó) funkció koncentrált fejlesztését tűzik ki célul, vagy egy teljesen új városszerkezeti egység (pl. komplett „városrész”, tömegközlekedési centrum) kialakítását irányozzák elő.

Az akcióterületek kijelölése az alábbi szempontok szerint történt:

- kapcsolódjon a már korábban megkezdett fejlesztési programokhoz,
- vegye figyelembe a rendelkezésre álló előkészített programokat,
- koncentráljon a városszerkezeti szempontból értékes, de alulhasznosított területekre,
- emelje ki az összetett beavatkozást igénylő, halmozott társadalmi problémákkal küzdő városi területeket,
- fejlesztésének hatása mutasson túl a konkrét területen, terjedjen ki a város egészére,
- fejlesztése segítse elő a helyi gazdaság élénkítését,
- a beavatkozások és erőforrások térbeli koncentrációjával maximális szinergiahatás legyen elérhető,
- illeszkedjen a településrendezési tervhez.

Városrehabilitációs Akcióterületek					
Megnevezés		Típus	Megvalósítás		
			2011-2013	2014-2015	2016-2020
1.	Rákóczi út-Vasútkert Akcióterület	funkcióbővítő	X		
2.	Belvárosi Akcióterület (Széchenyi tér - Katona J. tér)	funkcióbővítő		X	
3.	Mezeiváros és Ürgés Akcióterület	szociális	X		

Városfejlesztési Akcióterületek és programok					
Megnevezés		Típus	Megvalósítás		
			2011-2013	2014-2015	2016-2020
2/a	Belvárosi Galéria multifunkcionális közösségi központ (Belvárosi AT)	kulturális és turisztikai	X	X	
2/b	Hírös Városi Turisztikai Központ (Belvárosi AT)	kulturális és turisztikai	X	X	
4.	Intermodális csomópont	közösségi közlekedésfejlesztés		X	
5.	Kecskeméti Megyei Kórház „Gyógyintézeti Központ”	egészségügyi	X		
6.	Széktői vízicentrum és szabadidőpark	rekreációs	X	X	X
7.	Izsáki út és Csabai Géza körút térsége „Nyugati Városkapu”	rekreáció, sport, oktatás, városi alcentrum fejl. (barnamezős)	X	X	X
8.	„Zöld város” modellprogram Homokbánya	városi alcentrum fejlesztés		X	X
9.	Déli iparfejlesztési terület	gazdasági	X	X	X
10	„Északi városkapu”	lakóterületi, szolgáltatási			X
11	„Hunyadi ék”	gazdasági és kereskedelmi (barnamezős)		X	X

44. ábra: Az akcióterületek városi elhelyezkedése

8.2. Városrehabilitációs akcióterületek

8.2.1. Rákóczi út – Vasútkert akcióterület

Akcióterület lehatárolása:

Koháry István körút – Jókai utca – Erdősi Imre utca – Kaszap utca – Noszlopy Gáspár park – Cegléd-Szeged vasútvonal – Szolnoki út – Vörösmarty utca – Beniczky Ferenc utca – Csányi János körút

Akcióterület kijelölésének indoklása (előzmények, problémák):

Kecskemét évtizedek óta feszítő városszerkezeti problémája a mezővárosi múltból fakadó egyközpontúság. Hasonló nagyságú városokhoz képest igen szűk területen összpontosulnak a nagyvárosi funkciók (közintézmények, kiskereskedelem, szolgáltatások, szabadtéri programok stb.). Ennek egyenes velejárója a városközpontot terhelő mind nagyobb gépjárműforgalom, a

romló parkolási helyzet és a növekvő környezeti terhelés. A szélsőségesen egypólusú városszerkezet funkció- és forgalomvonzó hatása miatt akadályát képezi egy tágas, gyalogosbarát, városképileg is igényes belváros kialakulásának.

Fejlesztési célok:

A revitalizáció gondolatát az az elképzelés vezérelte, hogy a beavatkozással a város segítse elő egy gazdag kulturális és idegenforgalmi funkcióval bíró, egybefüggő, emberközpontú közterületi rendszer kialakítását, a történelmi főtér keretein túlmutató, valódi belvárosi érzés és városképi arculat létrejöttét.

Az akcióterület átfogó fejlesztési célja:

- A város történelmi tengelyének és piacának környezeti, városképi rehabilitációja, a terület közösségi és gazdasági szerepének megújítása, valamint a lakóhelyi identitás erősítése.

Részcélok:

- a városközpont túlzott egyközpontúságának oldása
- egységesebb belvárosi arculat kialakítás
- a városközpontot terhelő gépkocsiforgalom visszaszorítása
- összefüggő, színvonalas és emberközpontú közterületi rendszer kialakítása
- a belváros új, vonzó, attraktív kulturális funkciókkal történő gazdagítása, közösségformáló események számának növelése
- főtéren túlmutató idegenforgalmi kínálat megteremtése,
- a helyi identitást meghatározó építészeti értékek megóvása, felújítása,
- közösségi célú beruházásokkal, újabb értékteremtő magánfejlesztések indukálása.

A fejlesztés bemutatása:

A revitalizációs tevékenység területileg is jól elkülöníthető, három fő része: a Rákóczi út, a Vasútkeret és a Budai utcai nagypiac megújítása.

Rákóczi út

A Rákóczi úton a legszembeűnőbb változást a középső sétány megújulása jelenti. A sétaút új térkő burkolatot kapott, teresedések, ivó- és szökőkutak, pihenőszigetek jöttek létre, s különböző élményelemek díszítik. Az utca gyalogos korzó jellegének erősítése érdekében a beruházásnak köszönhetően átépültek a gépjármű-közlekedési felületek. A bíróság felőli oldalon, a jelenlegi belső forgalmi sáv helyén kerékpárút kapott helyet, a szemközti oldalon a járda pedig szélesebb lett. A Városi Mozi előtt lévő téren egy kis „piazza” alakult ki, amely alapesetben továbbra is

parkolóként működik, de közterületi jellegében szerves kapcsolatban áll a középső sétánnyal. Ez lehetővé teszi, hogy rendezvények idején a forgalom lezárásával egy hatalmas, összefüggő tér alakuljon ki a Rákóczi út középső szakaszán.

A közterületek mellett a Rákóczi út néhány épülete, illetve üzlethelyisége is megújult. Így felújításra került a megyei bíróság épületének utcai homlokzata és tetőhéjazata. Új belső kialakítást és új funkciót kapott az utca túloldalán a 18., 20. és 26. szám alatti üzlethelyiség. A folyamat azonban még nem ért véget, hiszen a beavatkozás következtében nagy az érdeklődés a még kiadatlan üzlethelyiségek iránt is.

Vasútkert

A Vasútkert zöldfelületének karakteres formája megmaradt, a revitalizáció új sétautak, rendezvényter, kiszolgáló épület, játszótér, teresedések és különböző élményelemek létrehozásában nyilvánult meg.

A vasútállomáshoz vezető gyalogúthoz kapcsolódva szabadtéri színpad és egy kör alakú rendezvényter épült kiszolgáló épülettel. A rendezvényter kiemelkedő lejtős nézőtérének park felé eső karéja mentén gördeszka pálya került kialakításra, különböző szabványos akadályokkal, lejtőkkel, korlátokkal, ugratókkal.

Budai utcai Nagypiac

A beruházás keretében a jelenlegi szabadtéri piac helyén egy 62 férőhelyes térszint alatti parkoló létesült, felette pedig egy 1500 m² területű, kulturált, fedett piactér alakult ki. Átalakult a piac környezetének forgalmi rendje és a felszíni parkolók száma is növekedett.

Fejlesztési elemek:

A Rákóczi út - Vasútkert revitalizációja során az alábbi tevékenységek kerültek megvalósításra:

- Rákóczi út, valamint a Vasútkert átfogó közterületi rehabilitációja (Rákóczi út forgalom csillapítása, akadálymentesítése, zöldterület minőségi rehabilitációja, kerékpárút kialakítása, gyalogosfelületek újra burkolása, rendezvényter létesítése)
- A Rákóczi út 18. szám alatt található üzletbelső kialakítása,
- A Rákóczi út 20. szám alatt található üzlethelyiség cukrászdának történő kialakítása,
- A Rákóczi út 26. szám alatt található üzletbelső kialakítása
- A szabadtéri piac területén egy 62 álláshelyes mélygarázs és környezetében további felszíni parkolók kialakítása,

A szabadtéri piac lefedése, azon biotermékeket árusító rész kialakítása,

- Bács-Kiskun Megyei Bíróság épületének teljes körű külső felújítása

- Kiegészítő „soft” elemek megvalósítása
- Kapcsolódó magánérős ingatlanfejlesztések

Projekt státusz:	Megvalósítási szakasz, a beruházások befejeződtek, a projekt zárása a közeljövőben befejeződik
Projektgazda:	Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata
Konzorciumi tagok:	Piac- és Vásárigazgatóság Kik-For Kft. Bács-Kiskun Megyei Bíróság
Bekerülési költség:	2,109 milliárd Ft
Pályázati támogatás:	1,518 milliárd Ft
Megvalósítási időszak:	2011. március 20. – 2013. február 28.

A Rákóczi út felújítás előtti állapota

A Rákóczi út a tervezett revitalizációt követően

A Rákóczi út a Kuruc körút felől

A kecskeméti piactér beruházás előtti állapota

A tervezett új piactér látványterve

8.2.2. Belvárosi akcióterület

Akcióterület lehatárolása:

Gáspár András körút – Széchenyi tér – Hornyik János körút – Piaristák tere – Jókai utca – Erdősi Imre utca – Budai utca – Nagykőrösi utca – Csányi János körút – Bajcsy-Zsilinszky Endre körút – Horváth Döme körút – Dobó István körút

Akcióterület kijelölésének indoklása (előzmények, problémák):

A Főtér közösségi fórum és idegenforgalmi központ szerepkörének kiteljesedése, valamint, a város építészeti hagyományaihoz, a Főtér milióéhez méltatlan állapotú belvárosi terek (Széchenyi tér, Katona József tér, Deák tér) funkcionális és közterületi átalakítása is régóta várat magára. A megújulási folyamat legnagyobb gátja a kiskörút túlzott forgalmi szerepköre, mely az indokoltnál

lényegesen nagyobb belvárosi gépkocsiforgalmat indukál, s életben tart olyan funkciókat, melyek semmilyen körülmények között nem valók a belvárosba (pl. tűzoltóság, autóbusz állomás, felszíni parkolók). A város közlekedési koncepciójában megfogalmazott kiskörúti forgalmi rend átalakítása egy olyan egységes közterületi rendszert eredményezhetne, mely nem csak új térélményt jelentene a város életében, de a befektetők és ingatlanfejlesztők előtt is új lehetőségek nyílnának, mely funkcionális és minőségi megújulást egyaránt eredményezne Kecskemét teljes belvárosa számára.

Fejlesztési célok:

Az emberközpontú, „zöld” és élhető belváros megteremtése, mely szükségessé teszi a gépjárműforgalom fokozatos kiszorítását a városközpontból. A gépjárművektől megszabaduló belvárosi közterek lehetőséget kapnak egy európai léptékű megújításra, ahol egy minőségi térben egyszerre jelenhetnek meg kulturális, idegenforgalmi, kereskedelmi és magas szintű szolgáltatási funkciók.

Az akcióterület átfogó fejlesztési célja:

- Egységes közterületi rendszer kialakítása, a kiskörút forgalmi szerepének jelentős átalakításával gyalogosbarát belváros létrehozása, a turisztikai, szolgáltatási és kulturális funkciók bővítése, a belváros zöldfelületi indexének meghatározó növelésével.

Részcélok:

- egységesebb belvárosi arculat kialakítása,
- a helyi identitást meghatározó építészeti értékek megóvása, felújítása,
- a Katona József Színházat újra a főtér részévé tenni,
- a Széchenyi téri buszállomás megszüntetése, a tér több célú fejlesztése (zöldfelület növelés, mélygarázs, hotelbővítés, vendéglátás),
- a Városháza új turisztikai és kulturális funkciókkal történő bővítése,
- a gyalogos felületek kiterjesztése, gyalogos központú közterületi rendszer kialakítása,
- új közösségi terek létrehozása,
- a parkolási lehetőségek bővítése térszín alatti parkolókkal,
- a városközpontot terhelő gépkocsiforgalom csillapítása,
- közösségi célú beruházásokkal, újabb értékteremtő magánfejlesztések indukálása.

8.2.2.1. Funkcióbővítő városrehabilitáció második, belvárosi üteme

A fejlesztési program az évtizedek óta feszítő kiskörúti forgalmi helyzet rendezésére, több belvárosi tér funkcionális megújítására, a parkolási helyzet rendezésére és a zöldfelületek látványos növelésére kíván összpontosítani, mely nem csak a lakosság, de a befektetők részéről is jelentős támogatásra számíthat.

Fejlesztési elemek:

- A Katona József tér közterületrendszerének átépítése, főtérhez kapcsolása
- A kiskörút forgalmi szerepének és forgalomtechnikai kialakításának átszervezése
- A Városháza épületének felújítása, benne látogatóközpont és rendezvényhelyszín kialakítása
- A Deák Ferenc tér és Lechner Ödön utca között az átmenő gépkocsiforgalom megszüntetése, a közlekedési felületek rendezése
- A Széchenyi téren, térszín alatti parkoló építése
- A Széchenyi téren közösségi találkozóhelyként működő, élményelemekben gazdag, emblemikus városi köztér kialakítása („fiatalok tere”)
- A Széchenyi tér új funkciója számára a kellő intimitását és városképi harmóniát megteremtő „építészeti keret” létrehozása (vegyes funkciójú, közösségi elemeket is magukban foglaló, épületszárnyak a tér déli és nyugati oldalán)
- A Hornyik János utca közterületi rehabilitációja

A projekt részeként az akcióterületen tervezett közterület fejlesztések (Katona József tér, Lechner Ödön utca, Deák Ferenc tér, Hornyik János utca), valamint a Széchenyi tér funkcionális és városképi újjáformálása valósulna meg, kiegészülve egy magánérs ingatlanfejlesztéssel.

Projekt státusz:	Koncepcióalkotási szakasz
Projektgazda:	Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata
Tervezett megvalósítási időszak:	2014-2015

Tervezett magánérs ingatlanfejlesztések

Az akcióterület három helyszínen kínálkozik lehetőség városképi szempontból is kívánatos, magánérs ingatlanfejlesztésre:

- a Széchenyi téren
- a városi tűzoltólaktanya helyén
- a Centrum és a piaccsarnok közötti téren

Széchenyi tér városképi harmonizálása

A Széchenyi tér átalakítási koncepciójának lényeges eleme a tér déli illetve nyugati oldalának részleges beépítése. A létrejövő egységes építészeti keret „helyreállítja” a tér léptékét, ezzel elősegítve, hogy mind esztétikai értelemben, mind közösségi szempontból a belváros vonzó, integráns részévé váljon a terület. A koncepció érzékeny városépítészeti jellege fokozott együttműködést kíván meg az önkormányzat és a leendő ingatlanfejlesztő között.

Üzletház építése a tűzoltólaktanya helyén

A belváros egyik legértékesebb fejleszthető ingatlanja a Deák Ferenc tér és a Lechner Ödön utca sarkán található tűzoltólaktanya. Az épületet mérete, belső kialakítása, közlekedési kapcsolata ma már nem felel meg a városi tűzoltóság elvárásainak, ráadásul városképi szempontból is előnytelen a megjelenése. Az önkormányzat egy új, a mai igényeknek megfelelő tűzoltólaktanya építését határozta el a Déli iparterületen. A szükséges források hiányában azonban még nem kezdődhetett el a beruházás. A belvárosi ingatlan értékesítésére és hasznosítására csak az új tűzoltólaktanya elkészülése után nyílik lehetőség. Ez jelentős bizonytalanságot jelent az ingatlanfejlesztés megvalósítási ideje tekintetében.

Üzlet- és parkolóház építése a piaccsarnok előtt

Lehetőség mutatkozik arra, hogy a piaci Univer ABC, illetve az előtte lévő parkoló helyén egy többszintes üzlet és parkolóház létesüljön. Az árkádos kialakítású földszint, üzleteknek adna helyet (pl. Univer), a második és harmadik szint parkolóházként működne. A beruházás révén nemcsak egy egységes, a belvárosban elvárt építészeti igényességű térfal és homlokzat jönne létre, hanem a felszíni parkolók kiváltásával több zöldterület és gyalogos felület válna kialakíthatóvá. A tervek megvalósítására vonatkozóan mind a tulajdonosi szándék, mind a fejlesztői háttér megvan.

A Széchenyi tér jelenlegi állapota

8.2.2.2. Belvárosi Galéria multifunkcionális közösségi központ létrehozása

A Belvárosi Akcióterületen belül **önálló kulturális és turisztikai projektként jelenik meg a Belvárosi Galéria multifunkcionális közösségi központ létrehozása.**

A Rákóczi út turisztikai és kulturális funkcióját erősítheti a jövőben az a fejlesztési elképzelés, amely a Rákóczi út 4. és Szabadság tér 5. szám alatt található ingatlanokban alakítana ki – pályázati forrás felhasználásával – egy többfunkciós ifjúsági-közművelődési intézményt.

A tervezett intézmény egy olyan többfunkciós közösségi tér létrehozását célozza, amelyben egyszerre jelennének meg a biztonságos szórakozást és a mindenki számára elérhető kultúrát nyújtó közösségi, vendéglátási és művelődési funkciók. A védett és színvonalas intézményi környezetben, jellemzően a galéria működtetőinek saját közösségi programjai, illetve az önkormányzat és intézményei által szervezett rendezvények, kiállítások valósulhatnak meg. Hangsúlyosan jelennek meg a tervezett intézmény koncepciójában a munkaerőpiacra való be- vagy visszajutást támogató képzések, tanácsadások, karrier-expók is, együttműködve a Kecskeméti Főiskolával. A koncepció fontos tartópillérei továbbá a művészeti-hagyományőrző tevékenységek (különös tekintettel a helyi erősségekre, mint például a kézművesség, a fotó, az animáció, az öko- vagy a képzőművészet), illetve a szakmai tanácsadás és szolgáltató tevékenység.

A Belvárosi Galéria szakmai alapkonceptiója, egy olyan fiataloknak épülő multifunkcionális közösségi tér kialakítását célozza, melynek profilja 4 funkcióra épül:

Közösségi funkció:

- kiállítótér
- koncert tér
- kulturális-művészeti projektek, akciók megvalósítási helyszíne
- önkéntes közösségek, formális és nem formális csoportok bázishelye
- alkalmi és rendszeres rendezvények helyszíne
- street art, street sport és extrém sport programok szervezőhelye

Képzési funkció:

- felnőttképzések helyszíne, új tanulási formák megvalósítására alkalmas terek
- szabadegyetem, tudományos rendezvények
- idegennyelv oktatás
- tehetséggondozás, kompetencia fejlesztés

Szórakozási és élményfunkció:

- öko-művészetek, műhelymunkák
- performance, live act
- filmvetítések
- népművészet
- kézművesség
- zenei hagyományörzés
- olvasóköri

Területi ifjúsági-közművelődési tanácsadói funkció:

- a térségben működő közművelődési intézmények tevékenységének és szolgáltatásainak segítése, támogatása;
- a területén működő nemzeti és etnikai (kiemelten a roma) nemzetiségi önkormányzatok, valamint közművelődési intézmények, szervezetek tevékenységének támogatása;
- a térség stratégiai szintű tervezésében való részvétel, szakmai közreműködés a területi és települési stratégiákban, különös tekintettel a kulturális, turisztikai, vidékfejlesztési stratégiák kialakítására;
- a térség kulturális turisztikai szempontú fejlesztésében való közreműködés;
- közreműködés a közművelődési minőségfejlesztés programjában – közművelődési szakemberek továbbképzése;
- térségi közművelődési, kulturális és kreatív iparral (média, elektronikus és nyomtatott sajtó, film, fotóművészet, stb.) kapcsolatos informatikai adatbázisok működtetése;
- részvétel a térség jelentősebb kulturális rendezvényeinek szervezésében, nemzetközi kulturális kapcsolatainak gondozásában;
- az egész életen át tartó tanulást segítő programok, szolgáltatások fejlesztésének, hatékonyságának elősegítése.

Projekt státusz:	Pályázati szakasz
Projektgazda:	Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata
Partnerek:	Piac- és Vásárigazgatóság Kik-For Kft. Zsidó Hitközség
Pályázati támogatás:	595-600 millió Ft
Megvalósítási időszak:	2013-2014

8.2.2.3. Hírös Városi Turisztikai Központ létrehozása

A projekt alapvető célja a kecskeméti kulturális- és fesztiválturisztikai kínálat bővítése, az épített és kulturális örökség megőrzésével, a volt Városi Mozi országos műemléki védelem alatt álló épületének teljes körű felújításával. A volt Városi Mozi épületének funkcióváltó hasznosítása szerves részét képezi a folyamatban lévő Rákóczi út-Vasútkert revitalizációjának, amelynek eredményeképpen egy gazdag kulturális és idegenforgalmi funkcióval bíró, egybefüggő, emberközpontú közterületi rendszer alakul ki a történelmi főtér keretein túlmutatva.

A pályázati forrásból (DAOP-2.1.1/J-12 Turisztikai attrakciók és szolgáltatások fejlesztése) kialakítandó Hírös Városi Turisztikai Központ kedvező elbírálás esetén méltó helyet biztosítana az európai hírű Leskowsky-hangszergyűjteménynek, lehetővé téve annak újszerű, országosan egyedi jellegű, interaktív bemutatását. A tervek szerint lehetőség nyílik jelentős számú városi fesztivál, nagyrendezvény számára kiegészítő (téli-nyáron üzemelő) multifunkcionális rendezvényhelyszín kialakítására a mozi-épület volt előadóterének átalakításával. A központ kialakítása révén kiteljesülhet a Katona József Színház kulturális-turisztikai tevékenysége is, melyben nagy szerepet játszhat a Kelemen László Kamaraszínház, amely újszerű, a látogatókat, turistákat bevonó interaktív előadásokat, valamint elsősorban a városban élő német célcsoport igényeinek megfelelő német nyelvű, vagy a városba érkező külföldi vendégek számára készülő „nyelvsemleges” előadásokat állít színpadra.

Projekt státusz:	Pályázati szakasz
Projektgazda:	Kecskeméti Katona József Színház
Partner:	Leskowsky-hangszergyűjtemény
Pályázati támogatás:	507,5 millió Ft
Megvalósítási időszak:	2013-2014

A Városi Mozi épületének jelenlegi állapota

8.2.3. Mezei város és Ürgés akcióterület

Akcióterület lehatárolása:

Kossuth körút – Erzsébet körút, Kuruc tér, Csáktornyai utca, Kecskemét-Fülöpszállás vasútvonal, Szultán utca

Akcióterület kijelölésének indoklása (előzmények, problémák):

Az akcióterület a történelmi városterületnek azt a részét foglalja magába, amely különösen magas arányban koncentrálja a megélhetési, oktatási-nevelési és szocializációs nehézségekkel küzdő, segítségre szoruló társadalmi rétegeket.

Mezeiváros és Ürgés társadalmi problémái, szegregációs folyamatai nem új keletűek. A XVIII. század végén illetve a XIX. század elején eleve a város szegényebb lakossága számára osztották ki az itteni alacsony fekvésű, vízjárta legelőterületet. A terület múltjának nem kevésbé terhes öröksége az egykori „cigányváros”. A korabeli várostesttől elkülönülő, zárt települési képződmény évszázadokon keresztül a mai Praktiker áruház helyén állt. A telepet az 1970-es évek elején ugyan felszámolták, azonban a szétszóródó cigányság egy jó része továbbra is a környéken maradt. Később a városba újonnan betelepülő cigányok zöme szintén itt talált magának lakhatást.

A rendszerváltást követően sem sikerült a városrész helyzetét megnyugtatóan rendezni. Mind a közszolgáltatási fejlesztések, mind magánberuházások elkerülték a környéket. Kivételként csak a

Praktiker barkácsáruház megépítése említhető. A terület funkcionális ellátottsága továbbra is szegényes maradt, az akcióterületen található egyetlen általános iskola egyre súlyosabb szegregációs gondokkal küszködött, míg végül megszűnt.

Fontos leszögezni, hogy bár a város cigány lakosságának egy jelentős része az akcióterületen él, nem beszélhetünk „etnikai gettóról”. A Kórház utca és néhány önkormányzati sorház kivételével a cigány családok térben szétszórva jelennek meg, integráltan a többségi lakosság között. A társadalmi problémák általánosan vannak jelen, nem korlátozódnak kizárólag a cigány lakosságra.

Fejlesztési célok:

Az akcióterület átfogó fejlesztési célja:

- A Mezei város és Ürgés területén élő lakosság társadalmi integrációjának elősegítése, a helyi identitás erősítése, a terület közösségi és szolgáltatási szerepének megújítása, az életkörülmények javítása.

Részcélok:

- A helyi lakosság társadalmi integrációjának elősegítése, a befogadó társadalmi szemlélet erősítése oktatási, kulturális és közösségi programokon keresztül.
- Helyi szerveződések, együttműködések és hálózatok ösztönzése.
- A kommunikáció javításával, a bűnözés csökkentésével és az életlehetőségek javításával a társadalmi integráció erősítése.
- A többségi társadalom elvándorlásának csökkentése.
- A helyi identitás erősítése, a kulturális értékek megőrzése és a társadalmi felzárkóztatás elősegítése új Közösségi Ház felépítésével, s a szolgáltatások széles körének biztosításával.
- A közösségi szellem erősítése érdekében a szabadidős infrastruktúra fejlesztése, új sportudvar kialakítása.
- Gyermek- és családbarát közösségi terek és játszótér kialakítása.
- A városrész arculatának javítása, vonzóvá és élhetővé tétele, a kiválasztott önkormányzati bérlakások felújításával, továbbá az akcióterület fizikai és természeti környezetének megújításával, az illegális hulladéklerakók felszámolásával.

Fejlesztési elemek:

- Önkormányzati bérlakások (12 db) szerkezeti felújítása és komfortfokozatának növelése
- Új Közösségi Ház építése, ahol az oktatásra és közösségi fejlesztésre alkalmas helyiségek mellett helyet kap még szociális bolt, szolgáltató iroda, polgárőr szoba és közmosoda is.

- Környezet- és településkép-védelmi beavatkozások (kommunális hulladékgyűjtő pont kialakítása, az illegális hulladéklerakás megakadályozása, zöld térfal létrehozása, faültetés)
- A helyi fiatalok értelmes szabadidő eltöltésére lehetőséget adó sportudvar kialakítása
- EU konform játszótér építése
- Közterület fejlesztések (faültetés, árok- és padkarendezés, utcabútorok és fedett buszvárók elhelyezése)
- Útépités és útfelújítás
- Társadalmi akciók (ún. SOFT tevékenységek):
 - A közösségfejlesztést segítő hagyományőrző, kulturális és egyéb programok, rendezvények
 - Családsegítő és egyéb szociális szolgáltatások biztosítása
 - A romák társadalmi befogadását és integrációját segítő programok
 - Életvezetési, mentálhigiénés tanácsadás
 - Felnőttek részére kompetencia alapú oktatás és különböző szakmát adó képzési programok
 - Bűnmegelőzést és közbiztonságot erősítő programok
 - A lakókörnyezet szépítését, a környezettudatosság erősítését célzó társadalmi akciók
 - Szabadidős és sportprogramok

Projekt státusz:	Megvalósítási fázis
Projektgazda:	Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata
Konzorciumi tag:	Magyar Máltai Szeretetszolgálat Dél-Alföldi Szervezete
Tervezett bekerülési költség:	573,9 millió Ft.
Tervezett megvalósítási időszak:	2012. november 1. és 2014. május 31.

Az akcióterület egy problémás részének jelenlegi állapota

8.3. Városfejlesztési akcióterületek

8.3.1. Intermodális csomópont akcióterület

Akcióterület lehatárolása:

Noszlopy Gáspár park – Cegléd-Szeged vasútvonal – Szolnoki út – Kuruc körút – Bethlen körút

Akcióterület kijelölésének indoklása (előzmények, problémák):

Kecskemét XIX. század végi rohamos fejlődését a városszerkezet máig „elvarratlan szálai” mutatják. Ezek közé tartozik a jelenlegi vasútállomás és a város többi területének viszonya. Városok zömében a vasútállomás jelentős városi út mellé, vagy annak tengelyébe került.

Kecskemét esetében a város és a vasútfejlesztés ilyen fajta összhangja nem volt meg, bár – mint lejjebb is utalunk rá – a korabeli tervek is a Rákóczi út tengelyében képzeltek el az „Indoház” épületét, ez azonban nem valósulhatott meg az első világháború kirobbanása miatt.

A vasúti pályaudvar építéskor a városi kapcsolatot a Nagykőrösi utca adta, amely forgalmi szerepe a mai városszerkezetben korlátozott jelentőségű. A XIX. és XX. század fordulóján kialakult városrendezési elképzelések azonban egy „nagyvárosiasabb” új tengellyel, sugárúttal számoltak. A Rákóczi út annak reményében épült ki, hogy a vasútállomás „méltóbb helyre” történő áthelyezését is magával vonja. Ennek elmaradása azonban a jelenlegi vasútállomást mind város felőli látványában, mind gyalogos-, illetve közúti kapcsolataiban másodlagos, városképileg és városszerkezetileg kedvezőtlen helyzetben tartja. Ezek a kapcsolatok az épület elhelyezkedése miatt azonban nem javíthatók, kedvezőbb megoldást csak a tömegközlekedési csomópont áthelyezése eredményezhet.

A város közösségi közlekedésének súlyos problémája, hogy a helyközi és helyi központ elkülönül egymástól. Miközben a vasúti és a távolsági autóbusz pályaudvar a belváros keleti peremén helyezkedik el, addig a központi helyi autóbusz pályaudvar a városközpontban található. A két terület között a kapcsolat minden szempontból hiányos.

Szintén probléma a parkolás. Sem a vasúti pályaudvar, sem a helyközi autóbusz pályaudvar környezetében nincs megfelelő számú parkolóhely a tömegközlekedési eszközökkel továbbutazni szándékozók gépjárművei számára.

Fejlesztési célok:

Az akcióterület átfogó fejlesztési célja:

- A közösségi közlekedés szolgáltatási színvonalának fejlesztése a helyi és helyközi közösségi közlekedés, illetve a közúti közlekedés közötti átszállást elősegítő intermodális csomópont létesítésével.

Részcélok:

- Alulhasznosított MÁV területek rendezése
- Új városszerkezeti és építészeti érték létrehozása
- A Rákóczi út gyalogos tengelyének folytatása, közvetlen kapcsolatot kialakítása a Hunyadvárossal az intermodális központon keresztül
- A parkolási gondok megoldása
- Az utasforgalmi létesítmények hatékony üzemeltethetősége
- Korszerűbb és gyorsabb utastájékoztatás

Fejlesztési elemek:

- Intermodális csomópont kialakítása a Rákóczi út tengelyében a MÁV Cargo területén
- MÁV-Volán közös felvételi épület létrehozása
- A vasúti pálya felett akadálymentes gyalogoshíd építése
- P+R, illetve B+R parkoló kialakítása
- Az új környezettudatos helyi autóbuszjáratok üzemi kiszolgálását biztosító új autóbusz telephely létesítése
- Új buszhálózat, hálózati struktúra kialakítása, új buszforgalmi végállomások kialakítása
- Korszerű, valós idejű forgalomirányító és utastájékoztató rendszer kiépítése

A tervek szerint az Intermodális Központ és felvételi épület a Rákóczi út tengelyében valósulna meg. Ez a megoldás a területen zajló különböző fejlesztéseket egymásba fűzi, így az egymást segítő és kiegészítő funkciók teljes értékű, városi léptékű együttest, a belváros keleti irányú kiterjesztését eredményezik.

Az Intermodális Csomópont, a Rákóczi út és Vasútkert revitalizációja, valamint a KTE pályán tervezett kereskedelmi központ együttes hatásaként előnyösen változik meg a városrész funkcionális térszerkezete. A funkciókkal túlszűfolt kiskörúton belüli terület kelet felé „kinyílik”, egy új gyalogostengely alakul ki (Belváros – Rákóczi út – Intermodális Csomópont – Hunyadi város), elősegítve egy többpólusú városközpont kialakulását. E tengelyhez kapcsolódó megújuló területek, mint a Rákóczi út (városi promenád, vendéglátás, kereskedelem), a Vasútkert (pihenő- és kultúrkert), a volt KTE pályán tervezett bevásárlóközpont (kereskedelem, szolgáltatás), sokoldalú funkcióik révén új élettel töltik meg a belvárost.

A beruházás eredményeképpen a Rákóczi út egy reprezentatív gyalogos térben végződné, melyet jobbról a volt KTE pálya helyén tervezett kereskedelmi központ, balról a megújult Vasútpark határol. Az Intermodális Központ közlekedési területek felett „lebegő” tömege ezen a fokozatosan emelkedő „döntött” téren keresztül lesz elérhető. Az (Indóház) tér alatt P+R parkoló létesül. A csomópont földszinti részén – a vasúti vágányokkal párhuzamosan – a helyi és helyközi autóbusz pályaudvar kap helyet. A vasúti pályaudvar gyalogosforgalmi terei a vasúti peronok fölé kerülnek. A gyalogosforgalom így a vasúti és az autóbusz peronok között külön szinten történik. A várótermi funkciót magában foglaló utasfogadó csarnok a városi oldalon, a Rákóczi út tengelyében lesz kialakítva. A vasúti vágányok felett egy hídépület biztosítja az átmenő kapcsolatot az Indóház tér és Hunyadi város között. Itt zajlik a vasúti peronok felé az utas áramlás,

és itt kapnak helyet az utasokat kiszolgáló funkciók. Az Intermodális Csomópont és a KTE pálya helyén tervezett kereskedelmi létesítmény között közvetlen zárt-fedett kapcsolat alakítható ki.

A helyközi és helyi közösségi közlekedés közvetlen kapcsolódása mellett az Intermodális Csomópont révén megteremethető előnyök közé tartozik a MÁV-VOLÁN közös üzemeltetésű központi épület hatékonyabb fenntartása, külön szintben elválasztott gyalogos-, és közúti-vasút forgalom biztonsága és kényelme, valamint P+R funkció optimális megvalósíthatósága.

Projekt státusz:	Pályázati szakasz 2. forduló
Projektgazda:	Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata
Partnerek köre:	MÁV Magyar Államvasutak Zrt. Kunság Volán Autóbuszközlekedési Zrt. Nemzeti Infrastruktúra Fejlesztő Zrt.
Tervezett bekerülési költség:	16,6 milliárd Ft.
Tervezett megvalósítás:	2014-2015

Kapcsolódó ingatlanfejlesztés:

A volt KTE pálya (Kurucz körút 2.) területének tulajdonosa a Magnum Hungária Kft. bevásárlóközpontot építésével kívánja hasznosítani az ingatlant. A létesítmény fő funkciója kereskedelem és szolgáltatás lesz, ami jól kapcsolódhat az intermodális csomópont utasforgalmi funkcióihoz. A tervezett épület kb. 40 000 m² földszinti és emeleti szintterülettel fog rendelkezni, melyből 28 800 m² kereskedelmi célt szolgál. A felszín alatt – a tervek szerint – 800-870 férőhelyes mélygarázs épül.

Projekt státusz:	Tervezési szakasz
Tervezett megvalósítás:	2014-2015

A tervezett Intermodális Központ koncepcióvázlata

A tervezett Intermodális Központ és környezetének látványterve

8.3.2. Kecskeméti Megyei Kórház – „Gyógyintézeti Központ” akcióterület

Akcióterület lehatárolása:

Nyíri út – Juhar utca – névtelen közterület a megyei kórház és a „Juhar utcai iskola” ingatlanjai között – Csabay Géza körút

Akcióterület kijelölésének indoklása (előzmények, problémák):

A megye legnagyobb egészségügyi intézménye, relatíve alacsony ágyszámmal, több telephelyen (3db), pavilonrendszerű (51 épület) szervezeti egységekben megosztva működik. Az ellátáshoz szükséges diagnosztikai és terápiás egységek, a sürgős beavatkozáshoz szükséges szakterületek másik telephelyen történő jelenléte, a konzíliumok nehézkes megvalósítása, valamint

a megnövekedett betegutak és logisztikai igénybevételek nagymértékben rontják a szolgáltatásokhoz való hozzáférhetőséget, a betegellátás minőségét, hatékonyságát és biztonságát.

Az épületek egy része elavult, építészeti és épületgépészeti sajátosságaik alkalmatlanok a korszerű orvosi technika befogadására, a rossz elosztású helyiségek zsúfoltak, az intimitás feltételei nem biztosítottak, az akadálymentesítés csak részben megoldott. Ilyen körülmények mellett a humán erőforrás hatékonyabb kihasználása is nehezen oldható meg.

A Megyei Kórház ingatlanjainak jellemzői:

- több telephelyes, pavilonos rendszerű,
- épületek átlag életkora 50-70 év, kialakításuk nem betegközpontú,
- szerkezetileg, gépészetileg és hőtechnikailag korszerűtlenek, átalakításuk aránytalanul költséges, üzemeltetésük drága,
- az akadálymentesítés csak részben megoldott,
- a jelenlegi szerkezet mellett nem hatékony a kórházon belüli kommunikáció,

Fejlesztési célok:

Az akcióterület fejlesztésének átfogó célja:

- A lakosság életminőségének javítása és a munkaképesség gyorsabb helyreállítása érdekében megteremteni a hozzáférhető, szükségletekhez és speciális igényekhez rugalmasan alkalmazkodó, korszerű, a legmagasabb technikai színvonallal rendelkező, költséghatékonyan működő egészségügyi ellátást.

Részcélok:

- Minden kórházi szakellátás egy helyen történő megvalósítása
- A gyógykezelés teljes vertikumának kialakítása
- A szükségletekre, változásokra rugalmasan reagáló, komplex ellátási rendszer megvalósítása, a még hiányzó ellátási területek kiépítése
- A centralizációt követően a mátrix típusú munkaszervezés és team jellegű ellátás kialakítása
- A telemedicina rendszer bevezetése
- Az orvosi, ápolási gép-műszer park fejlesztése
- A kórház komplex akadálymentesítése
- A kórházi ellátás minőségének javítása

Fejlesztési elemek:

„Kecskeméti Gyógyintézeti Központ – hatékony egészségügyi rendszer Bács-Kiskun megyei modellje” a TIOP-2.2.7-07/2F/2-2009-0004 jelű projekt műszaki tartalma:

- Új kórházi tömb építése (15 094 m²)
Az ötemeletes komplexumban Anya-Gyermek Központ, valamint Szív- és Érendszeri Centrum fog működni.
- Új előcsarnok-épület létrehozása (590 m²)
A kétszintes kialakítású előcsarnok összekötő hídként funkcionál az új épület és a meglévő Hotel épület között.
- A rendelőintézet épületének bővítése emeletráépítéssel (1341 m²)
Az új 3. emeleten a járóbeteg központi diagnosztika fejlesztése valósul meg.
- A diagnosztikai épület belső átalakítása (2221 m²)
Az épület földszintjén bővített patológia kialakítására, valamint az 1. és 2. emeleten a képalkotó diagnosztikai egységek korszerűsítésére kerül sor.
- Környezetredezés és parkosítás
A beruházás tartalmazza 273 telken belüli parkolóhely kiépítését és 43 931 m² zöldfelület kialakítását.

A projekt keretében megvalósuló eszközbeszerzés, technikai illetve technológiai korszerűsítés:

- Központi diagnosztikai egységek fejlesztése (in vitro izotóp laboratórium, képalkotó diagnosztikai egységek, DEXA labor, Neurofiziológiai EEG laboratórium, PACS rendszer fejlesztése)
- Infokommunikáció, telemedicina fejlesztése (központi betegirányító és beteghívó rendszer kiépítése, medikai és a vállalatirányítás rendszer integrációja, medikai komponensek kialakítása, adatgyűjtő rendszerek kialakítása K+F tevékenységhez, oktatáshoz)

Projekt státusz:	Megvalósítási szakasz
Projektgazda:	GYEMSZI Gyógyszerészeti és Egészségügyi Minőség- és Szervezetfejlesztési Intézet
A projekt összköltsége:	11,652 milliárd Ft
Építőipari kivitelezés:	4,990 milliárd Ft
Európai Unió támogatás:	10,487 milliárd Ft
Megvalósítási időszak:	2011-2013. június 30.

További tervek:

A megyei kórház Izsáki úti telephelyén működő valamennyi osztály és egység Nyíri úton történő megfelelő elhelyezéséhez további beruházásokra van szükség. A megyei közgyűlés vállalta, hogy a pályázatból kimaradt pszichiátriát és krónikus belgyógyászatot is áttelepíti a Nyíri útra, ami egy 6000 négyzetméteres új tömb felépítését jelenti. Az építkezést az Izsáki úti telephely értékesítéséből befolyó összeg tenné lehetővé.

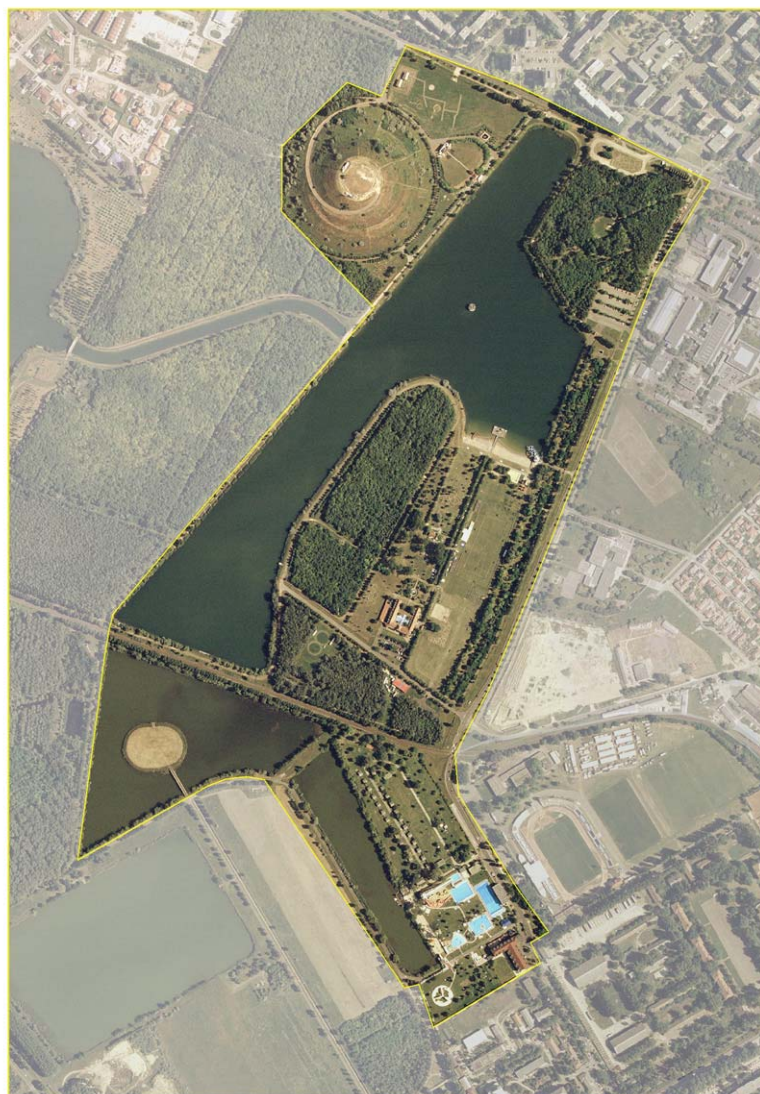

Kecskeméti Megyei Kórház – új kórháztömb

Kecskeméti Megyei Kórház – homlokzati kép

8.3.3. Széktői vízicentrum és szabadidőpark akcióterület

Akcióterület lehatárolása:

Nyíri út – Csabai Géza körút – egy rövid szakaszon a Kecskeméti Élményfürdő és Csúszdapark déli ingatlanhatára – a kisebbik csónakázó tó nyugati partját követő belső használatú utak – a nagyobbik csónakázó tó északi partján kiépített belső használatú út – a Vízműdomb körül kiépített belső használatú út.

Akcióterület kijelölésének indoklása (előzmények, problémák):

A terület intenzívebb hasznosítását az indokolja, hogy a szabadidőközpont közvetlen szomszédságában található a város egyik legnagyobb népességszámú lakóterülete, melynek sportolási lehetőségei évtizedek óta megoldatlanok. A szabadidőpark mind területét, mind pedig

adottságait figyelembe véve a jelenleginél lényegesen nagyobb szabadidős és sportolási potenciállal rendelkezik. A nagy vízfelületek az Alföldön egyedülálló lehetőségeket jelentenek a különböző vizes sportágak bemutatására, megismerésére és gyakorlására, mely különösen fontos az egészséges életmód igényének megteremtéséhez minden korosztály számára.

Fejlesztési célok:

Az akcióterület fejlesztésének átfogó célja:

- Az aktív szabadidő-eltöltés, a rekreáció és sportolás változatos és színvonalas területi együttesének megteremtése, az egészséges életmód népszerűsítése.

Részcélok:

- A város vízisport életének fellendítése
- A szabadidős lehetőségek bővítése
- A fiatal korosztályok sportolás iránti igényének előmozdítása
- A terület turisztikai potenciáljának kiaknázása
- Szabadidős és sportprogramok változatos kínálatának megteremtése
- Az extrém sportok népszerűsítése, számukra hely biztosítása
- Családi sportélmény megteremtése

Fejlesztési elemek:

- Új versenyszoda és fedett élményfürdő felépítése
- Szállodafejlesztés az élményfürdő szomszédságában
- Vízisport-centrum létrehozása a szabadidőközpont területén
- Golfpálya kialakítása
- Szauna Hotel teljes körű felújítása
- A Tó Hotel területén szálláskapacitás bővítés

Új versenyszoda és élményfürdő

A fürdőkomplexum egyedülálló abban a tekintetben, hogy három különböző – önmagában is megálló – szolgáltatáscsoportot egyesít (sport-élmény-wellness)

A 4150m²-es sportuszodában egy 10 pályás, nemzetközi versenyek lebonyolítására is alkalmas 50x25 méteres nagymedence, mellette egy 25x16 méteres bemelegítő valamint egy 30 fős tanmedence található. A lelátó 750 fő befogadására alkalmas.

A fedett élményfürdő mintegy 7000 m²-en teszi lehetővé a kikapcsolódást minden korosztály számára. Található itt hullámmedence mászó fallal, sodrófolyosó, vízesés, csúszdák, pezsgőfürdő,

pihenőmedence, valamint családi zóna pancsolókkal és kalandmedencével. A szolgáltatásokat az étterem, büfé és üzletek teszik teljessé. A wellness-egység két elemből épül fel: a Szauna Világból és a Wellness-Fitness Központból.

Az összetett funkció kompakt elrendezésével, optimális szerkezet- és anyagválasztással gazdaságosan üzemeltethető. A fürdőkomplexum átadása megtörtént, ugyanakkor vizsgálni szükséges a működtetést és üzemeltetést még optimálisabbá tévő beruházási lehetőségeket. Az uszoda későbbi terve között szerepel a folyamatos hatásfokjavítás és új megújuló energiák, energiatermelők beemelése. A tervek között szerepel napkollektoros és/vagy napelemes rendszer pályázati forrásokból történő kiépítése. Szintén későbbi lehetőség a termálkút metántartalmának hasznosítására egy külön, kis teljesítményű gázmotor telepítése, mellyel szintén további hő és villamos energia termelhető, amely jelentős mértékben hozzájárulhat az élményfürdő működtetési költségeinek csökkentéséhez.

Szálláskapacitás bővítés a fürdőkomplexum környezetében

Az önkormányzat vizsgálja annak a lehetőségét, hogy a fürdőkomplexumra épülően, annak közvetlen szomszédságában, befektetői tőke bevonásával magasabb színvonalú szálloda kialakítását valósítsa meg az elkövetkezendő években. A helyszínválasztás alkalmassá tenné a szállodát magasabb szintű wellness szolgáltatások biztosítására is, mely egy szélesebb vendégek igényeinek kielégítését is lehetővé teheti. Ez a szimbiózis nem csak a szálloda számára lenne előnyös, hanem a fürdőt igénybevevő szállóvendégeknek köszönhetően a fürdőkomplexumnak is, hiszen növekedhet a kihasználtsága, s javulhat a működtetésének hatékonysága.

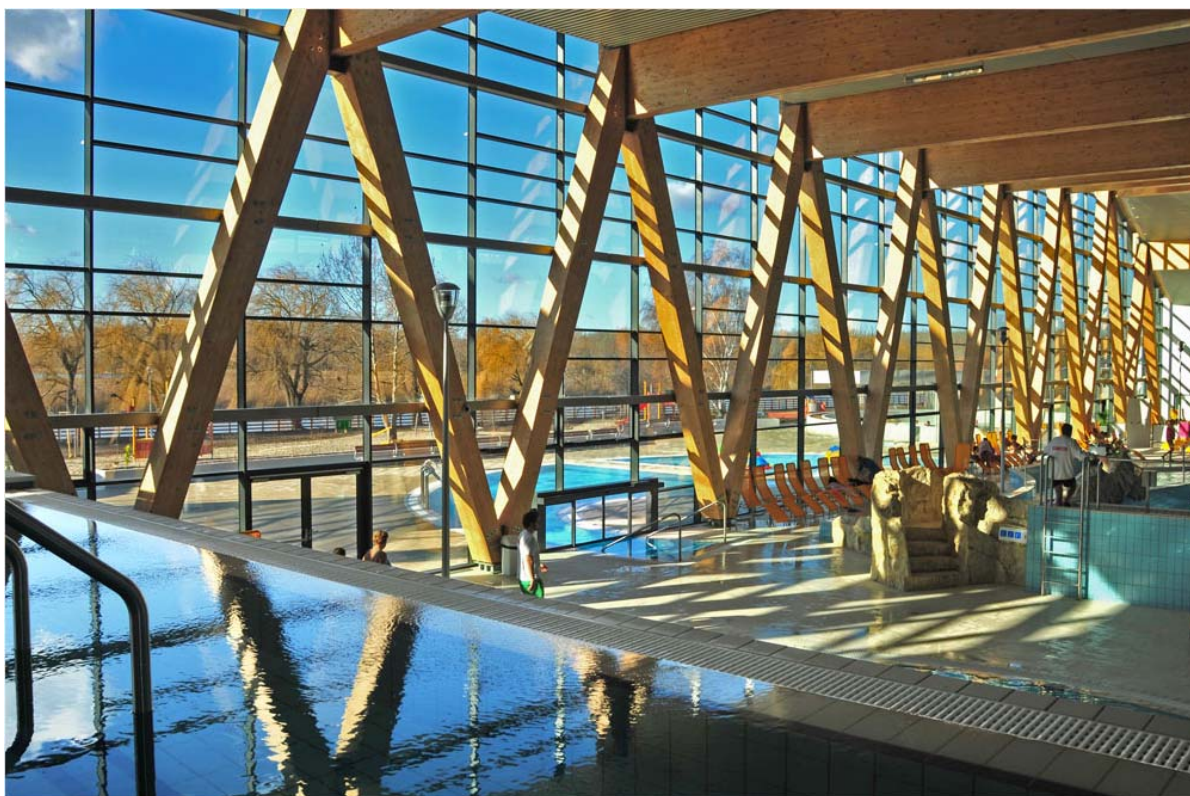
Projekt státusz:	Terv előkészítési fázis
Bekerülési Költség:	kb. 1,9 milliárd Ft
Tervezett megvalósítás:	2014-2015

Szabadidőközpont

A szabadidőközpont fejlesztésének célja az, hogy a létesítmény néhány éven belül a város egyik legkedveltebb kiránduló és szabadidő eltöltésére szolgáló helye legyen. Ennek érdekében különböző sportpályákat alakítanak majd ki a területén, a csónakázó tó nyújtotta lehetőségeket is szeretnék jobban kihasználni, ennek érdekében csónakház építése is a tervek között szerepel. A kínálatban megtalálható lesz a strand nyújtotta szolgáltatások mellett a horgászat, vízisí, kajak-kenu és a sárkányhajózás is. A központ területe alkalmas golf célú fejlesztésre is, így lehetőség nyílik oktatási és sport célokat szolgáló golfpálya kialakítására befektetők bevonásával.

Új versenyszoda és élményfürdő Csabay Géza krt. felőli homlokzata

Új versenyszoda és élményfürdő

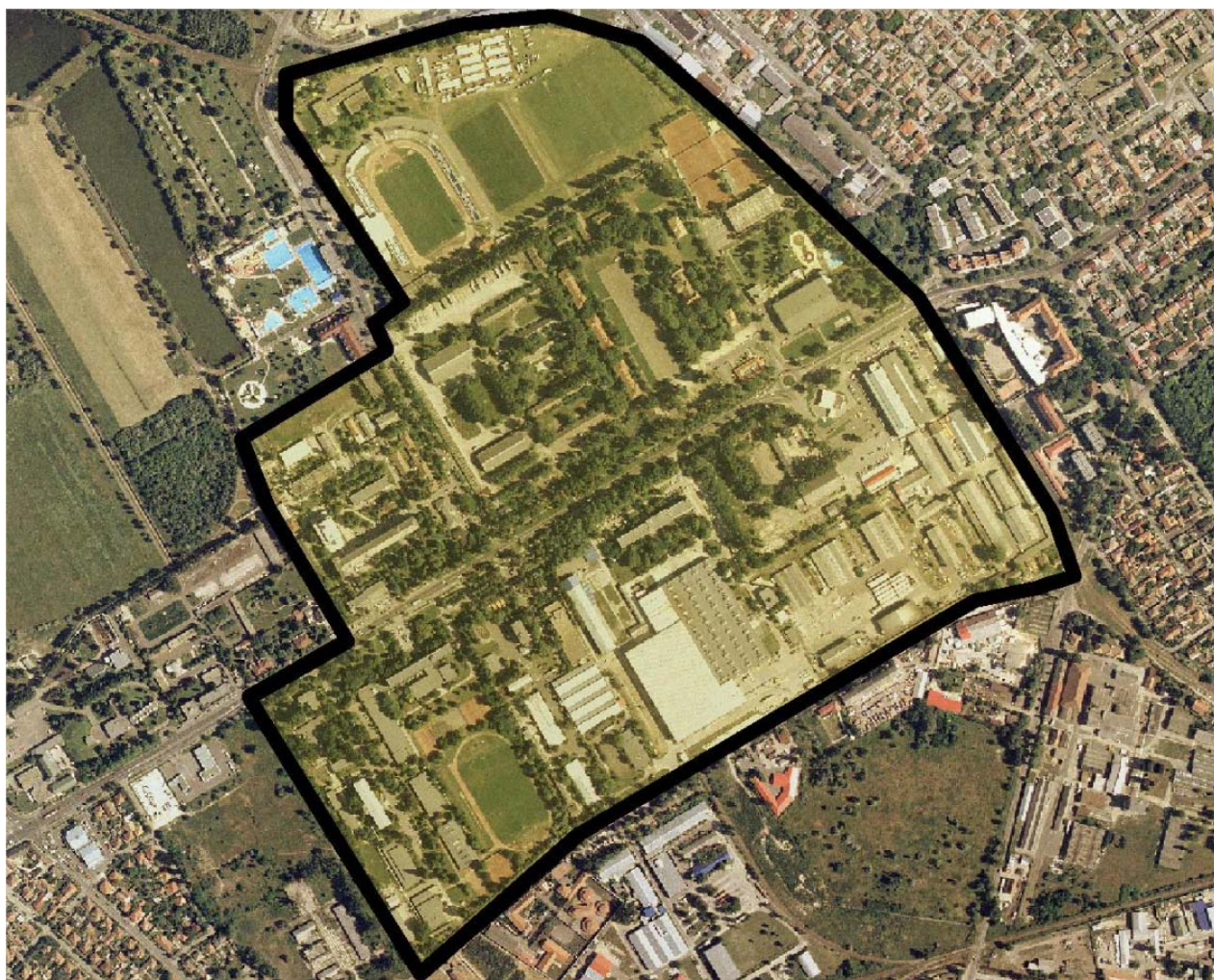

Széktói szabadidőközpont rekreációs fejlesztési terület

Szabadidőközpont zöld oázisa, s a vízisportok központja

8.3.4. Izsáki út – Csabay Géza körút térsége, „Nyugati Városkapu” akcióterület

Akcióterület lehatárolása:

Izsáki út – Kecskeméti Főiskola GAMF Kar nyugati ingatlanhatára – Wéber Ede út – Kecskemét-Lajosmizse vasútvonal – Csabay Géza körút – Kecskeméti Megyei Kórház Izsáki úti telephelyének északi és nyugati ingatlanhatára.

Akcióterület kijelölésének indoklása (előzmények, problémák):

A város ezen térszerkezeti egysége épített környezeti-, zöldfelületi- és térszerkezeti értékek által meghatározott terület, amely kialakításában, utcaképében jelentősen eltér mind a városba nyugati irányból bevezető extenzív elővárosi, mind pedig az út folytatásában a Kecskemét-Lajosmizse vasútvonal belváros felé eső területek, rendezett épített környezetétől.

A kiválasztott terület integritását, együttkezelését a hasonló problémák (funkcionális, hasznosítási), a terület karaktere és a város szerkezeti terve is alátámasztja, ráadásul a **Széktői**

sporttelep a Rudolf laktanya és a **KÉSZ Ipari park** által meghatározott – hozzávetőlegesen 40 ha-os – terület, a jövőben egy egységes, közel szimmetrikus úthálózattal lesz körbejárható.

A régi **Fedett Uszoda**, amely átadásakor (1968) a kor színvonalának megfelelő technikai felszereltséggel rendelkező, igényesen kialakított épület volt, napjainkra elavulttá vált. Üzemeltetése az utóbbi években – éves szinten – 350 millió Ft-os veszteséget termelt. Mivel kötött építészeti kialakítása miatt egy átfogó felújítás után sem tudta volna kielégíteni a korszerű uszodákkal szemben támasztott igényeket és befogadni a vendégszámot növelő komplex szolgáltatásokat, az önkormányzat egy új versenyuszoda és fedett élményfürdő építése mellett döntött. Az Izsáki úton álló, helyi védettséget élvező épület funkció nélkül maradt, a funkcióváltó hasznosítására vonatkozó igény indokoltá tette az ingatlan bevonását az akcióterületbe.

A **Rudolf laktanya** 1886-1887 között, Pártos Gyula és Lechner Ödön tervei alapján épült, műemléki védelem alatt áll. A nagy kiterjedésű, számos épületről álló együttes két jól elkülöníthető részre bontható. A keleti oldalon egy tágas gyülekező tér körül helyezkednek el a tiszti és a legénységi épületek, a terület nyugati felét pedig a két lovarda és az öt istállóépület foglalja el. A szovjet csapatok távozása óta az ingatlanok többsége üresen áll. Az oktatási célú hasznosítást (Közép-Európai Egyetem) nem sikerült megvalósítani. Az eltelt több mint 20 év alatt csak az altiszti épület felújítására került sor, a többi épület állaga folyamatosan romlik.

A Kecskeméti Megyei Kórház Nyíri úti fejlesztése következtében az izsáki úti feladatellátási egységek átköltöztetésre kerülnek a modern Gyógyintézet Központ új épületeibe. A megüresedő ingatlanokat a tulajdonos (GYEMSZI Gyógyszerészeti és Egészségügyi Minőség- és Szervezetfejlesztési Intézet) várhatóan hasznosítani/értékesíteni szeretné, melynek során figyelembe kell venni a környező területek funkcióit, s ezekhez illeszkedő hasznosítást kell elősegíteni.

A **KÉSZ Holding** magyarországi termelését logisztikai szervezési és közép- és délkelet-európai térségi térnyerésére való tekintettel előreláthatóan az elkövetkező 5 év folyamán új központi telephelyre kívánja összevonni. A döntés eredményeként a jelenlegi **kecskeméti telephelyhez (Izsáki út 6.)** kötött, nagy múltú termelés megszűnik. Ez gazdasági oldalról a város számára nyilvánvalóan sajnálatos tény, ugyanakkor a területhasználat váltás összhangban áll a város funkcionális övezetekre vonatkozó fejlesztési elképzeléseivel. Az ipari tevékenység megszűnésével megnyílik a lehetőség az Izsáki út déli oldalának egységes, barnamezős megújítása, komplex hasznosítási elképzelés (kereskedelmi, szálláshely, szolgáltatási, oktatási, K+F) kidolgozása előtt. Ennek egyik első projektje a KÉSZ Holding szálloda és konferenciaközpont fejlesztése, amely az Izsáki út átpozícionálásának „pilot projektjeként” is értelmezhető.

Fejlesztési célok:

- A terület város életében betöltött szerepének erősítése, városi alközponti szerepkör kialakítása;
- Egymást kiegészítő, egymásra épülő oktatási, szolgáltatási, sport és rekreációs funkciók betelepítése;
- A Rudolf laktanya műemléki környezetének megóvása, értékörző hasznosítása;
- Az egész akcióterületre kiterjedő, egységes zöldfelületi és közterületi rendszer kialakítása a területi összhang megteremtése érdekében;
- A KÉSZ ipari telephelyének barnamezős, funkcióváltó rehabilitációja, megújulásának egységes kezelése;
- Az akcióterületen városi alközpont, illetve reprezentatív „városkapu térség” egységes megjelenésű kialakítása.

Fejlesztési elképzelések:

A Rudolf laktanya és a régi „Fedett uszoda” hasznosításával kapcsolatban az önkormányzat három elképzelést vizsgált:

A legnagyobb volumenű az a nettó mintegy 8,5 milliárdos elképzelés, amely szerint az uszoda épületében jégcsarnok, a Rudolf laktanya egy részében pedig Látványsport Felkészítő Centrum (új fedett futball és kézilabda csarnok, valamint multifunkcionális kosárlabda csarnok), Regionális Teniszkлуб, Oktatási és Rendezvényközpont jönne létre, amelyhez különböző vendéglátóegységek is kapcsolódnának.

A második hasznosítási javaslat a Rudolf laktanyában lévő két lovarda és öt istállóépület eredeti lovas célú hasznosítását tartalmazza, egyúttal megtörténne az épületek színvonalas, de korhű, a műemléki követelményeknek megfelelő felújítása. Az épületek így lovas gyakorló- és sport tevékenységeknek, valamint reprezentatív lovas bemutatóknak is helyet adnának.

A harmadik elképzelés szerint a Rudolf laktanya észak-nyugati részén, mintegy 17 ezer négyzetméteren jönne létre egy olyan modern sporttelep, teniszcentrum, amely képes volna önmagát fenntartani. Az egyik lovarda épületben fedett teniszpályákat hoznának létre, mellette pedig szabadtéri pályákat, éttermet, klubházat. A centrum az amatőr és a versenysportot is kiszolgálja, akár nemzetközi tenisztornák helyszínévé is válhatna.

A Rudolf laktanya és a régi „Fedett uszoda” hasznosításával kapcsolatban az önkormányzat a KÉSZ Holding Zrt. fejlesztési tervét javasolta továbbfejlesztésre és kidolgozásra.

A nettó mintegy 8,5 milliárdos elképzelés, amely szerint **a Rudolf laktanya egységes fejlesztésben Sportparkká alakulna**, a volt fedett uszoda épületének hasznosításával, a Rudolf laktanya egy részében Látványsport Felkészítő Centrum (új fedett futball és kézilabda csarnok,

valamint multifunkcionális kosárlabda csarnok), illetve Regionális Teniszkлуб, Oktatási és Rendezvényközpont, illetve a létesítményhez kapcsolódó szálláshelyek jönnek létre, amelyhez különböző vendéglátóegységek is kapcsolódnának.

Az előkészítésbe bevont nemzetközi sporttanácsadó cégek véleménye alapján a Rudolf laktanya – mint kiemelt értékű önkormányzati ingatlan – fejlesztési potenciálja egyedülálló, azonban nemzetközi szintű sportcélú fejlesztése csak akkor valósítható meg sikeresen, ha a volt uszoda, a Messzi István Sportcsarnok, a Széktói Stadion és a Városi Fürdő és Uszoda területének fejlesztései szinergikusan, független szakmai koordináció alatt valósulnak meg.

Projekt státusz: Koncepcionális-, érdekegyeztetési szakasz

Tervezett megvalósítás: 2014-2018

Az Izsáki út déli oldalán a KÉSZ Ipari park területén, valamint annak közvetlen környezetében egy városi alközpont kialakítása történne meg a 2020-ig terjedő időszakban.

A beavatkozás lehetővé tenné az akcióterület egységes elvek alapján történő kezelését, így a komplex barnamezős városrehabilitációs folyamat részeként jól átgondolt funkcionális egységek és harmonikus közterületi rendszer alakulhatna ki. A terület tervezett funkciói között helyet kapna a kultúra, az oktatás és kutatás-fejlesztés, az intézményi, irodai, rendezvény, szálláshely és szabadidős szolgáltatások, a kiskereskedelem, valamint a lakhatás.

Lényeges szempontnak tekinthető az akcióterület városképi megjelenése. Az 52-es számú főút és az M5-ös autópálya nyugati irányából érkezők itt találkoznak először a város belsőbb területeivel, itt kapják az első benyomásukat Kecskemétről. A Izsáki út és az új körút (541-es számú főút) csomópontja kiemelt zöldfelületi értékei, múltja, eredeti és új funkciói, illetve a bevezető út mentén változó városi beépítési karakterek közt elfoglalt pozíciója miatt emblemikus városkapu térség kialakítására ad lehetőséget.

A tervezett beavatkozás várható hatásai:

- Erzsébet laktanya épületeinek és védett környezeti értékeinek műemléki rehabilitációja, funkcionális hasznosítása, fejlesztése;
- Kecskeméti Főiskola Campus jellegű bővítési lehetőségének megteremtése;
- Városi alközpont funkcionális kialakítása (többközpontúság igényének megvalósítása);
- A város észak-déli átjárhatóságának javítása, a Nagykörút és a város belső területeinek tehermentesítése;
- Rozsdaterületi problémák megszüntetése.

A beavatkozások tervezett ütemezése:

- **2011-2013:** Four Points by Sheraton Hotel és Konferencia központ (Pilot Projekt) folyamatban
- **2013-2015:** ebben a fázisban a közszféra kapcsolódó fejlesztései (Izsáki út szélesítése), illetve a közérdeket, közfunkciót kiszolgáló projektelemek kerülnek megvalósításra (kulturális sétány, egységes gyalogos és parkoló rendszer, stb.). A beavatkozásoknak szem előtt kell tartaniuk az alábbi elvárásokat:
 - a terület eltérő funkcióiból és fragmentációjából eredő problémákat fel kell számolni,
 - ki kell alakulnia a terület új, egységes elvek alapján rögzített közterületi struktúrájának,
 - fontos a terület újrapozicionálása, presztízsének erősítése, új kulturális attrakciókkal, szabadidős és szolgáltatási elképzelésekkel történő feltöltése, funkcionális erősítése,
 - a közterületi keretek rögzítését követően – további pilot projektek keretében – a terület kapcsolódó pontjain oktatási, intézményi és kisebb kereskedelmi ingatlanfejlesztés veszi kezdetét,
 - a tervezett fejlesztésekkel párhuzamosan az ipari tevékenységnek vissza kell szorulnia, mind területhasználat, mind intenzitás tekintetében.
- **2015-2020:** az 541. sz főút (A Csabay Géza krt. folytatásában, az Izsáki út és a Halasi út között megvalósítandó körútszakasz) beruházásával összhangban a gyár fokozatos eltelepítése, valamint a tervezett további ingatlanfejlesztések és kapcsolódó közterület fejlesztések kerülnek megvalósításra.

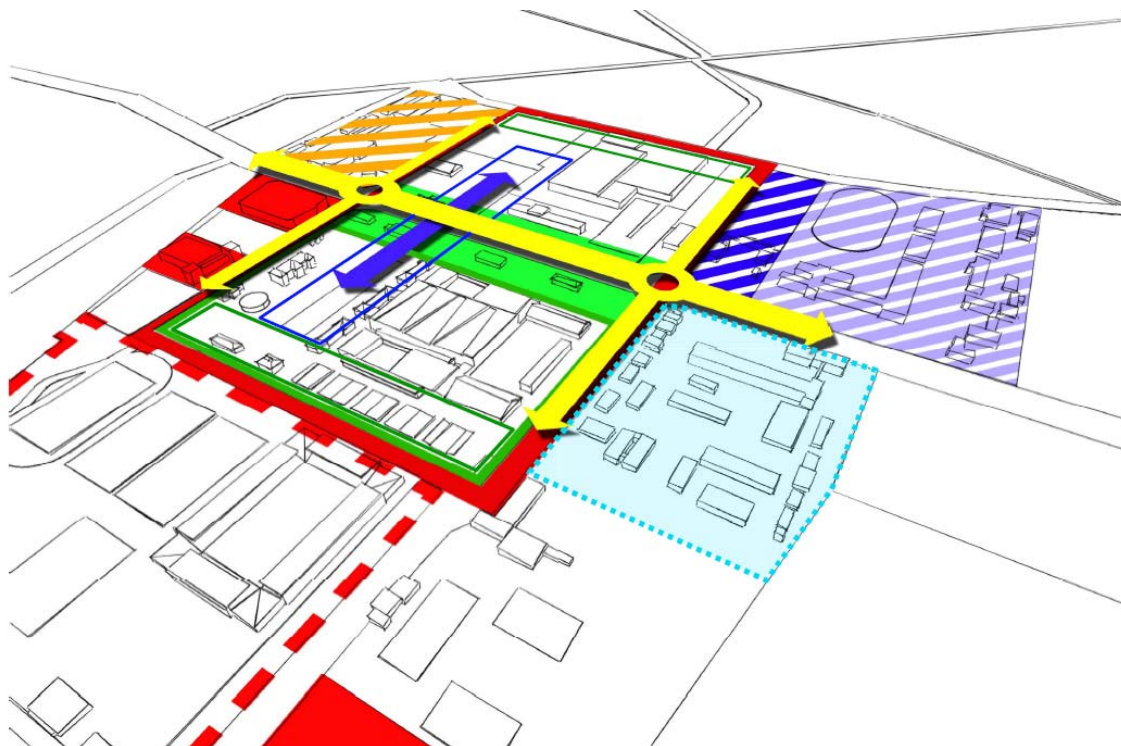
Projekt státusz:	Szabályozási terv módosítása, projektelőkészítés
Projekt tervezett költsége:	~40 milliárd Ft
Projekt lehetséges forrásai:	a fejlesztés döntően magánforrásból kisebb mértékben támogatások bevonásával kerül megvalósításra
Tervezett megvalósítás:	2013-2020

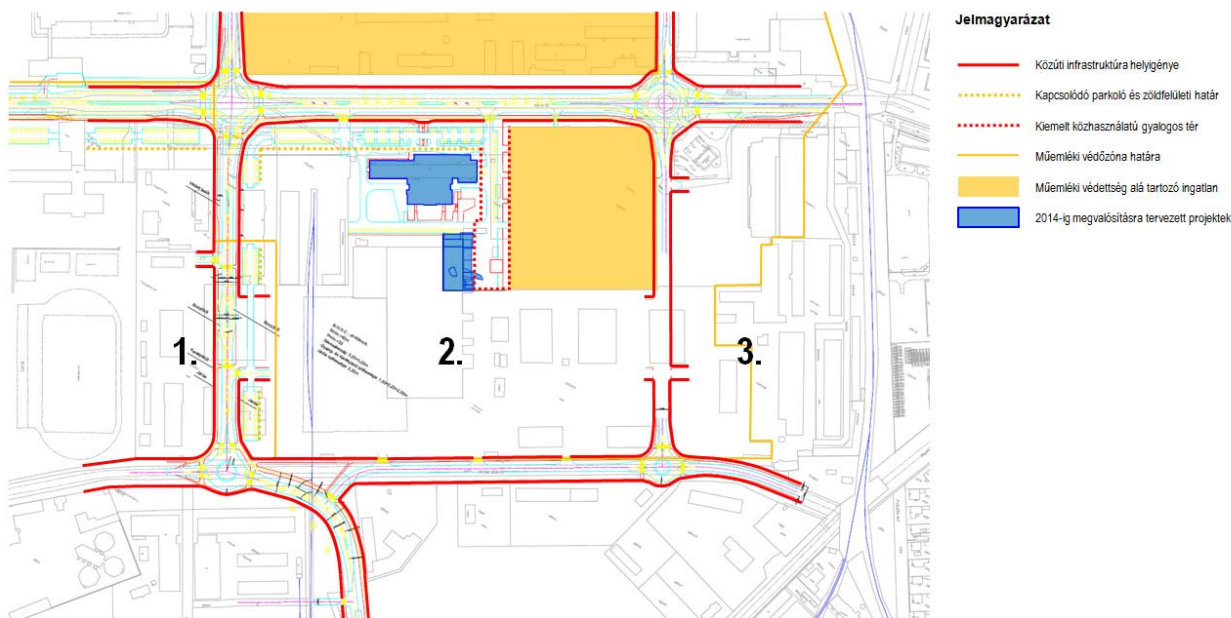
Rudolf laktanya fejlesztésre váró területe

A hasznosításra váró volt fedett uszoda épülete

Az Izsáki út és környezetének területhasználati koncepcióterve (Forrás: NAOS)

A KÉSZ ipari park és közvetlen szomszédos területeire tett fejlesztési javaslat (Forrás: NAOS)

A KÉSZ Irodaházának helyén tervezett négycsillagos szálloda látványterve

A négycsillagos szállodához tervezett konferenciaközpont látványterve

8.3.5. „Zöld város” modellprogram – Homokbánya akcióterület

Akcióterület lehatárolása:

Vályogvető utca – Téglás utca – Kecskemét-Fülöpszállás vasútvonal – a tervezett Nyugati körút nyomvonala

Az akcióterület kijelölésének indoklása (előzmények, problémák):

A homokbányai egykori szovjet laktanya közel 50 hektáros térsége jelenti a város dél-nyugati részének egyik fő fejlesztési potenciálját. A volt laktanya területén az elmúlt évtizedben kisebb területi egységekre bontva folytak „barnamezős” fejlesztések. 1991-ben költözött ide Lestár Péter Kereskedelmi Szakközépiskola és Szakiskola, a 2000-es évek elején két főiskolai kollégium kialakításra (453 fős férőhely-kapacitással) és közel 300 lakás átadására került sor. 2008-ban új

közlekedési megközelítést kapott a terület, amely most már közvetlenül a nyugati körútról is elérhető.

A legújabb fejlesztést a Kecskeméti Főiskola Tudósházának átadása jelenti. A 3500 m² alapterületű korszerű intézmény uniós pályázati program (TIOP-1.3.1-07/2/2F-2009-0003) keretében valósult meg. A beruházás teljes összege meghaladta az 1 milliárd Ft-ot. A tudósház egyszerre hallgatói és oktatói-kutatói központ. Az épület alkalmas előadások, rendezvények lebonyolítására, vendégoktatók és kutatók fogadására, főiskolai doktoranduszok elhelyezésére, továbbá lehetőséget teremt a hallgatói szolgáltatások bővítésére és multifunkcionális tereivel hozzájárul a hallgatói közösségek formálódásához. Sokáig egy kiterjedt felsőoktatási kampusz létrehozása volt a cél az egykori laktanya területen, azonban a főiskola végül nem kívánt élni a – az aránytalanul nagy ráfordítással megvalósítható – lehetőséggel.

A területen eddig felújított ingatlanok a Homokbánya teljes ingatlan-együttesének csak töredékét teszik ki. A használaton kívüli épületek és beépítetlen, vagy alulhasznosított területek komplex módon történő hasznosítása a főiskolának és a városnak közös érdeke, ezért az érintett felek a fejlesztéseket szoros együttműködésben kívánják megvalósítani. Ennek érdekében az önkormányzat 2011-ben kezdeményezte összesen 10 hektárnyi – állami tulajdonú, a főiskola kezelésében lévő – homokbányai terület és ott található épületek ingyenes tulajdonba vételét. A Kormány a 1253/2012. (VII.19.) Korm. határozatával döntött több homokbányai ingatlan ingyenes, az önkormányzat részére történő átadásáról, amely vonatkozásában a szerződés a Magyar Nemzeti Vagyonkezelő Zrt. és Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata között 2012. december 6-án aláírásra került.

Fejlesztési célok:

- A különféle (innovációs, oktatási, kereskedelmi, lakó) funkciók harmonikus egymásmellettségét megteremtő élő „városrész” megteremtése;
- A technológiai innovációt elősegítő szolgáltatói környezet létrehozása;
- A helyi foglalkoztatás elősegítése érdekében, környezetet nem terhelő, innovatív vállalkozások megtelepedésére alkalmas terület kijelölése;
- Az oktatásfejlesztés céljait szolgáló ingatlanfejlesztések;
- Az önkormányzati bérlakásállomány bővítése további ingatlanok felújításával;
- Kertvárosias beépítésű, új lakóövezet kialakítása.

Fejlesztési elemek:

- Kreatív Innovációs Központ és technológiai park létrehozása;

- Meglévő épületek felújításával új önkormányzati bérlakások kialakítása;
- Oktatási célú fejlesztés (Lestár Péter Egységes Középiskola, Szakiskola és Óvoda bővítése);
- Lakóterületek kijelölése és előkészítése;
- Gazdasági területek kijelölése és előkészítése.

Fejlesztési elképzelések részletezése:

Homokbányai fejlesztéseknek a „Zöld város” **modellprogram** adná meg a keretét. Az önkormányzat egy olyan városrészt kíván itt kialakítani, ahol nem csak a megújuló energiaforrásokat hasznosító technológiák miatt lenne használatos a „zöld” jelző, hanem a közterületei, emberközpontú életterei okán is. A területet jellemző ligetes környezetben sokféle egymást kiegészítő, egymással szoros kapcsolatba lévő funkció kapna helyet. Egymás szomszédságában jelennének meg lakó- és környezetbarát munkahelyek, alapvető és speciális szolgáltatások, óvodai, alap-, közép- és felsőfokú oktatási intézmények. Szerencsés városszerkezeti elhelyezkedése révén a Homokbánya területe a fejlődésnek induló Alsószéktői városrésznek is természetes központjául szolgálhat.

Az elképzelések szerint a homokbányai volt szovjet laktanya adna otthont a **Kecskeméti Kreatív Innovációs Központnak**, amely az elektronika, a robotika, a környezettechnológia, a műanyag-technológia és az autóipar területét felölelő, a Kecskeméti Főiskolával együttműködő K+Fés innovációs műhelyként működne.

Az önkormányzat szeretné fejleszteni, bővíteni Homokbánya oktatási szerepkörét is. Ennek egyik első lépése a német iskola felső tagozatának elhelyezése volt a Lestár Péter Kereskedelmi Szakközépiskola és Szakiskola használaton kívüli épületrészében. A helyi lakosság növekedése, illetve a szomszédos alsószéktői területek beépülése idővel szükségessé teszi Homokbányán az óvodai és általános iskolai férőhelyek kapacitásának bővítését. Az intézmények bővítéséhez, kialakításához szükséges ingatlanok rendelkezésre állnak.

A Homokbánya területén mintegy 300-400 lakással lenne növelhető az önkormányzat bérlakás állománya. A **bérlakásépítés** hozzájárulna ahhoz, hogy a jelenlegi önkormányzati bérlakás állománynál jobb összetételű (minőségi, olcsón üzemeltethető és jó életfeltételeket biztosító) önkormányzati lakásvagyon jöjjön létre. A megvalósítás részben, vagy teljes egészében az Új Széchenyi Terv otthonteremtési programja által nyújtott vissza nem térítendő bérlakás-létesítési támogatás igénybevételel történne.

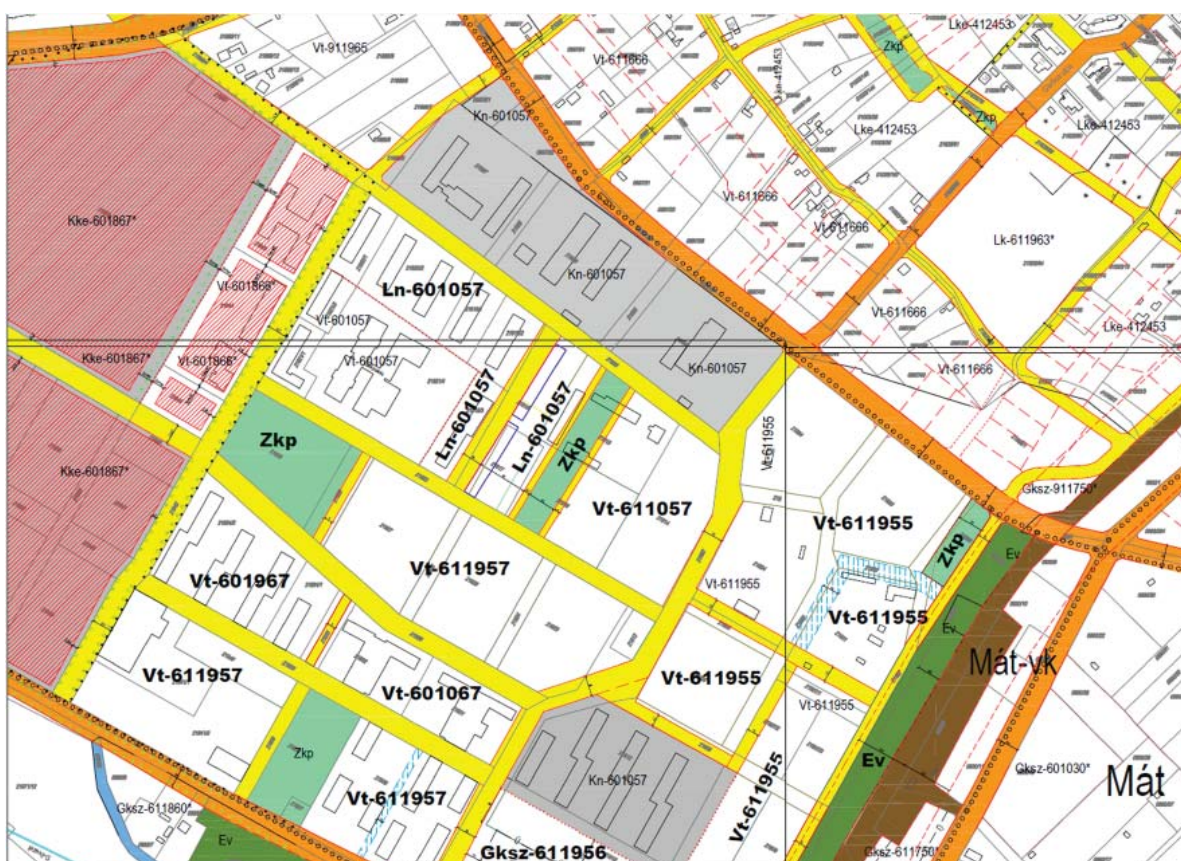
A Homokbánya délkeleti részén intenzívebb sorházas, valamint laza kertvárosias lakóterületek kialakítására is mód nyílik. Mindent egybevetve nagyon széles – a társasházi

bérlakásoktól a kertes családi házakig terjedő – lakóhelykínálat alakítható ki egy viszonylag kis területen belül.

A Homokbánya fejlesztésében kulcsszerep juthat a munkahelyteremtésnek. **Az önkormányzat aktív telephely-politikával, infrastruktúrafejlesztéssel és terület-előkészítéssel kívánja elősegíteni a technológia-intenzív és környezetbarát kis- és közepes vállalkozások letelepedését.** A tervezett gazdaságfejlesztési terület optimális lehetőséget biztosítana munkahelyteremtésre, mivel jól megközelíthető, innovációs és gazdasági szolgáltatások egyaránt igénybe vehetők.

Állapot:	Koncepcióterv, előkészítési fázis
Tulajdonviszonyok:	A fejlesztendő terület a 1253/2012. (VII.19.) Korm. határozat alapján immár önkormányzati tulajdonú
Tervezett megvalósítás:	2014-2020

Homokbánya szabályozási terve

A Kecskeméti Főiskola homokbányai Tudósháza

Használaton kívüli ingatlanok a Homokbánya területén

8.3.6. Déli iparfejlesztési akcióterület

Akcióterület lehatárolása:

Mindszenti körút – Kecskemét-Szeged vasútvonal – Déli elkerülő út – Búzakalász utca – Szent László körút – Külső Szegedi út

Akcióterület kijelölésének indoklása (előzmények, problémák):

A Mercedes beruházás hatására érezhetően megélnék az érdeklődés Kecskemét beépíthető ipari ingatlanjai iránt. A déli iparterülethez kapcsolódóan (a Mercedes-gyár közelében) a hatályos településrendezési terv jelentős kiterjedésű gazdaságfejlesztési célú területeket határoz meg. Ezeknek a területeknek a feltárásával és ésszerű hasznosításával egy egybefüggő, a jelenkor igényeinek megfelelő ipari-logisztikai negyed alakítható ki.

Az akcióterület kijelölésével a város meg kívánja előzni a korábbi „irányítatlan” iparfejlesztési gyakorlattal együtt járó területpazarlást. Nem álltak ugyanis rendelkezésre előkészített, belső utakkal feltárt fejlesztési területek, ezért az új üzemek és a különféle (építőipari, lakberendezési, autó stb.) kereskedések a város közlekedési gerincúthálózata mentén, térben koordinálatlanul épültek. A meglévő elaprózott ingatlanszerkezethez és esetleges ingatlanhatárokhoz alkalmazkodó fejlesztések jelentős méretű maradványterületek kialakulásával jártak, amelyek megközelítése, szükséges közművekkel történő ellátása, illetve kompromisszumoktól mentes beépítése csak nehezen megoldható.

Fejlesztési célok:

A befektetői igényekhez igazodó, gazdaságilag vonzó optimális területfelhasználást biztosító iparterületi kínálat megteremtése

Fejlesztési elemek:

- Befektetés-ösztönzés
- Terület kiajánlás, marketing
- Területvásárlás
- Terület előkészítés (útépítés, telekalakítás, közművesítés)
- Új iparterületek, telephelyek kialakítása

Iparfejlesztés az akcióterületen

8.3.7. „Északi városkapu” lakóterület-fejlesztési akcióterület

Akcióterület lehatárolása:

Károly Róbert körút tervezett nyomvonala – Nagy Lajos király körút tervezett nyomvonala – Szmecana utca – Gázló utca – Csíksomlyói utca – Budai út – Bajza József utca – Dombi Lajos utca – Hannusz István utca

Akcióterület kijelölésének indoklása (előzmények, problémák):

Az akcióterület – kedvező városszerkezeti helyzete ellenére – számos olyan problémával küzd, amely akadályozza a város beépített területéhez történő szerves kapcsolódást. A közlekedési feltáratlanság, az ellentmondásos területhasználat, a fejlesztési elképzelések bizonytalansága miatt a terület – pusztán piaci alapon – átfogó megújulásra képtelen. Ehhez tervszerű önkormányzati beavatkozásra van szükség. A terület közlekedési feltárása (Károly Róbert körút és Nagy Lajos körút hiányzó szakaszának megépítése) jelentheti az első lépést a lakóövezeti fejlesztések megindulásához. Átgondolt szabályozási terv alapján olyan sokszínű, változatos lakóterületté formálható az akcióterület, ahol a belső adottságoknak megfelelően számos beépítési forma kialakítására nyílik lehetőség (családi háztól társasházakig).

Lényeges szempont az akcióterület városképi megjelenése. A főváros irányából érkezők itt találkoznak először a várossal, itt kapják az első benyomásukat Kecskemétről. A Budai út és az új körút csomópontja sokkal emblematikusabb városkapu lehet, mint a jelenlegi Tesco-csomópont, ha egységes városépítészeti koncepció alapján valósul meg a környező beépítés.

Fejlesztési célok:

A Széchenyivárosi lakótelep városépítészeti lezárása, Belső-Máriahegy kertvárosias beépítésének elősegítése, a Buda út érintett szakaszának városias kialakítása.

Szerves városépítészeti kapcsolat kialakítása a félbemaradt lakótelepi beépítés és a folytatásaként tervezett kertvárosi lakónegyed között. A tervezett fejlesztések előreláthatólag 2016-2020-as időszakban indulhatnak el a még hiányzó körüti szakaszok építésével párhuzamosan.

Fejlesztési elemek:

- A városi külső körút (Királyok körútja) hiányzó szakaszainak (Károly Róbert krt., Nagy Lajos krt.) kiépítése;
- Észak-Széchenyiváros intézményi alcentrumának továbbfejlesztése;
- Lakóterületi fejlesztések előkészítése;
- A Budai út és a körút mentén az igényesebb beépítés feltételeinek megteremtése.

A jelenlegi városkép a Budai út irányából

8.3.8. „Hunyadi ék” ipari rehabilitációs akcióterület

Akcióterület lehatárolása:

Béke fasor – Géza fejedelem körút – Békéscsabai út – Szolnoki út

Akcióterület kijelölésének indoklása (előzmények, problémák):

A területet korábban jellemező ipari funkció fokozatos visszaszorulását nehezen követi az ingatlanok újrahasznosítása. Pozitív példa a Kecskeméti Regionális Képző Központ (ma Türr István Képző és Kutató Intézet) ideköltözése. A kedvező városszerkezeti elhelyezkedés miatt mindenképpen érdemes a Béke fasor és a Békéscsabai út közé ékelődő területre egy átfogó fejlesztési tervet készíteni, amely megfogalmazza azokat a lehetőségeket, amelyek révén a jelenleginél jobban kihasználhatók a terület adottságai.

Fejlesztési célok:

Tervezési eszközökkel elősegíteni a területen megindult lassú funkcióátalakulást. Olyan új funkcionális szerepkör kialakítása, amely hozzájárul Hunyadváros Kecskeméten belüli vitalitásának megújulásához. A tervezett fejlesztések 2014 és 2020-as időszak között valósulhatnak meg.

Fejlesztési elemek:

- Lakóövezeti fejlesztés a Géza fejedelem körút mentén
- Barnamezős gazdasági és kereskedelmi fejlesztés
- Sportolásra és szabadidő-eltöltésre alkalmas területek kialakítása
- Szolgáltató és irodai funkciók betelepülésének ösztönzése

Rehabilitációra szoruló barnamezős terület

Rehabilitációra szoruló barnamezős terület

9. A VÁROSFEJLESZTÉS STRATÉGIÁJA

A felülvizsgált és megújított integrált városfejlesztési stratégia jövőképek és célrendszerének kialakítása során a tervezők figyelembe vették a meghatározó városi fejlesztési dokumentumok (pl. Kecskemét Városfejlesztési Konceptiója, Kecskemét Gazdasági Programja) megállapításait, céljait és prioritásait.

Fontos hangsúlyozni, hogy bár a felülvizsgált IVS időtávja a 2013-2015-ös időszak feladatait kívánja elsődlegesen rögzíteni, a célok és a fejlesztési irányok tekintetében azonban a jelzett időszakon túlmutat. A jelen munka keretében a célok és prioritások szintjén, egy olyan stratégia megfogalmazása volt a cél, amely illeszkedik a különböző városi ágazati fejlesztési elképzelésekhez, figyelembe veszi a város belső adottságait, valamint számol napjaink és a közeljövő egyre feszítő kihívásaival (pl. klímaváltozás, környezeti szennyezések, verseny a fejlesztési forrásokért, szegmentálódó társadalom és ennek hatásai).

Az európai városfejlesztési elvek ajánlásainak megfelelően a város tekintettel volt a környező települések Kecskeméttel kapcsolatos elvárásaira, térségi kihatású programjaival pedig lehetőséget kínál számukra az együttgondolkodásra, közös fejlesztések megvalósítására. Kecskemét a felülvizsgált IVS tervezése során szem előtt tartotta, hogy céljai, fejlesztési elképzelései és programjai harmonikusan illeszkedjenek a térség társadalmi, gazdasági és természeti környezeti viszonyaihoz.

9.1. A város jövő fejlődését átható horizontális tervezési szempontok

A harmonikus városfejlődés érdekében, kiemelt figyelmet kell fordítani a tervezett fejlesztéseket átható, következő „horizontális” szempontokra:

- Esélyegyenlőség, egyenlő hozzáférés elve
- Fenntarthatóság
- Területi és társadalmi kohézió
- Foglalkoztatás, munkahelyteremtés

A településfejlesztésben az egyik legfontosabb horizontálisan érvényesítendő szempont az **esélyegyenlőség és az egyenlő hozzáférés** biztosításának elve. Az esélyegyenlőség biztosítása érdekében különös figyelmet kell fordítani minden infrastrukturális fejlesztés, illetve település-rehabilitációs támogatás esetén az alacsony státuszú, vagy fogyatékkal élő emberek helyzetére. Kiemelten fontos a település minden lakója számára az alapvető közszolgáltatásokhoz való hozzáférés biztosítása, valamint a hátrányos megkülönböztetés és a szegregáció minden formájának megakadályozása.

Az **egészséges és fenntartható környezet** igényeinek való megfelelés. Kecskemét a környezetileg érzékeny Duna-Tisza-közi Homokhátság területén fekszik, ahol a környezeti veszélyek fokozottabban jelentkezhetnek/jelentkeznek (pl. szárazodás, talajvízszint-süllyedés, por- és pollenszennyezettség, deflációra érzékeny homoktalaj), ezért a jövőben a városnak kiemelt figyelmet kell fordítani a környezeti fenntarthatóság biztosítására. Fontos az egészséges, rendben tartott, s a közösség által is óvott városi környezet kialakítása, valamint ennek részeként az erdők, közparkok és magánkertek egységes rendszert alkotó „városi zöld szövetté” történő formálása. Az egészségesebb lakókörnyezet kialakítása, az okszerű víz- és hulladékgazdálkodás, a termőföldek és a természeti táj védelme, továbbá a környezettudatos gondolkodás együttesen biztosíthatja a – klímaváltozás miatt egyre veszélyeztetettebb – Homokhátság ökológiai viszonyainak és a lakosság egészségi állapotának javulását.

Egy város egészségének fejlődése csak abban az esetben lehet harmonikus, ha a városon belül nincsenek nagy fejlettségbeli és társadalmi különbségek. A **területi és társadalmi kohézió** növelésével mérsékelhetők az egyes városrészek között az életszínvonalbeli, elérhetőségi és szociális különbségek, illetve erősíthetők a városrészek egymás közötti „élő” kapcsolatai. A társadalmi kohézió erősítését számos városi beavatkozás és akció szolgálhatja, mint például a közösségfejlesztő, foglalkoztatási és képzési programok, az oktatási és szociális infrastruktúra feltételeinek javítása, a helyi lakosság identitásának növelése vagy éppen a városrész felújításokba történő bevonásuk.

A város fejlesztése során a **foglalkoztatás lehetőségeinek biztosítása, bővítése** és az ahhoz szükséges megfelelő képzettség megteremtése az egyik, ha nem a legfontosabb teendő. A lakosság szociális biztonságérzetét és életkörülményeit alapvetően meghatározza a stabil és kiszámítható munkahelyek jelenléte. Éppen ezért az egyik legfontosabb városfejlesztési cél **a munkahelyteremtés és a munkahelyek megőrzése**, illetve új vállalkozások elindításának megkönnyítése. Különösen a helyi munkaerőpiacra való bejutás lehetőségét kell fejleszteni a keresletnek megfelelő képzések, átképzések biztosításával, a lakosság vállalkozási kedvének és innovativitásának növelésével, melyben kiemelt szerepet kell játszania a város felsőfokú oktatási intézményeinek, képzőközpontjainak, vállalkozásfejlesztési szervezeteinek, kamaráinak és kutatóintézeteinek. Meg kell teremteni az atipikus foglalkoztatás feltételeit (pl. részmunkaidős munka, távmunka) a teljesebb körű foglalkoztatás érdekében, valamint javítani szükséges a települések között a munkavállalási célú ingázás lehetőségeit.

9.2. Kecskemét hosszú távú jövőképe

Kecskemét olyan, európai értékeket követő, egyúttal saját identitását is megfogalmazó és azt büszkén vállaló várossá kíván válni, amely képes egyensúlyt teremteni a gazdasági fejlődés és a közösségi értékek között, felelősen gondolkodik természeti és épített környezetéről, társadalmában nyitott, befogadó és innovatív.

Fontos a fejlett infrastruktúra, a sok modern intézmény, a gazdag szolgáltatási kínálat, az erős gazdasági háttér, azonban önmagában mindez még nem képes megteremteni és fenntartani egy város kiegyensúlyozott fejlődését, élıhetőségét. Fontos feltétel, de nem elégséges. Önmagában nem elég a gazdasági versenyképesség és anyagi erő, ha nincs mögötte valódi „emóció”. A város igazi arcát a városban élö emberek alakítják ki, azáltal, hogy mennyire érzik magukénak a várost, milyen válaszokat adnak a kihívásokra, hogyan viszonyulnak a nehézségekhez, mit hajlandóak tenni egymásért és a településért. Abban az esetben beszélhetünk valódi értékörzésről és értékteremtésről, ha az egy közösség közös akaratából fakad, melynek alapja a hagyományok tisztelete, a stabil értékrend, a szakmaszeretet, az újdonságok iránti nyitottság és a megújuló képesség.

Kecskemét a megfogalmazott jövőképe alapján:

- Alkalmazkodik a sajátos táji és településkörnyezeti adottságokhoz.
- Tudatosan él azokkal az új technológiákkal, amelyek hozzájárulnak a környezeti erőforrásai megóvásához.
- Sokoldalú gazdasága megújítása révén saját polgárai és szűkebb térsége számára kiszámítható megélhetést nyújt.
- Biztosítja az itt élni akarók számára a jövő boldogulási lehetőségeit.
- Segíti társadalmának kiteljesedését, az újdonságokra nyitott, innovatív és kreatív szellemiség kialakulását.
- Művészetpártolásával a helyi hagyományokra építő, markáns kulturális és művészeti arculatot alakít ki, amely széles hazai és nemzetközi érdeklődésre tart számot.
- Törekszik a különböző társadalmi rétegek és csoportok harmonikus együttélésére és a társadalmi szolidaritás megteremtésére.
- Lakói számára minőségi életkörülményeket és kellemes, egészséges lakókörnyezetet nyújt.
- A központi szerepkör előnyeinek kisugárzásával sokoldalú, kölcsönös együttműködést valósít meg a természetes vonzáskörzetének településeivel.

9.3. A jövőkép elérését előmozdító fejlesztési célok és prioritások

9.3.1. A városfejlesztés átfogó célja

A jövőkép elérése érdekében meghatározott különböző városfejlesztési (tematikus és területi) célokat egyetlen közös **fejlesztési elv** vezérli: a környezeti, társadalmi és gazdasági szempontból egyaránt **HARMONIKUS és ÉRTÉKKÖZPONTÚ FEJLŐDÉS**.

Kecskemét a 20. század közepéig a belső erőforrásokra és a táji adottságokra épülő fejlődési pályát követett. A város életének és lakói megélhetésének alapját előbb a rideg állattenyésztés és marhakereskedelem, majd a 19. század második felétől a szintén külpiac-orientált szőlő- és gyümölcsstermesztés képezte. A 20. század második felében a korábbi szerves, autonóm fejlődést egy mesterségesen, kívülről irányított, extenzív növekedési periódus váltotta fel. A számos új (ipari, közigazgatási, szolgáltatási) funkció megjelenésének és a népesség gyors megduplázódásának azonban ára volt, ugyanis a város nagyrészt elvesztette korábbi harmonikus fejlődésből adódó arculatát, helyi identitását. Az elmúlt két évtized Kecskemét saját maga újradefiniálási kísérletének jegyében telt. Annak ellenére, hogy gazdaságát sikeresen újíttotta meg, s kulturális kínálat tekintetében is jelentősen előrelépett, az egész várost magával húzó fejlődési irány még nem bontakozott ki.

A Daimler AG. autóiipari nagyberuházása e tekintetben új esélyt teremthet Kecskemét számára. Az üzem és a letelepedő beszállítók annak ellenére, hogy munkahelyeket teremtenek, s növelik a helyi adóbevételeket, **önmagukban nem tekinthetők városformáló tényezőnek**. Egy ilyen léptékű ipari beruházás is csak akkor tud jelentős városformáló erővé válni, ha egy olyan települést talál, amely képes a teljes települési rendszerében (gazdaság, társadalom, környezet, műszaki és infrastrukturális háttér) megújulásra, vagy ki tudja kényszeríteni azt.

Kecskemétnek a közeljövőben olyan minőségi települési háttérrel kell kialakítania, amely egyszerre képes előrelépést (fejlődést) mutatni a magas szintű vállalkozási-, szolgáltatási- és infrastrukturális környezet kialakítása, a helyi társadalom képzettsége, az épített- és természeti környezet védelme, valamint a kulturális miliő formálása terén. Ha ezek a feltételek teljesülnek, Kecskemét egy versenyképes és vonzó település képét mutatja majd, mely meg tud felelni nem csak a Mercedes-Benz által is képviselt igen szigorú nemzetközi elvárásoknak, de a helyi társadalom egyre növekvő igényeinek is. A megfogalmazott feltételek teljesülése érdekében kerültek kialakításra a stratégia tematikus céljai.

9.3.2. Tematikus célok

- A külső városrészekben a még hiányzó városszerkezeti jelentőségű közlekedési kapcsolatok kiépítése, a belvárosban a gépkocsiforgalom visszaszorításával a gyalogos és kerékpáros közlekedés előtérbe helyezése.
- A helyi adottságokat figyelembe vevő gazdaságfejlesztés ösztönzése, vállalkozóbarát gazdasági környezet kialakítása, több lábon álló, innovatív gazdaság elősegítése.
- A munkaerőpiaci igényekhez illeszkedő, gyakorlatorientált szakképző rendszer kialakítása, az oktatás minőségének javítása, törekvés az egyetemi szintű képzés megteremtésére.
- Az egészségmegőrzést elősegítő aktív szabadidő eltöltési lehetőségek széles skálájának biztosítása, az egészséges életmód népszerűsítése, a helyi turisztikai programkínálat összehangolása és színvonalas bővítése.
- A művészeti sokszínűsége nyitott és befogadó város megteremtése, amely ápolja hagyományait és széles lehetőséget teremt a művészet és kultúra minden szegmensének megjelenésére.
- A városkép és a lakókörnyezet minőségének javítása, a társadalom lakókörnyezettel szemben támasztott igényességének növelése.
- A környezettudatos gondolkodásmód és környezetbarát eszközök, technológiák városi szintű elterjesztése, a megújuló energiaforrások szélesebb körű használata.

9.3.3. Városrészi célok

Történelmi városterület:

Fejlesztési cél: A hétköznapi igényeit színvonalas módon kielégítő, de egyúttal színes, egyedi és erőteljes városi élményt is nyújtó belváros megteremtése, amely képes túllépni a történelmi főtér keretein, előmozdítva a környező területek városképi és társadalmi vitalitását.

Északi kertvárosi öv:

Fejlesztési cél: A belvároshoz fűződő kapcsolatok szorosabbá, előbbé és szervezettebbé tétele, a területi sokszínűség megőrzése, a belső társadalmi megújuló képesség elősegítése.

Széchenyiváros:

Fejlesztési cél: A kisebb lakóterületi egységek változatos lakókörnyezeti fejlesztésével a lakótelepi jelleg személytelenségének megváltoztatása, a panelos épületállomány energetikai és homlokzati felújítása, a közterületek színvonalának emelése, a társadalmi kohézió és egymásra figyelés erősítése.

Zöld folyosó:

Fejlesztési cél: A rekreáció, az egészségmegőrzés, az aktív szabadidő eltöltés és a professzionális sport legváltozatosabb lehetőségeit komplex módon biztosító kínálati rendszer megteremtése, a zöldterületi potenciál megőrzése, minőségének javítása.

Nyugati kertvárosi öv:

Fejlesztési cél: Funkciógazdag városi alcentrumok kialakításával, lakóterületi és közlekedési fejlesztésekkel a városfejlesztési körzet belső területi kohéziójának és önálló karakterének erősítése, környezetbarát és innovációorientált vállalkozói környezetet biztosító technológiai park létesítése.

Déli városrészek

Fejlesztési cél: A lakó és gazdasági jelleg keveredéséből adódó hátrányok csökkentése, a barnamezős területek revitalizációjának előmozdítása, új fejlesztési területek (ipari, logisztikai) szabályozott és optimalizált módon történő kialakítása.

Városkörüli szatellit települések:

Fejlesztési cél: Egyedi kulturális arculat és vonzó települési környezet kialakításával a lakosság helyi identitásának erősítése, helyi munkalehetőségek és szolgáltatások bővítésével a várostól való függés csökkentése.

Kertségek:

Fejlesztési cél: Szabályozott közterület-hálózat kialakításával és a helyi ellátás kiszélesítésével a lakókeres fejlődés feltételeinek megteremtése, a kertművelési tradíciók értékörző újraértelmezése.

Tanyás külterület:

Fejlesztési cél: A mezőgazdasági földhasználat prioritása mellett a mezőgazdasági kultúrtáj értékeinek megőrzése, a termőföld védelme, a városellátó termelés szerepének növelése.

Repülőtér és védőövezete:

Fejlesztési cél: A katonai repülőtér polgári hasznosításával kapcsolatos lehetőségek feltárása, „cargo” központtá fejlesztése, a harcászati repülésben rejlő idegenforgalmi potenciál intenzívebb kihasználása.

Kecskemét Integrált Településfejlesztési Stratégiájának célrendszere

Jövőkép	Kecskemét olyan, európai értékeket követő, egyúttal saját identitását is megfogalmazó és azt büszkén vállaló várossá kíván válni, amely képes egyensúlyt teremteni a gazdasági fejlődés és a közösségi értékek között, felelősen gondolkodik természeti és épített környezetéről, társadalmában nyitott, befogadó és innovatív						
Átfogó cél (15–20 év)	Környezeti, társadalmi és gazdasági szempontból harmonikus és értékközpontú városfejlődés						
Tematikus célok (7–8 év)	A) A külső városrészekben a még hiányzó városszerkezeti jelentőségű közlekedési kapcsolatok kiépítése, a belvárosban a gépkocsiforgalom visszaszorításával a gyalogos és kerékpáros közlekedés előtérbe helyezése	B) A helyi adottságokat figyelembe vevő gazdaságfejlesztés ösztönzése, vállalkozóbarát gazdasági környezet kialakítása, több lábbon álló, innovatív gazdaság elősegítése	C) A munkaerőpiaci igényekhez illeszkedő, gyakorlatorientált szakképző rendszer kialakítása, az oktatás minőségének javítása, törekvés az egyetemi szintű képzés megteremtésére	D) Az egészségmegőrzést elősegítő aktív szabadidő eltöltési lehetőségek széles skálájának biztosítása, az egészséges életmód népszerűsítése, a helyi turisztikai programkínálat összehangolása és színvonalas bővítése	E) A művészeti sokszínűsége nyitott és befogadó város megteremtése, amely ápolja hagyományait és széles lehetőséget teremt a művészet és kultúra minden szegmensének megjelenésére	F) A városkép és a lakókörnyezet minőségének javítása, a társadalom lakókörnyezettel szemben támasztott igényességének növelése	G) A környezettudatos gondolkodásmód és környezetbarát eszközök, technológiák városi szintű elterjesztése, a megújuló energiaforrások szélesebb körű használata
Indikátorok	<ul style="list-style-type: none"> • A népesség száma (fő) • Vitalitási index • Foglalkoztatottak aránya a teljes lakosságból (%) • Az iparüzési adó nagysága (Ft) • Diplomával rendelkezők aránya a teljes lakosságból (%) • Regisztrált munkanélküliek aránya (%) • Közműolló (%) • 2000 után felújított közterületek kiterjedése (m²/ha) • A turisták által eltöltött vendégéjszakák száma (nap) 						

Kecskemét Integrált Településfejlesztési Stratégiájának célrendszere

	Történelmi városterület	Északi kertvárosi öv	Széchenyi-város	Zöld folyosó	Nyugati kertvárosi öv	Déli városrészek	Városkörüli szatellit települések	Kertségek	Tanyás külterület	Repülőtér és védőövezete
Kapcsolódó tematikus célok	A, E, F, G	A, C, F, G	A, C, D, F, G	A, B, D, G	A, B, C, G	A, B, C, G	B, D, F, G	B, F, G	B, F, G	D, G
Városrészi célok	A hétköznapi igényeit színvonalas módon kielégítő, de egyúttal színes, egyedi és erőteljes városi élményt is nyújtó belváros megteremtése, amely képes túllépni a történelmi főtér keretén, előmozdítva a környező területek városképi és társadalmi vitalitását.	A belvároshoz fűződő kapcsolatok szorosabbá, előbbé és szervesebbé tétele, a területi sokszínűség megőrzése, a belső társadalmi megújuló-képesség elősegítése.	A kisebb lakóterületi egységek változatos lakókörnyezeti fejlesztésével a lakótelepi jelleg személytelenségének megváltoztatása, a panelos épületállomány energetikai és homlokzati felújítása, a közterületek színvonalának emelése, a társadalmi kohézió és egymásra figyelés erősítése.	A rekreáció, az egészségmegőrzés, az aktív szabadidő eltöltés és a professzionális sport legváltozatosabb lehetőségeit komplex módon biztosító kinalati rendszer megteremtése, a zöldterületi potenciál megőrzése, minőségének javítása.	Funkciógazdag városi alcentrumok kialakításával, lakóterületi és közlekedési fejlesztésekkel a körzet belső területi kohéziójának és önálló karakterének erősítése, környezetbarát és innovációorientált vállalkozói környezetet biztosító technológiai park létesítése.	A lakó és gazdasági jelleg keveredéséből adódó hátrányok csökkentése, a barnamezős területek revitalizációjának előmozdítása, új fejlesztési területek (ipari, logisztikai) szabályozott és optimalizált módon történő kialakítása.	Egyedi kulturális arculat és vonzó települési környezet kialakításával a lakosság helyi identitásának erősítése, helyi munkalehetőségek és szolgáltatások bővítésével a várostól való függés csökkentése.	Szabályozott közterület-hálózat kialakításával és a helyi ellátás kiszélesítésével a lakókereskedelmi fejlődés feltételeinek megteremtése, a kertművelési tradíciók értékőrző újraértelmezése.	A mezőgazdasági földhasználat prioritása mellett a mezőgazdasági kultúrtáj értékeinek megőrzése, a termőföld védelme, a városellátó termelés szerepének növelése.	A katonai repülőtér polgári hasznosításával kapcsolatos lehetőségek feltárása, „cargo” központja fejlesztése, a harcászati repülésben rejlő idegenforgalmi potenciál intenzívebb kihasználása.
Akcióterületek	Rákóczi út – Vasútkert AT, Belvárosi AT, Mezei város és Ürgés AT, Intermodális csomópont AT	„Északi városkapu” lakóterület-fejlesztési AT, „Hunyadi ék” ipari rehabilitációs AT	„Északi városkapu” lakóterület-fejlesztési AT	Kecskeméti Megyei Kórház-„Gyógyintézeti Központ” AT, Széktói vízicentrum és szabadidőpark AT, Izsáki út – Csabay Géza körút térsége „Nyugati Városkapu” AT	„Zöld város” modellprogram – Homokbánya AT	Déli iparfejlesztési AT				
Szegregált, v. szegregáció által veszélyeztetett terület	X		X		X				X	

A tematikus célokhoz tartozó indikátorok

Cél	Indikátor neve	Az indikátor leírása és a célmeghatározása	Mértékegység	Forrás	Adatgyűjtés gyakorisága
Átfogó cél: Környezeti, társadalmi és gazdasági szempontból egyaránt harmonikus és értékközpontú fejlődés.	A népesség száma	Kecskemét lakónépessége a vizsgált év végén (cél: növekedés)	fő	KSH	Éves
	A városban élők munkajövedelme	Kecskeméten élő foglalkoztatottak átlagos éves munkajövedelmének alakulása (cél: növekedés a 2007-es bázisévhez képest)	Ft	APEH	Éves
	A városi gazdaságteljesítménye	Kecskeméten működő gazdasági szervezetek és egyéni vállalkozók éves nettó árbevételének alakulása (cél: növekedés a 2007-es bázisévhez képest)	millió Ft	Polgármesteri Hivatal	Éves
Tematikus célok: T1. A külső városrészekben a még hiányzó városszerkezetij jelentőségű közlekedési kapcsolatok kiépítése, a belvárosban a gépkocsiforgalom visszaszorításával a gyalogos és kerékpáros közlekedés előtérbe helyezése.	Épített városi közutak hossza	A városban a vizsgált évben átadott új útszakaszok hossza (cél: növekedés)	km	Polgármesteri Hivatal	Éves
	Épített városi kerékpárutak hossza	A városban a vizsgált évben átadott új kerékpárút szakaszok hossza (cél: növekedés)	km	Polgármesteri Hivatal	Éves
	Helyi tömegközlekedés utasainak száma	A helyi tömegközlekedésben szállított utasok száma a 2007-es bázisévhez viszonyítva (cél: szintentartás)	fő	Kunság Volán	Éves
T2. A helyi adottságokat figyelembe vevő gazdaságfejlesztés ösztönzése, vállalkozóbarát gazdasági környezet kialakítása, több lábon álló, innovatív gazdaság elősegítése.	Az ipari parkokban működő vállalkozások száma	A város területén kialakított ipari parkokban működő vállalkozások száma a 2007-es bázisévhez viszonyítva (cél: növekedés)	db, %	Polgármesteri Hivatal	Éves
	Az ipari parkokban foglalkoztatottak száma	A város ipari parkjaiban foglalkoztatottak száma a 2007-es bázisévhez viszonyítva (cél: növekedés)	fő	Polgármesteri Hivatal	Éves
	Helyi iparüzési adó bevétel	Cél: növekedés a 2007-es bázisévhez képest	millió Ft	Polgármesteri Hivatal	Éves
	A helyi iparüzési adó mértéke	Cél: a helyi iparüzési adó mértékének évi 0,1%-kal történő csökkentése 2011-ig, utána szintentartás	%	Polgármesteri Hivatal	Éves
	Kereskedelmi szálláshelyek száma	A kecskeméti kereskedelmi szálláshelyek kapacitásának nagysága, a férőhelyek száma (cél: növekedés)	db	KSH	Éves

A tematikus célokhoz tartozó indikátorok

Cél	Indikátor neve	Az indikátor leírása és a célmeghatározása	Mértékegység	Forrás	Adatgyűjtés gyakorisága
T3. A munkaerőpiaci igényekhez illeszkedő, gyakorlatorientált szakképző rendszer kialakítása, az oktatás minőségének javítása, törekvés az egyetemi szintű képzés megteremtésére.	A szakoktatásban és duális szakképzésben tanulók száma	A szak- és szakközép-iskolában szakmát a dó képzésben résztvevő és a duális szakkép.-ben tanulók száma (cél: növekedés)	fő	KSH, Önkormányzat	Éves
	Diplomások aránya	A vizsgált évben a kecskeméti lakosság körében felsőfokú végzettséggel rendelkező lakosság aránya (cél: növekedés)	%	KSH	Éves
	Inkubátorházban működő vállalkozások száma	A város inkubátorházaiban a dott évben működő vállalkozások száma (cél: növekedés)	db	Inkubátorházak egyedi adat-szolgáltatása	Éves
T4. Az egészségmegőrzést elősegítő aktív szabadidő eltöltési lehetőségek széles skálájának biztosítása, az egészséges életmód népszerűsítése, a helyi turisztikai programkínálat összehangolása és színvonalas bővítése.	Születéskor várható élettartam	A kecskeméti lakosok születéskor várható élettartama (cél: növekedés)	év	KSH	Népszámlálás
	Sportszervezetek száma	A vizsgált évben a kecskeméti sportszervezetek száma (cél: növekedés)	db	Polgármesteri Hivatal	Éves
T5. A művészeti sokszínűsége nyitott és befogadó város megteremtése, amely ápolja hagyományait és széles lehetőséget teremt a művészet és kultúra minden szegmensének megjelenésére.	Kulturális szervezetek száma	Kecskeméti székhelyű kulturális szervezetek száma (cél: növekedés)	db	Polgármesteri Hivatal	Éves
	Kulturális programok száma	Kecskeméten lebonyolított kulturális programok száma (cél: növekedés a 2007-es bázisévhez viszonyítva)	db	Polgármesteri Hivatal	Éves
T6. A városkép és a lakókörnyezet minőségének javítása, a társadalom lakókörnyezettel szemben támasztott igényességének növelése.	Felújított lakások száma	A panelkorszerűsítési program keretében a felújított lakások száma (cél: növekedés a 2007-es bázisévhez viszonyítva)	db	Polgármesteri Hivatal	Éves
	Felújított közterületek nagysága	Cél: A felújított parkok, terek, városi kerékpárutak, járdák felületének növekedése a 2007-es bázisévhez képest	1000 m ²	Polgármesteri Hivatal	Éves
T7. A környezettudatos gondolkodásmód és környezetbarát eszközök, technológiák városi szintű elterjesztése, a megújuló energiaforrások szélesebb körű használata.	Szelektív hulladékgyűjtőpontok száma	Cél: A szelektív hulladékgyűjtő pontok számának a 2007-es bázisévhez viszonyított növelése	db	Polgármesteri Hivatal	Éves
	Szelektíven gyűjtött szemét mennyisége	Cél: A szelektíven gyűjtött hulladék mennyiségének a 2007-es bázisévhez viszonyított növelése	tonna	Polgármesteri Hivatal	Éves

9.4. Fejlesztési programcsoportok és programok

Ipari park, innovációs és technológiai szolgáltatás-fejlesztés program (P1)

P1.1. Kreatív Innovációs Központ és technológiai park létrehozása a Homokbánya területén

P1.2. Új ipari- és logisztikai parkok kialakítása a város déli, keleti és északi részében

P1.3. A Daimler AG gyártóbázisa körül ipartelepítésre alkalmas területek kialakítása, környezetük rendezése

Humán erőforrás-fejlesztés, a munkaerőpiaci illeszkedés programja (P2)

P2.1. Homokbánya oktatási célú fejlesztése

P2.2. Szakmát adó képzések és a tehetséggondozás helyzetének javítása, a duális képzés fejlesztése a város középiskolai hálózatában (városszerte)

P2.3. A Kecskeméti Főiskola Izsáki úti telephelyének bővítése, a műszaki szakképzés színvonalának javítása, járműipari tanszék és innováció támogató központ kialakítása, fejlesztése

Városi közlekedés-, közút- és informatikai fejlesztés programja (P3)

P3.1. Nagykőrösi utca és a Bem utca forgalmi szerepének növelése, megfelelő műszaki kialakítása

P3.2. Térségi elérhetőség javítása (a 445-ös északi elkerülő út megépítése, 441-es főút fejlesztése, 54-es út kapacitásbővítése, az 52-es út egyes szakaszainak négysávosítása, Külső szegedi út felújítása)

P3.3. Körutak fejlesztése, Mikszáth K. krt. – Akadémia krt. összekötése, a Bethlen és Kuruc körutak 2x2 sávosítása, Csabay Géza körút-Mindszenti krt. összekötése, valamint a külső körút (Királyok körútja) még hiányzó szakaszainak befejezése (pl. Károly Róbert krt. folytatása, Mátyás király-Nagy Lajos király krt. összekötése, Nyugati körút folytatása az Izsáki út és a Halasi Út között)

P3.4. Parkolóház építése a belvárosban és mélygarázs kialakítása az intermodális központ közelében, „parkolj és utazz” (P+R) rendszer kialakítása

P3.5. Szélessávú szimmetrikus informatikai-hálózat kialakítása a teljes város területén

P3.6. Korszerű, valós idejű forgalomirányító és utastájékoztató rendszer kiépítése

P3.7. Intermodális központ kialakítása a Rákóczi út tengelyében a MÁV Cargo területén

P3.8. Térségi és turisztikai igényeket kielégítő kerékpárút fejlesztés (Városföld, Ladánybene, Hetényegyháza, Katonatelep, Kerekegyháza, Méntelek irányába)

P3.9. Az elővárosi közúti és vasúti közösségi közlekedés fejlesztése

P3.10. Környezetbarát és alternatív üzemű buszok beszerzése

P3.11. A tömegközlekedés fejlesztése, új buszhálózati struktúra és időben állandó buszsávok kialakítása, új buszvégállomások létrehozása

A „megújuló kiskunsági táj” programja (P4)

P4.1. Agrár-környezetvédelem és tájgazdálkodás modellértékű eredményeinek terjesztése, a biogazdálkodás erősítése

P4.2. Agrár- és Vidékfejlesztési Innovációs Központ és Agrárlogisztikai Központ létrehozása program

P4.3. Homokhátsági tanyafejlesztési program beindítása

Funkcióbővítő városrehabilitáció első és második üteme (P5)

P5.1. A Rákóczi út és Vasútkert rehabilitációja, új közösségi terek kialakítása, a piac területének és környezetének revitalizációja

P5.2. A Lestár tér, Katona József tér és Deák tér átalakítása, környékének megújítása (a kiskörút forgalmi rendjének megváltoztatása, a Tűzoltóság ingatlanjának hasznosítása, a Domus áruház környezetének rendezése, zöldfelület kialakítás)

P5.3. A Széchenyi téri autóbusz pályaudvar elköltöztetése és a tér európai léptékű revitalizációja

P5.4. A volt KTE pálya kereskedelmi célú beépítése és a közterületének rendezése, a Vasútkert felől közpark kialakítása

P5.5. A KÉSZ Ipari Gyártó Kft. telephelyének barnamezős, funkcióváltó revitalizációja

„Zöldváros” és megújuló energiahasznosítás programja (P6)

P6.1. „Zöldváros” modellprogram (Homokbánya városi alközpont kialakítása)

P6.2. Kecskeméti hőtermelés optimalizálása

P6.3. Geotermális hőtermelési rendszer kiépítése

P6.4. „Panelprogram” folytatása (Árpádvaros, Széchenyiváros, Hunyadváros, Műkertváros területén)

„Kecskemét kulturális öröksége” program (P7)

P7.1. Belvárosi Galéria multifunkcionális közösségi központ létrehozása

P7.2. Műkertvárosi művésztelep és műteremvillák felújítása

P7.3. „Kodály világzenei fesztivál” program kialakítása

P7.4. Kecskeméti Koncert Központ létrehozása

„Hírös város” turisztikai vonzerő és rekreációs program (P8)

P8.1. Hírös Városi Turisztikai Központ létrehozása

P8.2. Magánérs szálláskapacitás bővítés az Izsáki úton (üzleti szálloda)

P8.3. Szauna Hotel teljes körű felújítása

P8.4. Repüléstörténeti és Repüléstechnikai Élményközpont kialakítása a kecskeméti repülőtér szomszédságában

P8.5. A Rudolf-laktanya lovasturisztikai fejlesztése és látványsport felkészítő centrum létrehozása

P8.6. Kecskeméti élményfürdő és sportuszoda és környezetének további fejlesztése, a komplexum üzemeltetése kapcsán hatékonyságnövelő energetikai beruházások

P8.7. A régi sportuszoda épületének és környezetének sportcélú hasznosítása

P8.8. A széktői sportterület fejlesztése (pl. Bóbis birkózócsarnok korszerűsítése, atlétikai pálya rekonstrukciója)

P8.9. Vízisport centrum létrehozása a szabadidő központ területén

P8.10. A Széktó területén szálláskapacitás bővítés

Szociális városrehabilitáció programja (P9)

P9.1. Kossuth- és Erzsébetváros, valamint Ürgés területén szociális típusú városrehabilitáció megvalósítása (bérlakás felújítás, játszótérépítés, sportpálya kialakítás, közösségi központ építés, közterület rehabilitáció)

P9.2. Támogatott szakképzés, részidejű közmunka és munkahelyteremtés programja

P9.3. A roma tanulók integrált oktatásának megvalósítása

P9.4. A szociális városrehabilitáció által érintett akcióterület közbiztonságának javítása

„Egészség és aktivitás” életminőség-fejlesztő program (P10)

P10.1. Egészségmegőrzést szolgáló rekreációs fejlesztések a szabadidő központban

P10.2. Az egészségügyi ellátórendszer korszerűsítése, a kecskeméti megyei kórház „gyógyintézeti központtá” történő fejlesztése

P10.3. Fásítási programok (parkerdők, utcafásítás, város körüli véderdők)

P10.4. Szelektív hulladékgyűjtés, -feldolgozás és -hasznosítás rendszerének fejlesztése

P10.5. Gyalogosbarát Belváros Program

„Együtt-egymásért” az élhető város programja (P11)

P11.1. Városrészi alközpontok fejlesztése

P11.2. Városrészi közösségfejlesztő és közterület fejlesztési programok (Széchenyiváros, Hunyadiváros)

P11.3. Felsőszéktó és Máriahegy közterület-szabályozása és intézményi fejlesztése

P11.4. A szatellit települések életminőség- és gazdaságfejlesztési programja

P11.5. Kisközösségi szociális ellátórendszer fejlesztésének programja

A tervezett városi fejlesztési programok összefoglaló táblázata

Program csoport száma	Program neve	A területi hatás szintjei				Előkészítettség szintje	Anti-szegregáció teljesülése	
		Városrész	Város	Kistérség	Régió			
P1	Ipari park, innovációs és technológiai szolgáltatás-fejlesztés program							
	P1.1.	Kreatív Innovációs Központ és technológiai park létrehozása a Homokbánya területén	x	x	x	x	Koncepcióterv	+
	P1.2.	Új ipari- és logisztikai parkok kialakítása a város déli, keleti és északi részében	x	x	x	x	Tervvázlat	o
	P1.3.	A Daimler AG gyártóbázisa körül ipartelepítésre alkalmas területek kialakítása, környezetük rendezése	x	x	x	x	Folyamatban	o
P2	Humán erőforrás-fejlesztés, a munkaerőpiaci illeszkedés programja							
	P2.1.	Homokbánya oktatási célú fejlesztése	x	x	x		Tervvázlat	+
	P2.2.	Szaktanácsadó képzések és a tehetséggondozás helyzetének javítása, a duális képzés fejlesztése a város középiskolai hálózatában (városszerte)	x	x	x	x	A program elkezdődött	+
	P2.3.	A Kecskeméti Főiskola Izsáki úti telephelyének bővítése, a műszaki szakképzés színvonalának javítása, járműipari tanszék és innováció támogató kp. kialakítása, fejlesztése	x	x	x	x	Tervvázlat, az akkreditáció folyamatban	o
P3	Városi közlekedés-, közút- és informatikai fejlesztés programja							
	P3.1.	Nagykörösi utca és a Bem utca forgalmi szerepének növelése, megfelelő műszaki kialakítása	x	x			Koncepcióterv, pályázatérett	o
	P3.2.	Térségi elérhetőség javítása (a 445-ös északi elkerülő út megépítése, 441-es főút fejlesztése, 54-es út kapacitásbővítése, az 52-es út egyes szakaszainak négy-sávossá tétele, Külső szegedi út felújítása)	x	x	x	x	Engedélyes és kiviteli tervek készítésének fázisa	o
	P3.3.	Körutak fejlesztése, Mikszáth K. krt.-Akadémia krt. összekötése, a Bethlen és Kuruc körutak 2x2 sávossá tétele, Csabay Géza krt.-Mindszenti krt. összekötése, valamint a külső körút (Királyok körútja) még hiányzó szakaszainak befejezése (pl. Károly Róbert krt. folytatása, Mátyás király-Nagy Lajos király krt. összekötése, a Nyugati körút folytatása az Izsáki út és a Halasi út között)	x	x			Engedélyes és kiviteli tervek készítésének fázisa	+

Jelmagyarázat:

0 : Az antiszegregáció teljesülése szempontjából semleges fejlesztés

+ : Az antiszegregáció teljesülését segítő fejlesztés

++: Az antiszegregáció teljesülését alapvetően meghatározó fejlesztés

A tervezett városi fejlesztési programok összefoglaló táblázata

Program csoport száma	Program neve		A területi hatás szintjei				Előkészítettség szintje	Anti-szegregáció teljesülése
			Városrész	Város	Kistérség	Régió		
P3	P3.4.	Parkolóház építése a belvárosban és mélygarázs kialakítása az intermodális központ közelében, "parkolj és utazz" (P+R) rendszer kialakítása	x	x			Beruházói igényvel egyeztetett módon TRT módosítás folyamatban Engedélyes tervek készítése	o
	P3.5.	Szélessávú szimmetrikus informatikai-hálózat kialakítása a teljes város területén	x	x	x		Folyamatban	+
	P3.6.	Korszerű, valós idejű forgalomirányító és utastájékoztató rendszer kiépítése	x	x			Engedélyes és kiviteli tervek készítésének fázisa	o
	P3.7.	Intermodális központ kialakítása a Rákóczi út tengelyében a MÁV Cargo területén	x	x	x	x	Engedélyes és kiviteli tervek készítésének fázisa	o
	P3.8.	Térségi és turisztikai igényeket kielégítő kerékpárút fejlesztés (Városföld, Ladánybene, Hetényegyháza, Katonatelep, Kerekegyháza, Méntelek irányába)	x	x	x		Pályázat benyújtva	o
	P3.9.	Az elővárosi közúti és vasúti közösségi közlekedés fejlesztése	x	x	x		Megvalósíthatósági tanulmány készül	o
	P3.10.	Környezetbarát és alternatív üzemű buszok beszerzése	x	x			Pályázati szintű előkészítettség	o
	P3.11.	A tömegközlekedés fejlesztése, új buszhálózati struktúra és időben állandó buszsávok kialakítása, új buszvégállomások létrehozása	x	x			Engedélyes és kiviteli tervek készítése	o
P4	A „megújuló kiskunsági táj” programja							
	P4.1.	Agrár-környezetvédelem és tájgazdálkodás modellértékű eredményeinek terjesztése, a biogazdálkodás erősítése	x	x	x	x	Koncepcióterv	o
	P4.2.	Agrár- és Vidékfejlesztési Innovációs Központ és Agrárlogisztikai Központ létrehozása program	x	x	x	x	Ötletterv	o
	P4.3.	Homokhátsági tanyafejlesztési program beindítása		x	x	x	Koncepcióterv	+

Jelmagyarázat:

0 : Az antiszegregáció teljesülése szempontjából semleges fejlesztés

+ : Az antiszegregáció teljesülését segítő fejlesztés

++: Az antiszegregáció teljesülését alapvetően meghatározó fejlesztés

A tervezett városi fejlesztési programok összefoglaló táblázata

Program csoport száma	Program neve	A területi hatás szintjei				Előkészítettség szintje	Anti-szegregáció teljesülése
		Városrész	Város	Kistérség	Régió		
P5	Funkcióbővítő városrehabilitáció első és második üteme						
	P5.1. A Rákóczi út és Vasútkert rehabilitációja, új közösségi terek kialakítása, a piac területének és környezetének revitalizációja	x	x			Kivitelezés folyamatban	+
	P5.2. A Lestár tér, Katona József tér és Deák tér átalakítása, környékének megújítása (a kiskörút forgalmi rendjének megváltoztatása, a Tűzoltóság ingatlanjának hasznosítása, a Domus áruház környezetének rendezése, zöldfelület kialakítás)	x	x			Fötér ötletpályázat, koncepcióterv	o
	P5.3. A Széchenyi téri autóbusz pályaudvar elköltöztetése és a tér európai léptékű revitalizációja	x	x			Fötér ötletpályázat	+
	P5.4. A volt KTE pálya kereskedelmi célú beépítése és a közterületének rendezése, a Vasútkert felől közpark kialakítása	x	x	x		Beépítési koncepció	+
	P5.5. A KÉSZ Ipari Gyártó Kft. telephelyének barnamezős, funkcióváltó revitalizációja	x	x			Koncepcióterv	o
P6	„Zöldváros” és megújuló energiahasznosítás programja						
	P6.1. „Zöldváros” modellprogram (Homokbánya városi alközpont kialakítása)	x	x			Koncepcióterv	+
	P6.2. Kecskeméti hőtermelés optimalizálása	x	x	x		Nyertes pályázat, megvalósítás alatt	o
	P6.3. Geotermális hőtermelési rendszer kiépítése	x	x			MT készítése, előkészítési fázis	
	P6.4. „Panelprogram” folytatása (Árpádváros, Széchenyiváros, Hunyadiváros, Műkertváros területén)	x	x			Folyamatban	++
P7	„Kecskemét kulturális öröksége” program						
	P7.1. Belvárosi Galéria multifunkcionális közösségi központ létrehozása	x	x	x		Pályázat	+
	P7.2. Műkertvárosi művésztelep és műteremvillák felújítása	x				Ötleterv	+
	P7.3. "Kodály világzenei fesztivál" program kialakítása	x	x	x	x	Ötleterv	o
	P7.4. Kecskeméti Koncert Központ létrehozása	x	x	x	x	Ötleterv	o

Jelmagyarázat:

- 0 : Az antiszegregáció teljesülése szempontjából semleges fejlesztés
+ : Az antiszegregáció teljesülését segítő fejlesztés
++: Az antiszegregáció teljesülését alapvetően meghatározó fejlesztés

A tervezett városi fejlesztési programok összefoglaló táblázata

Program csoport száma	Program neve	A területi hatás szintjei				Előkészítettség szintje	Anti-szegregáció teljesülése	
		Városrész	Város	Kistérség	Régió			
P8	„Hírös város” turisztikai vonzerő program							
	P8.1.	Hírös Városi Turisztikai Központ létrehozása	x	x	x	x	Pályázat	o
	P8.2.	Magánérs szálláskapacitás bővítés az Izsáki úton (üzleti szálloda)	x	x	x	x	Megvalósítási szakasz	o
	P8.3.	Szauna Hotel teljes körű felújítása	x	x	x	x	Ötletterv	o
	P8.4.	Repüléstörténeti és Repüléstechnikai Élményközpont kialakítása a kecskeméti repülőtér szomszédságában	x	x	x	x	Ötletterv	o
	P8.5.	A Rudolf-laktanya lovasturisztikai fejlesztése és látványsport felkészítő centrum létrehozása	x	x	x	x	Ötletpályázat	+
	P8.6.	Kecskeméti élményfürdő és sportuszoda és környezetének további fejlesztése, a komplexum üzemeltetése kapcsán hatékonyságnövelő energetikai beruházások	x	x	x	x	Koncepcióterv	o
	P8.7.	A régi sportuszoda épületének és környezetének sportcélú hasznosítása	x	x			Ötletpályázat	+
	P8.8.	A széktői sportterület fejlesztése (pl. Bóbis birkózócsarnok korszerűsítése, atlétikai pálya rekonstrukciója)	x	x			Ötletterv	+
	P8.9.	Vízisport centrum létrehozása a szabadidő központ területén	x	x	x		Folyamatban	o
P8.10.	A Széktó területén szálláskapacitás bővítés	x	x	x	x	Magántőkés megvalósítás	o	
P9	Szociális városrehabilitáció programja							
	P9.1.	Kossuth- és Erzsébetváros, valamint Ürgés területén szociális típusú városrehabilitáció megvalósítása (bérlakás felújítás, játszótér építés, sportpálya kialakítás, közösségi központ építés, közterület rehabilitáció)	x				Előzetes Akcióterületi Terv Bírálóat alatt	++
	P9.2.	Támogatott szakképzés, részidejű közmunka és munkahelyteremtés programja	x	x	x		Koncepcióterv	++
	P9.3.	A roma tanulók integrált oktatásának megvalósítása	x	x	x		Koncepcióterv	++
	P9.4.	A szociális városrehabilitáció által érintett akcióterület közbiztonságának javítása	x	x			Koncepcióterv	++

Jelmagyarázat:

- o : Az antiszegregáció teljesülése szempontjából semleges fejlesztés
+ : Az antiszegregáció teljesülését segítő fejlesztés
++: Az antiszegregáció teljesülését alapvetően meghatározó fejlesztés

A tervezett városi fejlesztési programok összefoglaló táblázata

Program csoport száma	Program neve	A területi hatás szintjei				Előkészítettség szintje	Anti-szegregáció teljesülése
		Városrész	Város	Kistérség	Régió		
P10	„Egészség és aktivitás” életminőség-fejlesztő program						
	P10.1. Egészségmegőrzést szolgáló rekreációs fejlesztések a szabadidő központban	x	x	x		Ötletterv	+
	P10.2. Az egészségügyi ellátórendszer korszerűsítése, a kecskeméti megyei kórház „gyógyintézeti központtá” történő fejlesztése	x	x	x	x	Folyamatban	+
	P10.3. Fásítási program (parkerdők, utcafásítás, város körüli véderdők)	x	x			Folyamatban	o
	P10.4. Szelektív hulladékgyűjtés, -feldolgozás és -hasznosítás rendszerének fejlesztése	x	x			Folyamatban	o
	P10.5. Gyalogosbarát Belváros Program	x				Koncepcióterv	o
P11	„Együtt-egymásért” az élhető város programja						
	P11.1. Városrészi alközpontok fejlesztése	x	x			Ötletterv	++
	P11.2. Városrészi közösségfejlesztő és közterület fejlesztési programok (Széchenyiváros, Hunyadváros)	x				Ötletterv	++
	P11.3. Felsőszéktő és Máriahegy közterület-szabályozása és intézményi fejlesztése	x				Részben folyamatban, részben koncepcióterv	+
	P11.4. A szatellit települések életminőség- és gazdaságfejlesztési programja	x	x			Ötletterv	+
	P11.5. Kisközösségi szociális ellátórendszer fejlesztésének programja	x				Ötletterv	++

Jelmagyarázat:

0 : Az antiszegregáció teljesülése szempontjából semleges fejlesztés

+ : Az antiszegregáció teljesülését segítő fejlesztés

++: Az antiszegregáció teljesülését alapvetően meghatározó fejlesztés

A tervezett városi fejlesztési programok városfejlesztési körzetek szerinti csoportosítása

Városfejlesztési körzetek	Fejlesztési programok	
Átfogó városi, vagy térségi programok	P2.2. Szakmát adó képzések és a tehetséggondozás helyzetének javítása, a duális képzés fejlesztése a város középiskolai hálózatában	
	P3.2. Térségi elérhetőség javítása (a 445-ös északi elkerülő út megépítése, 441-es főút fejlesztése, 54-es út kapacitásbővítése, az 52-es út egyes szakaszainak négysávosítása, Külső szegedi út felújítása)	
	P3.3. Körutak fejlesztése, Mikszáth K. krt. – Akadémia krt. összekötése, a Bethlen és Kuruc körutak 2x2 sávosítása, Csabay Géza körút-Mindszenti krt. összekötése, valamint a külső körút (Királyok körútja) még hiányzó szakaszainak befejezése (pl. Károly Róbert krt. folytatása, Mátyás király-Nagy Lajos király krt. összekötése, Nyugati körút folytatása az Izsáki út és a Halasi út között)	
	P3.5. Szélessávú szimmetrikus informatikai-hálózat kialakítása a teljes város területén	
	P3.6. Korszerű, valós idejű forgalomirányító és utastájékoztató rendszer kiépítése	
	P3.8. Térségi és turisztikai igényeket kielégítő kerékpárút fejlesztés (Városvölgy, Ladánybene, Hetényegyháza, Katonatelep, Kerekegyháza, Méntelek irányába)	
	P3.9. Az elővárosi közúti és vasúti közösségi közlekedés fejlesztése	
	P3.10. Környezetbarát és alternatív üzemű buszok beszerzése	
	P4.1. Agrár-környezetvédelem és tájgazdálkodás modellértékű eredményeinek terjesztése, a biogazdálkodás erősítése	
	P6.2. Kecskeméti hőtermelés optimalizálása	
	P6.3. Geotermális hőtermelési rendszer kiépítése	
	P7.3. „Kodály világzenei fesztivál” program kialakítása	
	P9.2. Támogatott szakképzés, részidejű közmunka és munkahelyteremtés programja	
	P9.3. A roma tanulók integrált oktatásának megvalósítása	
	P10.3. Fásítási programok (parkerdők, utcafásítás, város körüli véderdők)	
	P10.4. Szelektív hulladékgyűjtés, -feldolgozás és -hasznosítás rendszerének fejlesztése	
	P11.5. Kisközösségi szociális ellátórendszer fejlesztésének programja	
	Történelmi városterület	P3.1. Nagykőrösi utca és a Bem utca forgalmi szerepének növelése, megfelelő műszaki kialakítása
		P3.4. Parkolóház építése a belvárosban és mélygarázs kialakítása az intermodális központ közelében, "parkolj és utazz" (P+R) rendszer kialakítása
P3.7. Intermodális központ kialakítása a Rákóczi út tengelyében a MÁV Cargo területén		
P5.1. A Rákóczi út és Vasútkert rehabilitációja, új közösségi terek kialakítása, a piac területének és környezetének revitalizációja		
P5.2. A Lestár tér, Katona József tér és Deák tér átalakítása, környékének megújítása (a kiskörút forgalmi rendjének megváltoztatása, a Tűzoltóság ingatlanjának hasznosítása, a Domus áruház környezetének rendezése, zöldfelület kialakítás)		
P5.3. A Széchenyi téri autóbusz pályaudvar elköltöztetése és a tér európai léptékű revitalizációja		
P5.4. A volt KTE pálya kereskedelmi célú beépítése és a közterületének rendezése, a Vasútkert felől közpark kialakítása		
P6.4. „Panelprogram” folytatása		
P7.1. Belvárosi Galéria multifunkcionális közösségi központ létrehozása		
P8.1. Hírös Városi Turisztikai Központ létrehozása		
P9.1. Kossuth- és Erzsébetváros, valamint Ürgés területén szociális típusú városrehabilitáció megvalósítása		
P9.4. A szociális városrehabilitáció által érintett akcióterület közbiztonságának javítása		
P10.5. Gyalogosbarát Belváros Program		
Északi kertváros	P6.4. „Panelprogram” folytatása	
	P11.1. Városrészi alközpont fejlesztése	

	P11.2. Városrészi közösségfejlesztő és közterület fejlesztési programok
Nyugati kertváros	P1.1. Kreatív Innovációs Központ és technológiai park létrehozása a Homokbánya területén
	P2.1. Homokbánya oktatási célú fejlesztése
	P2.3. A Kecskeméti Főiskola Izsáki úti telephelyének bővítése, a műszaki szakképzés színvonalának javítása, járműipari tanszék és innováció támogató központ kialakítása, fejlesztése
	P6.1. „Zöldváros” modellprogram (Homokbánya városi alközpont kialakítása)
	P11.1. Városrészi alközpont fejlesztése
	P11.2. Városrészi közösségfejlesztő és közterület fejlesztési programok
Széchenyiváros	P6.4. „Panelprogram” folytatása
	P11.1. Városrészi alközpont fejlesztése
	P11.2. Városrészi közösségfejlesztő és közterület fejlesztési programok
Zöldfolyosó és Széktói területek	P8.3. Szauna Hotel teljes körű felújítása
	P8.5. A Rudolf-laktanya lovasturisztikai fejlesztése és látványsport felkészítő centrum létrehozása
	P8.6. Kecskeméti élményfürdő és sportuszoda és környezetének további fejlesztése, a komplexum üzemeltetése kapcsán hatékonyságnövelő energetikai beruházások
	P8.7. A régi sportuszoda épületének és környezetének sportcélú hasznosítása
	P8.8. A széktói sportterület fejlesztése (pl. Bóbis birkózócsarnok korszerűsítése, atlétikai pálya)
	P8.9. Vízisport centrum létrehozása a szabadidő központ területén
	P8.10. A Széktó területén szálláskapacitás bővítés
	P10.1. Egészségmegőrzést szolgáló rekreációs fejlesztések a szabadidő központban
	P10.2. Az egészségügyi ellátórendszer korszerűsítése, a kecskeméti megyei kórház „gyógyintézeti központtá” történő fejlesztése
Déli városrész	P1.3. A Daimler AG gyártóbázisa körül ipartelepítésre alkalmas területek kialakítása, környezetük rendezése
	P7.2. Műkertvárosi művésztelep és műteremvillák felújítása
	P7.5. Kecskeméti Koncert Központ létrehozása
	P8.2. Magáneros szálláskapacitás bővítés az Izsáki úton (üzleti szálloda)
	P10.3. Fásítási programok (parkerdők, utcafásítás, város körüli véderdők)
	P11.1. Városrészi alközpont fejlesztése
Szatellit települések	P11.4. A szatellit települések életminőség- és gazdaságfejlesztési programja
Kertségek	P11.3. Felsőszéktó és Máriahegy közterület-szabályozása és intézményi fejlesztése
Repülőtér és védőterülete	P8.5. Repüléstörténeti és Repüléstechnikai Élményközpont kialakítása a kecskeméti repülőtér szomszédságában
Külterületek	P4.2. Agrár- és Vidékfejlesztési Innovációs Központ és Agrárlogisztikai Központ létrehozása program
	P4.3. Homokhátsági tanyafejlesztési program beindítása

A társadalmi egyeztetés során a város civil és gazdasági szervezeteitől beérkezett programjavaslatok listája 2008-2011

Ágazat, tevékenységi terület	A program neve	Program-csoport száma	Hatókörzet	Lakossági támogatottság, %	Antiszegregáció teljesülése
Mezőgazdaság	Energianövények termesztése	P4	kistérség	66	+
Feldolgozóipar	Energianövények feldolgozása	P4	kistérség	66	+
Erdőgazdálkodás	Erdőtelepítés	P10	kistérség	89	+
Energiaellátás	Biomassza hőforrás telepítése	P6	kistérség	89	o
Energiaellátás	Bioenergia infrastruktúrájának kialakítása	P6	kistérség	89	o
Élelmiszeripar	Élelmiszergazdaság fejlesztése	P4	kistérség	66	+
Italgyártás	Borászat fejlesztése	P4	kistérség	66	o
Kereskedelem	Agrárlogisztikai központ létrehozása	P1	régió	66	o
Elektronikai termékgyártás	Információ-technológiai gyártás	P1	régió	68	o
Gépgyártás	Ipari berendezés gyártás	P1	kistérség	96	o
Műanyagipar	Műanyagipari gyártás	P1	kistérség	96	o
Gazdaságfejlesztés	Elektrotechnikai vállalkozások bővítése	P1	kistérség	96	o
Kutatás-fejlesztés	Innovációs központ létrehozása	P1	régió	67	o
Gazdaságfejlesztés	Új ipari park kialakítása	P1	kistérség	67	o
Városi személyszállítás	Tömegközlekedés infrastruktúrájának bővítése	P3	Kecskemét		+
Városi személyszállítás	Autóbusz-sáv létesítése	P3	Kecskemét		o
Városi személyszállítás	Intelligens autóbusz-megállóhelyek kialakítása	P3	Kecskemét		+
Építőipar	Parkolóhelyek létesítése	P3	Kecskemét	72	o
Építőipar	Úthálózat-fejlesztés	P3	Kecskemét	94	o
Építőipar	Körforgalmi csomópontok kialakítása	P3	Kecskemét	94	o
Építőipar	Város körüli környűrü kiépítése	P3	kistérség	94	o
Építőipar	Kerékpárutak építése	P3	kistérség	94	+
Zöldterület-kezelés	Játszóterek felújítása, létesítése	P9,P10, P11	Kecskemét	73	+
Városrehabilitáció	Piac és környékének korszerűsítése	P5	Kecskemét	77	+
Oktatás	Kecskeméti Agrár- és Vidékfejlesztési Továbbképző Központ kialakítása	P2, P4	régió	67	+
Oktatás	Kecskeméti Főiskola fejlesztése	P2	régió	96	+
Kutatás-fejlesztés	Felsőoktatás és a kutatóintézetek szorosabb együttműködése	P1, P2	régió	96	o
Kulturális tevékenység	Fesztiválok, kulturális rendezvények szervezése	P7	régió	81	+
Reklámügynöki tevékenység	Alföldi bor propagálása, pincesor	P7, P8	kistérség	81	o

Ágazat, tevékenységi terület	A program neve	Program-csoport száma	Hatókörzet	Lakossági támogatottság, %	Antiszegregáció teljesülése
Múzeumi tevékenység	Városi mozi épületében „Csodák Palotája” létrehozása	P7	régió	81	+
Idegenforgalom	Idegenforgalmi fejlesztések	P8	kistérség	73	o
Idegenforgalom	Tanyai turizmus fejlesztése	P4, P8	kistérség	73	++
Idegenforgalom	Gyógyvízre épülő gyógyászati centrumok kiépítése	P8	régió	67	o
Gazdaságfejlesztés	Gyógy-, wellness-negyed kialakítása	P8	régió	67	o
Szabadidős tevékenység	Korszerű jégpálya építése	P8	kistérség		o
Múzeumi tevékenység	Orvos- és Gyógyszer-történeti Gyűjtemény felújítása, fejlesztése	P7	kistérség	81	o
Szabadidős tevékenység	Színjátzó körök felelevenítése	P7	kistérség	81	+
Zöldterület-kezelés	Zöldfelületek növelése	P10	Kecskemét	73	o
Oktatás	Szakt munkásképzés fejlesztése	P2	kistérség	96	++
Oktatás	Innovatív nyelvoktatási módszerek meghonosítása	P2	kistérség	96	+

Jelmagyarázat:

- o : Az antiszegregáció teljesülése szempontjából semleges fejlesztés
- +: Az antiszegregáció teljesülését segítő fejlesztés
- ++ : Az antiszegregáció teljesülését alapvetően meghatározó fejlesztés

9.5. A programcsoportok részletes bemutatása

1. Ipari park, innovációs és technológiai szolgáltatás-fejlesztés program (P1)

Kecskemét város gazdasági háttere jelentősen átalakult az elmúlt két évtizedben, s a változások még erőteljesebbé váltak a Mercedes-Benz beruházásával. A mezőgazdaság és az arra támaszkodó élelmiszeripar – talán a kívánatosnál is jobban – visszaesett, az aktív agrárkeresők száma ötödére csökkent. Ennek ellenére a város gazdasági szerkezete arányosnak és sokszínűnek mondható. Az élelmiszeripari vállalkozások mellett, továbbra is meghatározó szerepet játszanak a hagyományosnak tekinthető ágazatok, mint például a színvonalas nyomdaipar, műanyagipar, a szerszám- és gépipar. Emellett igen erőteljes fejlődés következett be az építőiparban, a kereskedelem és logisztika terén, valamint szolgáltatási szférában is. A vállalkozások több mint 10%-a foglalkozik ma már a modern üzleti szolgáltatásokkal, több mint 600 cég építőipari tevékenységgel, további 600 vállalkozás jármű- és alkatrész kereskedelemmel. Ugyanakkor az elmúlt három évben a Mercedes beruházásnak köszönhetően nagy számban jelentek meg magas technológiai színvonalat képviselő termelő üzemek a városban, illetve már meglévő üzemek is bővítésekbe kezdtek. A szállítással, raktározással, illetve magas szintű logisztikai szolgáltatásokkal összefüggő piaci igények – a felfutó termelésnek köszönhetően – meghatározó módon növekedtek. A jelenlegi, s várhatóan a jövőben még inkább jelentkező magas technológiai igények kielégítése és a gazdaság további fejlesztéséhez szükséges területek biztosítása érdekében, az alábbi programok megvalósítása szükséges.

- A meglévő műszaki oktatásra és -kultúrára, valamint ipari szerkezetet meghatározó vállalkozásokra építve – az elkészült előzetes tervek alapján – a város a helyi főiskolával együttműködve a jövőben ki szeretne alakítani egy Kecskeméti Kreatív Innovációs Központot. Ennek három pillére az anyagipari, a járműipari és környezetipari klaszter lehet.
- A környezetipari klaszter egy új, az egész város és térsége gazdaságának markáns profilt adó ágazatává válhatna. Az ágazat kapcsolódási pontokat találhat a várost övező táj fenntartható fejlesztéséhez, környezetkímélő agrártáj-, ill. biogazdálkodásának szervezéséhez, annak technikai és technológiai feltételeinek megteremtéséhez. A klaszterhez kapcsolódó innovációs és kutatásfejlesztési szervezetek vizsgálhatnák a Homokhátság elkerülhetlenül bekövetkező környezeti változásait, s hozzájárulhatnának a környezetvédelmi tevékenységének és beruházások megszervezéséhez, a szennyvízhasznosítástól az alternatív energiatermelésig (pl. szennyvíziszap és biogáz hasznosítás, alternatív energiatermelés, környezetipar).

- Kecskemét gazdasági elképzeléseibe illeszkedő modern vállalkozások – minősítő, kutató-fejlesztő és innovációs szervezetek – megtelepedését a város egyedi városfejlesztő marketinggel, valamint a technológiai-, ipari- és logisztikai területek bővítésével kívánja megalapozni, támogatni.

Várható hatások: a város térbeli gazdasági vonzásterének kiterjedése és integrációjának elmélyülése, új gazdasági ágazatok megjelenése, a magas szintű gazdasági szolgáltatások elterjedése, Kecskemét regionális gazdasági és innovációs szerepkörének növekedése.

2. Humánerőforrás-fejlesztés, a munkaerőpiaci illeszkedés programja (P2) (Színvonalas oktatási-képzési programok indítása, távmunka lehetőségeinek bővítése, főiskolai fejlesztések.)

Kecskemét társadalmának iskolai végzettsége, képzettsége folyamatosan javult az elmúlt két évtizedben. Ennek ellenére a munkanélküliek száma nem csökkent számottevően, s viszonylag alacsony – csak lassan emelkedő tendenciát mutat – a foglalkoztatottság szintje is. A munkaerőforrások aktivizálásának három lehetséges területére kíván fókuszálni Kecskemét.

- A rugalmas, gyakorlatorientált szakképzésre építő (duális képzés fejlesztése), a munkaerőpiac igényeit kiszolgálni képes humánerőforrás-fejlesztés.
- Az innovatív képzéseket, a tehetséggondozást előtérbe helyező fejlesztő programok, melyek nem csak a műszaki jellegű képzések területén jelennek meg, hanem például a pénzügyi, idegenforgalmi, egészségügyi, környezetvédelmi és az agrár-szakirányok humánerőforrás-fejlesztésében is.
- A szerkezeti munkanélküliség leküzdése érdekében kiemelten fontos tevékenység, a tartósan munkanélküliek képzésének, átképzésének megoldása, ennek tömegessé tétele, illetve a munka világába való visszatérést segítő programok beindítása.

Mindhárom javasolt humán alapprogram kulcseleme lehet az idegen nyelv oktatásának továbbfejlesztése a városban fellelhető valamennyi iskolatípusban. A felsőoktatási képzés jövője és annak összehangolása a releváns piaci igényekkel és városi gazdaságfejlesztési tervekkel szintén kulcsfontosságú, amely széleskörű városi összefogást és stratégiaalkotást igényel.

Kecskemét műszaki informatikai adottságai és lehetőségei komolyan felvetik a különböző informatikai alkalmazások és a távmunka tudatos fejlesztésének lehetőségét, amire külön programok megfogalmazására lesz szükség az elkövetkezendő időszakban.

Várható hatások: megerősödhet Kecskemét iskolaváros szerepköre, javulhat a városban végzettséget szerettek elhelyezkedési lehetősége, csökkenhet a munkanélküliség és az inaktív aránya, ami jelentősen javíthatja az életkörülményeket, s csökkentheti a meglévő társadalmi különbségeket.

3. Városi közlekedés-, közút- és informatikai fejlesztés programja (P3)

Kecskemét közlekedésének általános helyzete, annak jelenlegi állapota számos ellentmondást hordoz. Az igen kedvező, országosan is kiemelkedő közlekedés-földrajzi pozíció egyelőre jelentős városi tranzitforgalmat és komoly környezetterhelést okoz. A Belváros közlekedési helyzete is kritikus, az indokoltnál nagyobb gépjárműforgalommal, előforduló dugókkal, parkolási nehézségekkel és fejlesztésre váró közösségi közlekedéssel.

A helyzet kezelése érdekében az önkormányzat 2008-ban elfogadta az új közlekedésfejlesztési stratégiáját, amely összhangban van a város fejlesztési elképzeléseivel, mint például a gyalogos zónák területének növelésével, vagy a történelmi belváros közlekedésének korlátozásával, ezzel is szolgálva az idegenforgalom fejlesztését és a városlakók élhető környezet iránti igényét. Ugyanakkor a stratégia ajánlásainak megfelelően jelentős fejlesztések indulnak a közúti-, parkolási- és tömegközlekedési rendszerben. A tervezetés fázisában vannak azok a közútfejlesztési elképzelések, amelyek a város térségi elérhetőségének javítását (5-ös, 441-es, 52-es, 54-es, 541-es utak fejlesztése) szolgálják. Lassan a beruházás szakaszához érkezik a tranzitforgalom város szélén történő elvezetését szolgáló 445-ös északi elkerülő megépítése. Ezen kívül előrelépések történtek a városi közúthálózat főbb problémáinak kezelése (pl. hiányzó körútszakaszok zárása, csomópontok kiépítése, egyenkapacitás megteremtése a Nagykörúton), a városi parkolási lehetőségek bővítése (P+R rendszer kiépítése a város több pontján), a tömegközlekedés színvonalának növelése (új járműpark beszerzése, buszsávok kialakítása, utastájékoztatói rendszer kiépítése), vagy éppen a kerékpáros, vagy elővárosi közlekedés minőségének javítása tekintetében.

Hangsúlyos szerepet kap ezen kívül egy új intermodális központ kialakítása, amely az egyes közlekedési módok (vasút, távolsági busz, helyi járatú buszok, autó, kerékpár, gyalogosok) között teremt majd kapcsolatot és átjárhatóságot. A fejlesztések részét képezi továbbá a közlekedésirányítási rendszer új alapokra helyezése, egy a forgalom igényeihez igazítható jelzőrendszeres megoldás bevezetésével. Ezen kívül kialakításra kerül egy olyan utas-tájékoztatói rendszer, amely pontos tájékoztatást ad az utazni vágyóknak, nem csak a távolsági, de a helyi járatok esetében is a járatok érkezéséről és indulásáról, minden megállóban.

Kecskemét átfogó – „digitális város” – informatikai programját a főiskola és a városban tevékenykedő informatikai hálózatépítő és működtető vállalkozások bevonásával tervezi kidolgozni az önkormányzat a közeljövőben, aminek a technikai lehetőségek biztosításán túl, a helyi civil közélet javítását is szolgálnia kell.

Várható hatások: A város közlekedési problémáinak mérséklődése, a közlekedésbiztonság javulása, egészségesebb, élhetőbb lakó- és városi környezet kialakulása.

4. A „megújuló kiskunsági táj” programja (P4)

A klimatikus változásoknak leginkább kitett Homokhátságon, már napjainkban el kell kezdeni a felkészülést (kutatások, felmérések, elemzések, új agrárgazdálkodási eszközök és berendezések megismerése, új vetőmagok és gazdálkodási módszerek, új alapokon nyugvó vízgazdálkodási módszerek és rendszerek stb.) a változó környezeti és gazdálkodási viszonyokhoz. A város agrárhagyományaira is építve Kecskemét otthont adhatna olyan új intézményeknek (Vidékfejlesztési Innovációs Központ, Homokhátság Fejlesztő Iroda), amelyek – a város térbeli kisugárzó szerepére is tekintettel – szellemi, innovációs, tervező-szervező-fejlesztő központként, közép- és hosszútávú programokat és terveket készíthetne, pályázatokat nyújthatna be, továbbá koordinálhatná és terjeszthetné a térségben elinduló példaértékű agrárgazdálkodási, agrár-környezetvédelmi, vízgazdálkodási, tanyafejlesztési és tájgazdálkodási programokat.

Várható hatások: Kecskemét a térség környezetvédelmi-, vidékfejlesztési és agrár-innovációs központjává válhat. Újfajta tájgazdálkodásának bevezetésével modellértékű eredményeket közvetíthet más – hasonló helyzetben lévő – területek számára.

5. Funkcióbővítő városrehabilitáció programja (P5) első (Rákóczi út és a Vasútkert rehabilitációja) és második üteme (a Főtérhez kapcsolódó térrészek [Lestár tér, Katona József tér, Deák tér] építészeti és funkcionális megújítása, barnamezős területek funkcióváltó hasznosítása).

Részen az Európai Unió által közvetlenül is támogatott kiemelt programhoz, részben pedig a befektetői elképzelésekhez kapcsolódhatnak a megfogalmazott projektek. A beruházások megvalósítása Kecskemét belvárosában, a történelmi Főtér és a vasútállomás közötti területen, valamint azok közvetlen szomszédságában egy olyan komplex hatású, integrált szemléletű rehabilitációs és funkcióbővítő beavatkozás-sorozat elindítását jelenti, ami egyszerre javítja az ott élők életkörülményeit, illetve kellemes és vonzó városi környezetet teremt. Ezek a változások hatással lehetnek nem csak a kulturális és turisztikai kínálat növelésére, hanem más beruházások megindulását is ösztönzik (pl. a volt KTE pálya területének kereskedelmi és szabadidős fejlesztése), ezen keresztül pedig a városrész teljes műszaki és gazdasági megújulására is jótékony hatást gyakorol. A város a belvárosi akcióterületen található üzlet- és lakásvagyonával jelentős serkentője lehet egy ilyen nagy hatású programnak, amely a felmérések szerint találkozik az ott élők és a város polgárainak támogatásával is.

A barnamezős beruházások nem csak a befektetői tőke érdeklődését kelthetik fel, de hozzájárulhatnak alulhasznosított területek revitalizációjához, a területhasználat racionalizálásához, s ezen keresztül pedig a kompakt város kialakításának megvalósításához.

Várható hatások: a terület és ingatlanjainak felértékelődése, új városi (kulturális, turisztikai, rekreációs) funkciók megjelenése, bővülése, a város több részének (a belváros ÉK-i része, Hunyadiváros, Izsáki út környéke, stb.) társadalmi, gazdasági, műszaki és környezeti megújulása.

6. „Zöldváros” és megújuló energiahasznosítás programja (P6) (Homokbánya fejlesztése, Kecskemét hőtermelésének optimalizációja, geotermikus hőtermelő rendszer kialakítása, a megújuló energiák nagyobb arányú használata).

Kecskemét jövőbeli sikerét nagymértékben befolyásolja, hogy miképpen tud reagálni az új típusú környezeti, energetikai és gazdasági kihívásokra. A település élhetősége, folyamatos megújulása olyan új eljárások és innovációk függvénye, melyeket megállás nélkül keresnie kell egy sikerre törekvő városnak. Kecskemétnek, mint a térség gazdasági és szellemi központjának példát kell mutatnia, s folyamatosan ösztönöznie környezetét az új megoldások és technológiák alkalmazására, a stabil és versenyképes gazdasági háttér, az energiabiztonság, valamint a fenntartható és egészséges környezet biztosítása érdekében.

Várható hatás: Kecskemét és környékének fenntartható, környezettudatos fejlődése.

7. „Kecskemét kulturális öröksége” program (P7) (Kodály világzenei fesztivál program, Belvárosi Galéria, Kecskeméti Koncert Központ, Kecskemét épített műemléki környezetének megóvása)

A város kulturális öröksége, s a kultúrához való viszonya, nem csak a településen élők identitását határozza meg, de egy lelkiekben is egészséges társadalom megmaradásának egyik legfontosabb tényezője, s a városról kialakult kép hatékony hordozója (városmarketing). A kulturális intézmények közös fejlesztései, új lehetőségeket eredményezhetnek a „kultúra gazdaság” kialakulásában, s ezen keresztül a kulturális kínálat bővülésében. Az új programok, beruházások és események a kultúrafogyasztó lakosságon kívül a fiatal alkotóknak és művészeknek is nagy lehetőséget kínál.

A város fontosnak tekinti a Belvárosi Galéria multifunkcionális közösségi központ létrehozását, illetve a város épített műemléki környezetének megóvásának részeként a 100. évfordulóját ünneplő Műkertvárosi művésztelep és műteremvillák felújítását. A város eltökélt szándéka, hogy Kodály városának legyen egy méltó koncertterme, amely helyet tudna adni például a Kodály Világzenei Fesztivál sokoldalú programjainak. Fontos szerep hárul a város kulturális szervezeteire, intézményeire is (pl. Nemzetközi Zománcművészeti Alkotóműhely, Kerámiastúdió, Kodály Zoltán Zenepedagógiai Intézet, Kecskeméti Ifjúsági Otthon, Kecskeméti Animációs Filmstúdió), melyek a nagy hagyományokkal rendelkező programjaikon túl (pl.

Csiperó Európa Jövője Gyermekek és Ifjúsági Találkozó, zománcművészeti alkotótábor) új ötleteikkel (Múzeumok Hálózata Program, Műhelyek a Művészetért Program: iparművészet, képzőművészet, animáció, design) és összehangolt programterveikkel járulhatnak hozzá Kecskemét kulturális vonzerejének növeléséhez.

Várható hatások: az ún. kultúra-gazdaság alapjainak a megteremtése, a város kulturális kínálatának és turisztikai vonzerejének növekedése.

8. „Hírös város” turisztikai vonzerő és rekreációs program (P8) (Hírös Városi Turisztikai Központ kialakítása, turisztikai termékfejlesztés, zöldturizmus, lovas-turizmus, üzleti turizmus, szálláshelykínálat bővítés, stb.)

A kiemelt kulturális programokhoz szorosan kapcsolódva szükség lenne egy átfogó kecskeméti turisztikai akcióterv, illetve program kidolgozására, továbbá komplex turisztikai termékfejlesztésre, melynek egyik kulcsprogramja lehetne a lovas-, zöld- és üzleti turizmus tudatos fejlesztése, illetve nagyobb tömegeket is vonzó élményközpontok kialakítása is (pl. Repüléstörténeti és Repüléstechnikai Élményközpont, Mercedes látogatóközpont). A történelmi belvárosban a Hírös Városi Turisztikai Központ fejlesztése mellett lehetőség mutatkozna egy, a kecskeméti mezővárosi múltat, illetve a város irodalmi emlékeit bemutató idegenforgalmi tanösvény megtervezésére és kialakítására, valamint a múzeumok és kiállítóhelyek szakmai programjainak összehangolására, együttműködésük fokozására.

Hasonlóan a belvároshoz nagy turisztikai és rekreációs potenciállal rendelkezik a széktói szabadidőközpont, amely jelentős fejlesztéseknek lehet a beruházási célterülete (üzleti- és konferencia szállófejlesztés, vízi sport centrum kialakítása, golf centrum létrehozása), különösen, ha az összekapcsolódik a Rudolf laktanya megújító hasznosításával (lovasturisztikai és látványsport felkészítő utánpótlás centrum). Ez a kiemelt akcióterületi program jól illeszkedik a város turizmus fejlesztési elképzeléseihez és lényegesen javíthatja a városban élők, vagy ide telepedni szándékozók kulturált szabadidő eltöltési és rekreációs lehetőségeit.

Várható hatások: idegenforgalmi-turisztikai kapacitásbővülés, a lokális rekreációs igények színvonalasabb kielégítése, növekvő látogatószám, Kecskemét ismertségének növekedése.

9. A szociális városrehabilitáció programja (P9) (a szegregált, vagy szegregáció által veszélyeztetett területek fokozatos felszámolása)

A város két egybefüggő szegregált területére (Szeleifalu, valamint Mezeiváros és Ürgés) külön antiszegregációs terv, illetve szociális városrehabilitációs program készül, melynek célja a területek folyamatos leértékelődésének megállítása, a hátrányos helyzetű társadalmi rétegek

felzárkóztatása, többségi társadalomba történő integrációjuk elősegítése, valamint a lakhatási, szolgáltatási és környezeti feltételek javítása.

Várható hatások: a városi lakosok, illetve kerületek között kimutatható jelentős életkörülmény-különbségek mérséklődése, a szegregátumok fokozatos felszámolása.

10. „Egészség és aktivitás” életminőség-fejlesztő program (P10) (kórházi és orvosi szolgáltatások fejlesztése, környezet-egészségügyi fejlesztések, életminőség-fejlesztő programok, park- és zöldfelületi fejlesztések)

A város – jórészt saját kezdeményezésére is alapozva – olyan, az itt élők egészségét megőrző, a lakókörnyezet minőségét javító akcióprogramot kíván kidolgozni, amelyben az egészségügyi ellátórendszer fejlesztésén keresztül egyrészt az egészségügyi ellátás minőségét, másrészt a jóléti beruházásokkal (zöldfelület fejlesztési programok, rekreációs fejlesztések) az egészségmegőrzést kívánná elősegíteni, s amelyben az élet minőségére ható környezetfejlesztést egyéni és lakóközösségi formáit helyezné előtérbe.

Várható hatások: a kecskeméti lakosok várható élettartamának növekedése, a rekreációs lehetőségek bővülése, tisztább egészségesebb lakókörnyezet kialakulása.

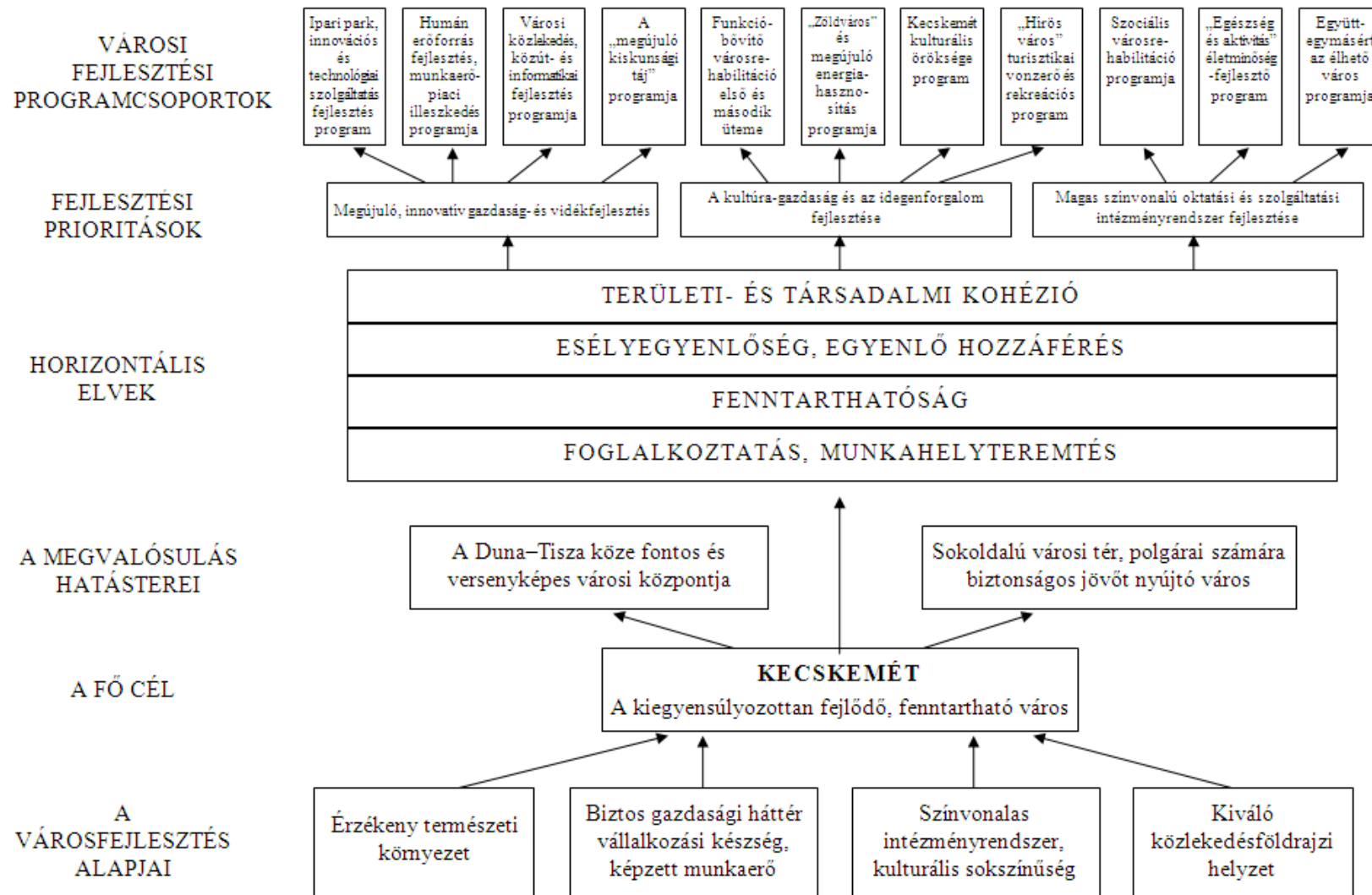
11. „Együtt-egymásért” az élhető város programja (P11) (alközponti fejlesztések, városrészi társadalmi programok: közösségfejlesztés és lokális identitás erősítése)

Kecskemét, amint az a korábbi városrész-értékelésekből is kiderült, rendkívül tagolt, bonyolult szerkezetű város. Ez nemcsak az egykori mezővárosi múltjából (és ma is kiterjedt tanyavilágából) következik, hanem a várost övező kertségek – manapság eléggé zavaros – átalakulásából, a városhoz kapcsolódó, zárt településeket alkotó falvak gyűrűjéből is. Ezért állítható, hogy az IVS kínálta lehetőségek kiválóan alkalmasak a különböző adottságú és igényű városrész-tervek programmá formálására és megvalósítására (pl. közterület-szabályozás, intézményfejlesztés, új funkciók megjelenítése). A közös ezekben, hogy lehetőség szerint minden egyes, önálló karakterrel és részönkormányzati szervezettel is rendelkező városrészben meg kellene határozni azokat a – minimálisan elvárható – közösségi szolgáltatásokat, amelyek létesítéséhez, illetve működtetéséhez maga a városi önkormányzat, vagy részönkormányzat is hozzá tud járulni.

Várható hatások: a helyi identitás növekedése, a közösségi szerepvállalás erősödése, új szolgáltatások és funkciók megjelenése a városi alközpontokban, ebből adódóan az ellátási viszonyok javulása a központtól távol eső területeken is.

Az integrált településfejlesztés keretei és stratégiai sémája

9.6. A stratégia koherenciája és konzisztenciája

A stratégia elkészítése során mindvégig fontos szempont volt, hogy Kecskemétnek is alkalmazkodnia kell az új európai (Lipcsei Charta, Toledói Nyilatkozat) és hazai területi- és városfejlesztési politikához, s fejlődése érdekében összehangolt, az európai városfejlesztési elveket szem előtt tartó, hosszú távú stratégiai tervezést kell megvalósítania. **Kecskemét a felülvizsgált és megújított Integrált Városfejlesztési Stratégiájában olyan jövőképet, célokat és fejlesztési programokat fogalmazott meg, amelyek integrált módon kívánják szolgálni a városfejlődést.** Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata a stratégiaalkotás során mindvégig törekedett arra, hogy rendelkezzen olyan adottságaihoz illeszkedő egyedi, fejlesztési elképzelésekkel, irányokkal, melyek megkülönböztetik a régió többi városától, ugyanakkor fejlesztési irányai jól illeszkedjenek az országos és régiós stratégiai dokumentumok céljaihoz.

Az IVS céljainak kialakításánál figyelembe vettük mind a **Nemzeti Stratégiai Referencia Keret (NSRK)**, mind pedig **az Új Széchenyi Terv (ÚSZT)** átfogó és specifikus céljait. Kecskemét jövőképe és átfogó célja – amely a környezetileg, társadalmilag és gazdaságilag fenntartható városfejlődést fogalmazta meg – jó egyezést mutat mind a foglalkoztatás növelését kitűző országos célokkal, mind a horizontális politikák keretében megfogalmazott fenntarthatóság biztosításával és a kohézió erősítésével. Kecskemét IVS-ében megfogalmazott jövőkép nem csak az Országos Fejlesztéspolitikai Konceptió (OFK), az Országos Településfejlesztési Konceptió (OTK) és NSRK céljaival – sajátos módon az ÚSZT nem foglalkozik terület – és településfejlesztési kérdésekkel – egyezik, de a **gazdaságában és társadalmában egyaránt megújulóképes, innovatív, európai értékeket hordozó és hagyományait tisztelő, környezettudatos város gondolata** megfelel a lisszaboni célkitűzésekben, a Lipcsei Chartában és a Toledói Nyilatkozatban megfogalmazott elvekkel és célokkal.

Miután Kecskemét egy környezetileg érzékeny területen fekszik, részét képezi (az OTK besorolásban) az országos jelentőségű integrált fejlesztési térségeken belül a *Tisza-térségnek*, továbbá az OTK Kecskemétet és környékét urbanizált központtal rendelkező vidékies kistérség kategóriába sorolja, így a város feladatai kiterjednek vidékfejlesztéssel kapcsolatos kérdésekre is. Kecskemét földrajzi elhelyezkedésénél és sajátos települési szerkezeténél fogva két fejlesztési terület problémáinak kezelésében is érdekelt. A város számára meghatározó feladatok mutatkoznak **a tanyás térségek revitalizálásában**, valamint **a Duna-Tisza közti Homokhátság társadalmi, gazdasági és környezeti helyzetének kezelésében, javításában**. Ennek megfelelően jövőképében a város alkalmazkodni kíván a sajátos táji és településkörnyezeti adottságokhoz. Tudatosan él azokkal az új technológiákkal (pl. megújuló erőforrások hasznosítása,

vízvisszatartás, új öntözési technikák), amelyek hozzájárulnak a környezeti erőforrásai megóvásához. Sokoldalú gazdaságának megújítása révén pedig hozzá kíván járulni saját polgárai és szűkebb térsége számára kiszámítható megélhetéshez. Ez a fejlődési irány a Nemzeti Vidékstratégia (2012-2020) környezeti állapotára és a vidéki gazdaságra megfogalmazott stratégiai céljaival és programjaival mutat összhangot.

Kecskemét felülvizsgált Integrált Városfejlesztési Stratégia átfogó és tematikus céljai összhangban vannak a „**Dél-alföldi régió Területfejlesztési Koncepció felülvizsgálata és Operatív Programblokk javaslatai (2005)**” című dokumentum stratégiai céljaival és prioritásaival.

Stratégiai célok:

- I. A régió versenyképességének javítása
- II. Az elmaradott területek felzárkóztatása
- III. „Fenntartható fejlesztés” megvalósítása

Prioritások:

1. A gazdaság versenyképességének javítása és a foglalkoztatás növelése – Befektetés a gazdaságba
2. A humán erőforrások fejlesztése – Befektetés az emberbe
3. Régiószervezés – Fejlesztési mintarégió
4. Életminőség javítása – Befektetés a környezetbe
5. A régió áramlási tengelyeinek fejlesztése – Akadálytalan mobilitás

A kecskeméti IVS céljai egyezést mutatnak a **Dél-Alföldi Régió Operatív Programja** (DAOP) keretében megfogalmazott célokkal, különösen a specifikus célok vonatkozásában, mely a regionális gazdaság erősítéséről és versenyképességének növeléséről, az innováción alapuló gazdasági szerkezetváltás elősegítéséről, illetve a lakosság életkörülményeit meghatározó települési, környezeti állapot javításáról, a régió kohéziójának erősítéséről szól.

Az IVS célrendszerének kialakítása során figyelembe vettük és felhasználtuk **Kecskemét városfejlesztési koncepciójának** átfogó és tematikus céljait, melyek a mai napig aktuálisak és megvalósíthatók.

Az IVS tematikus céljai figyelembe veszik, és jól szolgálják a városrészek érdekeit. Az általános-, tematikus- és városrészi célok **városi rendezési tervhez** történő illeszkedésének vizsgálata is megtörtént. Emellett a tervezők elvégezték a kiemelt városi programok szerkezeti tervhez történő illeszthetőségének elemzését is. Konkrét fejlesztési projektek estében kisebb léptékű korrekciókra volt, illetve lesz szükség, melyekről az Akcióterületi Terveknél áll rendelkezésre részletesebb kimutatás.

9.7. A stratégia megvalósíthatósága

9.7.1. *Partnerség, társadalmi egyeztetés és nyilvánosság az IVS felülvizsgálatának folyamatában*

Kecskemét az elmúlt évtized városfejlesztési folyamataiból tanulva, s a legújabb európai városfejlesztési elveket ajánlásokat követve, olyan városfejlesztésre és tervezésre törekszik, amely a várost nem pusztán egy térbeli társadalmi és infrastrukturális képződményként, hanem mint egy komplex, a földrajzi környezet alkotó elemeivel szoros kölcsönhatásban élő társadalmi, gazdasági és műszaki struktúrák rendszerként kezeli. Ebben a struktúrában a társadalmi igények és szükségletek feltárása és kielégítése – a fenntarthatósági kritériumok figyelembevétele mellett – alapvető fontosságú. Kecskemét városfejlesztési elképzelései szolgálni kívánják a helyi társadalom sokrétű igényeit, keretet akarnak biztosítani egy felelős, fenntartható és értékeket hordozó városi fejlődésnek. Emellett a megfogalmazott célok és konkrét programok törekszenek a városban fellelhető konfliktusok (pl. társadalmi, környezeti, területhasználati, közlekedési) feloldására.

Az új tervezési gyakorlat bevezetése és a fejlesztési programok sikeres lebonyolítása a rögzített elvárásoknak megfelelően – az elmúlt két évtizedhez képest – lényegesen **intenzívebb szakmai és társadalmi egyeztetési folyamatot, illetve partnerséget követel meg** mind az önkormányzat, mind a tervezők, mind pedig az érintett lakosság részéről.

Az önkormányzat már a munka kezdetén tisztában volt azzal, hogy az **integrált városfejlesztési stratégiája és tervezett programjai csak akkor lehetnek sikeresek, ha ezekhez meg tudja nyerni a lakosság, a szakmai szervezetek és a befektetők támogatását, s ösztönözni tudja a magánérős beruházások megvalósulását.** Ennek feltétele a nyitottság, a párbeszéd, az együttműködésre való törekvés és a tájékoztatás, melynek kereteit az önkormányzat, a lakosság, a szakmai- és civil szervezetek, a gazdasági élet képviselői és a médiaszervezetek között létrejövő partnerségnek kell biztosítania.

A társadalmi részvétel és partnerség IVS felülvizsgálata során

Az integrált városfejlesztési stratégia szellemiségéből és céljaiból adódóan, a dokumentum felülvizsgálatához össze kellett gyűjteni és rendszerezni az elmúlt négy év legfontosabb társadalmi és gazdasági folyamatait, a térségi, városi vagy városrészi szinten jelentkező problémákat, továbbá a lakossági és befektetői igényeket. Az IVS felülvizsgálatához és jobbításához 2008 óta gyűltek a javaslatok és konkrét programok a különböző városi szervezetek, vállalkozások, a lakosság, s nem utolsósorban a város részéről.

Már a felülvizsgálat első szakaszában megtörtént a kapcsolatfelvétel az önkormányzat osztályaival, a városi tulajdonú gazdasági társaságokkal, a városi és megyei szervezetekkel, hivatalokkal, **a városi és városrészi helyzetfeltárásokhoz szükséges adatok és információk beszerzése** érdekében.

A lakossági véleményeket és fejlesztési igényeket a részönkormányzati üléseken és a városrészi lakossági fórumokon gyűjtötték össze a képviselők és a szakemberek, amely lakossági igények és javaslatok beépítésre kerültek az egyes városi, városrészi programokba.

A megújított IVS-ben szereplő programok egyeztetését ágazati szakértők, a városfejlesztő szakemberei és az önkormányzat munkatársai közösen végezték, az egyeztetések munkacsoport megbeszéléseken történtek. Az elkészült anyagot ezt követően a tervezők széleskörű szakmai vitára bocsájtják.

A felülvizsgált IVS-t az önkormányzat kiküldi minden képviselőjének és az önkormányzat minden osztályának, s az önkormányzat biztosítja a feltételeit, hogy a közgyűlési döntést megelőzően a dokumentumot számos helyi szervezet és vállalkozás véleményezhesse. Ezt követően az önkormányzat egyeztető fórumokon mutatja be az elkészült dokumentumot, majd a szakbizottságok elé terjeszti azt.

Az akcióterületi tervek egy részének kidolgozása már megtörtént, több projekt a megvalósítás fázisában van (pl. Megyei Kórház fejlesztése, Széktói akcióterület fejlesztései, Rákóczi út-Vasútkert rehabilitációja), míg számos projekt pályázati formát öltött és támogatásban részesült (Mezeiváros és Ürgés szociális jellegű városrehabilitáció, Térségi elérhetőség javítása, Intermodális központ és közösségi közlekedés fejlesztése, Elővárosi közlekedés fejlesztése, stb.). A legtöbb akcióterületi elképzelés megvalósítása és a beruházói igények felmérése azonban jelenleg is folyik. Bár a kiemelt programok tekintetében az egyeztetések során széles városi konszenzus alakult ki, a legtöbb akcióterületi terv kidolgozottsága jelenleg nem megfelelő. Ezeknél a programoknál (Homokbánya fejlesztése, Rudolf laktanya területének hasznosítása, KÉSZ Ipari park funkcióváltása, a „Hunyadi Ék” területének rendezése, stb.) folytatni kell az elkezdett szakmai előkészítő munkát, valamint biztosítani kell a széleskörű társadalmi összefogáson alapuló, együttműködő tervezés megvalósítását.

Nyilvánosság és tájékoztatás

Az IVS felülvizsgálata – a szükséges javításokat követően – elérhetővé válik a kecskeméti lakosság számára **a város hivatalos honlapján**, valamint a Kecskeméti Városfejlesztő Kft. honlapján és irodájában, papír alapú formában.

A közgyűlési döntést megelőzően megtörténik a lakosság tájékoztatása a helyi rádióban, televízióban és az írott sajtóban (Petőfi Népe, Kecskeméti Lapok) a munka elkészültéről, a legfontosabb megállapításairól, az IVS elérhetőségéről, s a véleményezési lehetőségről. Az így beérkező véleményeket a szakemberek feldolgozták és figyelembe veszik az utómunkák során.

Az IVS-sel kapcsolatos feladatok nem érnek véget a Közgyűlési döntést és elfogadást követően sem, hiszen a dokumentum dinamikusan változik a felmerülő igényeknek megfelelően. Láthattuk a Mercedes beruházása nyomán, hogy az ilyen típusú fejlesztések olyan horderejű változásokat eredményeznek, s olyan új igényeket támasztanak, illetve fogalmaznak meg egyes ágazatok, városrészek, valamint a város teljes ellátórendszerével szemben, melyeket a fejlesztési elképzeléseknek is tükrözniük kell. Ezért nagyon fontos a városi dokumentumok folyamatos felülvizsgálata, s az ebben történő lakossági részvétel. A város a jövőben nem csak a hagyományos úton történő tájékoztatás javítására, de a lakossággal történő új együttműködési formák kialakítására is törekszik (pl. új társadalmi részvételi technikák, együttműködő tervezés, lakossági fórumok).

9.7.2. A városrehabilitációs célok elérését szolgáló nem fejlesztési jellegű tevékenységek

Kiszámítható és transzparens szabályozási környezet

Kecskemét Integrált Városfejlesztési Stratégiájának sikeres megvalósításához alapvető feltétel az önkormányzat következetes és kiszámítható jogalkotói és jogalkalmazói magatartása, az átlátható, támogató adminisztratív és szabályozási környezet biztosítása és fenntartása. A megvalósítás érdekében szükség van a városfejlesztési feladatok és felelősi körök pontos meghatározására, valamint az együttműködés és kommunikáció hatékony formáinak kialakítására, a fejlesztésben érdekelt önkormányzati osztályok, városi szervezetek és befektetők között. Az önkormányzat rendeletalkotó tevékenységével elő kell segítenie a városfejlesztéshez szükséges szakmai és szervezeti háttérfeltételek erősödését, ezzel is csökkentve a tervezett városfejlesztési akciók és a befektetések kockázatát. A városfejlesztési célok teljesülése érdekében az önkormányzatnak vizsgálnia kell a kölcsönös előnyökön alapuló partnerségi, együttműködési formák lehetőségét, melyek az unió új költségvetési időszakától (2014-2020) különösen fel fog értékelődni a városrehabilitációs akciók támogatásának átalakulásával (Jessica típusú konstrukciók), illetve a megvalósíthatóság szigorúbb ellenőrzésével.

A településrendezési szerződés és a tervalku, mint fejlesztési eszköz

Az 1997. évi LXXVIII. az épített környezet alakításáról és védelméről szóló törvény 30/A. § első bekezdése értelmében „a települési önkormányzat egyes településfejlesztési célok

megvalósítására településrendezési szerződést köthet az érintett telek tulajdonosával, illetve a telken beruházni szándékozóval”. A különböző városrehabilitációs célok elérése érdekében a város a múltban is élt és a jövőben is élni kíván ezzel a lehetőséggel. A fejlesztési projektek volumenének és komplexitásának függvényében az önkormányzat az egyes fejlesztőkkel, beruházókkal – az érdekeinek megfelelően – a településrendezési szerződés keretén belül **tervalkut** köt. Tervalku legtöbbször olyan, a szabályozási tervben tett engedményeket jelent, amelyekért cserébe a magánfejlesztő önkormányzati fejlesztési feladatokat vállal át. Az önkormányzat és magánfejlesztő között létrejött megállapodás igyekszik ösztönözni a magántőke hozzájárulását valamely közösségi cél megvalósulásához (pl. a befektetés környezetében levő közterületek rendezése, színvonalas kialakítása, környezetvédelmi beruházásokban való részvétel, többlet parkolókapacitás kielégítése és a város rendelkezésére bocsátása stb.).

Az önkormányzat tehát engedményeket tehet a szabályozási előírásokból vagy más, nem anyagi jellegű támogatást nyújthat a magánfejlesztőnek, ha az részben vagy egészben átvállalja a fejlesztés előfeltételeinek megteremtésével, illetve esetleges következményeinek kezelésével kapcsolatos önkormányzati terheket (pl. szabályozási terv készítése, úthálózat-fejlesztés), vagy ha a beruházás városi közcélokot (is) szolgál (pl. városképi szempontok érvényesülése).

A tervalku tárgya lehet:

- a helyi építési szabályzat adott fejlesztési területre vonatkozó kismértékű módosítása (pl. a telek beépítési százaléka korlátozott mértékben megemelhető, az építménymagasság – ha a környezet és a városkép megengedi – kismértékben megnövelhető stb.),
- ingatlan csere az önkormányzat tulajdonában lévő más ingatlannal,
- kedvezményes bérleti szerződés biztosítása bizonyos önkormányzati ingatlanok esetében,
- a megvalósuló ingatlan használatát elősegítő önkormányzati szolgáltatás-ellátási megállapodások vagy kapcsolódó önkormányzati fejlesztések,
- önkormányzati garancia nyújtása fejlesztési támogatás vagy hitel igénybeviteléhez,
- illetve egyéb, a fejlesztés érdekében indokolt nem pénzügyi támogatási forma.

Befektetés ösztönzés

A városfejlesztési elképzelések és városrehabilitációs programok megvalósításának ösztönzéséhez és a beruházók megnyeréséhez a városnak megfelelő befektetésösztönző politikára és városmarketingre van szüksége. Ennek célja a befektetők városba történő vonzása, megtelepedésük elősegítése, ágazati, vagy területi orientálása, valamint információkkal, s különféle szolgáltatásokkal történő ellátása.

A befektetésösztönzés részeként Kecskemét Megyei Jogú Város Közgyűlése a 524/2007. (XI.29.) KH. számú határozatában támogatta a gazdaságösztönző és vállalkozásbarát adópolitika bevezetését, melynek keretében a helyi iparüzési adó mértékének fokozatos csökkentését határozta el 2008 és 2011 között. Hasonlóan ösztönző hatása lehet – a rendeletileg szabályozott – helyi építményadó kedvezményeknek, vagy kedvezményes áru (önkormányzati tulajdonú) telekvásárlásnak, amellyel irányítani lehet bizonyos tevékenységek, ágazati szereplők városon belül történő letelepedését.

A közvetlen anyagi ösztönzőkön kívül talán még jelentősebb szerepe lehet a jövőben a komplex befektetésösztönző szolgáltatásoknak, melynek részét képeznék az önkormányzaton – vagy annak egyik gazdasági társaságán – belül kialakított:

- „**Egyablakos ügyintézés**”, melynek keretében a beruházóknak egy helyen biztosítanak a tevékenységükhöz szükséges összes információt, illetve segítséget nyújtanának a hivatali ügyek intézésében;
- Széleskörű tájékoztatás, illetve befektetői fórumokon, szakvásárokon történő részvétel, melynek keretében a város bemutatja beruházási-, fejlesztési lehetőségeit, elképzeléseit. Bemutatja továbbá a fejlesztendő területeit, a beépítési szabályait/lehetőségeit, a területtel kapcsolatos korlátozásokat, a környezeti adottságokat. Ezeket az információkat célszerű egy folyamatosan aktualizált „**Befektetési Kézikönyv**”-ben összefoglalni, melyet célszerű több nyelven kiadni és interneten elérhetővé tenni;
- Városi térinformatikai és monitoring rendszer kiépítésének befejezése, amely lehetővé tenné az interneten keresztül, hogy az érdeklődők és a beruházók tájékozódjanak a város rendezési- és szabályozási tervéről, a fejlesztési területek adottságairól, a rendelkezésre álló beépíthető telkekről, s különböző gazdasági-társadalmi folyamatokról, az ellátórendszerek állapotáról. Az interneten keresztül lehetővé válna – funkció, teleknagyság, beépítési lehetőségek és szabályok, stb. alapján – a telkek keresése, leválogatása, listázása és térképi megjelenítése;
- Városmarketing eszközök hatékonyabb alkalmazása, melynek célja a városról kialakult, kialakított megítélés javítása, a helyi lakosság és a turisták számára vonzó települési és kulturális arculat kialakítása, valamint egy dinamikusan fejlődő és ígéretes lehetőségeket biztosító vállalkozási környezet bemutatása a város tökevonzó képességének növelése érdekében. A jelenleg kidolgozás alatt lévő városi marketing stratégia olyan tudatos, célzott és differenciált marketing eljárásokat, eszközöket kíván

alkalmazni, melyek jelentős mértékben hozzájárulhatnak az integrált városfejlesztési stratégia céljainak megvalósításához.

Városmarketing

A városfejlesztésnek azt kell célul kitűznie, hogy egy **marketing szemléletű településfejlesztési stratégián**, illetve az erre alapozott tevékenység sorozaton keresztül a lakosság, a vállalkozások és az egész település gyarapodását, fejlődését, eredményességét minél sokoldalúbban támogassa. Ezt oly módon kell tennie, hogy a kiválasztott célcsoportok igényeihez a lehető legnagyobb mértékben tudjon alkalmazkodni, miközben elősegíti a gazdasági és társadalmi folyamatok optimális feltételeinek kialakulását.

A városmarketing céljai eléréséhez a marketing eszköztárának elemeit használja úgy, hogy azt a települések sajátosságaira alkalmazza. **A marketingben a négy fő tényező a termék, az ár, az elosztási csatornák és a kommunikáció.** Települések esetében ez a következőket tartalmazza:

- **termék, termékpolitika**, ami a városmarketing esetén a természeti és épített környezet, az intézményhálózat, a közösségi szolgáltatások és a város által a célcsoportoknak nyújtott szolgáltatások kialakítását, racionalizálását és fejlesztéseit jelenti;
- **ár, árpolitika**, ami egyik oldalról a város, mint termék, „előállításának” költségeit tartalmazza (intézményhálózat, infrastruktúra fenntartása és fejlesztése, promóciós költségek, stb.); másik oldalról ennek a „terméknek” az eladásából származó bevételeket jelenti (a helyi adók és támogatások rendszere, a helyben elérhető szolgáltatások árai, a vállalkozásoknál az ismertségen alapuló bevételek, az ingatlan (üzlet) vásárláshoz és a befektetésekhez kapcsolódó költségek és bevételek, stb.). Megfelelő árpolitika kialakításával ezen bevételek és költségek összehangolását és minél nagyobb „profit” (a város gazdagodása, fejlődése) elérését kell megoldani.
- **disztribúciós (elosztási) csatornák**, amik a települések esetében sokkal inkább kapcsolati rendszerként értelmezhetők: a településfejlesztés szereplőinek – önkormányzat, vállalkozások, lakosság, intézmények, civil szervezetek, stb. – belső, településen belüli és külső, más települések – beleértve más országokban lévőket is – szereplőivel kialakított (kialakítandó) kapcsolatokat, összeköttetéseket, ismertséget jelent;
- **marketing kommunikáció**, aminek feladata egyrészt a város arculatának kialakítása, másrészt pedig a település által nyújtott előnyök, szolgáltatások népszerűsítése. Az a cél, hogy a célcsoportokat befolyásolva, meggyőzve az előnyök kihasználására és szolgáltatások igénybevételére ösztönözzön. Gyakran a marketinget a kommunikációval

azonosítják, a városmarketing több mint kommunikáció, utóbbi csak egy eleme a marketing folyamatoknak!

A településmarketinget, mint **gondolkodási, tervezési, cselekvési módszert** használhatjuk fel annak érdekében, hogy az egész város stratégiai fejlesztési céljai megvalósulhassanak. Ennek keretében figyelembe kell vennünk a **külső és belső tényezőket**.

A külső tényezők között kiemelten kell foglalkozni a versenyképesség fokozásával, hiszen minden település verseng az új, innovatív, a város fejlődését elősegítő gazdasági szervezetek letelepítéséért, az új tevékenységek megjelenéséért. Napjainkban, e versenyben a korábbi faktorok (munkaerő költségei, telekárak, közműdíjak, helyi adók, stb.) mellett, egyéb jellemzők (környezet minősége, kulturális kínálat, szabadidő és pihenési lehetőségek, lakásállomány, helyi közlekedés színvonala, közbiztonság, intézményhálózat színvonala, stb.) is növekvő szerepet játszanak. **A belső tényezők szempontjából a helyi erőforrások aktivizálására, a vélemények folyamatos, állandó, interaktív cseréjére van szükség.**

A településmarketing lehetőséget teremt arra, hogy a város beazonosítsa célcsoportjait: a helyi lakosokat, a helyi vállalkozókat-vállalkozásokat, a befektetőket és turistákat. Az egyes célcsoportok szükségleteinek, igényeinek megismerése alapján olyan kínálat dolgozható ki, amely a célcsoportok igényeihez leginkább alkalmazkodik. Ugyanakkor az egyes célcsoportok igényei között komoly konfliktusok is lehetnek (pl. ami jó a turistáknak, az zavarhatja a helyi lakosokat; a befektetők vonzása versenyt jelent a már itt lévő vállalkozásoknak, stb.), melyek kezelésére szintén javaslatok tehetők, az eltérő érdekek megfelelő eszközökkel harmonizálhatóak.

Kecskeméten az önkormányzat, sok szervezet, vállalkozás foglalkozik saját marketing-tevékenységével, ezeket az elemeket, eszközöket azonban – néhány eset kivételével – nem hangolják össze. Ezért **alapvető fontosságú lenne egy széleskörű városmarketing terv elkészítése**, amelynek kidolgozásába minden érintett szereplőt be kell vonni. A belső és külső környezet vizsgálatát (SWOT analízis) követően lehet meghatározni az elérendő célokat, az egyes célcsoportokat, majd a konkrét tennivalókat. A jelenlegi teendőket három témakörbe sorolhatjuk.

1. A város menedzsment funkcióinak fejlesztése

A város menedzsment funkcióit az önkormányzat (képviselőtestület, bizottságok, polgármesterei hivatal) és bizonyos szervezeti egységei látják el. Ugyanakkor egyéb szervezetek, vállalkozások is foglalkoznak marketing tevékenységgel, a hatékony marketing munka alapja viszont a közös munka. A különböző szereplőknek ismerniük kell egymást, s az általuk végzett tevékenységeket, megegyezésre kell jutniuk a hosszú távú célokról, a közösen követendő stratégiáról. Ezt különböző formában lehet megvalósítani: a polgármesteri hivatalon belül, külön

csoportot lehet kialakítani, létre lehet hozni egy új koordináló szervezetet, melynek keretében az érintettek rendszeres megbeszéléseken formálhatják közös véleményüket. Az együttműködés, a különböző szektorok közötti „szövetség” – bármilyen formában is jön létre – nélkülözhetetlen az eredményes marketinghez és végső soron a város fejlesztéséhez.

2. A város megítélésének és arculatának javítása

Kecskemét „városidentitását” tudatosítani kell mindenkivel, aki kapcsolatba kerül a várossal. Ki kell alakítani egy pozitív képet a városról, amit meg kell mutatni az érintetteknek. Ehhez hozzá tartozik a sajátos arculatot biztosító városkép, a műemlékek, a szecessziós épületek, a terek, szobrok, parkok, az utcakép, stb. Sokat számít az a benyomás, amit az itt élők és az ide látogatók szerezhetnek – a tisztaság (vagy annak hiánya), a virágok, a boltok kirakatai, az „élhetőség” jelei és még számos elem – aminek alapján magukban minősítik a várost.

A városról kialakítandó vonzó képhez a látványosságok, a rendezvények, kulturális események, de még az itt lakó emberek is hozzájárulnak. A kiállítások, a múzeumok, a fesztiválok, a színházi előadások, a hangversenyek, a sportesemények, mind-mind olyan alkalmak, amelyek Kecskemét széleskörű ismertségét – és elismertségét – növelhetik, vihetik a város hírért az országhatáron túlra is. Törekedni kell a külföldi megmérettetésre, a különböző rendezvényeken (kiállítások, vásárok, előadások) történő megjelenésre, a város gazdasági lehetőségeinek és kulturális sokszínűségének bemutatására.

A város egységes arculatának megteremtéséhez, különböző arculati elemek, marketing eszközök használhatók. Ilyenek lehetnek a város címere, zászlaja, egyéb logó, szlogen, egységes színvilág – vagyis egységes arculat – kialakítása, mely részben megtörtént. Arra kell törekedni, hogy ezeket minden városi szereplő – intézmények, szervezetek, vállalkozások, megfelelő körülmények között akár magánszemélyek is – használja, alkalmazza, így saját szervezetének megjelenítése során egyben Kecskemétet is reprezentálja.

3. Külső és belső kommunikáció fejlesztése

A város életének szinte minden résztvevője (külső és helyi) között van valamiféle kommunikáció. Ezt a nagyon sokrétű, több dimenziójú interakciót kell folyamatosan javítani, kapcsolati rendszerré formálni. Mind a külső, mind a belső kommunikációnak számos eszköze lehetséges, az elérendő célcsoportokhoz igazítva kell kiválasztani a megfelelőket. Egyes eszközöket már most is fellelhetünk: Kecskeméti Televízió, Gong Rádió, Petőfi Népe, fesztiválkiadványok, városismertető, információs táblák, honlap/ok, stb. szolgálják a város megismerését. Ez azonban még nem elegendő! Kecskemétnek nyitnia kell a világ felé, mind intenzívebben keresnie kell a

kapcsolatokat más érdeklődő külföldi szervezetekkel, hogy a város maga is nyitottá válhasson. Ehhez ki kell használnia a városban működő szervezetek kapcsolatrendszerében rejlő potenciált is.

9.7.3. Az IVS megvalósítását támogató szervezeti rendszer

Kecskemét Megyei Jogú Város Integrált Városfejlesztési Stratégiájának megvalósításában a Városi Közgyűlésen kívül, annak Bizottságai, az önkormányzat szervezeti egységei és az önkormányzati tulajdonú vállalkozások egyaránt érdekeltek és érintettek. Az eredményes munka érdekében az Önkormányzatnak át kell tekintenie a városfejlesztésben érdekelt szervezeteinek felelőségi köreit, feladatait, a koordináció jelenlegi formáit és a jövőbeli hatékony együttműködés szervezeti, tárgyi és személyi feltételeit.

A városfejlesztés önkormányzati szervezetrendszere

Kecskemét Megyei Jogú Város szervezeti hierarchiájában az IVS-ben foglaltak teljesülésében fontos szerepe van a **Polgármesternek**, aki saját jogkörében szervezi a településfejlesztést és a közszolgáltatásokat. A **Közgyűlés** – az Ötv. keretei között – önállóan szabályozhatja, illetőleg egyedi ügyekben szabadon igazgathatja a feladat- és hatáskörébe tartozó helyi közügyeket. E jogával különösen abban az esetben él, ha az ügy a településfejlesztéssel és üzemeltetéssel, a lakossági közszolgáltatások fejlesztésével áll szoros kapcsolatban. Ennek megfelelően a városfejlesztés általános keretfeltételeinek és fő irányainak a meghatározása (pl. különböző fejlesztési tervek és koncepciók elfogadása) a Városi Közgyűlés feladata, rajta kívül az IVS megvalósításában kiemelt szerepet tölt be a **Városrendezési, Városüzemeltetési és Környezetgazdálkodási Bizottság**, amely előkészíti és megtárgyalja a Közgyűlés elé kerülő városfejlesztési témájú ügyeket, valamint;

Közgyűlési döntésre előkészíti:

- A feladatkörébe tartozó közgyűlési rendeletek alkotására és módosítására vonatkozó előterjesztéseket, egyéb előterjesztéseket.
- A környezetvédelmi program, valamint a helyi hulladékgazdálkodási terv kialakítását, kétévenkénti felülvizsgálatát.
- Az önkormányzat területrendezési és településrendezési eszközök kidolgozásával kapcsolatos előterjesztéseket:
- Területfejlesztési programokat, terveket.
- Településfejlesztési koncepciókat, terveket.
- Településszerkezeti tervet.
- A helyi építési szabályzatot és szabályozási tervet.
- A műszaki infrastruktúra fejlesztésére vonatkozó koncepciókat, programokat, terveket.

- A térképészeti határ kiigazítására vonatkozó véleményezési, valamint a földrajzi nevek megállapítására, megváltoztatására vonatkozó ügyeket.
- A tömegközlekedési feladatokkal és közlekedési koncepciókkal összefüggő terveket.
- A közműfejlesztéssel összefüggő koncepciókat.
- A feladatkörébe tartozó célfeladat-előirányzatok felhasználására vonatkozó alapelveket.
- A parkolóhely-építésre vonatkozó közterületi engedélyre kötött megállapodásokból befolyt összegek felhasználására, a következő éves ütemtervre és a megelőző évben elvégzett munkálatok tárgyú előterjesztést.
- A parkolóhely-megváltási összeg felülvizsgálatára vonatkozó javaslatot.

Dönt:

- A Közgyűlés által önkormányzati rendeletekben meghatározott, városrendezési, városüzemeltetési, környezet- és hulladékgazdálkodási, mezőgazdasági, kommunális- és közlekedésgazdálkodási ügyekben.
- Az Önkormányzati Környezetvédelmi Alap és a feladatkörébe tartozó célfeladat-előirányzatok felhasználásáról a Közgyűlés által megállapított alapelvek szerint, valamint a Környezetvédelmi Alapról rendelkező helyi rendeleteknek megfelelően.
- A zöldterület kialakítására vonatkozó tervekről.
- Az önkormányzat tulajdonában lévő mezőgazdasági ingatlanok – nem bérleti, illetve nem értékesítési célú – hasznosításáról.
- A környezetvédelem helyi szabályairól szóló önkormányzati rendelet 17. § (5) bekezdésében meghatározott esetben a hangosító berendezést üzemeltető tevékenységének beszüntetéséről.
- A feladatkörébe tartozó célfeladat-előirányzatok felhasználásáról a Közgyűlés által megállapított alapelvek szerint.
- Ha jogszabály másként nem rendelkezik, a helyi közút forgalmi rendjének kialakításáról, azt felülvizsgálja, ha szükséges módosítja a forgalmi körülmények vagy a baleseti helyzet jelentősebb változása esetén, de legalább 5 évenként felülvizsgálja a forgalmi rendet, és ha szükséges azt módosítja.
- Az önkormányzati tulajdonú utak, járdák, éves fenntartására és karbantartására biztosított pénzeszköz részletes felosztásáról.
- Első fokon dönt az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény 29. § szerinti beépítési, helyrehozatali és beültetési kötelezettség elrendeléséről.
- A lakossági önerős közműpályázatok megvalósításának szakmai, műszaki elfogadásáról, a közműberuházás támogatásáról vagy az igénybejelentés elutasításáról.

Véleményezi:

- A közmű- és környezetgazdálkodási beruházási célú javaslatokat.
- A zöldfelület kialakításával, temető fejlesztésével, játszóterekkel kapcsolatos terveket és koncepciókat.
- A mezőgazdasági ingatlanok hasznosításának elveit.
- A külterületre vonatkozó településfejlesztési és rendezési programokat, terveket.
- A szakterületét érintő, külső szervekhez benyújtandó pályázatokat.
- A feladatkörébe tartozó ügyben a kötvénykibocsátásból származó pénzüsszeg felhasználásáról, illetve a várost érintő fejlesztési projekt megvalósításáról szóló előterjesztést.

- A városfejlesztési, városépítészeti és városüzemeltetési szempontból jelentős beruházási célú javaslatokat, valamint a nagyobb jelentőségű közlekedési, közvilágítási-, úthálózat- és közműfejlesztési terveket.
- Az új zöldfelület kialakításával, temetők fejlesztésével kapcsolatos koncepciókat, terveket.
- A területrendezés folytán kialakuló, kialakítandó új építési telkek esetén közterületek elnevezésére vonatkozó előterjesztéseket.
- A közterület-használatról szóló rendeletben foglaltaknak megfelelően – városképi szempontból – a közterület-használati szerződés megkötésére vonatkozó ajánlatot, tervezett rendezvények terveit.

Javaslatot tesz:

- A szakterületét érintően az Európai Unió és szervei, más nemzetközi szervezetek, magyar szervezetek, valamint alapok által finanszírozott pályázatok benyújtására.
- A döntéshozónak a feladatkörébe tartozó tárgyú közbeszerzési eljárás bíráló bizottságába való tag kijelölésére.

Ellenőrzi:

- A feladatát és hatáskörét érintő közgyűlési és bizottsági döntések végrehajtását.
- A természetvédelmi feladatok ellátására és temetőgondozására fordítható pénzkeretnek a részletes felosztás szerinti felhasználását.
- Az önkormányzati tulajdonú utak, járdák éves fenntartását és karbantartását, valamint az erre a feladatra elkülönített előirányzat szabályszerű felhasználását és az ellenőrzés műszaki tartalmát.
- Az önkormányzati tulajdonú zöldfelületek fenntartására szolgáló és köztisztasági pénzkeretnek, valamint a közvilágítás-fejlesztés és üzemeltetés céljára fordítható pénzkeretnek a részletes felosztás szerinti felhasználását.

A **Városrendezési, Városüzemeltetési és Környezetgazdálkodási Bizottság** mellett ugyanakkor az állandó bizottságok többsége (pl. Költségvetési és Vagyongazdálkodási Bizottság, Oktatási, Kulturális és Egyházügyi Bizottság, Szociális, Egészségügyi és Ifjúsági Bizottság) is rendelkezik az IVS megvalósításához kötődő jogkörökkel, feladatokkal, melynek keretében a saját szakterületükön részt vesznek a tervezést megalapozó dokumentumok elkészítésében, véleményezik az előterjesztéseket, figyelemmel kísérik a fejlesztések megvalósítását, és ezzel összefüggésben felügyelik az önkormányzat különböző intézményeit.

Az IVS megvalósításával közvetlenül foglalkozó önkormányzati szervezeti egységek nagyobb részt a **Városstratégiai Iroda irányítása alatt működő osztályok** (Főépítészeti Osztály, Beruházási és Városüzemeltetési Osztály, Gazdálkodási Osztály.), a Lakosságszolgálati Iroda keretein belül működő **Építéshatósági Osztály**, valamint – a jegyzőnek közvetlenül alárendelt – **Nemzetközi, Gazdaságfejlesztési Osztály** lesznek:

A Városstratégiai Iroda feladata:

1. Az iroda feladata a városstratégia előkészítése, a fejlesztések és beruházások rendszerbe szervezése, a városfejlesztési feladatok végrehajtása és folyamatos ellenőrzése, a szükséges intézkedések kidolgozása az irodához tartozó osztályok közreműködésével.
2. A Városstratégiai Iroda szakmai kapcsolatot tart a várospolitikai, városstratégia kialakításáért, megvalósításáért felelős vezetők, képviselők és a Közgyűlés bizottságai között.
3. Együttműködik a városstratégia elméleti kérdéseivel foglalkozó tudományos műhelyekkel, civil szervezetekkel.
4. A Városstratégiai Iroda koordinálja a közterület kialakítási tervek előkészítését, elfogadását és végrehajtásának ellenőrzését, valamint a településrendezési szerződések megkötését.
5. Koordinálja a Hivatal szervezeti egységeinek munkáját az akcióterületi terv megvalósítása érdekében.

Főépítési Osztály legfontosabb feladatai:

(1) *A főépítész általános feladatai:*

- a) az állami főépítéssel és az érintett önkormányzatok főépítészeivel együttműködve elősegíti az illetékességi területét érintő területrendezési és településszerkezeti tervek összhangjának kialakítását,
- b) folyamatosan figyelemmel kíséri a rendezési eszközök hatályosulását, tapasztalatairól évente tájékoztatást ad, és négyévente összefoglaló jelentést készít a Közgyűlés részére,
- c) közreműködik a kulturális örökség védelméről szóló törvényben foglaltakkal, valamint a kulturális örökség védetté nyilvánításának részletes szabályairól szóló miniszteri rendeletben foglaltakkal kapcsolatos önkormányzati feladatok ellátásában,
- d) szakmai véleményével, állásfoglalásaival segíti a térség, illetve a település egységes táji és építészeti arculatának alakítását,
- e) közreműködik a településrendezési tervek és a településrendezési eszközök nyilvántartására, a szabályozásokon alapuló adatszolgáltatásra és az ezzel kapcsolatosan felmerülő költség megállapítására vonatkozó helyi szabályok előkészítésében,
- f) részt vesz – szükség szerint adatok szolgáltatásával – az illetékességi területére vonatkozó területi és települési információs rendszerek kialakításában és működtetésében,
- g) vezeti a helyi önkormányzati tervtanácsot,
- h) gondoskodik a helyi tervtanács nyilvántartásának vezetéséről, és abból adatokat szolgáltat az állami főépítésznek.

(2) *A főépítész különös feladatai:*

- a) A települési főépítész látja el a települési önkormányzat településszerkezeti tervének, helyi építési szabályzatának elkészítésével, felülvizsgálatával összefüggő következő feladatokat:
 - aa) döntésre előkészíti a rendezés alá vonandó területre vonatkozó javaslatot, a tervezési megbízás feltételeit és követelményeit,
 - ab) elkészíti az előzetes tájékoztatást az érdekelt államigazgatási szervek, az érintett állampolgárok, szervezetek, érdek-képviselői szervek, valamint a szomszédos és az érintett egyéb települések önkormányzati szervei részére a rendezés helyéről, céljáról, várható eredményéről,
 - ac) a településrendezési eszközök készítése során folyamatosan együttműködik a tervezőkkel és képviseli az önkormányzat érdekeit,

- ad) szervezi és irányítja az Étv.-ben előírt véleményezési eljárásokat, ezek során biztosítja a településrendezési eszközök készítésének nyilvánosságát,
- ae) a véleményezési eljárás befejezését követően a beérkezett észrevételek figyelembevételével döntésre előkészíti a településrendezési eszközöket,
- af) gondoskodik a megállapítás során hozott változtatások átvezetéséről, illetőleg szükség szerint az újbóli véleményeztetés lefolytatásáról,
- ag) nyilvántartást vezet a település, illetve a térség területére készült településrendezési eszközökről, valamint - amennyiben az információtechnológiai feltételei biztosítottak - gondoskodik a hatályos településrendezési eszközöknek az önkormányzat honlapján történő közzétételéről,
- ah) kérésre tájékoztatást ad a hatályos településrendezési eszközökben foglaltakról,
- ai) előkészíti az önkormányzat helyi építészeti értékek védelmével kapcsolatos szabályozását, és figyelemmel kíséri annak érvényesülését, gondoskodik az azokkal összefüggő nyilvántartás vezetéséről,
- aj) külön jogszabályban foglaltak szerint, illetékességi területét érintően vezeti a települési önkormányzat, illetve a települési önkormányzatok társulása által működtetett építészeti-műszaki tervtanácsot,
- ak) nyilvántartást vezet az építészeti-műszaki tervtanácson tárgyalt tervdokumentációkról, amely alapján félévente adatot szolgáltat az állami főépítész által vezetett elektronikus nyilvántartás részére.
- b) A települési főépítész részt vesz a településpolitikai, településfejlesztési, településüzemeltetési és az önkormányzatok ingatlanvagyon-gazdálkodási programjának elkészítésében és egyeztetésében, továbbá az ágazati koncepciók települést érintő részeinek összehangolásában és véleményezésében. Szakmai véleményével segíti az önkormányzatnak az előzőekkel kapcsolatos döntéseinek előkészítését, állásfoglalásainak kialakítását.

Beruházási és Városüzemeltetési Osztály legfontosabb feladatai:

1. Előkészíti az önkormányzati gazdálkodással, beruházással kapcsolatos döntéseket, szervezi és biztosítja a döntések végrehajtását.
2. Ellátja az önkormányzat költségvetésében jóváhagyott beruházásaival kapcsolatos feladatokat.
3. Ellátja a közműfejlesztési feladatokat.
4. Részt vesz a közterület kialakítási tervek egyeztetésében.
5. Kapcsolatot tart a Kecskeméti Városfejlesztő Kft.-vel.
6. Közreműködik a városüzemeltetéssel, a tömegközlekedéssel, a kommunális, vízügyi igazgatással kapcsolatos önkormányzati és jegyzői feladatok ellátásában.

Gazdálkodási Osztály legfontosabb feladatai:

1. Ellátja a tervezéssel, előirányzat-felhasználással, az előirányzat-módosítással, az üzemeltetéssel, fenntartással, működtetéssel, beruházással, a vagyonhasználattal és hasznosítással, a készpénzkezeléssel, a könyvvizsgálattal és a beszámolási kötelezettséggel, az adatszolgáltatással kapcsolatos átfogó pénzügyi-gazdálkodási-számviteli feladatokat, kiemelt figyelmet fordítva a gazdaságosságra, hatékonyságra, eredményességre, valamint a FEUVE és a belső kontrollok folyamatos működésére.
2. Ellátja az önkormányzat pályázatait, projektjeit megvalósításával kapcsolatos projektmenedzseri feladatokat.
3. Ellátja az EU-s és egyéb pályázatok adminisztrációs, technikai, pályázatfigyelési és pályázatírási teendőit.

Az Építéshatósági Osztály legfontosabb feladatai:

1. Ellátja az építésügyi hatósági feladatokat Kecskemét és Kormányrendeletben meghatározott települések közigazgatási területén.
2. Vezeti az építésügyi hatósági nyilvántartásokat.
3. Ellátja a Polgármester és a Jegyző hatáskörébe utalt zaj- és rezgésvédelmi, valamint levegőtisztaság-védelmi környezetvédelmi feladatokat.
4. Kezdeményezi az újonnan kialakított közterület elnevezését, illetve azok megváltoztatását és megszüntetését.
5. Véleményezi a helyi építési szabályzatot és a településrendezési terveket.
6. Részt vesz a közterület kialakítási tervek egyeztetésében, véleményezi, hogy a terv szakmai tartalma elfogadható-e és megfelel-e a hatályos építéshatósági jogszabályoknak.
7. Döntésre előkészíti a beépítési kötelezettséggel, a helyrehozatali kötelezettséggel és a beültetési kötelezettséggel kapcsolatos ügyeket.

Nemzetközi, Gazdaságfejlesztési Osztálya feladatai:

1. Ellátja az önkormányzat hazai, nemzetközi és gazdaságfejlesztési kapcsolataival összefüggő feladatokat.
2. Koordinálja a befektetőkkel, beruházókkal való tárgyalásokat, ezek szervezése érdekében együttműködik a társosztályokkal, különösen a Városstratégiai Irodával.

A felsorolt szervezeti egységek mellett, tekintettel a megnövekedett városfejlesztési feladatokra, illetve a – 2008-ban elfogadott IVS-ben nevesített – városfejlesztési feladatok méretére, összetettségére és legfőképpen a városrehabilitációs pályázatok által előírt speciális feltételekre, **az Önkormányzat** a feladatok megfelelő színvonalú előkészítése és lebonyolítása érdekében **Városfejlesztő Társaságot hozott létre.**

A Kecskeméti Városfejlesztő Korlátolt Felelősségű Társaság (továbbiakban városfejlesztő társaság) az önkormányzat – kizárólagos tulajdonában lévő, önálló, jogi személyiséggel rendelkező gazdasági társasága – szervezeti eszköze, a komplex városfejlesztési elképzelések megvalósítására. A városfejlesztő társaság tevékenysége során szorosan együttműködik az Önkormányzattal a megfogalmazott városfejlesztési célok, programok és projektek megvalósításában.

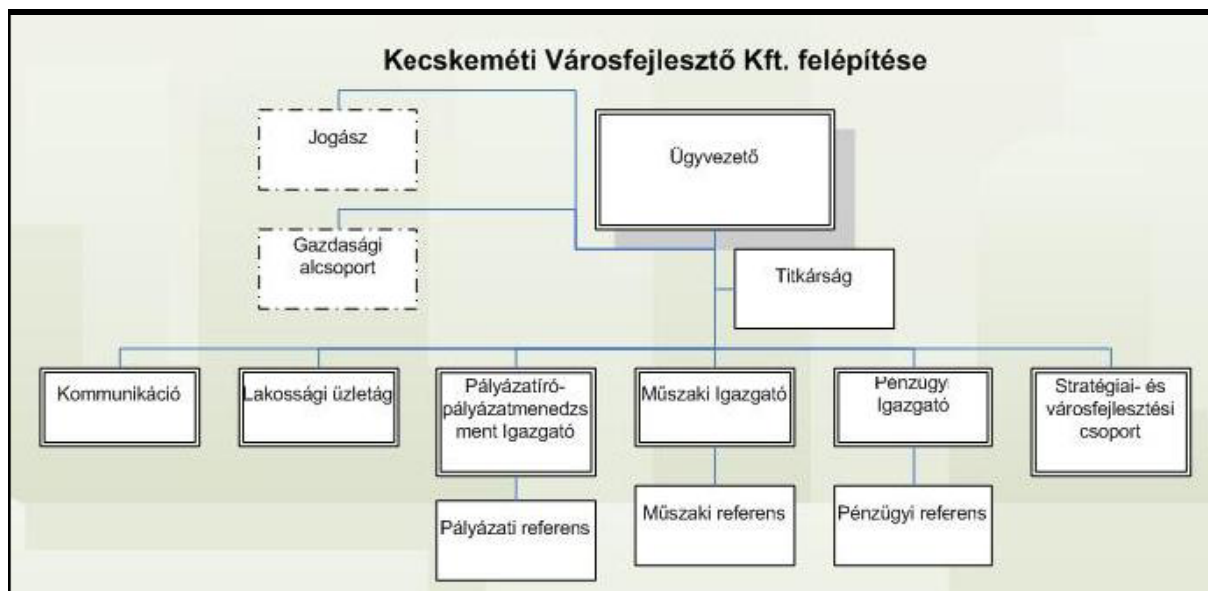
A Városfejlesztő Társaság bemutatása és feladatai

A városfejlesztő társaságnál jelenleg 8 fő áll állandó alkalmazásban, további két fő megbízási szerződés keretében segíti a társaság munkáját, az alábbiakban bemutatásra kerülő szervezeti struktúrában (45. ábra).

A városfejlesztő társaság tevékenységét és ellátandó feladatait „a városfejlesztéshez és városrehabilitációhoz kapcsolódó feladatok ellátásáról” szóló 34/2009. (V. 29.) Közgyűlési

Rendelet részletezi. Ennek megfelelően a városfejlesztő társaság legfontosabb feladata Kecskemét Integrált Településfejlesztési Stratégiájában meghatározott fejlesztési elképzelések gondozása, a szükséges előzetes tervek (tanulmánytervek, megvalósíthatósági tanulmányok) elkészítése, valamint pályázatok írása.

45. ábra: A Kecskeméti Városfejlesztő Kft. szervezeti felépítése

A városrehabilitációs feladatok keretében a társaság feladata továbbá, az Akcióterületi Tervek komplex előkészítése és megvalósítása, s ezen belül különösen:

- Az önkormányzati városfejlesztési projektjeinek menedzselése;
- Gazdaságfejlesztési elemek integrációja;
- A gazdasági partnerek koordinációja, civil és közigazgatási, államigazgatási partnerek koordinációja, lakosság bevonása;
- Fizikai beruházásokat kiegészítő tartalmi fejlesztések megvalósítása (önállóan vagy partnerrel);
- További pályázati és egyéb (pl. befektetői) források felkutatása;
- A megvételre kijelölt ingatlanok megvásárlása (üzleti tárgyalások lebonyolítása, szerződések előkészítése és megkötése);
- Az Önkormányzat beruházásában megvalósuló egyes létesítmények (pl. közintézmények, szociális lakás stb.) esetében a beruházói feladatok ellátása (terveztetés, kivitelezési munkák pályáztatása, megrendelése, a munkálatok folyamatos ellenőrzése, az elkészült munkák átvétele);
- A magánvállalkozások építési tevékenységének koordinálása (javasolt funkciók, beépítési formák megvalósulásának elősegítése);

- Adminisztratív, információs feladatok ellátása (kapcsolattartás az Önkormányzattal, a Hivatal osztályaival, lakossággal, vállalkozókkal, bankokkal);

A városfejlesztő társaság tevékenységi körét képezi a felsoroltak mellett, a Kecskemét Integrált Városfejlesztési Stratégiájához kapcsolódó, azt kiegészítő – külön megbízási szerződés keretében rögzített – egyéb, a város fejlődését elősegítő területi innovációs és kutatás-fejlesztési tevékenység, továbbá pályázati- és projektlehetőségek feltárása, illetve azok lehetséges összehangolása.

9.7.4. A településközi koordináció mechanizmusai

Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata területi tervezési gyakorlatában **mindig igyekezett** a város funkcionális szerepköreinek, s a fejlesztési programok (Országos Területfejlesztési Konceptió, A Dél-alföldi Régió Területfejlesztési Konceptiója és Területfejlesztési Stratégiai Programja, Kecskemét és Térsége Területfejlesztési Terv, Kecskemét és Térsége Agrárstruktúra- és Vidékfejlesztési Programja, Kecskemét és Térsége Túrizmusfejlesztési Konceptiója) lehetséges területi hatásainak ismeretében, **szélesebb térségi aspektusból vizsgálni a város fejlődését, s keresni a térség településeivel az együttműködési lehetőségeit**. Az egyeztetések legfontosabb fóruma a Kecskemét és Térsége Többcélú Társulás ülései voltak, melyen nem csak a települési önkormányzatok kapcsolati- és együttműködési rendszerének fejlesztési lehetőségeit vizsgálták, hanem közös programokat, terveket készítettek, térségi kohéziót erősítő akciókat fogalmaztak meg és számos területen (pl. közoktatás, szociális ellátás, egészségügyi alapellátás, turisztika, közlekedés, munkaerő-piaci programok) feladatokat hangoltak össze.

Kecskemét Integrált Városfejlesztési Stratégiája felülvizsgálata során is az egyik legfontosabb partnerszervezetnek és egyeztetési fórumnak a Kecskemét és Térsége Többcélú Társulást tekintette, bár más városokkal is igyekszik stratégiai szövetséget kialakítani meghatározott fejlesztési területeken. (*Közlekedés-fejlesztés*: Szolnok, Szeged, Kiskunfélegyháza, Cegléd, Nagykőrös; *Gazdaságfejlesztés, tudástranszfer, innováció*: Budapest, Szeged, Békéscsaba; *Városrehabilitáció, környezetvédelem*: Békéscsaba, Hódmezővásárhely, Szeged; *Vidékfejlesztés-környezetvédelem*: Homokhátság települései, Nagykőrös, Cegléd; *Turizmus*: Tisza-mente települései, Kecskemét környéki tanyás térségek települései, stb.).

A kistérségi társulás a stratégia felülvizsgálata során megismerkedhetett az egyes részdokumentumokkal, majd az új IVS elfogadását megelőzően Kecskemét és Térsége Többcélú Társulás ülésén tájékozódhat a város fejlesztési céljairól, -irányairól és -programjairól, véleményezheti és kiegészítheti azt. A társulás tagjai határozatot hoznak arról, hogy a

közeljövőben részleteiben is megvitatják az együttműködés lehetséges területeit, programjait és formáit. Megállapodás esetén pedig kezdeményezni fogják a közösen megvalósítható programok mielőbbi kidolgozását és megvalósítását.

Több, az új IVS-ben is megjelenő program (Kreatív Innovációs Központ, Homokhátsági Tanyafejlesztési Program, lovasturisztikai fejlesztések, agrár-környezetvédelem és tájgazdálkodás, közlekedési fejlesztések, stb.) esetében az egyeztetések már korábban megtörténtek, így a kistérség települései tájékozódhattak a Kecskeméti fejlesztési elképzelésekről, melyek megjelentek a Kecskeméti Kistérség Akciótervében is.

Kecskemét Megyei Jogú Város önkormányzata érdekelt a város-vidék kapcsolatrendszerének erősítésében és kölcsönös érdekeken alapuló stratégiai városszövetségek kialakításában. A fejlesztési célok elérése, továbbá a tervezett programok megvalósítása érdekében a jövőben is keresni fogja az együttműködés lehetőségeit a kooperációra nyitott településekkel.

9.7.5. A stratégia megvalósulásának monitoringja

Az IVS nyomon követéséért Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzatának Városstratégiai Irodája, s azon belül a Főépítési Osztálya felelős.

Az IVS-ben feltárt célok és középtávon tervezett fejlesztések, beruházások nyilvános megvitatását minden évben tervezi Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata. A lakossági fórumot megelőzően a Városstratégiai Iroda felelős munkatársai áttekintik az IVS lényegi elemeit (célrendszer, számszerűsített célok megvalósulása, fejlesztési tevékenységek), illetve a Kecskeméti Városfejlesztési Kft-vel közösen részletesen elemzik az akcióterületeken megvalósult, vagy az elkövetkező időszakban tervezett fejlesztési elképzeléseket, meghatározzák a feladatokat, s ha szükséges elvégzik a megfelelő korrekciókat.

A lakossági fórumon az önkormányzat és a városfejlesztő társaság szakemberei bemutatják az IVS-ben meghatározott akcióterületeken belül tervezett fejlesztési elképzeléseket, azok várható megvalósulásának ütemezését, illetve feltárják a városrészi problémákat, a lakossági fejlesztési igényeket, s szervezik az együttműködő tervezést. Az érintettek megvitatják továbbá az IVS végrehajtásának hatékonyságát és eredményességét, egyrészt az indikátorok, másrészt a lakossági elégedettség alapján. A lakossági fórumról jegyzőkönyv készül, melyet megjelentetnek a városi honlapon, és egy hét véleményezési időszakot adnak azon lakosoknak, akik akadályoztatásuk miatt nem tudtak jelen lenni a megbeszélésen.

Az intézmények, civil szervezetek és vállalkozások számára évente egyszer külön-külön munkacsoport üléseket tartanak. Az ülések folyamán szintén jegyzőkönyv készül, melyet egy hét időtávra megjelentetnek a városi honlapon véleményezési célból. Így a lakosság is

megismerheti a fenti szervezetek IVS módosítási javaslatait. Az önkormányzat a honlapon való megjelentetésen kívül a Főépítési Osztályon elérhetővé teszi a jegyzőkönyveket így szélesebb körű nyilvánosságot elérve.

A munkacsoportüléseket a lakossági fórumokat követően szervezik meg, így hatékonyabbá téve a vélemények feldolgozását.

A fórumokon és munkacsoportüléseken elhangzott, valamint a jegyzőkönyvekre érkező javaslatok és tapasztalatok alapján a Városstratégiai Iroda felelős munkatársai meghatározott időközönként (kb. 2-3 évente) módosítják az IVS vonatkozó részeit: a számszerűsített célokat, a célrendszer elemeit, vagy az akcióterületi programokat. A módosított IVS-t jóváhagyja a képviselőtestület, majd megjelentetik a város honlapján.

9.8. Kecskemét településfejlesztési körzeteinek javasolt jövőbeli módosítása

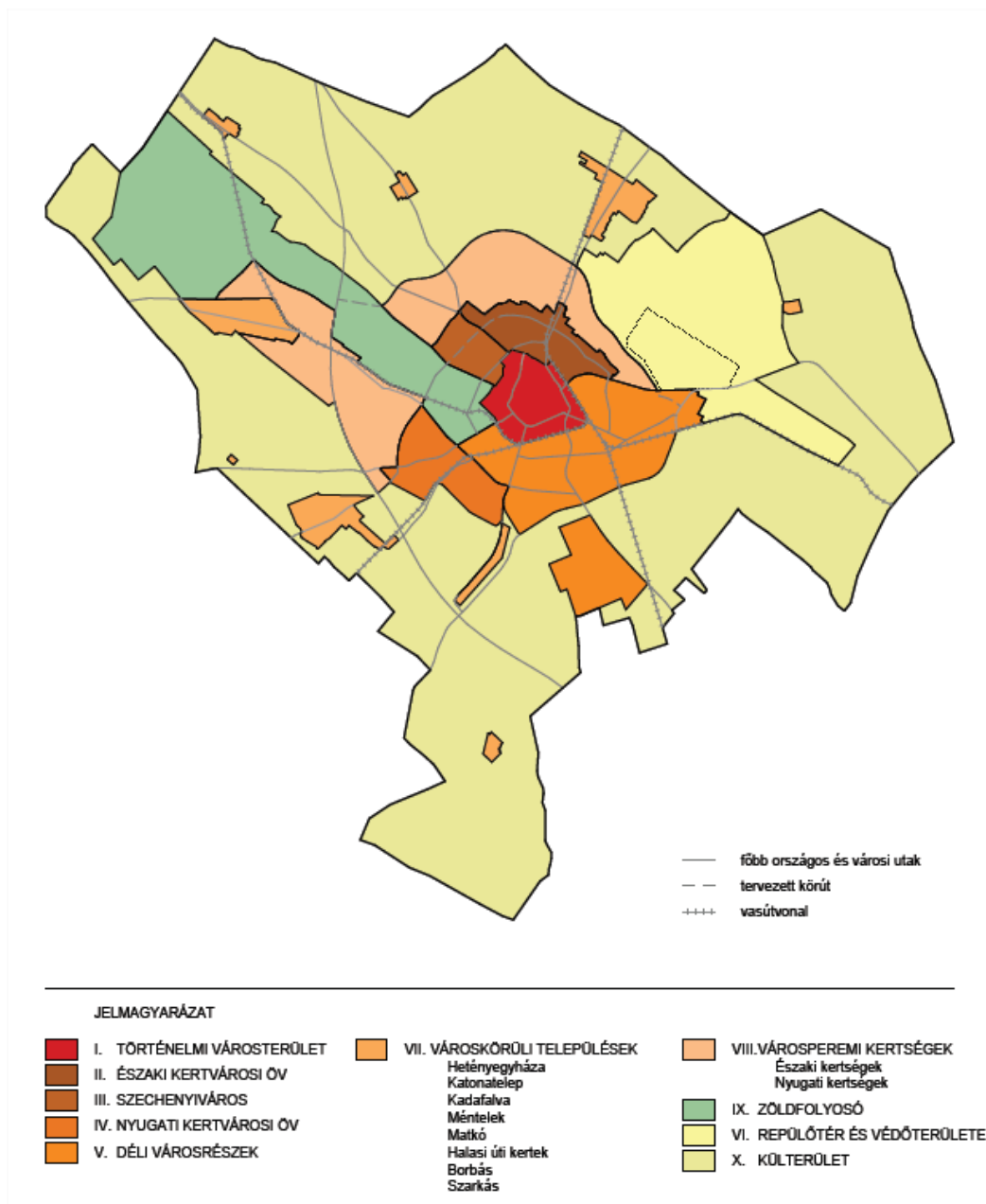
Az elmúlt évek településszerkezeti változásai és új fejlesztési, elképzelései megkívánják a város jelenlegi településfejlesztési körzeteinek átgondolását, aktualizálását (46. ábra).

A Daimler-Benz cég tulajdonába került 441 hektáros terület – mérete és speciális jellege alapján – különleges besorolást kíván. A város településszerkezeti tervében a Budai út és a tervezett Északi elkerülő csomópontjának térségében egy új, mintegy 280 hektár kiterjedésű gazdaság-logisztikai terület kijelölésére került sor, de jelentős fejlesztési potenciálok rejlenek a Csalánosi erdő területében is egy egészen új területi szerepkört.

Mindezek figyelembevételével – a következő évek új Integrált Településfejlesztési Stratégiájának kialakítása során – javasolható egy olyan új fejlesztési körzet kialakítása, amely a nagy kiterjedésű, speciális hasznosítású területeket foglalná magában (Mercedes iparterület, Északi gazdaságfejlesztési terület, KÉSZ Ipari park területe, Kecskeméti Katonai Reptér, Csalánosi erdő). Egyúttal megszűnne a korábbi „Repülőtér és védőterülete” nevű önálló körzet.

A másik jelentős módosítási javaslat a „Déli vegyes funkciójú lakó és gazdasági övezet” (térképen Déli városrészek) területileg kisebb egységekre bontása. Ezt a körzet aránytalanul nagy kiterjedése, bonyolult térszerkezete és változatos területhasználata indokolja. A Kecskemét-Szeged vasútvonaltól keletre eső – Műkertvárost, a Keleti iparterületet és a Szolnokihegy térségét magában foglaló – területi egység „Szent István város” néven önálló körzetté válna, a Halasi út és az Izsáki út között elhelyezkedő terület pedig a jövőben a „Nyugati kertvárosi körzet” részét képezné. A korábbi „Déli városrészek” körzet – Halasi út és a Kecskemét-Szeged vasútvonal által határolt törzsterülete – a jövőben „Szent László város” elnevezést kapná.

46. ábra: Az IVS jelenlegi városfejlesztési körzetei

Kisebb körzethatár-korrekciók javasolhatók a „Széchenyiváros” és a „Történelmi városterület” körzet kapcsán. Nem indokolt, hogy a Széchenyivárosi körzet a Széles közig terjedjen, ezért az új javasolt északi határa a tervezett Róbert Károly körút. A „Történelmi városterület” és az „Északi kertvárosi körzet” Vacs-közi térsége között a városszerkezeti egyértelműbb elválasztás érdekében a Mikszáth Kálmán körút” javasolható új határnak. Az érintett – Mikszáth Kálmán körút és Bethlen körút között elhelyezkedő – lak- és intézményterület (Kecskeméti Főiskola Kertészeti Kara, Kandó Kálmán Szakközépiskola) természetes kapcsolata sokkal inkább a Belvároshoz kötődnek, mint a Vacs-közi térséghez. A fentiekben bemutatott módosítási

javaslatainkat az alábbi térképen mutatjuk be (47. ábra). Természetesen számos más körzetbeosztás is elképzelhető a jövőbeli fejlesztési elképzelések formálódásával, melyeket már most érdemes lenne szakmai vitára bocsátani, hogy a 2014-ben elkezdődő új ITS megalapozó munkarészeinek kidolgozásánál a tervezők megalapozott, minden érintett által elfogadható döntéseket hozhassanak.

47. ábra: Az IVS városfejlesztési körzeteinek javasolt módosítása

